

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

วิจิตรวรรณสาร

WIWITWANNASAN

Journal of Language and Culture

ISSN 2630-0168 (Print)

ISSN 2672-9458 (Electronic)

ผู้เขียนประจำฉบับ

สุชัยญา วงศ์वेशช์
วรวรรณ ศรียาภัย
บุญยงค์ เกศเทศ
ศานติ ภัคดีคำ
ปวรวรรณ เขาเรียง
สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ
นัฐริกา คงเมือง
นนทชา คัยนันทน์
ก่อพงศ์ นามวัฒน์
จี ไบหยวน
ปฏิพันธ์ อุทยานกุล
ยุพิน จันทรเรือง
สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ

วิจิตรวรรณสาร

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

เจ้าของ

เครือข่ายนักวิชาการด้านภาษาและวัฒนธรรม

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์พิเศษจำนงค์ ทองประเสริฐ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร คงศิริรัตน์

ราชบัณฑิตยสภา
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์ ดร.ดวงมน จิตรจันงค์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

ศาสตราจารย์ชวน เพชรแก้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ศาสตราจารย์ ดร.ปฐม หงษ์สุวรรณ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์สงบ บุญคล้าย

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาตะวันออก

รองศาสตราจารย์ ดร. ธัญญา สังข์พันธานนท์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยงค์ เกศเทศ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ศานติ ภักดีคำ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ นันทจินทุล

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชลอ รอดลอย

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

รองศาสตราจารย์สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิจิตรวรรณสาร

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

รองศาสตราจารย์กฤษฎา ศรีธรรมมา
รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล
รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ภักดีผาสุข
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีญา หุตินทะ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สกุล บุญยทัต
นางชมัยภร บางคมบาง
Dr.Nguyen Thi Thuy Chau
Dr. Chom Sonnang

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศิลปินแห่งชาติ
Vietnam National University
Royal Academy of Cambodia

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ รักษ์มณี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันตะเคียน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐา จักรไชย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติา เจียพงษ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณ ศรียาภัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชดา ลาภใหญ่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรัฐิพร ไทยงูเหลือม
ดร.วิชุดา พรายรงค์
ดร.สรพันธ์ นันตะภูมิ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
มหาวิทยาลัยพะเยา
มหาวิทยาลัยรังสิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

วิจิตรพรรณสาร

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญยเสน อ ตริวิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายภาษาต่างประเทศ

ดร.สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ

อาจารย์บำรุง กันรัมย์

ดร.พิสุทธิพงศ์ เอ็นดู

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ประสานงาน

อาจารย์ยุพาวดี อางหาญ

อาจารย์ทิพย์วัลย์ เหมรา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พิสูจน์อักษร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติภาพ ชารัมย์

อาจารย์ณภัทร เขาร่วม

อาจารย์พิพัฒน์ ประเสริฐสังข์

อาจารย์ปนิดา ทองบุญชม

อาจารย์อรรณพ ธรรมรังสี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วิจิตรวิจารณ์สาร

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

ประสิทธิภาพเว็บไซต์

ดร. สิ้นทรัพย์ ยืนยาว

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ศิลปกรรม-รูปเล่ม-ภาพประกอบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาลิตา ผลประดับเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ประชาสัมพันธ์

อาจารย์อุภาวิมล นามหิรัญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

WIWITWANNASAN

Vol.4 No.2 (May - August) 2020

Publisher

Network of Academics on Language and Culture

Editorial Consultant

Adjunct Prof. Chamnong Thongprasert

Assoc. Prof. Dr. Supaporn Kongsirirat

Fellow of The Royal Society

Naresuan University

Expert

Prof. Dr. Duangmon Chitchamnong

Prof. Chuan Petkaew

Prof. Dr. Pathom Hongsuwan

Assoc. Prof. Dr. Natthaporn Panpothong

Assoc. Prof. Sagnop Boonkloi

Assoc. Prof. Dr. Thanya Sangkhaphanthanon

Assoc. Prof. Dr. Boonyong Ketthet

Assoc. Prof. Dr. Santi Phakdeekam

Assoc. Prof. Dr. Wilaisak Kingkham

Assoc. Prof. Dr. Siriwan Nantachantoon

Assoc. Prof. Dr. Wilaiwan Khanittanan

Assoc. Prof. Dr. Chalor Rodloy

Assoc. Prof. Sunee Leopenwong

Prince of Songkla University

Pattani Campus

Suratthani Rajabhat University

Maharakham University

Chulalongkorn University

Eastern Language Specialist

Naresuan University

Walailak University

Srinakharinwirot University

Kasetsart University

Kasetsart University

Thammasat University

Lampang Rajabhat University

Khon Kaen University

WIWITWANNASAN

Vol.4 No.2 (May - August) 2020

Assoc. Prof. Krisada Sridharmma

Maha Sarakham Rajabhat
University

Assoc. Prof. Dr. Somkiat Wattanapongsakul

Sukhothai Thammathirat
Open University

Assoc. Prof. Dr. Siriporn Phakdeephassook

Chulalongkorn University

Asst. Prof. Areeya Hutinta

Silpakorn University

Asst. Prof. Sakun Bunyathat

Silpakorn University

Mrs. Chamaiporn Bangkombang

National Artist

Dr. Nguyen Thi Thuy Chau

Vietnam National University

Dr. Chom Sonnang

Royal Academy of Cambodia

Editorial Board

Assoc. Prof. Dr. Somkiat Rakmanee

Kasetsart University

Asst. Prof. Prakit Chantakhian

Buriram Rajabhat University

Asst. Prof. Dr. Chettha Chakchai

Rajabhat Maha Sarakham
University

Asst. Prof. Dr. Kobkan Wisesram

Phetchabun Rajabhat
University

Asst. Prof. Dr. Suchada Jiaphong

Pibulsongkram Rajabhat
University

WIWITWANNASAN

Vol.4 No.2 (May - August) 2020

Asst. Prof. Dr. Warawat Sriyabhaya
Asst. Prof. Dr. Rachada Lapyai
Asst. Prof. Dr. Jiratthiporn Thainguluam

Dr. Wichuda Praiyong
Dr. Soraphan Nantaphum

Editor in Chief

Assoc. Prof. Dr. Bunsanoe Triwiset

Assistant Editor for Foreign Language

Dr. Somsak Phansiri
Bamrung Kanram
Dr. Pisutpong Endoo

Phayao University
Rangsit University
Nakhon Ratchasima Rajabhat
University
Dhonburi Rajabhat University
Rajamangala University of
Technology Isan Surin
Campus

Buriram Rajabhat University

Buriram Rajabhat University
Buriram Rajabhat University
Rajamangala University of
Technology Isan Surin
Campus

WIWITWANNASAN

Vol.4 No.2 (May - August) 2020

Coordinator

Yuphawadee Athan

Buriram Rajabhat University

Thippawan Hemmara

Buriram Rajabhat University

Proofreader

Asst. Prof. Santiphap Charam

Buriram Rajabhat University

Napat Chawnuam

Buriram Rajabhat University

Phiphat Prasertsang

Buriram Rajabhat University

Panida Thongbunchom

Buriram Rajabhat University

Attapol Thummarungsri

Buriram Rajabhat University

Web Editor

Dr. Sinsup Yuenyaw

Buriram Rajabhat University

Layout Editor

Asst. Prof. Palita Phonpradapphet

Buriram Rajabhat University

Public Relations Officer

Uphawan Namhiran

Buriram Rajabhat University

วิจิตรวรรณสาร

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

ที่ทำการสำนักงานวารสารวิจิตรวรรณสาร

568 หมู่ที่ 9 ตำบลเสม็ด อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ 31000

โทรศัพท์: 084-518-6262

email address : wivitjournal@gmail.com

สมัครสมาชิกและส่งบทความได้ที่เว็บไซต์

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/wiwitwannasan/article/view/192684>

วิจิตรวรรณสาร

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

เกี่ยวกับวารสาร

วิจิตรวรรณสาร เป็นวารสารวิชาการที่เกิดจากความร่วมมือทางวิชาการของเครือข่ายนักวิชาการด้านภาษาและวัฒนธรรมในหลายมหาวิทยาลัย เป็นวารสารราย 4 เดือน ตีพิมพ์ในสองภาษา คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีกำหนดออกปีละ 3 ฉบับ คือ ฉบับที่หนึ่ง ระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน ฉบับที่สอง ระหว่างเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม และ ฉบับที่สาม ระหว่างเดือนกันยายน-ธันวาคม วิจิตรวรรณสารได้จัดทำเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบตีพิมพ์ และรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเผยแพร่ต้นฉบับ บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความหนังสือที่เป็นองค์ความรู้ด้านภาษา วรรณคดี คติชนวิทยา ภาษาศาสตร์ การสอนภาษา และภาษาเพื่อการสื่อสาร บทความที่จะได้รับการพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสาร จะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน หรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใด และบทความทุกเรื่องที่ได้รับพิจารณาเพื่อตีพิมพ์ในวารสารนี้ได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 คนในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบทความ โดยเป็นการประเมินแบบอำพรางสองฝ่าย ต้นฉบับอาจได้รับการปรับปรุงและแก้ไขตามที่บรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสมควร ทั้งนี้ ข้อคิดเห็นใด ๆ ในบทความถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความ อย่างไรก็ตาม ลิขสิทธิ์ในบทความที่ตีพิมพ์เป็นของวารสาร การพิมพ์ซ้ำบางส่วนหรือทั้งหมดของบทความจะต้องได้รับการอนุญาตจากบรรณาธิการวารสารเป็นลายลักษณ์อักษร

WIWITWANNASAN

Vol.4 No.2 (May - August) 2020

WIWITWANNASAN

Vol.4 No.2 (May - August) 2020

About Journal

Wiwitwannasan is an academic journal which originated from the academic cooperation of the Network of Academics on Language and Culture in many universities. It is a four monthly journal published in two languages: Thai and English. There are three issues each year, which are the first issue between January - April, the second issue between May - August and the third issue between September - December. Wiwitwannasan is prepared in two formats, which are the printed format and electronic format. The objective is to publish the manuscripts of the research article, academic article, and book review article, which are a body of knowledge in the field of language, literature, folklore, linguistics, teaching of language and language for communication. The articles to be published in the journal must be articles that have never been published in any other journals before, or are under consideration to be published in any other journals, and every article considered for publication in this journal has been evaluated by two experts in science related to articles by double blind method. The manuscript may be revised and edited as appropriate by the editors and experts. Any comments in the article are the views and responsibilities of the author of the article; however, the copyright is owned by the journal, and the reprint of all or part of an article must be approved by the editor of the journal in writing.

วิจิตรวิจารณ์สาร

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

วិธีวารณสาร

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ วิถีวารณสาร ฉบับนี้ เป็นฉบับปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2563) ประกอบด้วยบทความวิจัย และบทวิจารณ์หนังสือ รวม 6 เรื่อง ดังนี้

เพศวิถีของตัวละครในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส (Sexualities of The Characters in YAOI Novels) บทความวิจัยที่มุ่งวิเคราะห์เพศวิถีของตัวละครเอกจากนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส กล่าวคือ เพศวิถี (sexuality) อันหมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลที่ไม่ได้ยึดติดกับเพศสรีระของตนที่ไม่จำกัดเฉพาะ “เพศชาย” “เพศหญิง” แต่ยังมี “กะเทย” “ทอม” “เลสเบี้ยน” “ชายรักชาย” “หญิงรักหญิง” และ “รักสองเพศ” เป็นความต้องการภายในที่ตอบสนองอารมณ์ ความรู้สึก และมีพฤติกรรมทางเพศ ผลการศึกษาพบปรากฏการณ์ที่สำคัญที่สะท้อนผ่านนวนิยาย คือการต่อสู้เพื่อให้แนวคิดเรื่องเพศวิถีนั้น กลายเป็นเรื่องปกติและไม่ควรถูกกีดกันหรือต้องปิดบังซ่อนเร้นจากสังคม ตลอดจนได้สมทานให้พลังของเรื่องเล่า เป็นสื่อในการสร้างความเข้าใจเรื่องความปรารถนาทางเพศอันเป็นกลไกทางจิตเป็นความรู้สึกภายในที่ไม่สามารถอธิบายได้ ขยายวงไปสู่ผู้คนในสังคมที่กว้างขึ้น และยอมรับในเพศวิถีมากยิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือ อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง กับภาษาไทยถิ่น อำเภอยางคำ จังหวัดพะเยา (A Comparative Study of Phonology of Northern-Thai in Ko Kha, Lampang and Tai-Lue's Chiang Kham, Payao) บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือ อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง กับภาษาไทยถิ่น อำเภอยางคำ จังหวัดพะเยา ซึ่งผลการวิจัยได้นำไปสู่ความเข้าใจภาษาถิ่นเหนืออีกถิ่นหนึ่ง ตลอดจนมีความเข้าใจภาษาไทยถิ่นในฐานะภาษาย่อยในภาษาตระกูลไทอีกภาษาหนึ่งด้วย

กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere) (Strategies in Satirical Language of The character “Nanno” From the TV Series “Dek Mai” (Girl From Nowhere)) บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” จากละครโทรทัศน์เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere) โดยศึกษาจากถ้อยคำเสียดสีของ “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere) ที่เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ ซึ่งผลการวิจัยได้สะท้อนให้เห็นว่า เมื่อเทคโนโลยีพัฒนามากขึ้น นอกจากช่องโทรทัศน์ที่มีมากมายแล้ว ผู้ชมยังสามารถเลือกชมรายการต่าง ๆ ผ่านเครื่องมือและสัญญาณอินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชันในอุปกรณ์เล็กทรอนิกส์ได้อีกด้วย จึงเป็นโอกาสของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่จะผลิตรายการให้มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของผู้ชม อีกทั้งกลายเป็นแรงผลักดันให้เกิดแข่งขันกันสร้างสรรค์ผลิตเนื้อหารายการและวิธีการนำเสนอเพื่อดึงดูดผู้ชมและเพิ่มความนิยมมากยิ่งขึ้น

กลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง “เจงกิสข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัย (The Strategies for presenting historical knowledge in "Genghis Khan" novel by contemporary Thai writers) บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง “เจงกิสข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัย ช่วงระหว่าง พ.ศ. 2498 ถึง พ.ศ. 2556 ทำให้พบว่า นักเขียนทั้ง 3 คน นำเสนอองค์ความรู้ประวัติศาสตร์ของมหาบุรุษแห่งโลกตะวันออก ผ่านนวนิยายด้วยมุมมองเฉพาะตน โดยกลวิธีการนำเสนอของแต่ละคน ได้ช่วยเสริมสร้างจินตนาการของผู้อ่าน และเพิ่มอรรถรสในการอ่านนวนิยาย ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของผู้แต่งและผู้อ่าน อันเป็นส่วนช่วยสร้างความสนุกสนานบันเทิงจากการอ่านนวนิยายมากยิ่งขึ้น

การศึกษาการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกัมมะลอ” ของ อรจิรา ปลายหมักโคมเซียว เหมียวโคมแดง อสูรบาดาล และ นางมารบูรพา เพื่อสร้างแบบฝึกหัดเรื่องการใช้คำอุทานของนักศึกษาจีน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (The Analysis of Exclamations in the Translated Novel “Ongyingkammalo - My Fair Lady” by Onjira, Plamuekkhomkhiao, Miaokhomdaeng, Asunbadan and Nangmanburapha to construct the exercise package on the use of exclamations for Chinese students at Chiang Rai Rajabhat University) บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์การใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกัมมะลอ” และเพื่อสร้างแบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทาน สำหรับนักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เป็นความพยายามของนักศึกษาชาวจีนที่มาเรียนสาขาวิชาภาษาไทย

ซึ่งนอกจากจะวิเคราะห์คำอูทานในวรรณกรรมแปลแล้ว ยังต้องนำคำอูทานที่ได้จากการวิเคราะห์มาสร้างแบบฝึกการใช้คำอูทานของนักศึกษาจีน ที่ต้องผ่านกระบวนการสร้างให้มีคุณภาพและเชื่อถือได้

ภาษากับความหมาย: ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิดของมนุษย์ (Language and Meaning: a relationship of language and mind of humanity) เป็นบทวิจารณ์หนังสือ ภาษากับความหมาย ที่เรียงลำดับเนื้อหาต่อเนื่อง ให้ผู้อ่านได้เสพเริ่มจากความรู้พื้นฐาน จนถึงระดับการวิเคราะห์ เป็นบทความที่ยืนยันกับผู้อ่านอีกครั้งว่า “ภาษาเป็นเครื่องนุ่งห่มของความคิด มนุษย์จึงมีอาจคิดโดยปราศจากภาษา”

หวังว่า บทความทั้ง 6 เรื่อง ดังกล่าวมา คงช่วยขยายมุมมอง และความคิดต่างๆ ยังผู้อ่าน และผู้สนใจตามสมควร อันจะนำสู่การพัฒนางานวิชาการเฉพาะตน ที่อาจยังประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อไป

บุญยเสนอ ตริวิเศษ
บรรณาธิการ

WIWITWANNASAN

Vol.4 No.2 (May - August) 2020

Editorial Note

This volume of the *Wiwitwannasan* journal is the 2nd issue of the 4th volume (May - August 2020), consisting of total 6 research and book review articles as follows:

Sexualities of the Characters in YAOI Novels is a research article that aims at analyzing the sexuality of main characters from novels of various sexual desire or sexuality, that is, the satisfaction of individuals who do not adhere to their gender, body, which not limited to "male", "female" but also "intersexual", "tom", "lesbian", "men love men", "women love women" and "bisexual". It is the internal need that responds to sexual emotion and behavior. The results of the study reveal important phenomena that are reflected through the novel. It is a struggle for the concept of sexuality to become normal and should not be excluded or concealed from society. It is the power of stories as a medium to create the understanding of sexual desire, which is a mental mechanism. It is an inner feeling that cannot be explained but to be expanded to people in a wider society for more acceptance of sexuality.

A Comparative Study of Phonology of Northern-Thai in Ko Kha, Lampang and Tai-Lue's Chiang Kham, Payao is a research paper that aims to comparatively study the northern Thai dialect, Ko Kha district, Lampang province and Tai Lue, Chiang Kham district, Phayao province. The research

results led to the understanding of the other northern dialects as well as understanding the Tai Lue language as a sub-language in another Tai family language as well.

Strategies in Satirical Language of the character "Nanno" from the TV Series "Dek Mai" (Girl From Nowhere) is an article that aims to study the satirical language strategies of the character "Nanno" from the television drama "Girl From Nowhere" by studying the satire of "Nanno" in the television drama (Girl From Nowhere) which is published through the website. The research results has reflected that even if technology improves, in spite of many television channels, viewers can also choose to watch programs through tools and internet signals, applications in electronic devices as well. It is an opportunity for TV producers to produce more quality programs to accommodate the needs of the audience. It has also become a driving force for competition to create program content and presentation methods to attract more audiences and increase their popularity.

Strategies for presenting historical knowledge in "Genghis Khan" novel by contemporary Thai writers is an article that aims to study strategies for presenting historical knowledge in "Genghis Khan" novel by contemporary Thai writers between 1955 and 2013. It was found that all 3 writers present knowledge of the history of Great Man of the East through the novel with their own perspective. The individual presentation strategies have helped to strengthen the imagination of the readers and add richness to reading novels. This makes it possible to understand the plot that is different from the culture of the author and the reader, which helps create more fun and entertainment from reading novels

The Analysis of Exclamations in the Translated Novel "Ongyingkammalo - My Fair Lady" by Onjira, Plamuekkhomkhiao, Miaokhomdaeng, Asunbadan and Nangmanburapha to construct the exercise package on the use of exclamations for Chinese students at

Chiang Rai Rajabhat University is an article that aims to analyze the use of interjections in the literary translation of "Fake Princess" and to create a practice on the use of interjections for Chinese students studying in Chiang Rai Rajabhat University. It is an effort of Chinese students, who come to study Thai language, not only for analyzing interjections in translated literature, but also making use of the interjection obtained from the analysis to create an interjection practice exercise for Chinese students that have to go through the construction process to have quality and reliability.

Language and Meaning: a relationship of language and mind of humanity is a book review of Language and Meaning that organizes the contents respectively to let the readers start with the basic knowledge up to the level of analysis. It is an article that reaffirms with readers that "Language is the garment of thought and Human beings cannot think without language."

We hope that all 6 articles mentioned above will help expand your perspective and various ideas to readers and interested parties as appropriate, which will lead to the development of one's own academic work that may continue to benefit others.

Bunsanoe Triwiset
Editor in Chief

สารบัญ

วิจิตรวรรณสาร

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม) 2563

เพศวิถีของตัวละครในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส

27

Sexualities of The Characters in YAQI Novels

สุชัญญา วงศ์เวสซ์ / วรวรรธน์ ศรียาภัย / บุญยงค์ เกศเทศ / ศานติ ภัคดีคำ

Suchanya Wongwet / Warawat Sriyabhaya / Boonyong Ketthet/

Santi Pakdeekham

การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือ อำเภอเกาะคา

59

จังหวัดลำปาง กับภาษาไทยถิ่น อำเภอยางคำ จังหวัดพะเยา

A Comparative Study of Phonology of Northern-Thai in Ko Kha, Lampang and Tai-Lue's Chiang Kham, Payao

ปาวรวรรณ เขาเรียง / สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ

Pawornwan Khaoreang / Suwattana Liamprawat

กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์
เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere)

85

Strategies in Satirical Language of The character “Nanno”

From the TV Series “Dek Mai” (Girl From Nowhere)

นัฐริกา คงเมือง / นนทชา คัยนันท์

Nattarika Kongmuang / Nontacha Kaiyanun

กลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง
“เจงกิสข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัย

109

*The Strategies for presenting historical knowledge in
"Genghis Khan" novel by contemporary Thai writers*

ก่อกองศ์ นามวัฒน์ / วรวรรธน์ ศรียาภัย / ศานติ ภักดีคำ / บุญยงค์ เกศเทศ
*Korpong Namwat / Warawat Sriyabhaya / Santi Pakdeekam /
Boonyong Ketthet*

การศึกษาการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ”
ของ อรจิรา ปลาหมึกโคมเซียว เหมียวโคมแดง อสูรบาดาล และ นางมารบูรพา
เพื่อสร้างแบบฝึกหัดเรื่องการใช้คำอุทานของนักศึกษาจีน
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

145

The Analysis of Exclamations in the Translated Novel

*“Ongyingkammalo - My Fair Lady” by Onjira, Plamuekkhomkhiao,
Miaokhomdaeng, Asunbadan and Nangmanburapha to construct the
exercise package on the use of exclamations for Chinese students
at Chiang Rai Rajabhat University*

จี ไบหยวน / ปฏิพันธ์ อุทยานกุล / ยุพิน จันทร์เรือง
Zi Biyuan / Patipan Utayanokul / Yupin Chanroung

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

163

ภาษากับความหมาย: ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิดของมนุษย์

Language and Meaning: a relationship of language and mind of humanity
สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ

Somsak Phansiri

แนะนำผู้เขียน

179

เพศวิถีของตัวละครในนวนิยายหลากหลายตามนิยามทางเพศรส*

Sexualities of The Characters in YAOI Novels

สุชัญญา วงศ์वेशช์¹/ วรวรรรณ ศรียาภัย²/บุญยงค์ เกศเทศ³/ศานติ ภัคดีคำ⁴
Suchanya Wongwet¹/ Warawat Sriyabhaya²/ Boonyong Keththet³/
Santi Pakdeekham⁴

^{1,2}Thai Language Program School of Liberal Arts, University of Phayao

³School of Liberal Arts, Walailak University

⁴Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University

Corresponding author. Email: Janchanya_@hotmail.com

Received: March 4, 2020

Revised: April 26, 2020

Accepted: May 10, 2020

Abstract

This research article aimed to analyse the sexualities of the characters in the YAOI novels. The subjects used in the analysis were 15 YAOI novels and the concepts used were the sexuality and social construction concepts. The study can be concluded that there are three sexuality types of the characters namely homosexual, bisexual and queer in which social construction has been formed by ways of attitudes, life style adoption and

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “กลวิธีการประกอบสร้างและแนวคิดการครองคู่ของตัวละครในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส” หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยพะเยา ของนางสาวสุชัญญา วงศ์वेशช์

behaviour as well of the acceptance of homosexual desire behaviour and performance as normal and should not be deprived by or concealed from a society. Sexualities in the YAOI novels are also a channel of sexual desire establishment, a psychological mechanism which cannot be explained, framed or controlled according to the heterosexual society norm.

Keywords: Sexualities, LGBTQ, YAOI Novels

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์เพศวิถีของตัวละครเอกจากนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ นวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส จำนวน 15 เรื่อง แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์มี 2 แนวคิด คือ แนวคิดเพศวิถี และแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างทางสังคม จากการศึกษาสรุปได้ว่าเพศวิถีของตัวละครมี 3 รูปแบบ คือ ตัวละครรักเพศเดียวกัน ตัวละครรักสองเพศ และตัวละครไร้เพศ โดยมีการประกอบสร้างเพศวิถีผ่าน ทัศนคติ การเลือกใช้ชีวิต พฤติกรรมและการแสดงความรักปรารถนาทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน โดยการแสดงความรักปรารถนาทางเพศแบบรักเพศเดียวกันนั้น ถูกทำให้เป็นเรื่องปกติและไม่ควรถูกกีดกันหรือต้องปิดบังซ่อนเร้นจากสังคม เพศวิถีในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสยังเป็นส่วนที่สร้างความเข้าใจเรื่องความรักปรารถนาทางเพศอันเป็นกลไกทางจิตเป็นความรู้สึกภายในที่ไม่สามารถอธิบาย กำหนดกรอบหรือควบคุมตามบรรทัดฐานสังคมรักต่างเพศได้

คำสำคัญ: เพศวิถี, ความหลากหลายทางเพศ, นิยายวาย

บทนำ

นวนิยาย เป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่ถูกแต่งได้นำความเป็นไปในสังคมแต่ละยุคสมัยมาเป็นภาพจำลองหรือวัตถุดิบในการสร้างสรรค์เรื่องราวผ่านองค์ประกอบของงานให้ผู้อ่านรับรู้ถึงมุมมอง ทศนคติ แนวคิดและความเป็นไปของสังคมในยุคที่ผู้แต่งเลือกนำเสนอ “เพศ” เป็นประเด็นหนึ่งที่ถูกหยิบมาเป็นวัตถุดิบในองค์ประกอบของนวนิยาย โดยที่ผู้แต่งนำเสนอเรื่องราวและมุมมองในเรื่องเพศหรือความหลากหลายทางเพศเป็นไปตามแนวคิดและทศนคติของคนในสังคมยุคนั้น ๆ

ในอดีตบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศหรือกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่สอดคล้องกับเพศแห่งตน ถูกมองว่าเป็นบุคคลที่มีความผิดปกติ ทางกายการแพทย์ หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างออกไปอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งมีผลทำให้บุคคลนั้นมีความรู้สึกทางเพศ ทศนคติ ค่านิยม ผิดแผกแตกต่างหรือเบี่ยงเบนไปจากที่สามัญชนในสังคมนั้น ๆ พึงกระทำ (Diloksombandh, 2005, p. 163) และเรียกกลุ่มบุคคลเหล่านี้ว่า “รักร่วมเพศ” คือ พฤติกรรมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางเพศหรือมีกิจกรรมทางเพศหรือมีความสนใจที่จะมีความสุขทางเพศร่วมกับเพศเดียวกันหรือทั้งสองเพศ การกำหนดให้บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศให้เป็นบุคคลผิดปกติ ผิดแผกแตกต่างหรือเบี่ยงเบนนั้นก็ได้กลายมาเป็นวัตถุดิบที่ถูกนำเสนอในนวนิยาย

นวนิยายที่กล่าวถึงบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ เป็นหนึ่งในพัฒนาการด้านการนำเสนอแนวคิดและเนื้อหาที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ของสังคม โดยนำเอาชีวิตของกลุ่มคนที่มีพฤติกรรม รสนิยม และความชอบทางเพศ ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมเห็นว่าไม่ปกติ และเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานรักต่างเพศ มาเป็นวัตถุดิบในการนำเสนอ จากประสบการณ์การอ่านและค้นคว้าของผู้ศึกษาพบว่านวนิยายในช่วงประมาณ พ.ศ. 2515–2550 ที่มีการดำเนินเรื่องโดยให้ตัวละครหลากหลายเพศเป็นตัวละครหลัก เช่น ผลงานของกฤษณา อโศกสิน เรื่อง **ประตูที่ปิดตาย**, **บัลลังก์โยบัว** และ **รูปทอง** ผลงานของวีระวัฒน์ กนกนุเคราะห์ เรื่อง **ซากดอกไม้**, **ด้ายสีม่วง** และ **ห้วงจำแลง** มีการนำเสนอเรื่องราวที่แสดงให้เห็นถึงการไม่ยอมรับบุคคลหลากหลายเพศของสังคมไทยและแบ่งแยกให้กลายเป็นคนชายขอบสร้างตัวละครหลากหลายเพศให้มีภาพที่เลวร้ายหรือแปลกแยกผ่านการนำเสนอด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมทางเพศ การพูดจาหยาบคาย การแต่งกายโดดเด่นฉูดฉาด เป็นต้น ทั้งนี้เสนอที่ศนคติว่า กลุ่มคนรักร่วมเพศหรือกลุ่มคนหลากหลายเพศเป็นคนวิปริต วิดถาร และเป็นโรคที่ต้องได้รับการรักษา เนื้อหาหลักมุ่งเน้นไปยังด้านกามารมณ์และหลงมัวเมาใน

เพศสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัดอันเป็นพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของระบบรักต่างเพศ และเป็นความเสื่อมของศีลธรรมในสังคมไทย จบด้วยโศกนาฏกรรม ความผิดหวัง โรคภัย และความตาย

การจบเรื่องในนวนิยายที่กล่าวถึงบุคคลหลากหลายเพศด้วยโศกนาฏกรรม ทั้งนี้ เพราะระบบของสังคมไทยในยุคดังกล่าวยังไม่เปิดกว้างเรื่องเพศวิถี มีการกำหนดนิยามความเป็นเกย์ว่ามีความแตกต่าง ไม่ปกติ เป็นอื่น และแปลกประหลาด (Tharawan, 2016, p. 154) ด้วยการประกอบสร้างเรื่องเพศของสังคมในอดีตเกิดจากการสร้างชุดความรู้และทำให้กลายเป็นความจริงด้านเพศศาสตร์ที่กล่าวถึงเป้าหมายและอ้างความเป็นสากลว่า เรื่องเพศได้รับพลังขับเคลื่อนจากการที่มนุษย์ต้องการสืบพันธุ์ เพศสัมพันธ์ที่ถือว่าเป็นปกติหรือเป็นธรรมชาติก็คือความสัมพันธ์ทางอวัยวะเพศระหว่างชายและหญิงหรือที่เรียกว่ารักต่างเพศ (Hawanon et al., 2012, p. 26) สังคมจึงกำหนดกรอบความคิด ทักษะคติ ความเชื่อและประเพณีปฏิบัติต่าง ๆ กลายเป็นบรรทัดฐานเรื่อง ความเป็นชาย ความเป็นหญิง ที่บุคคลต้องดำเนินบทบาทตามเพศภาวะ (gender roles) หรือตามความคาดหวังของสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงก็คือบรรทัดฐานหนึ่งของรักต่างเพศ ส่วนการรักเพศเดียวกัน การรักสองเพศ ถือเป็นสิ่งที่ไม่เป็นธรรมชาติหรือผิดปกติ ถูกกีดกันและถูกทำให้กลายเป็นอื่นในสังคม ด้วยเหตุนี้วิถีทางเพศแบบรักร่วมเพศหรือรักเพศเดียวกันของตัวละครในนวนิยายยุคก่อนจึงต้องปิดบังซ่อนเร้นรสนิยมทางเพศของตัวเองต่อสังคม

เมื่อสังคมเกิดการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงมุมมองและทัศนคติเรื่อง เพศ ด้วยการเคลื่อนไหวของเพศมีขอบเขตที่กว้างขึ้น การกำหนดเพศของบุคคลจากเพศสภาพหรือเพศสรีระ ไม่สามารถนิยามความเป็นตัวตนของบุคคลได้ ทั้งยังเกิดปรากฏการณ์บุคคลหลากหลายเพศซึ่งอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของสังคมอย่างกว้างขวาง และไม่สามารถจัดกลุ่มเข้าอยู่ในเพศชาย หรือ เพศหญิง การเปลี่ยนแปลงแนวคิดดังกล่าวทำให้เกิดการยอมรับความแตกต่างและหลากหลายทางเพศในสังคมยุคใหม่ ปรากฏการณ์นี้ได้ส่งผลต่อการนำเสนอแนวคิดเรื่องเพศในนวนิยาย และเกิดการสร้างเรื่องแนวใหม่ที่เรียกว่า นิยายวาย Satchaphan (2017, p. 30) อธิบายความหมายของ นิยายแนว Y ว่าเป็นนิยายรักร่วมเพศ มี 2 แบบ คือ Yaoi นิยายชายรักชาย และ Yuri นิยายหญิงรักหญิง โดยเริ่มขึ้นในกลุ่มนักอ่านออนไลน์ที่เรียกว่ากลุ่ม สาววาย หนูม่วาย และเกิดความนิยมขึ้นตามลำดับ จนได้รับการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มและสามารถวางจำหน่ายในร้านหนังสือทั่วไป โดยนิยายวายเป็นวรรณกรรมโรมานซ์ นำเสนอเรื่องราวเนื้อหาที่เน้นถึงความรัก ความสัมพันธ์ของคนเพศเดียวกันผ่านชีวิตของ

ตัวละครเอกบนพื้นฐานว่ากลุ่มคนที่มีความรักเพศเดียวกันเป็นคนปกติคนหนึ่งในสังคมเพียงแค่มิ่วิถีทางเพศหรือรสนิยมทางเพศแตกต่างจากบรรทัดฐานที่สังคมรักต่างเพศกำหนด การเกิดขึ้นของนวนิยายวายจึงเป็นการแสดงถึงการยอมรับความหลากหลายทางเพศรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นในสังคม ดังนั้นสิ่งที่น่าสนใจของนิยายวาย คือ การสร้างเพศวิถีต่าง ๆ และการนำเสนอความรักของกลุ่มคนเพศเดียวกันให้เป็นเรื่องปกติโดยใช้ความหมายของ เพศวิถี อันหมายถึง รสนิยมหรือความปรารถนาทางเพศของบุคคลที่รู้สึกสนใจ มีพฤติกรรม ความต้องการภายใน หรือการแสดงออกทางเพศที่ไม่ได้ยึดติดในเรื่องเพศสรีระหรือ เพศสภาพของตนและบุคคลซึ่งมีเพศสภาพที่แตกต่างหรือมีเพศสภาพเดียวกันมาเป็นหลักในการสร้าง ความเป็นเพศ และ ความสัมพันธ์ของตัวละคร

บทความนี้ได้ทำการศึกษาการประกอบสร้างเพศวิถี เพื่อศึกษาว่าในนวนิยายมีการประกอบสร้างความเป็นเพศวิถีและความสัมพันธ์ทางเพศรูปแบบใด โดยศึกษาผ่านตัวละครเอกในนวนิยายวาย ซึ่งบทความนี้เรียกว่า “นวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส” หัวข้อประเด็นสำคัญในบทความ ประกอบด้วย ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์ แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์ และผลการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ วรรณกรรมประเภทนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มของสำนักพิมพ์แจ่มใส หมวด every ระหว่าง พ.ศ.2558-2562 จำนวน 15 เรื่อง ดังนี้

1. สู้กลางใจ ของ -west- พ.ศ. 2559
2. Candy ของ -west- พ.ศ. 2559
3. เล่นเพื่อน ของ karnsaii พ.ศ. 2559
4. คิดมาก ของ NIRIN พ.ศ. 2560
5. Special Sound กล้าตะวัน ของ afterday พ.ศ. 2560
6. ดุจนกในกรงขัง ของ Chiffon_cake พ.ศ. 2560
7. Hide and Seek เล่น ซ่อน รัก ของ Ailime พ.ศ. 2560
8. Good Morning Mr. Bad Love อรุณสวัสดิ์รักร้าย ของ ร เรือในมหาสมุทร

พ.ศ. 2560

9. กลพยัคฆ์ ของ -west- พ.ศ. 2560
10. MR. GRAY ของ Raccool พ.ศ. 2560
11. Cigarettes after sex ของ Ailime พ.ศ. 2561
12. Warm Eye ดวงตาของเธอ ของ Pillow_mark พ.ศ. 2561
13. Return to Love ของ karnsaii พ.ศ. 2561
14. ภูสอยเดือน ของ huskyhund พ.ศ. 2561
15. Good Night My Last Mistake ราตรีสวัสดิ์รักแท้ ของ ร เรือในมหาสมุทร พ.ศ. 2562

จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์

เพื่อวิเคราะห์เพศวิถีของตัวละครเอกนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส

แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์เพศวิถีของตัวละครในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส จะศึกษาตามกรอบแนวคิด 2 แนวคิด คือ แนวคิดเพศวิถี และแนวคิดเรื่องการประกอบสร้างทางสังคม มีสาระสำคัญดังนี้

1. แนวคิดเพศวิถี

ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์แนวคิดเรื่องเพศและสรุปสาระสำคัญดังนี้ เพศ โดยทั่วไป คือ ความเป็นเพศที่กำหนดจากลักษณะทางกายภาพหรือเพศสรีระ และเพศสภาพ (gender) สถานะเพศ หรือเพศภาวะ หมายถึง ความเป็นชายหญิงที่ถูกกำหนดจากสังคมและวัฒนธรรม แต่การกำหนดบุคคลด้วยเพศสรีระ เป็นการกำหนดจากปัจจัยรูปธรรมที่ปรากฏ ไม่ได้พิจารณาถึงความปรารถนา อันได้แก่ อารมณ์ ความต้องการ ความนิยมที่แท้จริงของบุคคลนั้น

ดังนั้นจึงมีการกำหนดคำศัพท์ขึ้นมาอีกหนึ่งคำ คือ คำว่า เพศวิถี (sexuality) หมายถึง ความพึงพอใจของบุคคลที่ไม่ได้ยึดติดกับเพศสรีระของตน เป็นความต้องการภายในที่ตอบสนองอารมณ์ ความรู้สึก และมีพฤติกรรม ความรัก การแสดงออกทางเพศ อันได้แก่

ความใคร่ ความผูกพัน และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นตามความพึงพอใจของตนและการที่บุคคลหนึ่งจะมีความรู้สึกประทับใจ สนใจ เสน่หา รัก มีความรู้สึกทางเพศสามารถมีความสัมพันธ์กับบุคคลซึ่งมีเพศสรีระเดียวกันกับตน หรือแตกต่างกับตนเอง หรือเหมือนกับตนเองก็ได้ ซึ่งถือเป็นอิสระในการใช้ชีวิตตาม “วิถีทางเพศ” ของบุคคลนั้น ๆ

“เพศวิถี” จึงยึดเอาความต้องการภายในของจิตใจเป็นสำคัญ ทำให้เพศไม่ได้จำกัดเฉพาะ “เพศหญิง” และ “เพศชาย” เท่านั้น แต่ยังปรากฏเป็นกะเทย, ทอม, เลสเบียน, ชายรักชาย, หญิงรักหญิง และรักสองเพศ เป็นต้น ตามวิถีทางของความพึงพอใจ นอกจากนี้ ยังมีคำศัพท์ว่า “ความหลากหลายทางเพศ” ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อแสดง

ตัวตนของคนที่มีเพศวิถี แตกต่างจากเพศที่กำหนดด้วยสรีระและความคาดหวังของสังคม ทั้งยังเป็นการโต้แย้งหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่กำหนดคำใช้คำเรียกกลุ่มคนที่มีเพศวิถีต่างจากเพศสรีระของตนว่า “รักร่วมเพศ” หรือ “ลักเพศ” ที่บ่งบอกถึงความผิดปกติ ดังนั้น คำศัพท์ “ความหลากหลายทางเพศ” จึงเป็นการโต้แย้งว่า ความพึงพอใจทางเพศที่ไม่ตรงกับบุคลิกทางเพศของตนไม่ใช่ความผิดปกติ แต่เป็นความหลากหลายที่เกิดขึ้นในสังคม

ความหลากหลายทางเพศ ได้มีผู้กำหนดคำศัพท์เพื่อใช้อธิบายพฤติกรรม ตัวตน อารมณ์ความปรารถนาทางเพศ โดยศุภย์มานุษยวิทยาสิรินคร (Duangwises, 2013, pp. 9-12) กำหนดเพศหลากหลายที่ปรากฏในสังคม ดังนี้

คนรักสองเพศ (bisexual) คือ คนที่สามารถแสดงอารมณ์ปรารถนาทางเพศได้ ทั้งกับคนเพศเดียวกันและคนต่างเพศ

การข้ามเพศภาวะ (cross-gender) คือ การแสดงเพศภาวะหญิงหรือชายที่ตรงข้ามหรือไม่สอดคล้องกับเพศสรีระ

คนที่มีลักษณะเหมือนผู้หญิง (effeminacy) คือ การแสดงพฤติกรรม ท่าทาง อารมณ์แบบผู้หญิง

เกย์ (gay) เพศชายที่นิยามตัวเองว่ารัก ชอบ เสน่หาเพศเดียวกัน

คนรักต่างเพศ (heterosexuality) คือ บุคคลที่มีอารมณ์ปรารถนาทางเพศต่อคนที่ เป็นเพศตรงข้าม

คนรักเพศเดียวกัน (homosexual) คือ บุคคลที่มีอารมณ์ปรารถนาทางเพศ ต่อคนที่ มีเพศเดียวกัน

เลสเบียน (lesbian) คือ ผู้หญิงที่นิยามตัวเองว่ารักชอบและเสน่หาคนเพศเดียวกัน

ทอมบอย (tomboy) คือ เด็กผู้หญิงที่แสดงพฤติกรรม ท่าทางและบุคลิกภาพ

ลักษณะเหมือนเด็กผู้ชาย

คนข้ามเพศ (transgender) คือ บุคคลที่มีสำนึกที่จะแสดงบทบาทและเพศภาวะตรงข้ามกับเพศสรีระของตนเอง

คนแปลงเพศ (transsexual) คือ บุคคลที่เปลี่ยนเพศสรีระ/เพศกำเนิดจากเพศหนึ่งไปเป็นอีกเพศหนึ่ง

การกำหนดคำศัพท์เพื่อใช้เรียกกลุ่มบุคคลหลากหลายเพศเป็นการพยายามสร้างความเข้าใจในวิถีทางเพศว่าเป็นเรื่องปกติของความปรารถนาทางอารมณ์ และต้องการให้กลุ่มคนหลากหลายเพศใช้ชีวิตของตนตามความพึงพอใจนั้นได้อย่างปกติสุขในสังคม การนิยามความหมายหรือการคิดคำศัพท์อธิบายความเป็นตัวตนดังกล่าว ทำให้เห็นว่าสังคมอยู่ร่วมกันด้วยความหลากหลายทางเพศ การกำหนดเพศด้วยสรีระเพียงอย่างเดียว่อมทำให้เกิดความคับแคบในความคิด ส่งผลไปสู่การต่อต้านหรือไม่ยอมรับบุคคลหลากหลายทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคมและส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตและสิทธิต่าง ๆ ของบุคคลกลุ่มดังกล่าวในที่สุด

ในบทความนี้ผู้ศึกษาใช้ชุดคำศัพท์เพื่อแสดงตัวตนและรสนิยมทางเพศของตัวละครในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสซึ่งเป็นนวนิยายรักที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของคนรักเพศเดียวกัน (homosexual) มีความสนใจหรือโน้มนำความปรารถนาไปยังคนที่มีรสนิยมชอบเพศเดียวกันเช่นกัน ส่วนใหญ่เน้นความสัมพันธ์แบบชายรักชายหรือที่สังคมเรียกว่า เกย์ รวมถึงตัวละครที่มีความสนใจหรือเกิดความปรารถนาทางเพศกับทั้งเพศชายและหญิง คือ กลุ่มคนรักสองเพศ (bisexual) ทั้งตัวละครกลุ่มรักเพศเดียวกันและกลุ่มคนรักสองเพศจะมีอารมณ์ปรารถนาทางเพศต่อตัวละครที่มีรสนิยมตรงกับตน ตัวละครอีกประเภทหนึ่งคือตัวละครที่เปลี่ยนไปชอบเพศเดียวกัน เดิมเป็นตัวละครที่มีความปรารถนาต่อคนที่ เป็นเพศตรงข้ามหรือที่เรียกว่า คนรักต่างเพศ (heterosexual) แต่ถูกสถานการณ์และปัจจัยบางประการทำให้เปลี่ยนหรือเกิดความปรารถนาต่อตัวละครที่เป็นเพศเดียวกัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเห็นว่าคำศัพท์สำคัญที่ใช้การแสดงตัวตน อารมณ์และความปรารถนาทางเพศของตัวละครได้เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวบทในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสนั้นคือ คนรักเพศเดียวกัน (homosexual) อันหมายถึง บุคคลที่มีความสนใจ ความชอบ ความปรารถนาและมีความต้องการโน้มนำทางเพศต่อคนเพศเดียวกัน

2. แนวคิดเรื่องการประกอบสร้างทางสังคม

ความเลือนไหลหรือการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีส่วนสำคัญในการกำหนดการประกอบสร้างเรื่องเพศ การประกอบสร้างทางสังคม (Social construction) เกิดจากแนวคิดที่มองว่าความเป็นจริงเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาได้ภายใต้กระบวนการทางสังคม ดังนั้นจึงไม่สนใจว่าโลกทางกายภาพจะมีข้อเท็จจริงเช่นนั้นอยู่หรือไม่ แต่เราก็สามารถสร้างความจริงให้เกิดขึ้นได้ (Hall, 1997 as cited in Naksing, 2013, p. 37) การประกอบสร้างทางสังคมเรื่องเพศก็เกิดจากทัศนคติ ค่านิยมที่สังคมกำหนดต่อเพศภาวะ และมีการเปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการทางสังคม เพศภาวะเป็นความแตกต่างของบทบาททางสังคม วัฒนธรรม และความคาดหวังจากสังคมสร้างคุณสมบัติและกำหนดความเป็นชาย และความเป็นหญิง (Jongudomkarn et al., 2011, p. 23) โดยใช้เพศสรีระเป็นหลักยึดในการกำหนดบทบาท เมื่อสังคมมีการเคลื่อนไหวแนวคิดเรื่องเพศที่มีขอบเขตกว้างขึ้น การกำหนดเพศตามสรีระและเพศภาวะไม่สามารถนิยามความเป็นตัวตนและไม่สามารถกำหนดบทบาทตามความคาดหวังได้จึงเกิดการสร้างเพศวิถีขึ้นในสังคม ในนวนิยายวายก็เช่นกันได้เกิดการสร้างเพศวิถีที่สะท้อนถึงตัวตน แนวคิด พฤติกรรม รสนิยมและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ออกมาเป็นลักษณะเฉพาะผ่านตัวละครในนวนิยาย การประกอบสร้างเพศวิถีดังกล่าวจึงเป็นประเด็นในการศึกษาเพื่อพิจารณาว่านวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสได้สร้างเพศวิถีของตัวละครออกมาอย่างไร

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเพศวิถีของตัวละครเอกในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสจากกลุ่มตัวอย่างพบ ตัวละครที่มีรสนิยมรักเพศเดียวกันและตัวละครที่เปลี่ยนไปชอบเพศเดียวกัน กล่าวคือ ตัวละครที่มีรสนิยมรักร่วมเพศ เป็นตัวละครที่มีวิถีทางเพศเป็น เกย์คิงหรือเกย์ผู้กระทำ เกย์ควีนหรือเกย์ถูกกระทำและไบเซ็กชวล ตัวละครกลุ่มเหล่านี้จะมีความปรารถนาทางเพศต่อตัวละครที่มีรสนิยมในกลุ่มรักร่วมเพศเหมือนกัน ส่วนตัวละครที่เปลี่ยนไปชอบเพศเดียวกัน เดิมตัวละครมีลักษณะเป็นชายแท้หรือหญิงแท้ทั้งคู่ หรือ ตัวละครตัวหนึ่งมีรสนิยมรักร่วมเพศแต่อีกตัวละครเป็นชายแท้แต่เพราะความใกล้ชิด ผูกพัน หรือ ด้วยปัจจัยบางประการ จนเกิดความรู้สึกประทับใจ สบายใจเมื่อได้อยู่กับตัวละครอีกตัวซึ่ง

เป็นเพศเดียวกัน ทำให้เปลี่ยนเป็นความชอบและพัฒนาเป็นความรักโดยไม่สนใจเรื่องเพศ ผู้ศึกษาจำแนกเพศวิถีตามการกำหนดศัพท์ของความหลากหลายทางเพศได้ดังนี้

1. เพศวิถีของตัวละครรักเพศเดียวกัน

คนรักเพศเดียวกัน คือ บุคคลที่มีความพึงพอใจและมีอารมณ์ความปรารถนาทางเพศต่อบุคคลเพศเดียวกัน จากกลุ่มตัวอย่างพบการสร้างตัวละครที่นิยมความสัมพันธ์แบบชายรักชาย เรียกว่า “เกย์” หมายถึง ชายที่มีความปรารถนาต่อเพศเดียวกันมีลักษณะทางกายภาพ การแสดงออก การแต่งกายเหมือนผู้ชายทั่วไป โดยลักษณะทางกายภาพหรือเรือนร่างของ เกย์ ในนวนิยายถือเป็นทุนทางกายภาพ อธิบายตามแนวคิดของปีแอร์ บูร์ดิเยอ นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศส ได้นำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการผลิตซ้ำทางสังคม ที่ให้ความสำคัญกับร่างกายในฐานะเป็นหน่วยบรรจุคุณค่าทางสัญลักษณ์ ทำให้เกิดการสร้างทุนทางกายภาพและการแปรรูปทุนทางกายภาพ (Banjueaw, 2016, p. 109) ดังนั้น ทุนทางกายภาพในบทความนี้ คือ ร่างกายที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งและเกิดคุณค่า โดย เกย์ ในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสนิยมสร้างให้มีทุนทางกายภาพบนขนบการสร้างตัวละครเอกในนิยายโรมานซ์ คือ ตัวละครต้องมีรูปร่างดี บุคลิกภาพดี หน้าตาดี และแปรรูปทุนนั้นเพื่อดึงดูดความสนใจต่อตัวละครหลัก รวมถึงตัวละครอื่น และแม้ตัวละครจะมีเพศวิถีแบบ เกย์ หรือ ไบเซ็กชวล แต่พบว่าถูกสร้างลักษณะทางกายภาพตาม อุดมคติความเป็นชาย ตามบรรทัดฐานสังคมให้ตัวละครดึงดูดความปรารถนาทางเพศทั้งเพศชายและหญิง เพราะต้องการใช้ทุนทางกายภาพนั้นสร้างความสนใจทั้งตัวละครในนิยายและผู้อ่านเพศหญิงรวมถึงเพศทางเลือกในโลกความเป็นจริง

ทุนทางกายภาพที่สื่อผ่านร่างกายของตัวละครเอก เกย์ ยังสะท้อนให้เห็นความเป็นชนชั้น ด้วยชนชั้นที่มีอำนาจมากกว่าจะสามารถผลิตร่างกายที่มีคุณค่าหรือมูลค่าทางสัญลักษณ์ได้มากกว่าชนชั้นอื่น หมายความว่า ปังเจกชนคนหนึ่งแตกต่างจากคนอื่น ๆ เนื่องจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อาชีพ การศึกษา พื้นฐานด้านรสนิยม และการใช้เวลาว่าง (Bourdieu, 1989: 106) นั่นคือ ตัวละครจะมีสภาพแวดล้อมเป็นทุนทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม ส่งผลต่อรสนิยมและการดำเนินชีวิต สามารถปรุงแต่ง ควบคุม จัดสรรรูปแบบชีวิตให้เหมาะสมบนพื้นฐานการสร้างลักษณะทางสังคมของตัวละครในนวนิยายโรมานซ์ โดยตัวละครเอกส่วนใหญ่จะถูกสร้างให้มีฐานะร่ำรวย มีการศึกษาและสภาพแวดล้อมที่ดี

จนสามารถควบคุมดูแลร่างกายให้กลายเป็นหุ่นทางกายภาพ เพื่อสร้างแรงปรารถนาทางเพศตามลักษณะ บุษยะเพศ หรือ อุดมคติความเป็นชายตามบรรทัดฐานของสังคม ดังตัวอย่าง

กรรม ประชัญธาตาเป็นผู้ชายที่นำมองในทุกอิริยาบถ ผู้ชายคนนี้ทำอะไร ก็ดูเซ็กซี่ไปหมดทั้งที่อายุสี่สิบกว่า ตัวเลขที่เพิ่มขึ้นตามกาลเวลาไม่ได้ลดทอนความดุติ ตรงกันข้าม...ประสบการณ์ชีวิตหล่อหลอมคุณกรรมจนกลายมาเป็นนักธุรกิจหนุ่มที่น่าเกรงขาม ประสบความสำเร็จเป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ และเป็นผู้ชายในฝันของสาว ๆ หลายคน (Ailime, 2017, p. 193)

การสร้างลักษณะทางกายภาพหรือเรือนร่างตัวละคร เกย์ ตามลักษณะบุษยะเพศนี้เป็นการสร้างเพื่อให้ภาพของตัวละครรักเพศเดียวกันไม่แตกต่างจากเพศชายแท้ในสังคม เมื่อหุ่นทางกายภาพที่ถูกสร้างผ่านร่างกายบรรจุคุณค่าเชิงสัญลักษณ์ในความหมายที่ใช้ดึงดูดแรงปรารถนาทางเพศต่อตัวละครอื่นและต่อผู้อ่าน แต่ไม่มีความหมายหรือสร้างความแตกต่างให้กับเพศชายแท้ตามบรรทัดฐานของสังคม ดังนั้น เพศวิถีแบบ เกย์ รวมถึง ไบเซ็กชวล จึงไม่สามารถพิจารณาจากการสร้างเรือนร่างแต่ถูกสร้างให้มีวิธีการแสดงออกในรูปแบบอื่นตามลักษณะเฉพาะในโลกของนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส

ในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสพบตัวละครรักเพศเดียวกันถูกประกอบสร้างเป็นเพศวิถีได้ 3 ลักษณะ คือ เกย์รูก เกย์รับ และเกย์คิง ดังนี้

1.1 ตัวละครเกย์รูก

ตัวละครเกย์รูกหรือเกย์คิงส์ คือ ตัวละครชายรักเพศเดียวกัน โดยจะมีลักษณะเป็นผู้นำ ควบคุมและขณะมีเพศสัมพันธ์จะเป็นฝ่าย “รูก” หรือฝ่ายกระทำ พบวิถีทางเพศดังกล่าวในตัวละครดังนี้

“จุลเกียรติ (เกียรติ)” เป็นตัวละครจากเรื่อง *Good Morning Mr. Bad Love อรุณสวัสดิ์รักร้าย* เป็นตัวละครเพศวิถีแบบเกย์รูก มีความพึงพอใจและความปรารถนาต่อเพศชาย เปิดเผยแพร่สนิมทางเพศต่อครอบครัวและสังคมอย่างชัดเจน แม้บิดาจะไม่ยอมรับในเพศวิถีแบบชายรักชายเพราะเป็นครอบครัวชาวจีนที่มีค่านิยมให้ลูกชายเป็นผู้สืบสกุล แต่จุลเกียรติเลือกที่จะใช้ชีวิตตามความปรารถนาของตนและออกจากครอบครัวเพื่อใช้ชีวิตตัวคนเดียวในสังคม

ถึงแม้ว่าตัวละคร “จุลเกียรติ” จะแสดงเพศวิถีแบบชายรักชายอย่างชัดเจนและยอมรับความเป็นเกย์ แต่ยังคงมีความทับซ้อนพฤติกรรมแบบชายแท้ โดยยังมีความสนใจและนิยมทำความรู้จักกับเพศหญิงแต่ไม่มีความปรารถนาทางเพศด้วย

การสร้างลักษณะวิถีทางเพศแบบเกย์แต่ยังคงให้ความสนใจเพศหญิงอยู่นี้ ผู้ศึกษามองว่าเป็นการสร้างพฤติกรรม “ความเป็นชาย” ให้เกิดในตัวละครเพศวิถีแบบเกย์รุก เพราะผู้อ่านนิยายวายส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงที่ยังคงต้องการตัวละคร “พระเอก” ที่มีความเป็นชายตามแบบนิยายรักต่างเพศ มีความเจ้าชู้สนใจในเพศตรงข้าม

แต่ในกรณีของ “โหม” ตัวละครจากเรื่อง *Return to Love* เป็นตัวละครที่ยอมรับในความรู้สึกและรสนิยมของตนและพร้อมเปิดเผยให้สังคมรับรู้ แม้อบิดาจะไม่ยอมรับในวิถีทางเพศนั้นแต่ก็ไม่สนใจและยืนยันที่จะใช้ชีวิตตามความพึงพอใจของตน ทั้งตัวละครถูกสร้างให้มีลักษณะของบุรุษเพศที่ดึงดูดเพศหญิงเช่นเดียวกับจุลเกียรติแต่มีความชัดเจนในเพศวิถีที่มีความพึงพอใจและความปรารถนาทางเพศต่อเพศเดียวกันเท่านั้น ดังข้อความ

โหมจ้องมองภาพนางแบบในชุดเสื้อผ้าน้อยชิ้นในกล่องด้วยสายตาว่างเปล่า แต่น้ำาแปลกที่แวบหนึ่งกลับคิดถึงใครบางคนที่ไม่เสื้อผ้ามิดชิด ใครคนนั้นที่มักชอบใส่เสื้อเชิ้ตกับกางเกงยีนส์ธรรมดา แต่ไม่รู้ทำไมถึงอีกฝ่ายสวมใส่อย่างมิดชิดเท่าไร ก็ยิ่งทำให้โหมนึกอยากกระชากเครื่องนุ่งห่มนั้นให้หลุดออกแล้วเผยให้เห็นเนื้อแท้ (Karnsai, 2018, p. 173)

ความชัดเจนในวิถีทางเพศแบบเกย์รุกของตัวละครเป็นวิธีการแสดงพฤติกรรมรสนิยม และแสดงออกถึงความปรารถนาโดยตรงต่อบุคคลที่มีวิถีทางเพศตรงกับรสนิยมของตน เพื่อเริ่มต้นสานสัมพันธ์กับบุคคลที่ตนพึงใจอย่างแท้จริง ดังปรากฏในการเล่าถึงวิถีทางเพศของตัวละคร “หมอพิชญ์” จากเรื่อง *Hide and Seek เล่น ซ่อน รัก* ว่า “รสนิยมทางเพศของหมอพิชญ์ไม่ใช่ผู้หญิงซึ่งตรงกับรสนิยมทางเพศของชินรินทร์พอดีนั้นทำให้เขาจูนติดกันได้ง่าย” (Ailime13, 2017, p. 5)

วิถีทางเพศแบบเกย์รุก ได้นำเสนอให้เป็นเพศที่ปกติในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส นอกจากการให้ตัวละครแสดงออกถึงวิถีทางเพศที่ชัดเจนของตนต่อสังคมแล้ว ยังสร้างความเข้าใจโดยให้ผู้อ่านเห็นว่ารสนิยมทางเพศดังกล่าวเป็นเรื่องปกติผ่านทัศนคติของตัวละคร เช่น ตัวละคร “แคน” จากเรื่อง *Candy* เป็นตัวละครที่ยอมรับและ

แสดงออกถึงวิถีทางเพศแบบชายรักชายของตนอย่างชัดเจน ด้วยมองว่ารสนิยมหรือความปรารถนาทางเพศเป็นเรื่องปกติ ดึงบทสนทนาระหว่างแคนกับวุ้นและข้อความบรรยายว่า

“มีงู้ใหม่วุ้น ในอดีตธรรมชาติของคนมีแค่สองอย่าง กินกับสืบพันธุ์ ภูโคตรชอบ เคยอ่านนิยายเรื่องหนึ่ง ตัวเอกกำลังกิน พออยากก็ลุกขึ้นมาทำแล้ว ก็กินต่อ ชีวิตมันก็แค่นี้ วิวัฒนาการต่างหากที่กำหนดกฎเกณฑ์ว่าอะไรควรทำไม่ควรทำ เช็กซีในยุคโบราณไม่ได้กำหนดด้วยซ้ำว่าจะเพศไหน นำตลกที่จู้จู้ เรื่องธรรมชาติก็กลายเป็นเรื่องผิดธรรมชาติ”

“ผมไม่ได้มองว่าผิดธรรมชาติ แค่มันไม่ควรพูด”

“แต่ถ้าตัดเรื่องเพศออกไป ต่างอะไรกับที่มีงู้พูดถึงนมผู้หญิง”

เขามองผม เป็นสีหน้าที่ไม่ได้ตั้งคำถาม คล้ายจะเยาะเย้ยมากกว่าผมหา คำตอบไม่ได้แน่ ถูกต้องครับ ผมไม่เห็นความแตกต่างของมัน และเข้าใจได้ว่าทำไมที่แคนถึงไม่คิดจะปกปิดรสนิยมตัวเอง เพราะมันคือธรรมชาติมันคือตัวตนที่แท้จริง (-west-, 2017a, p. 179)

การรับรู้ถึงรสนิยมแบบชายรักชายของแคน เกิดขึ้นจากรับรู้ว่าบิดาของตนเองเป็นเกย์ ซึ่งมีอิทธิพลทำให้ตัวละครเข้าใจถึงอารมณ์ทางเพศและความปรารถนาต่อเพศเดียวกันของตนและเห็นว่ารสนิยมแบบรักร่วมเพศหรือความหลากหลายทางเพศเป็นเรื่องปกติมนุษย์สะท้อนให้เห็นว่าการรับรู้ ยอมรับและไม่ต่อต้านเมื่อแคนทราบว่าบิดาของตนมีวิถีทางเพศแบบชายรักชาย รวมถึงการที่บิดายอมรับวิถีทางเพศแบบชายรักชายของแคน เป็นการเพิกเฉยต่อพฤติกรรมที่สังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นสิ่งผิดปกติ และการเพิกเฉยนั้นเป็นการบอกให้ผู้อ่านเห็นว่ารสนิยมแบบรักเพศเดียวกันเป็นเรื่องปกติ เป็นเพียงความต้องการความปรารถนา ความพึงพอใจตามธรรมชาติในวิถีทางเพศของแต่ละบุคคล เป็นหนึ่งในการสร้างความเข้าใจและการยอมรับความหลากหลายทางเพศในนวนิยาย

1.2 ตัวละครเกย์รับ

เกย์รับหรือเกย์ควีน คือ ตัวละครชายรักเพศเดียวกันที่มีความปรารถนาทางเพศต่อชายที่มีวิถีทางเพศแบบเกย์รุก โดยมีลักษณะบางประการบ่งบอกให้รู้ว่าเป็นผู้ตาม ขณะมีเพศสัมพันธ์จะเป็นฝ่าย “รับ” หรือฝ่ายถูกระทำให้ แต่ลักษณะภายนอก เช่น

การแต่งกาย การแสดงพฤติกรรม ยังแสดงออกแบบผู้ชายปกติ พบวิถีทางเพศดังกล่าวในตัวละครดังนี้

“จุลเกียรติ (จุล)” จากเรื่อง Good Morning Mr. Bad Love อรุณสวัสดิ์รักร้าย ตัวละคร “ชวินทร์” จากเรื่อง Hide and Seek เล่น ซ่อน รัก ตัวละคร “พีช” จากเรื่อง Cigarettes after Sex ตัวละคร “น้ำเงิน” จากเรื่อง ดุจนกในกรงขัง และตัวละคร “คริส” จากเรื่อง Good Night My Last Mistake มีวิถีทางเพศแบบเกย์รับ ถูกสร้างให้มีลักษณะที่ดึงดูดความสนใจต่อคู่ตัวละครหลักและตัวละครอื่นในเรื่องที่มีเพศวิถีแบบเกย์รับและไปเช็กชวล

ผู้ศึกษาขอยกตัวอย่างเพศวิถีแบบเกย์รับของตัวละคร “เต้ย” จากเรื่องเล่นเพื่อนเป็นตัวละครที่มีความชัดเจนในความรู้สึกของตนว่าเป็นเกย์รับ มีพฤติกรรมชอบเพศเดียวกันมาตั้งแต่เข้าสู่ช่วงวัยรุ่น ดังข้อความว่า

อย่างที่ทุกคนเข้าใจแหละครับ ผมคิดกับมันเกินเพื่อน เรียกได้ว่าแอบรักมันข้างเดียวมาตลอดสี่ปี จริงๆ แล้วผมกับมันสนิทกันมาตั้งแต่ ม.สาม ซึ่งไ้ผู้ชายคนแรกและคนเดียวที่ผมคิดเกินเลยก็มีแค่มันนี่แหละ เอ้อ เข้าตำราแอบรักเพื่อนสนิทของตัวเอง (Karnsaii, 2017, p. 5)

นอกจากนั้นผู้อ่านยังทราบเพศวิถีแบบเกย์รับของตัวละคร “เต้ย” ผ่านพฤติกรรมและการแสดงออกที่นุ่มนวล เช่น อากาเรจินอายุ ไม่ใจร้อนเหมือนวัยรุ่นชายทั่วไป ทั้งยังมีความต้องการให้คู่สัมพันธ์ที่ตนพึงใจรับสถานะสามี รวมถึงอยากมีลักษณะทางกายภาพแบบเกย์รับ ตามความนิยมหรือตามความพึงพอใจของเกย์รับ คือ ตัวเล็ก น่ารัก นุ่มนวล เพราะตัวละครเต้ยเป็นตัวละครที่มีลักษณะแบบผู้ชายทั่วไป ดังข้อความว่า

... ‘ว่าน’ คนที่ก้าลังอยู่ในหัวข้อสนทนาของเรา ว่านเป็นผู้ชายหน้าหวาน ร่วงเล็ก ตัวขาว ปากแดง รูปหน้าจิ้มลิ้มราวกับเกิดมาผิดเพศ เพราะไม่มีส่วนใดคล้ายกับบุรุษเพศเลยสักนิด

เห็นแล้วอดใจจไม่ไหว เพราะมันเป็นลักษณะที่ผมอยากเป็นเหลือเกิน ใ้ตายเถอะ คิดแล้วถอนใจเชิงๆ ก็มองสภาพตัวเอง ผมนี่เป็นประเภทตรงกันข้ามกับว่านที่ไ้แต่คมันยั้มถูกใจแบบคนละขั้ว ผมตัวสูงตั้ง 180 ถึงจะสูงไปร้ง

แต่ตัวก็ไม่น้อยหน้าตาที่เฉยๆ ธรรมดาเหมือนผู้ชายทั่วไป แต่ดีหน่อยที่เป็นคนขาว โดยรวมเลยเหมือนผู้ชายหน้าตาพอไปวัดไปวา มีคนแหวะเวียนมาขายขนมจีบข้างประปรายพอให้กระชุ่มกระชวย แต่ไม่ใช่สเปกเกย์น้อยๆ นำทะนุถนอมเลยจริงๆ (Karnsai, 2017, p. 9)

การที่ตัวละคร “เต้ย” และตัวละครอื่นข้างต้นที่มีเพศวิถีแบบเกย์รับ แม้จะถูกสร้างลักษณะทางกายภาพแบบเพศชายปกติ แต่มีความชัดเจนในวิถีทางเพศและมีความรู้สึกว่าตนเองเป็น เกย์รับ ชอบเพศชาย มีพฤติกรรมและแสดงออกถึงความปรารถนาต่อชายที่มีเพศวิถีแบบเกย์รุกหรือไบเซ็กชวลที่มีสถานะเป็นผู้กระทำตามวิถีทางเพศของตน

1.3 ตัวละครเกย์คิง

เกย์คิง คือ ตัวละครชายที่มีรสนิยมแบบชายรักชาย แต่สามารถเป็นทั้งฝ่ายกระทำและถูกกระทำในขณะมีเพศสัมพันธ์ เปลี่ยนไปตามความพึงพอใจและวิถีทางเพศของคู่สัมพันธ์ หากคู่สัมพันธ์เป็นเกย์รับก็สามารถทำหน้าที่เป็นฝ่ายรุกและเมื่อคู่สัมพันธ์เป็นเกย์รุกก็จะเป็นฝ่ายรับ พบในตัวละคร “เจเรมี” จากเรื่อง **กลพยัคฆ์** เป็นตัวละครที่ชัดเจนในวิถีทางเพศของตนว่าเป็นแบบชายรักชายทั้งยังใช้ชีวิตเปิดเผยตามความพึงพอใจนั้น ๆ ตัวละครถูกสร้างให้มีปมทางจิตเรื่องความรัก ทำให้มีพฤติกรรมในความสัมพันธ์ทางเพศแบบฉาบฉวยและไม่ผูกมัด เมื่อเจเรมีมีเพศสัมพันธ์กับตัวละครอื่นก็สามารถเปลี่ยนบทบาทได้ตามความพึงพอใจและรสนิยมของฝ่ายตรงข้าม เพราะการมีเพศสัมพันธ์ของตัวละคร “เจเรมี” เพื่อชดเชยปมทางจิตที่ตนไม่ศรัทธาในความรักและสนองความต้องการทางเพศของตนเท่านั้น ดังความว่า

ผมคุ้นชินกับที่นี้ ในคืนลับที่หลังกลับมาจากนอนครั้งแรกพีแซคก็พามาฉลอง จัดโซนเป็นบาร์ โต๊ะนั่ง ฟลอร์เต้นรำ ส่วนชั้นสองเป็นโซนไวโอพี ผมเคยขึ้นไปด้านบนสองครั้ง เป็นส่วนที่นำเบ้อที่สุดของร้าน เหมาะสำหรับคุยธุรกิจ หรือให้เสีย ๆ นิ่งส่องเด็กผ่านกระจกใสด้านบนแล้วชี้เป้าหมายที่เรingersอยู่ด้านล่างให้คนของตัวเองลากขึ้นไปพาดก่อนลับปิด สองครั้งนั้นผมถูกประกบให้ขึ้นไป คนจ้องห้องเป็นผู้ชายวัยกลางคน กลัดมันส์สุด ๆ สลับกันทั้งรุกและรับจนสาแก่ใจ ครั้งที่สามเขาก็เรียกคนอื่นขึ้นไปแทน

ผมไม่ใส่ใจเรื่องความรู้สึก แค่ว่าไปถึงฝั่งฝัน ผ่านคืนวันอันเจียบเหงาไปด้วยความพึงพอใจของกันและกัน โชคดีหน่อยก็มีคนเลี้ยงเหล้า โชคร้ายก็ต้องเลี้ยงคนอื่น แต่ได้ผลตอบแทนคุ้มค่าเสมอ (-west-, 2017b, p. 13)

แต่เมื่อตัวละคร “เจเรมี” มีความสัมพันธ์กับตัวละคร “ศิธา” ซึ่งมีบทบาทเป็นพระเอกของเรื่องจะมีบทบาทเป็นฝ่ายถูกระงับหรือฝ่ายรับเท่านั้น แสดงให้เห็นว่า เกย์ควิจเป็นวิถีทางเพศที่ชัดเจนในการดำเนินชีวิตตามความพึงพอใจของตนและมีบทบาททางเพศเลื่อนไหลไปตามวิถีทางเพศหรือรสนิยมของกลุ่มสัมพันธ์

จากตัวอย่างพบว่าแม้ตัวละคร เกย์ จะมีลักษณะทางกายภาพเหมือนเพศชายทั่วไป แต่สิ่งที่ทำให้ทราบถึงเพศวิถี คือ การแสดงออกผ่านพื้นที่ เป็นการสร้างพื้นที่ทางสังคม (Social Space) หมายถึง การสร้างพื้นที่ทางความรู้สึกอันเกิดจากกระบวนการความสัมพันธ์เชิงอำนาจของกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลกระทบจากความเหลื่อมล้ำในสังคม (Potiwan, 2011) พูโกต์ (as cited in Rithisrithorn 2018, p 36) เรียกพื้นที่ทางสังคมนี้ว่า พื้นที่พิเศษสำหรับผู้เบี่ยงเบนมาตรฐานของสังคม เป็นพื้นที่ของผู้ที่ถูกสังคมมองว่าผิดปกติ กระทำผิดถูกโดดเดี่ยวจากสังคม ทั้งยังเป็นพื้นที่แสดงถึงความแปลกแยก ต้องปิดบังซ่อนเร้นจากสังคมและใช้เปิดเผยตัวตน ในกรณีนี้คือ รสนิยมทางเพศแบบรักร่วมเพศ ด้วยกลุ่มคนรักร่วมเพศหรือกลุ่มคนที่มีความปรารถนาทางเพศต่อบุคคลที่มีเพศสรีระเช่นตนถูกระงับการทางสังคมซ้ำให้เป็นประชากรชายขอบ เป็นคนผิดปกติ ส่งผลให้กลุ่มคนเหล่านั้นไม่สามารถแสดงออกทางพฤติกรรมหรือรสนิยมของตนในพื้นที่สาธารณะได้ จึงมีการสร้างพื้นที่ขึ้นมาเพื่อรวมกลุ่มในการแสดงออกถึงความชอบ รสนิยม ประกอบสร้างตัวตนที่เลื่อนไหลทางเพศ ดังนั้น ไนต์คลับ ผับ บาร์ จึงถือว่าเป็นพื้นที่ทางสังคมรูปแบบหนึ่งที่ใช้รวมตัวของกลุ่มคนรักร่วมเพศเพื่อเปิดเผย ปลดปล่อยตัวตน อารมณ์ปรารถนาทางเพศและมีปฏิสัมพันธ์ที่เลื่อนไหลทางเพศร่วมกัน

จากการสร้างพื้นที่พิเศษนี้ทำให้เห็นการประกอบสร้างของนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส แม้จะสร้างโลกอุดมคติสำหรับความรักของคนเพศเดียวกัน นำเสนอให้สวยงาม สมหวังและเป็นปกติ แต่ก็สะท้อน ความเป็นอื่น บนพื้นที่พิเศษเพื่อให้นวนิยายยังสัมพันธ์กับความเป็นจริงในสังคม ผู้แต่งยังผูกโยงวิถีชีวิตของตัวละครอยู่กับโลกความจริงที่ยังมองรสนิยมทางเพศหรือเพศวิถีอื่น ๆ แตกต่างจากเพศชายและเพศหญิง แต่อีกนัยหนึ่งผู้ศึกษามองว่าการสร้างพื้นที่พิเศษในนวนิยายถือเป็นวิธีการสร้างความเห็นใจต่อบุคคลที่มี

รสนิยมทางเพศแบบรักเพศเดียวกันผ่านตัวละครที่มีปมทางจิตเรื่องเพศ ตัวละครเกิดความโดดเดี่ยว อ้างว้างและไม่สมหวังในความรักด้วยรสนิยมทางเพศของตนจึงต้องพึ่งพาพื้นที่พิเศษเพื่อแสดงความเป็นตัวตนและปลอบโยนปมทางจิตกับบุคคลรสนิยมเดียวกัน การสร้างปมดังกล่าวเป็นกลวิธีทำให้ผู้อ่านนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสที่ส่วนใหญ่เปิดใจยอมรับในความหลากหลายของเพศวิถีบ้างแล้ว เห็นใจตัวละครที่รู้สึกโดนกีดกันจากสังคมด้วยวาทกรรมที่สร้างระบอบความจริงทำให้รักต่างเพศเป็นสิ่งที่ถูกต้องและทำให้ความรักแบบเพศเดียวกันเป็นสิ่งที่ผิดและต้องปิดบังซ่อนเร้นจนไม่สามารถแสดงออกทางเพศวิถีและใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขในพื้นที่สาธารณะของสังคม

2. เพศวิถีของตัวละครรักสองเพศ

คนรักสองเพศหรือไบเซ็กชวล คือ คนที่สามารถแสดงอารมณ์ปรารถนาทางเพศและมีเพศสัมพันธ์ได้ทั้งกับคนเพศเดียวกันและคนต่างเพศ พบว่ามีตัวละครวิถีทางเพศแบบไบเซ็กชวลตามประเด็นดังนี้

2.1 ไบเซ็กชวล : ธรรมชาติในแรงปรารถนาทางเพศของ “ชาย”

“คีน” ตัวละครจากเรื่อง *ดุนกในกรงขัง* เป็นตัวละครเพศวิถีแบบไบเซ็กชวล มีพฤติกรรมในการเปลี่ยนคู่เพื่อมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ผูกมัด และคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นความต้องการทางธรรมชาติของเพศชายโดยสามารถร่วมเพศได้ทั้งชายและหญิง ดังข้อความ

ผมขอแยกตัวออกมาจากเธอได้ในตอนเกือบรุ่งสางของวันที่ผมต้องกลับไปที่มีมอ หลังวางสายจากน้ำเงิน ลิลลี่ก็จูบปิดปากผมและรีบเร่งให้ผมมีความสัมพันธ์ทางกายกับเธอต่อ สัญชาตญาณดิบของผมแพ้ทางผู้หญิงสัดส่วนโค้งสวยอย่างลิลลี่อยู่แล้ว มีหน้าขำเธอยังรู้จุดอ่อนของผมอีกว่าควรกระตุ่นตรงไหนถึงจะเอาผมอยู่ (Chiffon_cake, 2017, p. 101

เมื่อตัวละคร “คีน” มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันจะมีบทบาทเป็นฝ่ายกระทำ ดังข้อความ

ผมกับมันไม่เคยญาติกันเลยตั้งแต่แย่งเด็กคนเดียวกันตอนปีสอง มัน
เป็นเกย์และผมก็เลือกที่จะชายก็ได้หญิงก็ได้ก็เพราะผมรักได้หมด การที่จะมีใคร
สักคนในทอส์ซึ่งรวมมหาศาลล้านแปดมายอมเป็นเด็กใครสักคน แน่แน่นอนว่ามัน
ต้องเป็นเรื่องที่ยากและมีน้อยมาก ๆ

พวกผู้ชายน่ารักตะมุตะมิเหล่านั้นนั้นจึงกลายเป็นแรรร์ไอเทม
(Chiffon_cake, 2017, p. 101)

รสนิยมทางเพศแบบไบเซ็กชวลของ “คีน” เกิดจากปมทางจิตหลังจากที่มารดา
เสียชีวิตทำให้เขารู้สึกโดดเดี่ยวและขาดความอบอุ่นจากครอบครัว จึงชดเชยปมนั้นด้วยการ
เปลี่ยนคู่นอนไปเรื่อย ๆ ทั้งเพศชายและหญิง เพราะคิดว่าเป็นความต้องการทางธรรมชาติ
และเพียงแค่อต้องการให้อีกฝ่ายคอยดูแลปรนนิบัติตน แต่ไม่ว่าจะมีเพศสัมพันธ์กับเพศใด
ก็ตาม “คีน” จะเป็นฝ่ายกระทำ

การมีเพศสัมพันธ์เพื่อตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเพศชายยังปรากฏ
ในตัวละคร “กรรณ” จากเรื่อง *Cigarettes after Sex* เดิม “กรรณ” มีความพึงพอใจ
ในเพศหญิงแต่เมื่อสูญเสีย “นลิน” คนรักเก่าทำให้เขาเริ่มต้นความสัมพันธ์และมีสัมพันธ์ทาง
เพศกับลูกชายของเธอ เพราะคิดว่าเป็นตัวแทนของคนรักที่จากไปโดยไม่สนใจเรื่องเพศ
ด้วยคิดว่ากรรณมีเพศสัมพันธ์เป็นธรรมชาติของเพศชายและเป็นเรื่องปกติที่จะระบายความ
ต้องการผ่าน “เซ็กซ์” ไม่ว่าคู่สัมพันธ์นั้นจะเป็นเพศหญิงหรือชาย

วิถีทางเพศแบบไบเซ็กชวลของ “คีน” และ “กรรณ” ที่มีความปรารถนาและ
สามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศได้กับทั้งหญิงและชาย เพราะคิดว่าเป็นธรรมชาติของเพศ
ชายในการใช้ “เซ็กซ์” เพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศนี้ ผู้ศึกษามองว่าเป็นการสะท้อน
ถึงแนวคิด ปิตาธิปไตยหรือชายเป็นใหญ่ ที่ให้อำนาจของเพศชายในการแสดงออกทางเพศ
ได้อย่างอิสระโดยอ้างว่าเป็นบทบาทตามธรรมชาติ ใช้อีกฝ่ายที่คิดว่าอยู่ใต้อำนาจทั้งเพศ
หญิงและชายที่ด้อยอำนาจกว่าเป็น วัตถุทางเพศ คือ มีเพศสัมพันธ์เพื่อตอบสนองความ
ต้องการทางเพศของชายเท่านั้น

การสร้างให้ ไบเซ็กชวล เป็นฝ่ายกระทำและให้ฝ่ายถูกกระทำเป็น วัตถุทางเพศ
เพื่อตอบสนองความปรารถนาทางเพศตามอำนาจชายเป็นใหญ่ นวนิยายหลากหลายทาง
เพศรสนี้จึงสร้างลักษณะทางกายภาพของ เกย์รับ “พวกผู้ชายน่ารักตะมุตะมิ” ให้กลายเป็น
วัตถุแห่งความปรารถนาทางเพศผ่านร่างกาย สร้างเรือนร่างสะท้อนถึงการตกอยู่ใต้อำนาจ

เป็นผู้ตาม มีกายภาพที่บอบบางตามความความนิยมของเกย์รุกและไบเซ็กชวล ดังข้อความ

‘ว่าน’ คนที่กำลัง อยู่ในหัวข้อสนทนาของเรา ว่านเป็นผู้ชายหน้าหวาน ร่วงเล็ก ตัวขาว ปากแดง รูปร่างจิ้มลิ้มราวกับเกิดมาผิดเพศ เพราะไม่มีส่วนใด คล้ายกับบุรุษเพศเลยสักนิด

เห็นแล้วอดอิจฉาไม่ได้ เพราะมันเป็นลักษณะที่ผมอยากเป็นเหลือเกิน ให้ตายเถอะ คิดแล้วถอนหายใจเซ็งๆ ก็มองสภาพตัวเอง ผมนี่เป็นประเภทตรงกันข้ามกับว่านที่ไอ้แต่ผมมันยิ่งถูกใจแบบคนละขั้ว (Kamasii, 2016, p. 9)

ทั้งสร้างใหม่มีความน่ารักให้ความรู้สึกแก่ผู้อ่านเสมือนเป็นเพศหญิง ดังเช่นตัวละคร เจเรมี “เขาเหมือนลูกกวางตัวน้อย ๆ หลงออกมาจากป่า” (-west-, 2017, p. 19) และ ไม่มีความแข็งแกร่งตามลักษณะของบุรุษเพศ การสร้างลักษณะทางกายภาพของ เกย์รับ หรือผู้ถูกระทำดังกล่าว นอกจากจะสร้างให้มีบุคลิกที่ดี หน้าตาดี มีความโดดเด่นตามรูปแบบ ตัวละครหลักในนวนิยายโรมานซ์แล้ว ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ต้องมีโครงสร้าง เรือนร่างที่เล็กกว่า เกย์รุก และ ไบเซ็กชวล เพื่อให้ความรู้สึกความบอบบาง อยู่ในอำนาจ และสามารถควบคุมได้ เพื่อให้ฝ่ายกระทำใช้เรือนร่างนั้นตอบสนองแรงปรารถนาทางเพศ ของตน

จากประเด็นดังกล่าวทำให้เห็นว่านวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสแม้จะ เล่าถึงความสัมพันธ์แบบรักเพศเดียวกันซึ่งถือว่าเป็นวิธีหนึ่งในการเรียกร้องความเสมอภาค ทางเพศผ่านงานวรรณกรรม แต่ผู้เขียนก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงแนวคิดชายเป็นใหญ่ได้ ด้วย เติบโตและซึมซับกับระบบชายเป็นใหญ่ในสังคมไทยที่ปลูกฝังจนกลายเป็นมรดกทางสังคม Nisayam (2017) ได้ศึกษาการนำเสนอทัศนคติเกี่ยวกับการเป็นผู้หญิงแบบใหม่ในโครงสร้าง ชายเป็นใหญ่ในนวนิยายเรื่องดาวนภา พบว่านักเขียนมักได้รับอิทธิพลจากระบบชายเป็น ใหญ่และถ่ายทอดผ่านงานวรรณกรรมเสมอมา ถึงแม้ปัจจุบันสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลง เรื่องสิทธิทางเพศ แต่ความเสมอภาคทางเพศอาจเป็นเรื่องของอนาคตที่ห่างไกลมากในสังคม ไทย เพราะปัญหาพื้นฐานเกี่ยวกับความไม่เสมอภาคทางเพศยังไม่ได้รับการใส่ใจเท่าที่ควร (Nisayam et al., 2017, p 44) ดังนั้นแนวคิดชายเป็นใหญ่ในนวนิยายหลากหลายความ นิยมทางเพศรสนอกจากจะเป็นการกำหนดบทบาทตัวละครให้ผู้อ่านทราบว่าตัวละครใดเป็น ฝ่ายกระทำและฝ่ายถูกกระทำแล้ว ยังสะท้อนความเหลื่อมล้ำและการกดขี่ทางเพศผ่าน

พฤติกรรมของตัวละครฝ่ายชายหรือพระเอก อันเป็นการแสดงอำนาจทางเพศและความเป็นผู้นำที่อยู่เหนือคู่สัมพันธ์ทั้งเพศหญิงและเพศชายฝ่ายถูกกระทำ

2.2 ไบเซ็กซ์วล : วิธีทางเพศจากความสบายใจ

วิธีทางเพศแบบไบเซ็กซ์วลของตัวละครในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสถูกสร้างให้มีแรงปรารถนาต่อเพศเดียวกันมากกว่าในกรณีนี้คือ ชายรักชาย เช่น “คราม” จากเรื่อง **MR.GRAY** เดิมตัวละครมีความสัมพันธ์และคบหากับเพศหญิงมาก่อน แต่เกิดความรู้สึกไม่เข้าใจในเพศหญิงทั้งเรื่องอารมณ์และพฤติกรรม กลายเป็นความเบื่อหน่ายทำให้ความสัมพันธ์นั้นเกิดความอึดอัดและไม่สบายใจ เมื่อ “คราม” ได้มารู้จักตัวละคร “สพาย” เพราะเป็นเพศเดียวกันจึงเกิดความรู้สึกสบายใจเมื่ออยู่ร่วมกันและมีความเข้าใจกันมากกว่า การคบหากับเพศหญิง ดังนั้นรูปแบบวิธีทางเพศแบบไบเซ็กซ์วลของ “คราม” จึงเกิดจากเดิมเป็นเพศชายที่มีความปรารถนาในเพศตรงข้ามแต่เกิดความไม่สบายใจในความสัมพันธ์นั้น เมื่อมาพบบุคคลที่เข้าใจและสร้างความสบายใจจึงมองข้ามความเป็นเพศหรือไม่ได้กำหนดเพศในการสานสัมพันธ์ ทั้งไม่ได้มีความรู้สึกในการต่อต้านการคบหากันเพศเดียวกัน เป็นวิธีทางเพศแบบไบเซ็กซ์วลที่ใช้ความสบายใจและความเข้าใจเป็นเหตุผลในการสร้างความสัมพันธ์ ดังข้อความ

ไม่เคยคิดจะชอบเด็กผู้ชายแต่ก็ไม่ได้ต่อต้าน ไม่ได้มีสเปกตายตัวอะไร คิดว่าชอบใครก็อยู่กับคนนั้น สบายใจดี และตอนนี้ پایคือคนคนนั้น...อย่างน้อย มันก็เป็นความชอบที่อยากอยู่ใกล้ อยากสัมผัส อยากให้ پایมีความสุข (Raccool, 2019, p. 123)

2.3. ไบเซ็กซ์วล : ความอึมอึมในเพชรสและบรรทัดฐานรักต่างเพศ

เหตุผลของการมีวิธีทางเพศแบบไบเซ็กซ์วลของตัวละครอย่างหนึ่งเกิดจากการถูกบรรทัดฐานรักต่างเพศควบคุมรสนิยมทางเพศ ด้วยบรรทัดฐานรักต่างเพศในสังคมกำหนดว่าเพศชายต้องคู่กับเพศหญิง การแต่งงานและการมีบุตรเป็นแนวทางที่ควรจะเป็น จึงกลายเป็นเหตุให้ตัวละครที่มีรสนิยมความพึงพอใจในเพศเดียวกันต้องดำเนินตามแนวปฏิบัติของบรรทัดฐานรักต่างเพศดังกล่าว ดังตัวละคร “ศิษา” จากเรื่อง **กลพยัคฆ์** และตัวละครรอง “เจริญกรูง” จากเรื่อง **Good Night My Last Mistake รัตริสวัลต์รักแท้** เป็น

ตัวละครที่มีแรงปรารถนาทางเพศ มีความพึงพอใจและอึดอ้อมในการมีเพศสัมพันธ์กับเพศชาย แต่ถูกบริบทจากครอบครัวบังคับให้แต่งงานและมีบุตรเพื่อสืบทอดทายาทตามแนวปฏิบัติของบรรพบุรุษต่างเพศดังกล่าว ทำให้ตัวละครมีวิถีทางเพศแบบไบเซ็กชวล ถึงแม้จะสร้างครอบครัวและมีเพศสัมพันธ์กับเพศหญิงแต่ในท้ายที่สุดตัวละครก็ยังคงมีพฤติกรรมตามแรงปรารถนาทางเพศตามความพึงพอใจในรสนิยมของตน

ความเป็นไปในการสร้างครอบครัวของตัวละครวิถีทางเพศแบบไบเซ็กชวลย่อมไม่ประสบความสำเร็จ เพราะในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสนิยมแนวคิดให้ตัวละครยอมรับและใช้ชีวิตตามความพอใจในเพศวิถีของตนเช่นเพศชายแท้และหญิงแท้ ทั้งไม่สนับสนุนให้ตัวละครหลอกลวงหรือปิดบังรสนิยมทางเพศด้วยการแต่งงานกับเพศหญิง ดังนั้นตัวละคร “ศิธา” จึงยุติชีวิตครอบครัวกับภรรยา เพราะภรรยาไม่สามารถยอมรับรสนิยมทางเพศของเขาได้ เขาจึงกลับมาใช้ชีวิตแบบรักร่วมเพศอย่างเปิดเผย ดังบทสนทนา ระหว่าง ศิธา กับ เจริญ

“หย่าแล้ว” ศิธายึดตัวพึ่งพนักเก้าอี้มือที่ประสานกันเมื่อครู่ว่างคว่ำบนหน้าตัก สายตาคู่นั้นยังคงมองมาด้วยความอ่อนโยน และแนบนอนมุมปากข้างหนึ่ง ยกมือราวกับตัวเองสามารถคุมทุกสถานการณ์ได้ดั่งนักหนา “ตอนนั้นฉันรีบกลับมาเพราะพ่อจะให้แต่งงานจริง ๆ นั่นแหละ ต้องแต่งก่อนพ่อสิ้นใจเลยไม่มีเวลาอธิบายมากนัก”

“ที แต่งงานกับผู้หญิงทั้งๆ ที่ตัวเองเป็นเกย์”

“ใช่ มันจำเป็น แต่สุดท้ายก็หย่า แต่งได้ปีกว่าเมียดันจับได้เพราะชอบพาเด็กไปนอนด้วยที่โรงแรมใกล้ ๆ บริษัท ฉันมีสัมพันธ์กับผู้หญิงได้แต่มันไม่อึดอ้อมเท่ารสของเพศเดียวกัน สุดท้ายก็ชวนชวายกลับไปเสพรสที่ซนลิ้นอยู่ดี” เขาไหวไหวสรวลกับไม่รู้ลึกลับคิดกับสิ่งที่ทำ และพูดคล้ายกับเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตของใคร ๆ “ช่วยไม่ได้” มันเป็นผลประโยชน์ที่เอื้อกันทั้งสองฝ่าย” (west-, 2017b, p. 35)

แต่ตัวละคร “เจริญกรุง” แม้ภรรยาจะรับรู้และไม่ยอมรับในเพศวิถีซึ่งไม่มีความสุขในชีวิตสมรสแต่ยังคงสถานะสามีภรรยา เพราะทางฝ่ายครอบครัวของ “เจริญกรุง” คิดว่าการดูแลภรรยาของเขาเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบตามเพศภาวะของ ความเป็นชาย

ภรรยาของ “เจริญกรุง” จึงได้รับการดูแลจากทางครอบครัวของเขาในด้านการเงินและให้ความเป็นอยู่ที่ดีเพื่อเป็นสิ่งที่ชดเชย ในขณะที่ “เจริญกรุง” กลับไปใช้ชีวิตตามความปรารถนาเพื่อสนองความต้องการทางเพศแบบรักร่วมเพศของตน

ในกรณีของตัวละคร “พุมิ” จากเรื่อง *Return to Love* เป็นตัวละครวิถีทางเพศแบบไบเซ็กชวล ที่มีความปรารถนาและพึงพอใจในเพศชายมากกว่า แม้ไม่ได้ถูกบังคับจากครอบครัวแต่ได้แต่งงานกับเพศหญิงเพราะทำฝ่ายหญิงตั้งครภักโดยไม่ตั้งใจ ตัวละคร “พุมิ” มีความยินดีในการเริ่มต้นใช้ชีวิตแบบรักร่วมเพศ รักและมีความสุขในการสร้างครอบครัวด้วยคิดว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคม มีทัศนคติว่าเพศชายต้องแต่งงานสร้างครอบครัวกับเพศหญิง การมีความรักแบบรักร่วมเพศหรือมีความสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกัน เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แต่สุดท้ายเมื่อภรรยาเสียชีวิตและกลับมาเจอคนรักเก่าซึ่งเป็นเพศชายก็ยอมรับในวิถีทางเพศและความปรารถนาอันแท้จริงของตน

จากการวิเคราะห์วิถีทางเพศแบบไบเซ็กชวลของตัวละครนั้น เกิดจากการตอบสนองความต้องการทางเพศ ความสบายใจเมื่อคบหากับเพศเดียวกัน และบรรทัดฐานของสังคม เรื่องรักต่างเพศ ตัวละครจะมีความปรารถนากับทั้งสองเพศแต่มีความโน้มเอียงหรือมีแรงปรารถนาทางเพศต่อเพศเดียวกันมากกว่า และมีข้อสังเกตว่าตัวละคร ไบเซ็กชวล ส่วนใหญ่จะเป็นฝ่ายกระทำหรือฝ่ายรุกในการมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน เพราะตัวละครดังกล่าวมีบทบาทเป็น พระเอก ในนวนิยายที่ต้องแสดงความเป็น “เพศชาย” การสร้างเพศวิถีแบบไบเซ็กชวลของตัวละครจึงแฝง “อุดมคติความเป็นชาย” ในลักษณะของการเป็นผู้นำทางเพศ ยังมีความสัมพันธ์และมีความปรารถนาในเพศหญิงอยู่ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักอ่านซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่ยังต้องการ ชื่นชอบ มีความปรารถนาในเพศชายและตัวละครชายที่มีลักษณะของความเป็น บุรุษเพศ

3. ตัวละครไร้เพศ

ลักษณะพฤติกรรมทางเพศรูปแบบหนึ่งที่พบในตัวละครหลากหลายความนิยมทางเพศรส คือ ตัวละครไร้เพศ หมายถึง ตัวละครที่มีแรงปรารถนาเปลี่ยนแปลงเลื่อนไหลไปตามความพึงพอใจต่อบุคคลที่ตนพึงใจโดยไม่สามารถกำหนดเพศวิถีที่ชัดเจนได้ ลักษณะพฤติกรรมดังกล่าวสามารถอธิบายด้วยหลักการ “ควีเยอร์ (queer)” Chotiudomphan (2016, pp. 225-226) อธิบายว่า เดิม ควีเยอร์ เป็นคำมรสุวาทที่ใช้เหยียดหยามกลุ่มรักร่วมเพศเดียวกันแต่ภายหลังคำนี้ถูกนำมาปรับใช้และสร้างความหมายใหม่ในเชิงบวก ความหมาย

หนึ่งของคำว่าเคเวียร์คือการทำให้เสีย ดังนั้นการปรับมาใช้ในความหมายใหม่จึงมักจะเป็นการเน้นมิติของการโต้กลับหรือบ่อนเซาะอุดมการณ์ปิตาธิปไตยหรือทำให้อุดมการณ์ดังกล่าว “เสีย” ไปนั่นเอง โดยวิธีการหนึ่งของเคเวียร์ คือ การรื้อสร้างข้อตรงข้ามต่าง ๆ ทั้งข้อตรงข้ามระหว่างชายกับหญิงหรือข้อตรงข้ามระหว่างรักต่างเพศกับความรักเพศเดียวกัน รวมถึงรื้อสร้างรากฐานของทฤษฎีเคเวียร์เอง เพราะเคเวียร์จะมีรากฐานมาจากทฤษฎีเฟมินิสต์และพัฒนาต่อยอดจากทฤษฎีเกย์ ทฤษฎีเลสเบียน แต่เคเวียร์ก็ได้รื้อสร้างทฤษฎีดังกล่าว เพราะเกย์หรือเลสเบียนยังคงพยายามสร้างสารัตถะหรืออัตลักษณ์ที่แน่นอนไม่เปลี่ยนแปลง ในขณะที่เคเวียร์บ่งชี้ว่าเพศสถานะเป็นสิ่งที่ไม่มีสารัตถะในตัวเอง ไม่สามารถจัดระเบียบแบบได้ และมองว่าเพศเป็นสิ่งที่ไม่มีเอกภาพอยู่บนความแตกต่างและหลากหลาย เพศสถานะและความปรารถนาทางเพศสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

การสร้างตัวละครที่ถือว่าเป็นลักษณะเฉพาะแบบหนึ่งพบในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสตามหลักการ เคเวียร์ คือ ตัวละครเพศชายแท้หรือหญิงแท้ที่ไม่เคยมีความรู้สึกหรือมีแรงปรารถนาทางเพศต่อเพศเดียวกันมาก่อน แต่ด้วยบริบทในการดำเนินเรื่องได้ทำให้เปลี่ยนรสนิยมหรือมีความปรารถนากับบุคคลเพศเดียวกัน ตัวละครเหล่านี้จะมีความพึงพอใจหรือต้องการมีเพศสัมพันธ์เฉพาะบุคคล คือ มีความต้องการ ความพึงพอใจหรือความปรารถนากับคู่ตัวละครเอกเพียงตัวเดียวเท่านั้น เพื่อแสดงหลักสำคัญหนึ่งของนวนิยายในการสร้างคุณค่าให้ความรักไร้เพศ ต้องการและหวังสร้างความมั่นคงให้เกิดในความรักแบบเพศเดียวกัน โดยที่ตัวละครนั้น ๆ และผู้อ่านยังสับสนและไม่สามารถกำหนดวิถีทางเพศและความเป็นเพศ ต่อปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงหรือความปรารถนาที่เกิดขึ้นได้ จากการศึกษาพบตัวละครไร้เพศในประเด็นดังนี้

3.1 ตัวละครไร้เพศ : การโต้แย้งบรรทัดฐานรักต่างเพศและแรงปรารถนาที่แปรเปลี่ยน

ตัวละครไร้เพศที่พบในนวนิยายส่วนใหญ่มักถูกควบคุมความคิดและถูกกำกับพฤติกรรมด้วยบรรทัดฐานรักต่างเพศทำให้เกิดความสับสนและไม่เข้าใจในพฤติกรรมและความรู้สึกที่เป็นแรงปรารถนาทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไปและไม่สามารถจำกัดหรือนิยามเพศของตนได้

ตัวละคร “แซค” จากเรื่อง **สู่กลางใจ** เป็นตัวละครเพศชายแท้ที่มีความปรารถนาต่อเพศหญิง แต่เมื่อมาพบกับ “นิธาน” ได้เกิดความรู้สึกถูกใจในรูปร่างหน้าตาที่อีกฝ่ายมีลักษณะแบบ ยูนิเซ็กซ์¹ ประกอบกับอีกฝ่ายมีบุคลิกที่สุ่ม ไม่เปิดรับ ไม่สร้างความสัมพันธ์กับคนทั่วไป ทำให้ “แซค” รู้สึกทำทนายตามลักษณะของเพศชาย พยายามเข้าไปทำความรู้จักและอยากลองมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศชายด้วยอยากรู้อยากลอง ดังข้อความ

“หาเรื่องผมอีกแล้ว” ผมหัวเราะพลาญยกเปียร์ขึ้นมาจิบ ถามว่าชอบหรือเปล่าไม่รู้สิ ผมไม่เคยนอนกับผู้ชาย แม้กระทั่งอยากรู้อยากลองในวัยเด็ก แต่เพราะเป็นนิธานเลยเกิดความกระตือรือร้น แต่ถ้าถามว่าสนใจไหมก็สนใจ สนใจมากทีเดียว นางแบบหญิงผมก็เจอมาเยอะ แต่ไม่ถึงกับหยิ่ง ไม่ใช่ไม่หือไม่อือไปเสียทุกอย่าง แต่คล้ายพยายามสร้างเกราะกำบังตัวเองออกจากคนภายนอก จะว่าไปนอกจากเมซัสแล้วก็ไม่เคยได้อินมาก่อนว่านิธานจะสนิทสนมกับใครเป็นพิเศษ ไม่แปลกเลยที่จะมีข่าวลือแปลก ๆ อย่างที่เมธัสว่า (West, 2016, p. 32)

ความทำทนายและความอยากลองตามวัยหนุ่มของ “แซค” เป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงตามแรงปรารถนาทางเพศจากแรงกระตุ้นตามสัญชาตญาณของเพศชายเมื่อรู้สึกโดนทำทนาย แต่เป็นแรงปรารถนาต่อเพศเดียวกันที่เกิดกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น ซึ่งก็คือเฉพาะกับ “นิธาน” ไม่ได้เกิดความรู้สึกต้องการหรือรู้สึกพิเศษกับเกย์หรือเพศชายคนอื่น และเมื่อ “แซค” ได้เข้าสู่สถานการณ์จำลองจากความใกล้ชิด ความทำทนายได้พัฒนาจากความอยากรู้อยากลองเป็นความชอบและต้องการสร้างความผูกพันทางใจในระดับลึกและหวังให้เกิดความมั่นคงในความสัมพันธ์ แต่ตัวละคร “แซค” ยังคงสับสนต่อเพศสถานะของตนเอง ดังข้อความ

¹“ยูนิเซ็กซ์” (Unisex) คำนี้มีนิยามไว้ว่า ไม่ใช่รสนิยมทางเพศหรือเพศทางเลือก แต่เป็นของอย่างหนึ่งที่มีแนวคิดที่ว่าแบบเดียวกันสามารถใช้ได้ทั้งหญิงและชาย โดยที่ไม่มีลักษณะการออกแบบที่ดูชัดเจนว่าเป็นเพศใดเพศหนึ่งโดยเฉพาะ ที่เห็นได้ชัดก็คือ เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ (LGBT Community, 2015) ซึ่งในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสนิยมมาใช้กับตัวละคร “นายเอก” ที่มีลักษณะทางกายภาพไม่ชัดเจนว่ามีความงามแบบชายหรือหญิง หรือ สามารถมีความงามตามมาตรฐานของสังคมได้ทั้งสองเพศ ดังนั้น ยูนิเซ็กซ์ ที่เป็นลักษณะของตัวละครใน นวนิยาย คือ การไม่ระบุเพศสถานะที่ชัดเจนว่าเป็นชายหรือหญิง

ผมถอนจูบออกมาแล้วเรียกอีกฝ่ายเสียงพราว ผมปลดเปลื้องพันธนาการ ด้านสุดท้ายออกและเหวี่ยงร่างเปลือยของนิธานลงบนโซฟา เขาอนนึ่ง หอบหายใจคล้ายตื่นตื่น ผมตามมาคร่อมทับแทบจะในทันที ดวงตาสีเข้มของเขาสั่นสะท้าน หลุกหลิกด้วยความลึงเล เราต่างเป็นผู้ชายและรู้ว่าจุดที่ไม่อาจหักห้ามใจอะไรได้อีก แม้ทำลงไปแล้วจะไม่มีโอกาสได้เห็นหลังกลับ มีเซ็กซ์กับเพศเดียวกันเพียงหนึ่งครั้งชื่อที่ถูกเรียกเกี่ยวกับเพศสภาพก็เปลี่ยนไป แต่ใครจะแคร์ ในขณะที่สับสน แต่ลึกลับๆ ผมกลับแน่วแน้อย่างบอกไม่ถูก คินนี่ไม่มีทางปล่อยให้นิธานรอดมือไปได้ ต่อให้จะถูกโกรธก็ค่อยง้อทีหลัง ไม่ใช่ความผิดของผมคนเดียว อีกฝ่ายต่างหากที่เปิดทางให้ก่อน (-west-, 2016, p. 130)

จากข้อความจะปรากฏลักษณะของการไม่ยึดติดต่อสารัตถะของเพศภาวะ “ใครจะแคร์” และการรื้อสร้างอุดมการณ์ปีตาธิปไตยต่อบรรทัดฐานรักต่างเพศที่สังคมกำหนดว่าการร่วมเพศในเพศเดียวกันเป็นสิ่งผิดปกติก่อให้เกิดความเป็นเพศภาวะเปลี่ยนไปเพียง “มีเซ็กซ์กับเพศเดียวกันเพียงหนึ่งครั้ง” ผ่านตัวละคร “แซค” แม้ว่าตัวละครยังคงมีความคิด มีพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตหรือมีความปรารถนาต่อเพศหญิงเช่นเดิมหลังจากมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันไปแล้ว ดังนั้นลักษณะของความเปลี่ยนแปลงในความปรารถนาและการมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันของ “แซค” ทำให้เห็นว่า เพศ เป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนและไม่ควรกำหนดเพศภาวะตามกรอบที่สังคมตั้งไว้

ตัวละครไร่เพศยังปรากฏใน “จ๊อบ” จากเรื่อง **เล่นเพื่อน** เดิมตัวละครเป็นเพศชายแต่มีความพึงพอใจและคบหาสานสัมพันธ์กับเพศหญิงมาตลอด ทั้งยืนยันในความ เป็นเพศชายของตนผ่านพฤติกรรมและคำพูด “กูเป็นผู้ชาย และกูไม่เคยชอบผู้ชาย” “กูไม่ได้เป็นเกย์ และคงไม่มีทางชอบผู้ชาย” (Karnsaii, 2017, p. 7) แม้ตัวละครจะแสดงความหนักแน่นในวิถีทางเพศผ่านคำพูด แต่ผู้เขียนได้นำหลักการ เควีร์ ว่าสารัตถะของเพศเป็น สิ่งที่ไม่หยุดนิ่งให้เกิดขึ้นในตัวละคร “จ๊อบ” ยอมรับในความเปลี่ยนแปลงรสนิยมทางเพศ มีความปรารถนาทางเพศต่อเพศเดียวกันด้วยปัจจัยของความสนิทสนม ความผูกพันและความสบายใจที่ผู้เขียนสร้างสถานการณ์ขึ้น ตัวละคร “จ๊อบ” ยังสะท้อนให้เห็น มายาคติ “ความเป็นเพศ” ที่สังคมใช้ควบคุมความปรารถนาทางเพศที่แตกต่างจากบรรทัดฐานรักต่างเพศ โดยสร้างคำศัพท์ขึ้นมากำหนดให้รู้สึกแปลกแยกและผิดปกติ ดังบทสนทนาระหว่าง เต้ย กับ จ๊อบ

“มึงเป็นเกย์หรือจ๊อบ”

แล้วคำคำนั้นก็หลุดจากปากผม ผมรู้ดีว่ามันไม่ได้เป็นหรอก ต่างจากผม
ที่ค้นพบตัวเองเมื่อสี่ปีก่อน

“เต้ย...” มันตบไฟเลี้ยวก่อนจะจอดรถชิดขอบถนนด้านซ้ายทันที เมื่อ
รถจอดสนิทมันก็หันหน้ามามองผมตรง ๆ “กูไม่รู้ว่ามีปรี๊หรืออะไรมา...” มันพูด
เสียงนุ่ม “แต่สิ่งที่มึงจะได้ยินจากปากกูต่อไปนี่เป็นความจริง มึงไม่ต้องเชื่อ
กูก็ได้ แต่ขอโอกาสให้กูได้อธิบายบ้าง”

“...”

“กูไม่รู้หรือว่าการที่กูชอบมึงมันเรียกว่าอะไร จะเป็นเกย์ ชายรักชาย
รักร่วมเพศ หรือคำไหนก็ตามที่เค้าจะบัญญัติกัน กูไม่รู้เหมือนกันว่ากูเป็นอะไรกัน
แน่”

“...”

“กูรู้แค่ว่ากูชอบมึง อยากอยู่ใกล้ๆ กับมึง อยากดูแลมึง ถ้าความรู้สึก
พิเศษที่ผู้ชายมีให้กันมันเรียกรวมว่า ‘เกย์’ กูยอมเป็นเหมือนคำนิยามที่สังคมเค้า
เรียกก็ได้ ถ้านั้นมันหมายถึงกูชอบมึง” (Karnsaii, 2017, pp. 231-232)

จากบทสนทนาเป็นการโต้แย้งบรรทัดฐานรักต่างเพศผ่านตัวละคร “จ๊อบ” ให้ความ
เห็นว่าความปรารถนาที่ไม่เป็นไปตามกฎระเบียบของสังคมไม่ควรถูกกำหนดด้วยวาทกรรมและ
นำมาแบ่งแยกบุคคลที่อยู่นอกกฎระเบียบนั้นให้รู้สึกเป็นอื่น เพราะแท้จริงแล้วความรู้สึก
แรงปรารถนาทางเพศหรือวิถีทางเพศเป็นความซับซ้อนทางจิตที่เป็นธรรมชาติ ไม่สามารถ
ควบคุมและเปลี่ยนแปลงได้

3.2 ตัวละครไร้เพศ : ความขัดแย้งระหว่างการสร้างตัวละครกับอุดมคติโรมานซ์

ตัวละครไร้เพศหรือตัวละครที่ไม่สามารถกำหนดเพศวิถีของตนได้ พบว่ามีการสร้าง
ตัวละครไร้เพศ ผ่านความขัดแย้งในลักษณะบุคคลลึกลับกับรสนิยมทางเพศ เพื่อไม่ให้
ตัวละครถูกกำหนดกรอบความเป็นเพศ “เพลงพิน” ตัวละครในนวนิยายแบบหญิงรักหญิง
เรื่อง Warm eyes ดวงตาของเธอ ถูกสร้างให้มีลักษณะทางกายภาพที่ดึงดูดเพศชายตาม
แบบฉบับตัวละครเอกฝ่ายหญิงของนิยายโรมานซ์ คือ สวย บุคลิกดี พุดจาไพเราะ นิสัย
อ่อนหวาน “สีหน้านายณอนดูเสียตายมาก ๆ ที! มันแน่นนอนอยู่แล้ว นายจะหาคนสวย สูง

ยาวเข้าดี นิสัยอบอุ่น ชอบดูแลแขกแคร์คนอื่นแบบนี้ได้อีกที่ไหน” ลักษณะของตัวละคร “เพลงพิน” ถูกสร้างตามแบบฉบับของนางเอกในนวนิยายโรมานซ์ เป็นความงามผ่านมุมมองของเพศชาย เพื่อให้คู่กับเพศชาย และเคยคบหากับเพศชาย แต่สุดท้ายกลับมีความปรารถนาในเพศเดียวกันเพราะปัจจัยของความเข้าใจและความใกล้ชิด ลักษณะดังกล่าวเป็นการทำลายอุดมคตินวนิยายโรมานซ์ที่ตัวละคร นางเอก ต้องคู่กับ พระเอก ให้ตัวละคร “เพลงพิน” ผู้ที่มีความงามตามอุดมคติของเพศชายเปลี่ยนเป็นตัวละครที่ไม่มีกรอบหรือไม่นิยามความเป็นเพศแต่ใช้ความรู้สึกความต้องการเลื่อนไหลไปตามแรงปรารถนาต่อบุคคลที่เข้ามาสานสัมพันธ์โดยไม่จำกัดเพศ

ความขัดแย้งอีกประการหนึ่งที่พบ คือ บทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ถูกระทำ ตัวละคร “เพลงพิน” ที่มีลักษณะตามแบบฉบับนางเอกในนวนิยายโรมานซ์ เรียบร้อย อ่อนหวาน ทั้งยังถูกถ่ายทอดความงามผ่านมุมมองของตัวละครชาย เมื่อครองคู่กับคู่สัมพันธ์กลับมีบทบาทเป็นผู้นำหรือผู้กระทำ ในขณะที่ตัวละคร “นารา” ถูกสร้างให้มีลักษณะนิสัยเป็นผู้หญิงที่กล้าหาญ ไม่เรียบร้อย พุดจาโฉบฉวยไม่สุภาพ แต่เมื่อครองคู่กับตัวละคร “เพลงพิน” กลับมีบทบาทเป็นผู้ตามแสดงให้เห็นว่าอยู่ใต้การควบคุมและยอมทำตาม

ความขัดแย้งในบทบาทดังกล่าวเป็นการโต้แย้งกรอบของเพศภาวะที่ถูกกำหนดจากสังคมนิยามเพศที่กำหนดความเป็นชาย ความเป็นหญิง ตามบรรทัดฐานสังคมที่ชาย “พระเอก” จะถูกสร้างให้มีลักษณะทางกายภาพที่แข็งแรง เป็นผู้นำ กล้าหาญเพราะต้องเป็นผู้ปกป้องดูแล ในขณะที่ฝ่ายหญิง “นางเอก” จะมีลักษณะทางกายภาพที่บอบบาง สวยงาม มีลักษณะบุคลิกที่อ่อนหวาน เพื่ออยู่ภายใต้การดูแลของชาย ลักษณะของตัวละคร “เพลงพิน” และ “นารา” ได้รื้อสร้างบรรทัดฐาน เพศภาวะ ดังกล่าว เป็นการสร้างตัวละครที่ไม่สามารถกำหนดบทบาทตามการเลียนแบบเพศภาวะของรักต่างเพศได้จากลักษณะทางกายภาพและพฤติกรรมของตัวละคร

จากการวิเคราะห์ ตัวละครไร้เพศ ตามแนวคิด เคียวรี สรุปลงได้ว่าการสร้างตัวละคร เพศชายแท้หรือหญิงแท้ที่มีรสนิยมแบบรักต่างเพศ ถูกจำลองสถานการณ์ให้เกิดความใกล้ชิดหรือบริบทต่าง ๆ เป็นเหตุให้เกิดความแปรเปลี่ยนในรสนิยมมาชอบเพศเดียวกัน แต่เป็นความรู้สึกชอบหรือปรารถนาแบบมีเงื่อนไขตามลักษณะเฉพาะประการหนึ่งของนวนิยาย หลากหลายความนิยมทางเพศรส คือ จะมีแรงปรารถนาทางเพศหรือเกิดความพึงพอใจเฉพาะบุคคลที่เป็นคู่สัมพันธ์หลักในเรื่องเท่านั้น ผู้ศึกษามองว่าการเปลี่ยนรสนิยมหรือมีความพึงพอใจในเพศเดียวกันจนเริ่มต้นสานสัมพันธ์ในรูปแบบคนรักนั้น ความคิดหรือทัศนคติทาง

เพศของตัวละครยังคงเป็นเช่นเดิม กล่าวคือ ยังคงรู้สึกว่าเป็นเพศชายแท้ หรือหญิงแท้ เพียงเกิดความรู้สึกพึงพอใจต่อคู่สัมพันธ์เพศเดียวกันเท่านั้น ลักษณะดังกล่าวทำให้เห็นว่า ผู้แต่งและผู้อ่านไม่สามารถกำหนดให้ตัวละครอยู่ในกรอบ “ความเป็นเพศ” ผู้ศึกษาจึงมอง พฤติกรรมดังกล่าวเป็น “ตัวละครไร้เพศ” อันหมายถึง การไม่สามารถนำกรอบความเป็น เพศมาระบุตัวตนหรือกำหนดเพศวิถีได้

บทสรุป

นวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสหรือที่ทั่วไปเรียกว่า “นิยายวาย” เป็นการเล่าถึงเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ของตัวละครที่มีความรักในเพศเดียวกัน การสร้าง เพศวิถีของตัวละครที่ปรากฏในนวนิยายถูกสร้างผ่านทัศนคติ ความคิด ความพึงพอใจในการ ใช้เลือกใช้ชีวิต พฤติกรรมและการแสดงออกถึงรสนิยมความปรารถนาทางเพศแบบรัก เพศเดียวกันที่ทำให้ดูเป็นเรื่องปกติสามารถแสดงออกถึงความปรารถนาทางเพศตามรสนิยม ได้อย่างอิสระและไม่ถูกกีดกันหรือต้องปิดบังซ่อนเร้นจากสังคม แม้นวนิยายไม่ได้มีจุดเน้น ในการเรียกร้องสิทธิหรือโต้แย้งความคิดในการพยายามกำหนดกรอบเรื่อง เพศ ตาม บรรทัดฐานของสังคมรักต่างเพศที่ให้ความหมาย ความเป็นเพศ จากพฤติกรรมในการคบ เพศเดียวกันหรือมีสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศว่าเป็นสิ่งที่แตกต่าง แต่นวนิยายได้สร้างความ เข้าใจแก่ผู้อ่านว่าแรงปรารถนาทางเพศทั้งแบบรักเพศเดียวกันหรือรักต่างเพศต่างก็เป็น กลไกทางจิตเป็นความรู้สึกภายในที่ไม่สามารถอธิบายหรือกำหนดกรอบได้ ดังนั้นตัวละคร หลากหลายเพศรวมถึงตัวละครไร้เพศที่ปรากฏในนวนิยายทำให้เห็นว่าความปรารถนาทาง เพศเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ไม่ควรถูกกำหนด ควบคุม หรือทำให้เกิดความแตกต่างหรือ ถูกมองว่าเป็นอื่นจากคนในสังคมที่ยังไม่ยอมรับพฤติกรรมหรือความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นไปตาม บรรทัดฐานรักต่างเพศ

นอกจากนั้นการสร้างลักษณะทางกายภาพของตัวละครเอกทั้งตัวละครที่มีเพศวิถี แบบคนรักเพศเดียวกัน เพศวิถีแบบคนรักสองเพศ รวมถึงตัวละครไร้เพศ ส่วนใหญ่ยังเป็น ไปตามลักษณะของ “เพศชาย และ เพศหญิง” เช่นเดียวกับนวนิยายโรมานซ์แบบรัก ต่างเพศ ด้วยนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรสเป็น “วรรณกรรมประชานิยม” (Popular Fiction) ประเภทนวนิยายโรมานซ์ มีแนวคิดหลักที่มุ่งเน้นไปยังกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และนักอ่านกลุ่มใหม่ (Bernice, 2017, p. 1) โดยมีปัจจัยเชิงการตลาดเพื่อตอบ

สนองความต้องการของสังคม “สาวสวย หนุ่มสวย” ที่มีความสุขหรือพึงพอใจเมื่อตัวเอกเป็นผู้ชายรักกันหรือผู้หญิงรักกัน เป็นเหมือนการสร้างเรื่องแบบ “สังคมนิยมคตินิยมโรมานซ์” ที่หยิบยกเอาความจริงบางประการที่เกิดขึ้นในสังคมเรื่องความหลากหลายทางเพศมาผนวกกับจินตนาการ เพื่อความเป็นอิสระจากอำนาจในการควบคุมด้านเพศวิถีของสังคม เรียกว่า “การปฏิบัติทางด้านเพศวิถีอย่างสุนทรีย์” (Kanchanapan, 2019, p. 163) คือ การยึดเอาความสุขใจทั้งผู้แต่งและผู้อ่าน ความเป็นอิสระบนพื้นที่ที่สร้างสรรค์ขึ้นเป็นนวนิยายรัก และด้วยผู้แต่งรวมถึงผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่ยังต้องการเสพนวนิยายรัก ที่แม้ตัวละครเอกจะมีความสัมพันธ์แบบคนรักเพศเดียวกัน แต่ผู้อ่านยังคงต้องการตัวละครที่คงลักษณะชายแท้ทั้งรูปร่าง พฤติกรรมและการแสดงออกให้ปรากฏในตัวละครฝ่ายกระทำ ทั้งเพศวิถีแบบเกย์รัก โปเซ็กซ์วลและตัวละครไร้เพศ ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงปรากฏให้ตัวละครฝ่ายถูกกระทำมีลักษณะบอบบางเพื่อให้ความรู้สึกว่าอยู่ใต้อำนาจและต้องการได้รับการปกป้องเหมือนนวนิยายรักต่างเพศแต่ยังคงลักษณะทางกายภาพเป็นเพศชายอยู่ วิธีการเหล่านี้เป็นสิ่งที่นวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศพยายามสร้างความเป็นปกติผ่านตัวละคร ต้องการให้นวนิยายยังมีลักษณะเป็นนวนิยายรักทั่วไปเพียงแต่เล่าถึงความสัมพันธ์ของตัวละครที่มีวิถีทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน เป็นนวนิยายปกติที่ทุกคนสามารถอ่านได้ ไม่ใช่นวนิยายสำหรับเกย์ เลสเบียนหรือเฉพาะกลุ่มคนหลากหลายเพศเพียงเท่านั้น นวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศจึงเป็นพื้นที่หนึ่งเพื่อสร้างความเข้าใจในเพศวิถีที่จะทำให้ผู้อ่านยอมรับความหลากหลายทางเพศและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

References

- Ailime13. (2017). *Hide and Seek Len son rak* (In Thai) [Hide and Seek]. Bangkok: everY publishing.
- Banjukeaw, K. (2016). Kan sang phap tuathaen khong rangkai nai thana thun thang kaiyaphap : naksadaeng piano khlassik Yuja Wang (in Thai) [Body representation of physical capital: The case of YUJA WANG, The classical pianist]. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 4(1), 109.

- Bernice, M. (2017). **Key concepts in contemporary popular fiction**. n.p.
- Bourdieu, P. (1989). **Distinction: A social critique of the judgement of taste**. London: Routledge.
- Chiffon_cake. (2017). **Dut nok nai krong khang** (In Thai) [Bird in a cage]. Bangkok: everY publishing.
- Chotiudomphan, S. (2016). **Thrusedi Wannakhadi Wichan Tawantok nai Khritsatawat thi yisip** (In Thai) [Western literary criticism theory in 20th century]. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Diloksombandh, C. (2005). **Phet sueksa**. (In Thai) [Sex education]. (3rd edition). Bangkok: Sinlapabannakan Publishing.
- Duangwises, N. (2013). **Phet lak chet si phahuwatthanatham thang phet nai sangkhom thai** (In Thai) [Cultural pluralism and sex/gender diversity in thailand]. Bangkok: The Princess Maha Chakri Sirindron Anthropology Center.
- Hawanon, N., Sankatiprapa, K., Thanosawan, U. & Watthanothai, T. (2012). **Kansang khwam chalat ru rueang phet nai watthanatham boriphok**. (In Thai) [Creating intelligence and Knowledge about sex in consumer culture]. Bangkok: Women's Health Advocacy Foundation and Institute for Population and Social Research, Mahidol University.
- Huskyhund,. (2018). **Phu soi duean** (In Thai) [Mountain, Moon]. Bangkok: everY publishing.
- Jongudomkran, D., Komkum, S., Maneerat, T. & Kaewlamoon, J. (2011). Kanprakopsang thang sangkhom khong bida manda nai kansadaeng ok thueng khwam puat khong dek nai boribot isan (In Thai) [Social construction of parents on pediatric pain expression in the contest of isan]. **Journal of Nursing Science & Health**, 34(4), 23.

- Kanchanapan, A. (2019). **Khit yang Michal Foucault khit yang wiphak** (in Thai) [Think like Foucault, critical thinking]. (3rd edition). Bangkok: Siam Paritat publishing.
- Karnsaii. (2017). **Len pheuan**. (In Thai) [In a relationship with Friend] (3rd edition). Bangkok: everY publishing.
- Karnsaii,. (2018). **Return to Love**. Bangkok: everY publishing.
- LGBT Community. (20, August 2015). **Yunisek kap Intoeseek taektang kan yangrai** (In Thai) [What is The difference between Unisex and Intersex?]. [Blog post]. Retrieved December 26, 2019 from <https://www.thailgbt.com/2015/08/20/difference-between-unisex-vs-intersex/>
- Nisayam, J., Boonyarasri, R. & Suebthep, V. (2017). Kannamsanoe thatsanakati kiaokap kan pen phuying baep mai nai khongsang chaipenyai thi prakot phen nawaniyai rueang Daonapha khong Thommayanti. (In Thai) [Attitudes towards new age women in a male dominated structure as appeared in “Daonapha,” a Thommayanti novel]. **Wiwitwannasan journal of language and culture**, 1(3), 44.
- Naksing, P. (2013). Kanprakopsang tuaton ke nai phapphayon thai (In Thai) [Construction of gay identities in thai films]. **Journal of Social Sciences and Humanities (Thailand)**, 32 (2), 37.
- Potiwat, P. (2011). Khonkhamphet tuaton wathanatham yoi lae phuenthithang sangkhom [Identity, Sub-cultural and social space of the transgender]. **Damrong Journal**, 10(1), 98-125.
- Racool. (2019). **MR.GRAY**. Bangkok: everY publishing.
- Rithsiritthorn, O. (2018). Himmaphan saneha: Khwampenuen chonnabot lae khwampenyang nai nawaniyai rueang Mataehimmaphan. (In Thai) [Himmaphan of love: The Otherness, Rural, and Femininity in Novel Mataehimmaphan]. **Wiwitwannasan journal of language and culture**, 2(3), 36.

- Satchaphan, R. (2017). **An wannakam Gen Z** (In Thai) [Read Gen Z literature]. Bangkok: Saengdao publishing.
- Tharawan, K. (2017). Thot pha khai rang nai lakhon sao wai (In Thai) [Media pornofication of male bodies in Thai boys love TV series]. In N. Duangwises (Eds.), **The sexualized body: Neoliberal power, New media trends and transnational east asian influences on sexuality in thailand** (p. 154). Bangkok: The Princess Maha Chakri Sirindron Anthropology Center.
- Vespada, D. (2017). Chup plueai khwamrak nai lakhon naeo num noi rak kan (In Thai) [Kiss nakedness, and love in Thai boys' love series]. In N. Prasannam (Eds.), **Tell-Tales: Essays in honor of Soranat Tailange** (p. 278). Bangkok: Published by Faculty of Humanities, Kasetsart University.
- west-, (2016). **Su kang chai** (In Thai) [In Mind]. Bangkok: everY publishing.
- west-, (2017a). **Candy**. (3rd edition). Bangkok: EverY Publishing.
- west-, (2017b). **Kon phayak** (In Thai) [Trick of Tiger]. Bangkok: EverY Publishing.

การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือ อำเภอเกาะตา
จังหวัดลำปาง กับภาษาไทยถิ่นอีสาน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
A Comparative Study of Phonology of Northern-Thai in Ko Kha,
Lampang and Tai-Lue's Chiang Kham, Payao

ปวรวรรณ เขาเรียง¹ / สุวัฒน์ เลี่ยมประวัติ²
Pawornwan Khaoreang¹ / Suwattana Liamprawat²

^{1,2} Thai Language Program
Faculty of Arts, Silpakorn University
Nakhon Pathom 73000, Thailand

Corresponding author. Email : pawornwan_kh@yahoo.com

Received: May 7, 2020
Revised: June 24, 2020
Accepted: August 23, 2020

Abstract

The objective of the research was to comparatively study the phonological structure of a Northern Thai dialect in Ko Kha district, Lampang province and Tai Lue in Chiang Kham district, Phayao province. The instrument used for collecting data was to interview research samples about 2,000 words from each language. The collected data was analyzed to find out consonant phonemes and vowel phonemes by using minimal pairs as well as tonemes by using Gedney's tone box, and that set of the data was used to make a comparison between the phonology of the two languages. The comparative

study shows that the Northern Thai dialect in Kho Kha district, Lampang province had 21 consonant phonemes and the consonant phonemes were single phonemes. Similarly, Thai Lue in Chiang Kham district, Phayao province had 20 consonant phonemes and the consonant phonemes were single phonemes. However, there were differences between them. The Northern Thai dialect did not have /กฺ/ and had 6 consonant clusters while Thai Lue had 2 consonant clusters. In term of vowel phonemes, The Northern Thai dialect had 21 vowel phonemes and 18 of them were single vowel sounds and 3 of them were diphthongs. On the other hand, Thai Lue had 18 vowel phonemes and all of them were single vowel sounds. The two languages had 6 tonemes and the same tonal split and combination. There were only slight differences in each toneme in term of phonetics.

Keywords: Northern Thai dialect, Tai Lue dialect, Phonology

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนืออำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง กับภาษาไทยถิ่นอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยนำคำศัพท์พื้นฐานจำนวน 2,000 คำ สอบถามผู้บอกภาษา และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาหน่วยเสียงพยัญชนะและหน่วยเสียงสระ โดยการหาคู่เทียบเสียง และวิเคราะห์หน่วยเสียงวรรณยุกต์โดยใช้แบบทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ วิลเลียม เจ เกิดนีย์ และนำข้อมูลที่ได้จากทั้งสองภาษามาเปรียบเทียบกัน ผลการศึกษาพบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทยถิ่นเหนือมี 21 หน่วยเสียง ปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวได้ทั้งหมด แต่ในภาษาไทยถิ่นอำเภอมี 20 หน่วยเสียงปรากฏเป็นหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวได้ทั้งหมดเช่นกัน แต่มีความแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นเหนือตรงที่ไม่มีหน่วยเสียง /กฺ/ ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏ 6 หน่วยเสียง ในภาษาไทยถิ่นอำเภอปรากฏ 2 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระในภาษาไทยถิ่นเหนือมี 21 หน่วยเสียง เป็นหน่วยเสียง

สระเดี่ยว 18 หน่วยเสียง และเป็นหน่วยเสียงสระประสม 3 หน่วยเสียง ส่วนในภาษาไทยถิ่น
มี 18 หน่วยเสียง เป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยวทั้งหมด หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาทั้งสอง
มี 6 หน่วยเสียงเท่ากัน มีการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์และการรวมเสียงวรรณยุกต์เหมือน
กัน แตกต่างกันเพียงลักษณะทางสัทศาสตร์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียง
เท่านั้น

คำสำคัญ: ภาษาไทยถิ่นเหนือ, ภาษาไทลื้อ, ระบบเสียง

บทนำ

ภาษาไทยถิ่นเหนือเป็นภาษาย่อยของภาษาไทยที่ใช้พูดกันในจังหวัดต่าง ๆ ทั้งทาง
ภาคเหนือ และภาคอื่นๆ ของประเทศไทย ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง
แพร่ น่าน พะเยา อุตรดิตถ์ ตาก สระบุรี ราชบุรี เป็นต้น มีผู้พูดประมาณ 6,000,000 คน
(Suwilai Premsrirat et. al., 2004, p. 58) การที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาภาษาไทยถิ่นเหนือที่
ผู้ใช้ภาษาอาศัยอยู่ที่อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เนื่องมาจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจาก
สภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า จังหวัดลำปางเป็นจังหวัดหนึ่ง
ในภาคเหนือตอนบนที่มีประวัติศาสตร์เก่าแก่ยาวนาน และไม่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศอื่น
ส่วนอำเภอเกาะคาก็ไม่มีความเขตติดต่อกับจังหวัดอื่น มีความเข้มข้นของการใช้ภาษาไทย
ถิ่นเหนือมากกว่าอำเภออื่น และมีผู้พูดภาษาถิ่นอื่นอยู่ในพื้นที่น้อยกว่าอำเภออื่น ๆ ในจังหวัด
ลำปาง (Premsrirat et, el. 2004, p. 153) จึงมีความน่าสนใจทางการใช้ภาษาเพราะมี
โอกาสที่จะได้รับอิทธิพลของภาษาอื่น ๆ นอกประเทศน้อยที่สุด ผู้วิจัยจึงเลือกอำเภอเกาะคา
จังหวัดลำปางเป็นตัวแทนการศึกษาภาษาไทยถิ่นเหนือ

ภาษาไทลื้อเป็นภาษาตระกูลไทที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ มีผู้พูดประมาณ
100,000 คน (Premsrirat et, al., 2004, p. 59) อยู่ในหลายจังหวัด ได้แก่ พะเยา เชียงราย
เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และน่าน การที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาภาษาไทลื้อที่
ผู้ใช้ภาษาอาศัยอยู่ที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เนื่องมาจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นจาก
งานวิจัยด้านภาษาและวัฒนธรรม และการเก็บข้อมูลภาคสนามของผู้วิจัยพบว่า อำเภอ

เสียงคำ จังหวัดพะเยา มีชาวไทลื้ออาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และมีความเข้มข้นทางภาษามาก อีกทั้งยังคงธำรงรักษาภาษาและวัฒนธรรมไทลื้อค่อนข้างมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ จากการแบ่งกลุ่มภาษาตระกูลไทโดยอาศัยเกณฑ์ทางเสียงของ Chamberlain (1975) พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อจัดอยู่ในกลุ่ม P ได้แก่ ภาษากลุ่มที่มีพยัญชนะต้นดั้งเดิมเป็นเสียงกัก ก้อง *b d g และกลายเป็นเสียงไม่ก้อง ไม่มีลม /p, t, k/ ในคำที่ตัวเขียนภาษาไทยมาตรฐานใช้ <พ ท ค> ส่วนด้านการแยกเสียงวรรณยุกต์ใช้แบบทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ Gedney (1978) พบว่าการแยกเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิมในช่อง A มีการแตกตัวเป็น 2 ลักษณะ คือ A1-23-4 ได้แก่ ภาษาแจ้ฝาง ไทเม้า และเมืองกา ส่วนอีกลักษณะหนึ่งมีการแตกตัวแบบ A123-4 ได้แก่ ภาษาไทดำ ไทขาว ไทลื้อ ไทใหญ่ ไทยถิ่นเหนือ และไทอาหม

จากการศึกษาด้านคำศัพท์พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ได้แตกต่างจากภาษาไทยลื้อเฉพาะวรรณยุกต์เท่านั้น บางหน่วยอรรถต่างกันทั้งเสียงพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย พยัญชนะควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ จากข้อสังเกตนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยลื้อให้ครอบคลุมและกว้างกว่างานวิจัยที่มีมาก่อนนี้ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง การเปรียบเทียบระบบเสียงและคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นเหนือ อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง กับภาษาไทยลื้อ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

การศึกษาวิจัยภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อ

การจากทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อ ทั้งในด้านเสียง พยางค์ และคำศัพท์อยู่ไม่น้อย ดังต่อไปนี้ Khamboonchoo (1984) ได้ศึกษาภาษาถิ่นย่อยของคำเมืองในจังหวัดลำปาง โดยศึกษาการแปรของศัพท์ในภาษาคำเมืองที่พูดในจังหวัดลำปาง วิเคราะห์ลักษณะความแตกต่างของศัพท์ และนำผลการศึกษามาแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อย การศึกษานี้ใช้หน่วยอรรถจำนวน 142 หน่วยอรรถไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาหมู่บ้านละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 641 จุด ผลการวิจัยพบว่าคำเมืองในจังหวัดลำปาง มีการใช้ศัพท์แตกต่างกันในถิ่นต่างๆ ซึ่งปรากฏว่าเส้นแบ่งเขตศัพท์ไม่รวมตัวกันหนาแน่นในบริเวณใดบริเวณหนึ่งของจังหวัดอย่างชัดเจน แต่สามารถแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อยของคำเมืองในจังหวัดลำปาง โดยการคำนวณจำนวนศัพท์ที่อำเภอต่างๆ ใช้เหมือนกันได้เป็น 2 ถิ่นย่อยคือ ภาษาถิ่นย่อยลำปางตอนเหนือ ได้แก่ ภาษาที่ใช้ใน

อำเภอวังเหนือ อำเภอแจ้ห่ม อำเภอเมืองปาน อำเภองาว อำเภอห้างฉัตร อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเสริมงาม กิ่งอำเภอแม่เมาะ อำเภอเกาะคา อำเภอแม่ทะ อำเภอสบปราบ และภาษาถิ่นย่อยลำปางตอนใต้ ได้แก่ ภาษาที่ใช้ในอำเภอเถิน และอำเภอแม่พริก นอกจากนี้ศัพท์ต่างๆ ที่แทนหน่วยอรรถเดียวกันมีลักษณะความแตกต่างกัน 3 ลักษณะคือ แตกต่างกันทางลักษณะโครงสร้างของคำ แตกต่างกันทางลักษณะการใช้คำ และแตกต่างกันตามธรรมชาติของภาษา

Wangsai (2007) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษายอง ที่ใช้พูดในหมู่บ้านเหล่าคู่ ตำบลหนองยวง กิ่งอำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูนกับระบบเสียงภาษาไทยเหนือ (ก่าเมือง) ที่ใช้พูดในหมู่บ้านป่ารกฟ้า ตำบลน้ำดิบ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยใช้รายการคำศัพท์สำหรับเก็บข้อมูลภาษาถิ่นตระกูลไทของ วิลเลียม เจ เกิดนิย ประมาณ 1,500 คำ สัมภาษณ์ผู้บอกภาษาหมู่บ้านละ 3 คน รวมทั้งหมด 6 คน โดยคุมตัวแปรทางสังคม คือ อายุ เพศ ภูมิลำเนา การศึกษา และอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า หน่วยเสียงพยัญชนะของทั้ง 2 ภาษามีเท่ากันคือ 19 หน่วยเสียง พยัญชนะควบกล้ำในภาษายองมี 2 หน่วยเสียง ส่วนภาษาไทยเหนือมี 6 หน่วยเสียง ส่วนหน่วยเสียงสระเดี่ยวของทั้ง 2 ภาษามีเท่ากันคือ 18 หน่วยเสียง ภาษาเหนือมีสระประสม 3 หน่วยเสียงแต่ภาษายองไม่มี และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 2 ภาษามี 6 หน่วยเสียงเท่ากันมีการแตกตัวและการรวมเสียงวรรณยุกต์เหมือนกัน แต่จะแตกต่างกันเพียงลักษณะทางสัทศาสตร์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงเท่านั้น และระหว่างภาษายองกับภาษาไทยเหนือมีเสียงที่ปรากฏต่างกันอย่างเป็นระบบ โดยปรากฏต่างกันแบบมีเงื่อนไข คือ / e, ɤ, o / ในภาษาไทยเหนือปรากฏเป็น / i, u, u / ในภาษายองตามลำดับ

Wuttheerapon (2004) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นเหนือในตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย และตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาถิ่นเหนือที่ใช้พูดในพื้นที่ดังกล่าวว่ามีศัพท์ใดใช้เหมือนกัน ศัพท์ใดใช้คล้ายคลึงกันแตกต่างกันเล็กน้อยซึ่งเกิดจากการแปรของศัพท์เดียวกัน และคำศัพท์ใด ที่ทั้งสามถิ่นใช้แตกต่างกัน โดยเก็บข้อมูลหน่วยอรรถจำนวน 2,139 หน่วยอรรถ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาจังหวัดละ 5 คน รวม 15 คน ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่าทั้ง 3 ถิ่นมีศัพท์เหมือนกัน 1,009 หน่วยอรรถ คำศัพท์ที่แตกต่าง

กันทั้ง 3 ถิ่นมี 429 หน่วยอรรถ และคำศัพท์ที่เหมือนกันบางถิ่นและต่างกันบางถิ่นมี 701 หน่วยอรรถ แสดงให้เห็นว่าภาษาถิ่นที่ใช้ทั้ง 3 ถิ่นเป็นภาษาถิ่นย่อยของภาษาไทยถิ่นเหนือ และยังพบว่าภาษาถิ่นตำบลตากออกใช้คำศัพท์แตกต่างจากภาษาถิ่นตำบลฝายหลวงกับตำบลบ้านตึก มากกว่าที่ภาษาถิ่นตำบลบ้านตึกใช้แตกต่างกับตำบลฝายหลวง และยังพบอีกว่าหมวดคำบุพบทมีการใช้เหมือนกันมากที่สุด ส่วนหมวดที่มีการใช้คำศัพท์ต่างกันมากที่สุดคือหมวดการละเล่นของเด็กและกีฬา

ส่วนภาษาไทยถิ่น มีผู้ศึกษาระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง และศึกษาภาษาไทยถิ่นที่พูดในจังหวัดลำปางว่าเป็นภาษาไทยถิ่นหรือภาษาไทยของ ดังนี้

Lamchiagdase (1984) ได้ศึกษาเรื่อง The Phonology of Lue in Lampang Province จากการศึกษาพบว่าระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่จังหวัดลำปางมีหน่วยเสียงพยัญชนะต้น 20 หน่วยเสียง คือ / p, t, c, k, ʔ, ph, th, kh, b, d, m, n, ŋ, l, f, s, h, w, j / เป็นหน่วยเสียงพยัญชนะต้นได้ทุกหน่วยเสียง เช่นเดียวกับภาษาไทยถิ่นที่ตำบลปลาคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ซึ่งผู้ศึกษาวิจัยเรื่องนี้คือ Ampornpan (1986) ซึ่งต่างกับงานของ Ploykaew (1985) ที่ศึกษาระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่พูดในบ้านสันมะแพน ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่ามีหน่วยเสียงพยัญชนะ 19 หน่วยเสียง คือ ไม่พบหน่วยเสียง /ก/ ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำพบ 2 หน่วยเสียงคือ / kw, khw / เหมือนกันทั้งหมด พบหน่วยเสียงพยัญชนะท้าย 9 หน่วยเสียงคือ / -p, -t, -k, -ʔ, -m, -n, -ŋ, -w, -j / เหมือนกันทั้งหมด และพบหน่วยเสียงสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียงคือ / i, i:, e, e:, ε, ε:, u, u:, ə, ə:, a, a:, u, u:, o, o:, v, v:/ เหมือนกันทั้งหมด แต่จะมีเพียงภาษาไทยถิ่นที่ตำบลปลาคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่านเท่านั้น ที่ผลการศึกษาพบว่า มีหน่วยเสียงสระประสม 1 เสียงคือ / iə / นอกจากนี้ยังพบว่างานวิจัยทั้งสามมีวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียงเหมือนกัน เพียงแต่แตกต่างกันที่สัญลักษณ์เท่านั้น

นอกจากนี้ Lamchiagdase (1984) ยังได้เปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ระหว่างภาษาไทยถิ่นที่เมืองเชียงตุง และที่บ้านหยวน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา กับภาษาไทยถิ่นที่บ้านฉางข้าวน้อยใต้ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน และบ้านดอนไชย อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า ภาษาไทยถิ่นที่ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง จังหวัดลำปางเป็นภาษาไทยถิ่น เช่นเดียวกับที่พูดในจังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่ (บ้านถิ่น) และจังหวัดน่าน (อำเภอป่า)

ในด้านจำนวนพยางค์ในภาษาไทยลื้อ ที่ตำบลปากา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่านที่ศึกษาโดย Ampornpan (1986) นั้น มีโครงสร้างพยางค์ทั้งหมด 5 แบบและยังมีการปรากฏของพยางค์นาสิก 2 ลักษณะ ส่วนระบบคำของภาษาไทยลื้อที่ตำบลปากา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน มี 2 ชนิด คือ หน่วยคำอิสระ และหน่วยคำไม่อิสระ ด้านการสร้างคำ มีวิธีการสร้างคำใหม่ 3 ชนิด คือ คำประสม คำซ้ำ และคำซ้อน ส่วนระบบไวยากรณ์ การเรียงคำในภาษาไทยลื้อมี 2 ชนิด คือการเรียงคำระดับวลี และการเรียงคำในระดับประโยค และยังกล่าวถึงความแตกต่างทางด้านเสียงระหว่างภาษาไทยลื้อกับภาษาไทยมาตรฐาน ว่ามีความแตกต่างทั้งเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ นอกจากนี้ยังได้รวบรวมบัญชีคำศัพท์ภาษาไทยลื้อไว้อีกด้วย

ในด้านการศึกษาวิเคราะห์ระบบเสียง ระบบคำ และระบบไวยากรณ์ของภาษาไทยลื้อมีผู้ศึกษาไว้คือ Bencha (2000) ได้ศึกษาลักษณะของภาษาไทยลื้อ ที่บ้านทุ่งมอก ตำบลบ้านม่วง อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา โดยการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาจำนวน 4 คน และกำหนดตัวแปรทางสังคมคือ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และภูมิสำเนา ผลการวิจัยพบว่าหน่วยเสียงภาษาไทยลื้อมี 3 ประเภท คือ หน่วยเสียงพยัญชนะมี 20 หน่วยเสียง สามารถเป็นพยัญชนะต้นได้ทุกหน่วยเสียง เป็นพยัญชนะท้ายได้ 9 หน่วยเสียง มีหน่วยเสียงพยัญชนะต้นควบ 2 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระเดี่ยวมี 18 หน่วยเสียง จำแนกเป็นหน่วยเสียงสระเสียงสั้น 9 หน่วยเสียง หน่วยเสียงสระเสียงยาว 9 หน่วยเสียง หน่วยเสียงวรรณยุกต์มี 7 หน่วยเสียง ระบบคำได้จำแนกหมวดคำออกเป็น 15 หมวด โดยอาศัยตำแหน่งของคำในประโยคเป็นเกณฑ์ ระบบไวยากรณ์กล่าวถึงการเรียงคำ รูปประโยค และชนิดของประโยค

และยังมีงานวิจัยของ Saensrichan (1988) ที่ศึกษาวิเคราะห์การใช้คำของคนไทยลื้อสามระดับอายุ ที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำของคนสามระดับอายุ โดยใช้คำศัพท์จำนวน 800 คำ นำไปสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาไทยลื้อ จำนวน 75 คน ใน 25 หมู่บ้าน โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับอายุ คือ ระดับอายุที่ 1 อายุ 56 - 70 ปี จำนวน 25 คน ระดับอายุที่ 2 อายุ 36 - 50 ปี จำนวน 25 คน และระดับอายุที่ 3 อายุ 16 - 30 ปี จำนวน 25 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การใช้คำ 800 คำของคนไทยลื้อสามระดับอายุ แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทแรก ทั้งสามระดับอายุใช้คำศัพท์เหมือนกัน มีจำนวน 418 คำ (ร้อยละ 52.25) แบ่งเป็นคำนาม 258 คำ คำกริยา 88 คำ คำวิเศษณ์ 59 คำ และคำสรรพนามและแสดงคำถาม 13 คำ ประเภทที่สอง ทั้งสามระดับอายุใช้คำศัพท์แตกต่างกัน มีจำนวน 91 คำ (ร้อยละ 11.37) แบ่งเป็นคำนาม 50 คำ คำกริยา

34 คำ และคำวิเศษณ์ 7 คำ และประเภทที่สาม สองระดับอายุใช้คำศัพท์เหมือนกัน อีกระดับอายุหนึ่งใช้คำศัพท์แตกต่างออกไป มีจำนวน 291 คำ (ร้อยละ 36.37) แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ระดับอายุที่ 1 กับ 2 ใช้เหมือนกัน ส่วนระดับอายุที่ 3 ใช้แตกต่างออกไป มีจำนวน 138 คำ แบ่งเป็นคำนาม 90 คำ คำกริยา 42 คำ และคำวิเศษณ์ 6 คำ ระดับอายุที่ 2 กับ 3 ใช้เหมือนกัน ส่วนระดับอายุที่ 1 ใช้แตกต่างออกไป มีจำนวน 136 คำ แบ่งเป็นคำนาม 93 คำ คำกริยา 29 คำ คำวิเศษณ์ 12 คำ และคำสรรพนามและแสดงคำถาม 2 คำ ระดับอายุที่ 1 กับ 3 ใช้เหมือนกัน ส่วนระดับอายุที่ 2 ใช้แตกต่างออกไป มีจำนวน 17 คำ แบ่งเป็นคำนาม 9 คำ คำกริยา 7 คำ และคำวิเศษณ์ 1 คำ โดยในหมวดคำต่างๆ นั้น หมวดคำที่ทั้งสามระดับอายุใช้คำศัพท์เหมือนกันมากที่สุด คือ หมวดสรรพนามและแสดงคำถาม รองลงมาคือหมวดคำวิเศษณ์ และหมวดคำนามตามลำดับ ส่วนหมวดคำกริยาเป็นหมวดคำที่ทั้งสามระดับอายุใช้คำศัพท์แตกต่างกันมากที่สุดถึงร้อยละ 17 จากคำศัพท์ทั้งหมด 800 คำ ระดับอายุที่ 2 ได้ใช้คำศัพท์เหมือนกับระดับอายุที่ 1 และ 3 ในอัตราที่ใกล้เคียงกันมาก โดยใช้เหมือนกับระดับอายุที่ 1 จำนวน 138 คำ (ร้อยละ 17.25) และใช้เหมือนกับระดับอายุที่ 3 จำนวน 136 คำ (ร้อยละ 17) เมื่อพิจารณาการใช้คำโดยเปรียบเทียบหมวดคำต่างๆ แล้ว อาจกล่าวได้ว่า ปัจจุบันนี้คนไทลื้อทั้งสามระดับอายุ ที่อำเภอเชียงคำ ยังคงใช้คำศัพท์ที่เหมือนกันเป็นจำนวนมากในชีวิตประจำวัน เห็นได้จากคำศัพท์ที่ใช้แตกต่างกัน มีเพียงร้อยละ 11.37 เท่านั้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยต่าง ๆ มีแนวทางการคัดเลือกผู้บอกภาษาของการศึกษาระบบเสียงและการศึกษาคำศัพท์ที่เหมือนกัน คือมีการควบคุมตัวแปรทางสังคม ได้แก่ อายุ เพศ อาชีพ การศึกษา และภูมิฐานะของผู้บอกภาษาเหมือนกัน และมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ระบบเสียงและคำศัพท์ของภาษา และมีการเปรียบเทียบระบบเสียงและคำศัพท์ของภาษา เพื่อหาความเหมือน ความแตกต่าง และความสัมพันธ์ของแต่ละภาษาเหมือนกัน และยังพบวิธีการศึกษาที่แตกต่างกันออกไป คือ การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงในภาษา เป็นการศึกษาาระบบเสียงพยัญชนะ ทั้งพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย ระบบเสียงสระ ทั้งสระเดี่ยวและสระประสม และระบบเสียงวรรณยุกต์ของแต่ละภาษา เพื่อหาความเหมือนและความแตกต่างของระบบเสียงภาษาต่าง ๆ อันจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของภาษาตระกูลไทที่นำมาเปรียบเทียบกัน ดังงานวิจัยของ Lamchiagdase (1984) ที่ศึกษาระบบเสียงภาษาไทลื้อ ที่ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง และมีการเปรียบเทียบภาษาเพื่อหาว่าภาษาไทลื้อในพื้นที่ดังกล่าวเป็น

ภาษาไทยของ เช่นเดียวกับที่พูดในจังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่ (อำเภอบ้านถิ่น) และจังหวัดน่าน (อำเภอปัว) ส่วนงานของ Ploykaew (1985) ที่ศึกษาเรื่องระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่ใช้พูดในบ้านสันมะแพน ตำบลท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และจัดความสัมพันธ์ระหว่างภาษาไทยถิ่นที่บ้านสันมะแพนกับภาษาถิ่นตระกูลไทสาขาตะวันตกเฉียงใต้อื่น ๆ ส่วนการศึกษาของ Wangsai (2007) ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษายองกับภาษาไทยเหนือที่จังหวัดลำพูน เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่ต่างกันแต่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน โดยใช้รายการคำศัพท์สำหรับเก็บข้อมูลภาษาถิ่นตระกูลไทของวิลเลียม เจ เกิดนีย์ ส่วนงานของ Ampornpan (1986) เป็นการศึกษาระบบเสียงของภาษาไทยถิ่น ที่ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน และนอกจากระบบเสียง ยังศึกษาถึงระบบคำ และระบบไวยากรณ์อีกด้วย

การศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ จะเป็นการศึกษาคำศัพท์ของแต่ละภาษา โดยนำมาเปรียบเทียบเพื่อหาความเหมือนและความแตกต่างของการใช้คำศัพท์ ทั้งจากภาษาเดียวกันแต่ต่างพื้นที่กัน ดังงานวิจัยของ Wuttheerapon (2004) ที่ศึกษาภาษาไทยถิ่นเหนือในจังหวัดอุดรดิตถ์ สุโขทัย และตาก นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาภาษาเดียวกันในพื้นที่เดียวกัน แต่ต่างพื้นที่ตัวแปรทางสังคม ก็คืออายุของผู้บอกภาษา ที่แบ่งเป็น 3 ระดับอายุ ดังงานวิจัยของ ชญานนท์ แสงศรีจันทร์ ที่ศึกษาวิเคราะห์การใช้คำของคนไทยถิ่นสามระดับอายุ ที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา (Saensrichan, 1998)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาภาษาไทยถิ่นเหนือ ที่พูดในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง กับภาษาไทยถิ่น ที่พูดในอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่น และการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียง
2. การเก็บข้อมูลและคัดเลือกข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยสร้างรายการคำศัพท์ที่มีใช้ในชีวิตประจำวันทั้งสองภาษาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้บอกภาษาสามารถให้ข้อมูลครบถ้วนทั้งสองภาษา จำนวน 2,000 หน่วยอรรถ เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาที่ใช้ภาษาไทยถิ่นเหนือในชีวิตประจำวัน ที่บ้านลำปางหลวง ตำบลลำปางหลวง

อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง และสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาที่ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันที่บ้านหย่วน ตำบลหย่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา รวมทั้งสิ้น 20 คน ผู้วิจัยจะเลือกผู้บอกภาษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่วิจัย และพูดภาษาไทยถิ่นนั้น ๆ ในชีวิตประจำวัน ที่มีอายุระหว่าง 60-70 ปี มีการศึกษาไม่เกินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง ค้าขายเฉพาะในพื้นที่ หรือไม่ได้ประกอบอาชีพ เป็นผู้ที่มิมีมนุษยสัมพันธ์ดี เต็มใจที่จะให้ข้อมูล และมีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วนสมบูรณ์ โดยให้ผู้บอกภาษาออกเสียงคำศัพท์ บันทึกเสียงและข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ จากนั้นจึงวิเคราะห์หาความเหมือนและแตกต่างของระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่น ทั้งหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรม praat วิเคราะห์ระบบเสียงของทั้งสองภาษา เพื่อหาหน่วยเสียงวรรณยุกต์ จากนั้นนำข้อมูลหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ของทั้งสองภาษามาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้ทราบถึงความเหมือนและความแตกต่างของระบบเสียงของทั้งสองภาษา แล้วจึงสรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือที่หมู่บ้านลำปางหลวง ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง และระบบเสียงภาษาไทยถิ่นที่หมู่บ้านหย่วน ตำบลหย่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา สามารถเปรียบเทียบระบบเสียงในภาษาทั้งสองได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบหน่วยเสียงพยัญชนะ

หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่น มีจำนวนต่างกัน คือภาษาไทยถิ่นเหนือมีหน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง ได้แก่ /p/ /t/ /k/ /ʔ/ /ph/ /th/ /kh/ /b/ /d/ /c/ /ch/ /f/ /s/ /h/ /m/ /n/ /ŋ/ /ŋ̃/ /l/ /w/ และ /j/ ส่วนภาษาไทยถิ่นใต้มีหน่วยเสียงพยัญชนะ 20 หน่วยเสียง ต่างกันที่ภาษาไทยถิ่นใต้ไม่มีหน่วยเสียง /ŋ̃/ ส่วนการปรากฏร่วมกันของหน่วยเสียงพยัญชนะเป็นพยัญชนะควบกล้ำนั้น ในภาษาไทยถิ่นเหนือมีหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ 6 หน่วยเสียง ในภาษาไทยถิ่นใต้มีหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ 2 หน่วยเสียง มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยว

หน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นเหนือ 21 หน่วยเสียง และในภาษาไทยถิ่น 20 หน่วยเสียง ปรากฏเป็นพยัญชนะต้นได้ทุกหน่วยเสียง และปรากฏเป็นพยัญชนะท้ายได้ 9 หน่วยเสียงเหมือนกันทั้ง 2 ภาษา คือ /-p/ /-t/ /-k/ /-ʔ/ /-m/ /-n/ /-ŋ/ /-w/ และ /-j/ ดังนี้

การปรากฏของหน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวระหว่างภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่น

1. หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นที่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน จากข้อมูลพบว่าหน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นเหนือ 20 หน่วยเสียง ส่วนใหญ่ปรากฏตรงกับภาษาไทยถิ่นทั้ง 20 หน่วยเสียง (ยกเว้นหน่วยเสียง /ก-/) เช่น

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยถิ่น	ความหมาย
/ʔ/	/ʔek ¹ /	/ʔek ¹ /	‘ตะโกน, ตะคอก, ขึ้นเสียง’
/ก-/	/kʰip ¹ /	-	‘เย็บ’
/j/	/jen ² /	/jen ² /	‘เย็น’

2. หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นที่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงต่างกัน พบหน่วยเสียงพยัญชนะต้นเดี่ยวที่ปรากฏต่างกันอย่างไม่เป็นระบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยถิ่น	ความหมาย
/s/ - /h/	/su:p ³ /	/hu:p ³ /	‘สูบ’
/h/ - /l/	/ha:w ⁶ /	/la:w ⁶ /	‘ร้าว’
/ก-/ - /j/	/kʰew ⁴ /	/jew ⁴ /	‘ปัสสาวะ’

การปรากฏของหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายระหว่างภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่น

1. หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นที่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน พบว่าหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยถิ่นเหนือ ส่วนใหญ่ปรากฏตรงกับภาษาไทยถิ่นทั้ง 9 หน่วยเสียง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยลื้อ	ความหมาย
/-p/	/ŋi:p ³ /	/ŋi:p ³ /	‘ขมับ’
/-ʔ/	/puŋ ⁴ /	/puŋ ⁴ /	‘ฟู’
/-ŋ/	/pɛ:ŋ ¹ /	/pɛ:ŋ ¹ /	‘สร้าง’

2. หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยลื้อที่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงต่างกัน จากข้อมูลพบว่าหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายที่ปรากฏต่างกันระหว่างภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยลื้อแต่ละเสียง ปรากฏต่างกันอย่างไม่เป็นระบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยลื้อ	ความหมาย
/-p/ - /-t/	/khiat ³ tapa:p ⁴ /	/khiat ³ ta: ² pat ³ /	‘เขียด’
/-k/ - /-ʔ/	/cik ⁴ kuŋ ³ /	/ciŋ ⁴ kuŋ ³ /	‘จิ้งหรีด (ตัวใหญ่)’
/-ŋ/ - /-n/	/ʔaŋ ² faj ² /	/ʔɛ:n ² faj ² /	‘อั้งไฟ, ผิงไฟ’

หน่วยเสียงพยัญชนะท้ายระหว่างภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยลื้อ นอกจากจะปรากฏเป็นเสียงต่างกั้ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยพบพยางค์ที่ปรากฏหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยถิ่นเหนือ แต่ไม่ปรากฏหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยลื้อ เช่น /cak⁴ ka:³/ - /caŋ⁴ ka:³/ หมายถึง กิ่งก่า เป็นต้น และพยางค์ที่ไม่ปรากฏหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยถิ่นเหนือ แต่ปรากฏหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยลื้อ เช่น /khanom¹ sen⁵/ - /khaw⁵ num¹ sin⁵/ หมายถึง ขนมจีน เป็นต้น

หน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ

หน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยถิ่นเหนือมี 6 หน่วยเสียง คือ /cw, kw, khw, sw, ŋw, lw/ ส่วนในภาษาไทยลื้อมีหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ 2 หน่วยเสียง คือ /kw/ และ /khw/ เช่นเดียวกับภาษาไทยถิ่นเหนือ ซึ่งหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำทั้งสองภาษาปรากฏเฉพาะตำแหน่งพยัญชนะต้นเท่านั้น ปรากฏเป็นหน่วยเสียงเดียวกันและปรากฏเป็นหน่วยเสียงต่างกัน ดังนี้

การปรากฏของหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำระหว่างภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นใต้

1. หน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงเดียวกันส่วนใหญ่คือ /kw/ และ /khw/ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยถิ่นใต้	ความหมาย
/kw/	/kwak ⁴ /	/kwak ⁴ /	‘กวักมือ’
	/kwa: ³ /	/kwa: ³ /	‘กว่า’
/khw/	/khwak ⁴ /	/khwak ⁴ /	‘ควัก, ล้วง’
	/khwa:j ² /	/khwa:j ² /	‘ควาย’

2. หน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงต่างกัน จากข้อมูลพบว่าทั้งหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยถิ่นเหนือที่ปรากฏเป็นพยัญชนะเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นใต้ และหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏเป็นพยัญชนะเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นเหนือ ซึ่งจะปรากฏต่างกันอย่างไม่เป็นระบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยถิ่นใต้	ความหมาย
/kw/ - /w/	/kwak ⁴ na:m ⁶ /	/wak ⁴ nam ⁶ /	‘วักน้ำ’
/khw/ - /kh/	/kwam ⁵ /	/khom ⁵ /	‘คว่ำ’
/sw/ - /s/	/swuaŋ ³ /	/sa:ŋ ³ /	‘สร้าง’

2. เปรียบเทียบหน่วยเสียงสระ

หน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นใต้มีจำนวนเท่ากัน คือ 18 หน่วยเสียง ส่วนหน่วยเสียงสระประสมมีเฉพาะในภาษาไทยถิ่นเหนือเท่านั้น ซึ่งมีจำนวน 3 หน่วยเสียง มีรายละเอียดดังนี้

หน่วยเสียงสระเดี่ยว

หน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นใต้เหมือนกันทั้งสองภาษา คือ มี 18 หน่วยเสียง ดังนี้ /i/ /i:/ /e/ /e:/ /ɛ/ /ɛ:/ /u/ /u:/ /ə/ /ə:/ /a/ /a:/ /u/ /u:/ /o/ /o:/ /ɔ/ และ /ɔ:/ ซึ่งหน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาทั้งสองภาษา ปรากฏเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน และปรากฏเป็นหน่วยเสียงต่างกัน ดังนี้

การปรากฏของหน่วยเสียงสระเดี่ยวระหว่างภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นใต้

1. หน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน จากข้อมูลพบว่าหน่วยเสียงสระเดี่ยวทั้ง 18 หน่วยเสียง ส่วนใหญ่ปรากฏตรงกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยถิ่นใต้	ความหมาย
/e/	/bew ⁵ /	/bew ⁵ /	‘เบีย้ว’
/e:/	/te: ² /	/te: ² /	‘แกะ’
/u:/	/hu: ⁵ /	/hu: ⁵ /	‘ให้’

2. หน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นใต้ที่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงต่างกัน จากข้อมูลพบว่ามีหน่วยเสียงที่ปรากฏต่างกันอย่างเป็นระบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยเสียงสระ /e/ ในภาษาไทยถิ่นเหนือ จะปรากฏเป็นหน่วยเสียงสระ /i/ ในภาษาไทยถิ่นใต้ ในพยางค์หรือคำที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงนาสิกส่วนใหญ่ (/m/ /n/ /ŋ/) เช่น /ten⁵/ - /tin⁵/ หมายถึง เต็น เป็นต้น ยกเว้นบางคำจะมีหน่วยเสียงสระเป็นหน่วยเสียงเดียวกันคือ /e/ ทั้งในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นใต้ เช่น /khem⁵/ หมายถึง เข้ม เป็นต้น

หน่วยเสียงสระ /ə/ ในภาษาไทยถิ่นเหนือ ส่วนใหญ่จะปรากฏเป็นหน่วยเสียงสระ /u/ ในภาษาไทยถิ่นใต้ ในพยางค์หรือคำที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเป็น /-n/ และ /-ŋ/ เช่น /kəŋ³/ - /kuŋ³/ หมายถึง ครั่ง เป็นต้น ยกเว้นบางคำจะมีหน่วยเสียงสระเป็นหน่วยเสียงเดียวกันคือ /ə/ ทั้งในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นใต้ เช่น /kəŋ⁵/ หมายถึง กั้นไว้, ขวางไว้ เป็นต้น

หน่วยเสียงสระ /a/ ในภาษาไทยถิ่นเหนือ ส่วนใหญ่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงสระ /e/ ในภาษาไทยถิ่นใต้ ในพยางค์หรือคำที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเป็น /-t/ และ /-n/ เช่น /tan¹/ - /ten¹/ หมายถึง ตัน เป็นต้น ยกเว้นบางคำจะมีหน่วยเสียงสระเป็นหน่วยเสียงเดียวกันคือ /a/ ทั้งในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยถิ่นใต้ เช่น /kat⁴/ หมายถึง อิ่มจนแน่น เป็นต้น

หน่วยเสียงสระ /o/ ในภาษาไทยถิ่นเหนือ ส่วนใหญ่ปรากฏเป็นหน่วยเสียงสระ /u/ ในภาษาไทยถิ่นใต้ ในพยางค์หรือคำที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงนาสิก (/m/ /n/

/-ŋ/) เช่น /kon⁵/ - /kun⁵/ หมายถึง ก้น เป็นต้น ยกเว้นบางคำจะมีหน่วยเสียงสระเป็นเป็นหน่วยเสียงเดียวกันคือ /o/ ทั้งในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อ เช่น /chong²/ หมายถึง ชง เป็นต้น

ส่วนหน่วยเสียงสระเดียวในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยลื้อที่ปรากฏต่างกันเสียงอื่น ๆ ปรากฏต่างกันอย่างไม่เป็นระบบ พบข้อมูลดังนี้

1. หน่วยเสียงสระในภาษาไทยถิ่นเหนือเป็นสระเสียงสั้น แต่หน่วยเสียงสระในภาษาไทยลื้อเป็นสระเสียงยาว เช่น

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยลื้อ	ความหมาย
/e/ - /e:/	/new ¹ /	/ne:w ¹ /	‘เหนียว’
/ɛ/ - /ɛ:/	/ceŋ ³ /	/ce:ŋ ³ /	‘มุ่ม’
/o/ - /o:/	/lon ⁴ /	/le:n ⁴ /	‘วิ่ง’

2. หน่วยเสียงสระในภาษาไทยถิ่นเหนือเป็นสระเสียงยาว แต่หน่วยเสียงสระในภาษาไทยลื้อเป็นสระเสียงสั้น เช่น

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยลื้อ	ความหมาย
/ɛ:/ - /ɛ/	/ke:m ⁵ /	/kɛm ⁵ /	‘แก้ม’
/ə:/ - /ə/	/mɔ:n ² /	/mɔn ² /	‘นาน’
/ɔ:/ - /ɔ/	/hɔ:m ¹ kha:w ¹ /	/hɔm ¹ kha:w ¹ /	‘กระเทียม’

3. หน่วยเสียงสระในภาษาไทยถิ่นเหนือและในภาษาไทยลื้อเป็นสระเสียงสั้น แต่แตกต่างกันอย่างไม่เป็นระบบ ดังตัวอย่าง เช่น

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยลื้อ	ความหมาย
/a/ - /ɔ/	/khwam ⁵ /	/khɔm ⁵ /	‘คว่ำ’
/u/ - /ɔ/	/kut ¹ /	/kot ¹ /	‘ด้วน’
/o/ - /ə/	/ʋok ¹ /	/ʋək ¹ /	‘อก’

4. หน่วยเสียงสระในภาษาไทยถิ่นเหนือและในภาษาไทยลื้อเป็นสระเสียงยาว แต่แตกต่างกันอย่างไม่เป็นระบบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยลื้อ	ความหมาย
/o:/ - /e:/	/kho:t ³ /	/ke:t ³ /	‘โกรธ’
/o:/ - /o:/	/ho: ¹ laʔ ³ pha: ² /	/ho: ¹ laʔ ³ pha: ² /	‘โหระพา’
/o:/ - /ɛ:/	/ŋo:n ² /	/ŋe:n ⁶ /	‘(ขนตา) งอน’

หน่วยเสียงสระประสม

หน่วยเสียงสระประสมปรากฏเฉพาะในภาษาไทยถิ่นเหนือ มี 3 หน่วยเสียงคือ /ia/ /ua/ และ /ua/ ซึ่งปรากฏเป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยวในภาษาไทยลื้อคือ /e/ หรือ/e:/ /ə/ หรือ /ə:/ และ /o/ หรือ/o:/ ตามลำดับ แต่คำที่ปรากฏหน่วยเสียงสระเดี่ยวดังกล่าวในภาษาไทยลื้อ ไม่ได้ปรากฏเป็นหน่วยเสียงสระประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือทุกคำ ดังนั้นในส่วนของหน่วยเสียงสระประสมนี้ ผู้วิจัยจึงขอกล่าวถึงหน่วยเสียงในภาษาไทยถิ่นเหนือก่อน แล้วจึงกล่าวถึงหน่วยเสียงในภาษาไทยลื้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน่วยเสียง	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยลื้อ	ความหมาย
/ia/ - /e:/	/khan ¹ /	/khe:n ¹ /	‘เขียน’
/ia/ - /ə:/	/sia ⁵ /	/sə: ⁵ /	‘เสื่อ’
/ua/ - /o:/	/khuə ¹ /	/kho: ¹ /	‘สะพาน’

3. เปรียบเทียบหน่วยเสียงวรรณยุกต์

ภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อมีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์เท่ากันคือ 6 หน่วยเสียง และมีการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ในลักษณะเดียวกัน แตกต่างกันในลักษณะทางสัทศาสตร์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงเท่านั้น มีรายละเอียดดังนี้

การแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์

ภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อมีการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยลื้อ

ภาษาไทยถิ่นเหนือ

Cons Tones	A	B	C	DL	DS
1	ว.1	ว.3 322	ว.5 431	ว.3 322	ว.1 334
2	324				
3	ว.2 333	ว.4 421	ว.6 344	ว.4 421	ว.4 443
4					

ภาษาไทยลื้อ

Cons Tones	A	B	C	DL	DS
1	ว.1	ว.3 222	ว.5 321	ว.3 222	ว.1 334
2	345				
3	ว.2 333	ว.4 323	ว.6 344	ว.4 323	ว.4 233
4					

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อมีการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์เหมือนกัน ทั้งในช่องวรรณยุกต์คำเป็น และในช่องวรรณยุกต์คำตาย คือ ช่องวรรณยุกต์ A มีการแตกตัวแบบ 12 – 34 ส่วนช่องวรรณยุกต์ B, C, DL และ DS มีการแตกตัวแบบ 123 – 4

ส่วนการรวมเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อ ทั้งสองภาษามีการรวมเสียงวรรณยุกต์ในลักษณะเดียวกัน คือ เสียงวรรณยุกต์ในช่อง A 12 กับ ช่อง DS 123 รวมเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน เสียงวรรณยุกต์ในช่อง B 123 กับ ช่อง DS 123 รวมเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน และเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B 4, ช่อง DL 4 และช่อง DS 4 รวมเป็นหน่วยเสียงเดียวกัน

จากการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์และการรวมเสียงวรรณยุกต์ที่เหมือนกันของทั้งสองภาษา ทำให้หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อเกิดในตำแหน่งเดียวกัน คือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 เกิดในช่องวรรณยุกต์ A 1, A 2, DS 1, DS 2 และ DS 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 เกิดในช่องวรรณยุกต์ A 3 และ A 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 เกิดในช่องวรรณยุกต์ B 1, B 2, B 3, DL 1, DL 2 และ DL 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 เกิดในช่องวรรณยุกต์ B 4, DL 4 และ DS 4 หน่วยวรรณยุกต์ที่ 5 เกิดในช่องวรรณยุกต์ C 1, C 2 และ C 3 และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 6 เกิดในช่องวรรณยุกต์ C 4 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงการแตกตัว และการรวมเสียงวรรณยุกต์ที่เหมือนกันของทั้งสองภาษา

หน่วยเสียงวรรณยุกต์	ช่องวรรณยุกต์	ภาษาไทยถิ่นเหนือ	ภาษาไทยลื้อ	ความหมาย
1	A 1	kha:ŋ ¹	kha:ŋ ¹	หึ่ง, หวง
	A 2	pe:ŋ ¹	pe:ŋ ¹	สร้าง
	DS 1	siʔ ¹	siʔ ¹	สอย
	DS 2	cep ¹	cep ¹	เจ็บ
	DS 3	bit ¹	bit ¹	ปิด
2	A 3	da: ²	da: ²	เตรียม
	A 4	wəj ²	wo:j ²	เร็ว
3	B 1	hi:p ³	hi:p ³	ขดน้ำแกง
	B 2	kəŋ ³	kʷŋ ³	ครึ่ง
	B 3	da: ³	da: ³	ดำ
	DL 1	ha:p ³	ha:p ³	หาบ
	DL 2	po:t ³	po:t ³	ปอด
	DL 3	ʔa:p ³	ʔa:p ³	อาบ
4	B 4	po: ⁴	po: ⁴	พ่อ
	DL 4	khaj ⁴	khaj ⁴	อยาก, ต้องการ
	DS 4	kat ⁴	kat ⁴	อิมจนแนน
5	C 1	sia ⁵	sə: ⁵	เสื่อ
	C 2	tom ⁵	tum ⁵	ต้ม
	C 3	ce:ŋ ⁵	ce:ŋ ⁵	สว่าง, เข้า
6	C 4	ma: ⁶	ma: ⁶	ม้า

ดังนั้นคำส่วนใหญ่ในภาษาไทยถิ่นเหนือและภาษาไทยลื้อจึงเกิดในวรรณยุกต์เดียวกัน แต่จะมีลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์แตกต่างกัน ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยลื้อมีลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์แต่ละเสียงคล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง A B C DL และ DS

Cons Tones	A	B	C	DL	DS
1	⌒	└	└	└	└
2					
3	└	└	└	└	└
4					

Cons Tones	A	B	C	DL	DS
1	└	└	└	└	└
2					
3	└	└	└	└	└
4					

1. ช่อง A เปรียบเทียบลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ใน ช่อง A 1 และ A 2 หรือ ว.1 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง ตก ขึ้น (324) ส่วนภาษาไทยลื้อมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง สูง ขึ้น (345) และช่อง A 3 และ A 4 หรือ ว.2 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง ระดับ (333) ส่วนภาษาไทยลื้อมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียง กลาง ระดับ (333)

2. ช่อง B เปรียบเทียบลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง B 1, B 2 และ B 3 หรือ ว. 3 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง ตก (322) ส่วนภาษาไทยถิ่นลุ่มมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงต่ำ ระดับ (222) และช่อง B 4 หรือ ว.4 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงสูง ตก (421) ส่วนภาษาไทยถิ่นลุ่มมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง ต่ำ กลาง (323)

3. ช่อง C เปรียบเทียบลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง C 1, C 2 และ C 3 หรือ ว. 5 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงสูง กลาง ตก (431) ส่วนภาษาไทยถิ่นลุ่มมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงต่ำ กลาง ตก (231) และช่อง C 4 หรือ ว.6 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง ขึ้น (344) ส่วนภาษาไทยถิ่นลุ่มมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง ต่ำ ตก (321)

4. ช่อง DL เปรียบเทียบลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง DL 1, DL 2 และ DL 3 หรือ ว. 3 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง ตก (322) ส่วนภาษาไทยถิ่นลุ่มมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงต่ำ ระดับ (222) และช่อง DL 4 หรือ ว.4 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงสูง ตก (421) ส่วนภาษาไทยถิ่นลุ่มมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง ต่ำ กลาง (323)

5. ช่อง DS เปรียบเทียบลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ในช่อง DS 1, DS 2 และ DS 3 หรือ ว.1 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงเสียงกลาง กลาง ขึ้น (334) ส่วนภาษาไทยถิ่นลุ่มมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงกลาง ขึ้น (334) และช่อง DS 4 หรือ ว.4 พบว่าภาษาไทยถิ่นเหนือมีเสียงสูง กลาง (433) ส่วนภาษาไทยถิ่นลุ่มมีเสียงวรรณยุกต์คือเสียงต่ำ กลาง (233)

จากการเปรียบเทียบระบบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยถิ่นลุ่มข้างต้น สรุปได้ว่า คำส่วนใหญ่ในภาษาไทยถิ่นเหนือและในภาษาไทยถิ่นลุ่มเกิดในวรรณยุกต์เดียวกัน แต่จะมีลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

หน่วยเสียงพยัญชนะในภาษาไทยถิ่นเหนือมี 21 หน่วยเสียง ได้แก่ /p/ /t/ /k/ /ʔ/ /ph/ /th/ /kh/ /b/ /d/ /c/ /ch/ /f/ /s/ /h/ /m/ /n/ /ŋ/ /l/ /w/ และ /j/ แต่ในภาษาไทยลื้อมี 20 หน่วยเสียง ต่างจากภาษาไทยถิ่นเหนือที่ไม่มีหน่วยเสียงพยัญชนะ /ก/ โดยหน่วยเสียงพยัญชนะเดี่ยวทั้งหมดปรากฏเป็นพยัญชนะตันได้ทุกหน่วยเสียง ส่วนหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏ 6 หน่วยเสียงคือ /cw, kw, khw, sw, ɲw, lw/ ส่วนในภาษาไทยลื้อปรากฏ 2 หน่วยเสียงคือ /kw/ และ /khw/ ซึ่งหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำทั้งสองภาษาปรากฏเฉพาะตำแหน่งพยัญชนะตันเท่านั้น และพยัญชนะท้ายทั้งสองภาษามี 9 หน่วยเสียงเหมือนกันคือ /-p/ /-t/ /-k/ /-ʔ/ /-m/ /-n/ /-ŋ/ /-w/ และ /-j/

หน่วยเสียงสระในภาษาไทยถิ่นเหนือมี 21 หน่วยเสียง เป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยว 18 หน่วยเสียงเช่นเดียวกับภาษาไทยลื้อคือ คือ /i/ /i:/ /e/ /e:/ /ɛ/ /ɛ:/ /u/ /u:/ /o/ /o:/ /a/ /a:/ /u/ /u:/ /o/ /o:/ /ɔ/ และ /ɔ:/ และในภาษาไทยถิ่นเหนือมีหน่วยเสียงสระประสม 3 หน่วยเสียงคือ /ia/ /ua/ และ /ua/ ส่วนในภาษาไทยลื้อจะปรากฏเป็นหน่วยเสียงสระเดี่ยว /e/ หรือ /e:/ /o/ หรือ /o:/ และ /o/ หรือ /o:/ ตามลำดับ แต่คำที่ปรากฏหน่วยเสียงสระเดี่ยวดังกล่าวในภาษาไทยลื้อ ไม่ได้ปรากฏเป็นหน่วยเสียงสระประสมในภาษาไทยถิ่นเหนือทุกคำ

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ของภาษาทั้งสองมี 6 หน่วยเสียงเท่ากัน มีการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์และการรวมเสียงวรรณยุกต์เหมือนกัน แตกต่างกันเพียงลักษณะทางสัทศาสตร์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงเท่านั้น

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยยังพบวิธีการศึกษาที่แตกต่างกันออกไป คือ การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงในภาษา เป็นการศึกษาาระบบเสียงพยัญชนะ ทั้งพยัญชนะตันและพยัญชนะท้าย ระบบเสียงสระ ทั้งสระเดี่ยวและสระประสม และระบบเสียงวรรณยุกต์ของแต่ละภาษา เพื่อหาความเหมือนและความแตกต่างของระบบเสียงภาษาต่างๆ อันจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของภาษาตระกูลไทที่นำมาเปรียบเทียบกัน ดังงานวิจัยของ Lamchiagdase (1984) ที่ศึกษาระบบเสียงภาษาไทยลื้อ ที่ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง และมีการเปรียบเทียบภาษาเพื่อหาว่าภาษาไทยลื้อที่พูดในพื้นที่ดังกล่าวเป็นภาษาไทย ยอง เช่นเดียวกับที่พูดในจังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่ (อำเภอบ้านถีน) และจังหวัดน่าน (อำเภอบัว) ผู้วิจัยพบ

ความแตกต่างของภาษาไทยที่อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปางมีหน่วยเสียงพยัญชนะ /ก/ แต่ที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาจะใช้หน่วยเสียง /j/ แทน ส่วนการศึกษาของ Unakorn-sawat (1993) เป็นศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาผู้ไทที่กาฬสินธุ์กับภาษาลาวโง่งที่เพชรบุรี ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบภาษาที่ต่างกันและพื้นที่ที่ต่างกัน ซึ่งมีลักษณะการเปรียบเทียบเช่นเดียวกับงานวิจัยของผู้วิจัยที่เปรียบเทียบภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยในพื้นที่ยังจังหวัดลำปางและจังหวัดพะเยา คล้ายกับงานของ Hasonnary (2000) ที่ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาลาวหลวงพระบางที่ประเทศลาวกับภาษาลาวครั้งลุ่มน้ำท่าจีน และลาวด่านซ้าย จังหวัดเลย เป็นการศึกษาเปรียบเทียบภาษาลาวในพื้นที่ที่ต่างกัน และ Wangsai (2007) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาของกับภาษาไทยเหนือ ที่จังหวัดลำพูน เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาที่ต่างกันแต่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน พบว่าหน่วยเสียงพยัญชนะของทั้ง 2 ภาษามีเท่ากันคือ 19 หน่วยเสียง คือในงานวิจัยนี้จะไม่มีการใช้หน่วยเสียง /ch/ และ /ก/ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของผู้วิจัยที่ภาษาไทยถิ่นเหนือ ที่จังหวัดลำปางมีหน่วยเสียงพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง ส่วนภาษาไทยมี 20 หน่วยเสียง (ไม่มีหน่วยเสียง /ก/)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่าการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงในงานวิจัยของ Hasonnary (2000) และ Wangsai (2007) มีการใช้รายการคำศัพท์สำหรับเก็บข้อมูลภาษาถิ่นตระกูลไทของ วิลเลียม เจ เก็ดนีย์ เช่นเดียวกับงานของผู้วิจัย ส่วนงานของ Ampornpan (1986) จะเป็นการศึกษาระบบเสียงของภาษาไทยที่ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน และนอกจากจะศึกษาระบบเสียง ยังศึกษาถึงระบบคำ และระบบไวยากรณ์อีกด้วย นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาภาษาเดียวกัน ในพื้นที่เดียวกัน แต่ต่างกันที่ตัวแปรทางสังคม ก็คืออายุของผู้บอกภาษา ที่แบ่งเป็น 3 ระดับอายุ ดังงานวิจัยของ Saengsrichan (1998) ที่ศึกษาวิเคราะห์การใช้คำของคนไทยสามระดับอายุ ที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

จากการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นเหนือ ที่อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปางกับภาษาไทยที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เพื่อหาความเหมือนและความแตกต่าง ของระบบเสียงของทั้งสองภาษา ผู้วิจัยพบว่าทั้งสองภาษามีระบบเสียงที่ต่างกัน ทั้งหน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของทั้งสองภาษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแยกภาษาทั้งสองภาษาออกจากกัน และยังเป็นการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาในพื้นที่ที่ยังไม่เคยมีผู้ใดศึกษามาก่อนอีกด้วย

References

- Ampornpan, N. (1986). **Laksana khong phasa Thai lue tambon Pa Kha Amphoe Tha Wang Pha Changwat Nan** (In Thai) [A description of the Tai Lue dialect in Tambon Pa kha Amphoe Thawangpha Nan province] (Master's thesis). Silpakorn University, Nakhon Pathom.
- encha. N. (2000). **Laksana khong phasa Thai lue thi Ban Thung Mok Tambon Ban Mang Amphoe Chiang Muan Changwat Phayao** (In Thai) [A description of the Tai Lue in Thungmok Village Chiangmuan district Phayao province] (Master's thesis). Silpakorn University, Nakhon Pathom.
- Brown, M. J. (1965). **From Ancient Thai to Modern Dialects**. Bangkok: Social Science Association Press of Thailand.
- Chamberlain, J. R. (1975). A New Look of the History and Classification of the Tai Language. In J.G. Harris and J.R. Chamberlain (Eds.) **Studies in Tai Linguistics in Honor of William J. Gedney**. (pp. 46-66). Bangkok: CIEL.
- Gedney, W. J. (1973). A Checklist for Determining Tone in Tai Dialects. In E. Smith (Ed.), **Studies in Tai Linguistics in Honor of George L. Trager**, (pp. 423-437). The Hague- Paris: Mouton.
- Hartman, J. F. (1980). A Model of the Aligment of Dialect in Southwestern Tai. **The Journal of Siam Society**, 68 (1), 72-86.
- Hasonnary, S. (2000). **Kansueksa rabop siang nai phasa Lao Luang Phra Bang : Sueksa priapthiap kap phasa Lao Khrang lumnam tha chin lae phasa Lao Dan Sai** (In Thai) [The Lao Luang Pra Bang phonology: A comparative study with Lao Khrang in Thachin river basin and Lao Dan Sai] (Master's thesis). Silpakorn University, Nakhon Pathom.

- Khamboonchoo, C. (1985). **Phasathin yoi khong Kham Mueang nai Changwat Lampang : Kansueksa sap** (In Thai) [Regional varieties of Kham Muang in Lampang : A lexical study] (Master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Khuwatanasiri, K. (1985). **Phasa Thaithin** (In Thai) [A Thai Dialect Language]. Bangkok: Rongpim kan satsada.
- Li, Fang Kuei. (1960). **A Tentative Classification of Tai Dialects**. In Stanley Diamond (Ed.) *Culture in History essays in Honor of Paul Radin*, (pp. 951-959) New York: Columbia University Press.
- Liamprawat, S. (2002). **Siang lae rabopsiang phasa Thai** (In Thai). [Thai phoneme and phonology]. Nakhon Pathom: Silpakorn University
- Liamprawat, S. (2008). **Kansuksa phasathin : Phasa trakun Thai** (in Thai) [A study of Dialect: Tai Dialect]. Nakhon Pathom: Silpakorn University.
- Lamchiagdase, N. (1984). **The Phonology of Lue in Lampang Province** (Master's thesis). Mahidol University, Nakhon Pathom.
- Pankhuenkhat, R. (1988). **Phasathin trakun Thai** (In Thai) [A Tai Dialect]. Bangkok: Rongpim mahajularatchawitthayalai.
- Ploykaew, P. (1985). **The phonology of Lue in Chiang Rai province** (Master's thesis). Mahidol University, Nakhon Pathom.
- Premrirat, S. (2004). **Phenthi phasa khong klum chattiphon tang tang nai prathet Thai** (In Thai) [Ethnolinguistic Mapping of Ethnography in Thailand]. Bangkok: Rongpim Khurusapha Latpraw.
- Saensrichan, C. (1998). **Kansueksa wikhro kanchai kham khong khonthailue sam radap ayu thi Amphoe Chiang Kham Changwat Phayao** (In Thai) [An analysis of lexical usage of three Lue generations in Chiang Kham district, Phayao province] (Master's thesis). Silpakorn University, Nakhon Pathom.

- Unakornsawat, O. (1993). **Kansueksa priapthiap rabop siang phasa Phu Thai kap phasa Lao Song** (In Thai) [A comparative phonological study of Phu Tai and Lao Song] (Master's thesis). Silpakorn University, Nakhon Pathom.
- Wangsai, P. (2007). **Kansueksa priapthiap rabopsiang phasa Yong kap rabopsiang Phasa Thai Nuea (Kam Mueang)** (In Thai) [A comparative study of phonological Yong and Northern Thai language (kammuang)] (Master's thesis). Kasetsart University, Bangkok.
- Wuttheerapon Y. (2004). **Kansueksa priapthiap khamsap phasa Thaithinnuea nai Tambon Fai Luang Amphoe Laplae Changwat Uttaradit Tambon Ban Tuek Amphoe Sisatchanalai Changwat Sukhothai lae Tambon Tak Ok Amphoe Ban Tak Changwat Tak** (In Thai) [A comparative study of lexical items of the Northern Thai dialects in Fai Laung subdistrict Laplae district Uttaradit province, Ban Tuek subdistrict Sisatchanalai district Sukhothai province and Tak-Ok subdistrict Bantak district Tak province] (Master's thesis). Silpakorn University, Nakhon Pathom.

กลยุทธ์การใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนนี่” ในละครโทรทัศน์ เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere)

Strategies in Satirical Language of The character “Nanno”
From the TV Series “Dek Mai” (Girl From Nowhere)

นัฐริกา คงเมือง¹ / นนทชา คัยนันท์²
Nattarika Kongmuang¹ / Nontacha Kaiyanun²

^{1,2}*Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University
Chonburi 20130, Thailand*

Corresponding author. Email : mooq17@gmail.com

Received: February 27, 2020
Revised: April 22, 2020
Accepted: May 30, 2020

Abstract

This research aims to investigate the strategies in satirical language of the character “Nanno” from the TV Series “Dek Mai” (Girl From Nowhere). The study was collected by investigating satirical wording of “Nanno” on the TV Series “Dek Mai” (Girl From Nowhere) that was released through www.netflix.com since August 8, 2018 to October 31, 2018 with a total of 13 episodes. The results found that “Nanno” had a total of 8 strategies of using satire in language as follows: 1) Using verbal irony 2) Using connotative

meanings 3) Using indirect quotation 4) Using metaphors 5) Using referring expressions 6) Using conditional sentences and 7) Using quotations 8) Using repetition of words. All of 8 strategies in using satirical language of “Nanno” make a presentation of satirical contents on the TV Series “Dek Mai” (Girl from Nowhere) to be interesting and more addictive in watching.

Keywords: Strategies in language, Satire, Nanno

บทคัดย่อ

บทความนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” จากละครโทรทัศน์เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere) โดยศึกษาจากถ้อยคำเสียดสีของ “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere) ที่เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ www.netflix.com ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 8 สิงหาคม 2561 – 31 ตุลาคม 2561 ทั้งหมด 13 ตอน ผลการศึกษาพบว่า “แนนโน๊ะ” มีกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีรวมทั้งสิ้น 8 กลวิธี ได้แก่ 1. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน 2. การใช้ความหมายแฝง 3. การใช้คำไม่เจาะจงเป้าหมาย 4. การใช้ความเปรียบ 5. การใช้คำเรียกบุคคล 6. การใช้รูปประโยคเงื่อนไข 7. การยกคำกล่าวของบุคคล และ 8. การใช้คำซ้ำ กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของ “แนนโน๊ะ” ทั้ง 8 กลวิธีนี้ ทำให้การนำเสนอเนื้อหาเสียดสีในละครโทรทัศน์เรื่อง เด็กใหม่ (Girl from Nowhere) น่าสนใจและชวนติดตามชมมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: กลวิธีการใช้ภาษา, การเสียดสี, แนนโน๊ะ

บทนำ

วิทยุโทรทัศน์ หรือโทรทัศน์ เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมมาอย่างยาวนาน เนื่องจากเป็นสื่อกระแสหลักที่มีบทบาทในการเข้าถึงมวลชนเป็นจำนวนมากในเวลาอันสั้น มีคุณสมบัติเด่นคือ ภาพและเสียงที่สามารถสร้างจินตนาการและการรับรู้ให้กับผู้ชมได้เป็นอย่างดี (Kuljitjuewong, 2013, p. 57) ทั้งนี้ แต่เดิมผู้ชมสามารถเลือกชมรายการต่าง ๆ ได้ทางช่องโทรทัศน์เพียงอย่างเดียว แต่เมื่อเทคโนโลยีพัฒนามากขึ้น ทั้งในด้านเครื่องมือและสัญญาณอินเทอร์เน็ต ทำให้ปัจจุบันผู้ชมสามารถเลือกชมรายการต่าง ๆ ได้ทางเว็บไซต์และแอปพลิเคชันในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ได้อีกด้วย เมื่อมีช่องทางเผยแพร่รายการมากยิ่งขึ้น จึงเป็นโอกาสของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ที่จะผลิตรายการเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของผู้ชม และกลายเป็นแรงผลักดันให้แข่งขันกันสร้างสรรค์ผลิตเนื้อหารายการและวิธีการนำเสนอรายการเพื่อดึงดูดผู้ชมและเพิ่มความนิยมของช่องรายการ (Taweewitchakreeya, 2015, p. 58) และหนึ่งในนั้นคือ รายการประเภทให้ความบันเทิง ที่ผู้ชมชื่นชอบและมีจำนวนสัดส่วนการแพร่ภาพออกอากาศมากกว่าสัดส่วนรายการประเภทอื่น ๆ (Taweewitchakreeya, 2016, p. 7)

ละครโทรทัศน์ ก็เป็นรายการประเภทให้ความบันเทิงรายการหนึ่งที่คนในสังคมให้ความสนใจติดตาม สังเกตได้จากการ์ตูนที่ผู้ชมละครมักจะทำเรื่องราว เหตุการณ์ที่ละครนำเสนอมาพูดคุย ทั้งพูดคุยกันแบบเห็นหน้า และพูดคุยกันผ่านสื่อสังคม (Social Media) จึงกล่าวได้ว่าเนื้อหาในละครโทรทัศน์มีผลต่อความรู้สึกนึกคิดและการแสดงออกของคนในสังคม โดยเฉพาะหากเนื้อหาของละครนั้นมีประเด็นที่ผู้ชมละครสามารถนำมาตีความเชื่อมโยงหรือเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ก็อาจจุดประเด็นที่ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์สังคมได้ ทั้งนี้ ละครโทรทัศน์เรื่องหนึ่งที่ผู้ชมละครมักนำประเด็นของเรื่องมากล่าวถึง เนื่องจากมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในสังคมก็คือ ละครโทรทัศน์เรื่อง “เด็กใหม่” (Girl From Nowhere)

ละครโทรทัศน์เรื่อง “เด็กใหม่” เป็นละครที่ออกอากาศทางช่อง GMM25 มีทั้งหมด 13 ตอน นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความบกพร่องของพฤติกรรมมนุษย์และความไม่ชอบธรรมที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน เช่น การกลั่นแกล้งในโรงเรียน การขายครีมปลอมในอินเทอร์เน็ต การใช้ความรุนแรงในครอบครัว การใช้สารต้องห้ามในการแข่งขันกีฬา เป็นต้น เนื้อหาของเรื่องค่อนข้างรุนแรง เสียดสีเรื่องราวในสังคม ภายใต้โครงเรื่องหลักที่ระบุว่า

“เด็กใหม่ 13 ขาวฉาว ที่ทุกโรงเรียนอยากปิดให้มืดที่สุด” (Positioning, 2018) ละครเรื่องนี้เป็นที่กล่าวถึงอย่างมากในสังคมออนไลน์ จนติดอันดับทั้งในเว็บไซต์ทวิตเตอร์ (Twitter) และเฟซบุ๊ก (Facebook) มีแฮชแท็ก (Hashtag) ว่า #เด็กใหม่ #แนนโน๊ะ #Girl From Nowhere The Series นอกจากนี้ยังมีเฟซบุ๊กเพจทางการ (Facebook Official Page) “เด็กใหม่” มีผู้กดถูกใจเป็นจำนวนถึง 163,830 คน และมีผู้ติดตามจำนวน 163,830 คน (ข้อมูลวันที่ 15 พฤศจิกายน 2562) แสดงให้เห็นว่าผู้ชมละครให้ความนิยมและสนใจในการนำเสนอเนื้อหาของละครเรื่องนี้เป็นอย่างมาก

การนำเสนอเนื้อหาของละครเรื่อง “เด็กใหม่” นี้ถูกถ่ายทอดผ่านการใช้ถ้อยคำของตัวละครที่เหนือจริง คือ “แนนโน๊ะ” เธอเป็นเด็กนักเรียนคนใหม่ที่ย้ายโรงเรียนทุก ๆ ตอน และมักจะกล่าวถ้อยคำเสียดสีพฤติกรรมของตัวละครที่กระทำผิดในแต่ละตอนของเรื่อง ดังตัวอย่างตอนที่ 2 มีชื่อตอนว่า ขอโทษ ขอโทษ เป็นตอนที่แนนโน๊ะถูกเพื่อนของเธอ ล่อลวงไปให้เพื่อนชายข่มขืนเพราะความอิจฉาและเกลียดชัง แนนโน๊ะถูกข่มขืนปิดปาก เมื่อเธอฟื้นขึ้น เธอก็ถูกฆ่าอีกครั้ง วนเวียนอยู่เช่นนี้ และเพื่อนของเธอก็ต้องกล่าวคำขอโทษตลอดไป ในตอนดังกล่าวนี้มีถ้อยคำของแนนโน๊ะที่กล่าวกับผู้ชมละครในตอนเปิดเรื่องว่า

“เราทำผิด เราขอโทษ แล้วเราก็ทำผิดอีก บางทีคำขอโทษคงมีไว้เพื่อทำผิดครั้งต่อไป”

(Mongkolsiri, 2018, Episode 2)

ถ้อยคำข้างต้น ทำให้ผู้ชมละครสะดุดใจและเห็นด้วย ดังข้อความของผู้ชมละครที่เข้ามาแสดงความเห็นต่อไปนี้

“เป็นประโยคที่โคตรจริง และในเอพิโซดนี้ก็ได้อ้าเตือนและตอกย้ำประโยคข้างต้นให้ชัดเจนและเห็นภาพมากขึ้นอีกด้วย... มันก็คงจะเป็นเรื่องธรรมดาไปเสียแล้ว ที่พอเรารู้สึกผิดก็บออะไรบ้างอย่าง แล้วเราก็ ขอโทษเพื่อให้เรารู้สึกผิดต่อการกระทำนั้นน้อยลง แต่ถ้าเรามีเหตุการณ์ที่เราเคยทำผิดไปแล้วหวนกลับมาอีกครั้ง เราก็คงจะทำผิดแบบนั้นซ้ำ ๆ อีก”

(Bemine4awhile, 2018)

ตอนที่ 12 แนนโน๊ะกลับมางานเลี้ยงรุ่นที่เพื่อนสมัยมัธยมจัดขึ้น และได้นำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเพื่อนแต่ละคนมาเปิดโปงในงาน จึงมีถ้อยคำเสียดสีตัวละครอื่น ๆ ในเรื่อง ดังตัวอย่างคำกล่าวนี้

แนนโน๊ะ : เบลล์นะ ได้ข่าวว่าชายคริมหน้าแดง ชายดิบขายดี จนตอนนี้เปิดไลน์เสริมไม่ใช่เหรอชายคริมปลอม พอมีลูกค้าหน้าพังมาไว้วายก็ปิดเพจหนี

แนนโน๊ะ : เตี้ยนะ นิสัยชอบความรุนแรงเนี่ย เป็นตั้งแต่เด็กจนโตเลยนะ มีน้ำล่ำเมื่อยถึงจะพองหย่า แถมยังจะพองขอลิทธิเลี้ยงดูลูกด้วยไม่ใช่เหรอ... เมื่อยเตี้ยเนี่ย เขาก็ฉลาดเหมือนกันเนอะ ไม่น่าโง่มาแต่งงาน กับเตี้ยเลย... ใจร้อนแถมชอบความรุนแรงแบบนี้ศาลเขาก็ไม่เห็นใจนะ

แนนโน๊ะ : ไม่เอาสิ ไม่ว่าเพื่อนนะชัย ชัยเองนะ ก็ต้องลดการใช้สเต็มรอยดลลงหน่อยนะ ได้ข่าวว่าโดนถอดเหรียญ ถ้าสมาคมไม่ออกมาปิดข่าว ชัยแยะแน่ ๆ เลย

(Triwimol, 2018, Episode 12)

จากตัวอย่างถ้อยคำที่แนนโน๊ะกล่าวกับตัวละครอื่น ๆ ในเรื่อง จะเห็นได้ว่ามีการเสียดสีข้อบกพร่องหรือการกระทำผิดของตัวละครตัวอื่น ๆ ซึ่งตัวละครดังกล่าวได้รับความอับอายจากเรื่องราวของตนเอง ทำให้ผู้ชมละครชอบใจที่แนนโน๊ะกล่าวเสียดสีพฤติกรรมนั้น และนำสิ่งที่ตัวละครแนนโน๊ะกล่าวมาเชื่อมโยงเข้ากับประเด็นต่าง ๆ ในสังคมว่ามีอยู่จริง ดังความคิดเห็นในทวิตเตอร์ (Twitter) ดังนี้

“#แนนโน๊ะ จิกกัดเรื่องจริงในสังคมไปอีกจ้า

- กวนคริมขาย แล้วพอมมีปัญหา ก็ปิดเพจหนี
- สามิทำร้ายร่างกายภรรยา ภัยร้ายของสถาบันครอบครัว
- การโกงการแข่งขันกีฬาโดยใช้สารต้องห้าม

ทำไมไม่จิกกัดเรื่องยาลดความอ้วนด้วยล่ะที่แอบใส่ไซบูทรามินกันอะ #เด็กใหม่”

(Ibuprofen_para, 2018)

“เอางานเลี้ยงรุ่นมาเสียดสีว่าทุกคนก็อวดแต่ด้านดีของตัวเอง แต่จริง ๆ ก็มีเรื่องปิดด้านดาร์กกันหมด และประเด็นของแต่ละคนก็เอาข่าวที่ดัง ๆ มาเสียดสีอีกรอบ ๆ ๆ เอาให้สุด บั่นแก่งจริง แนนโน๊ะ #เด็กใหม่”

(Patto52jp, 2018)

จากการแสดงความคิดเห็นข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า “แนนโน๊ะ” กล่าวถ้อยคำเสียดสีตัวละครอื่น ๆ จนทำให้ผู้ชมละครถูกคิดและทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ถึงประเด็นต่าง ๆ ที่มีอยู่จริงในสังคมได้ ด้วยลักษณะเด่นดังกล่าว จึงทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาว่าตัวละคร “แนนโน๊ะ” มีกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีตัวละครอื่นด้วยวิธีใดบ้างที่ทำให้เนื้อหาในละครโทรทัศน์เรื่อง “เด็กใหม่” (Girl From Nowhere) น่าสนใจและชวนติดตามชม

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาวิธีการใช้ภาษาเสียดสี ของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์เรื่อง “เด็กใหม่” (Girl From Nowhere)

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับความหมายของ “กลวิธีการใช้ภาษา” และ “การเสียดสี” (satire) ดังนี้

Phanphothong (2006, p. 47) ได้ให้นิยาม กลวิธีทางภาษา ไว้ว่า วิธีการทางภาษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสารบางประการ

Pengsuriya (2006, p. 5) ได้ให้นิยาม กลวิธีการใช้ภาษา ไว้ว่า ลักษณะการใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งในการสื่อสาร เช่น ถ้อยคำ “ดิฉันเสียใจที่ทำให้คุณผิดหวัง” ผู้พูดใช้กลวิธี การขอโทษผู้ฟัง โดยกล่าวคำว่า “เสียใจ”

Rakmak (2017, p.7) ได้ให้นิยาม กลวิธีทางภาษา ไว้ว่า วิธีการทางภาษาที่ผู้พูดใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร เช่น กลวิธีความสุภาพ คือ กลวิธีทางภาษาที่ผู้พูดใช้พูดเพื่อความสุภาพ กลวิธีการโน้มน้าวใจ คือ กลวิธีที่ผู้พูดใช้เพื่อให้ผู้ฟังคล้อยตาม กลวิธีการขอโทษ คือ กลวิธีที่ผู้พูดใช้เพื่อยอมรับผิดและแสดงความเสียใจ ฯลฯ

จากแนวคิดดังกล่าว ทำให้สรุปได้ว่า “กลวิธีการใช้ภาษา” หมายถึง ลักษณะหรือวิธีการทางภาษาที่ผู้พูดใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

Abrams (1995, p. 309) กล่าวถึงเรื่องเสียดสีว่า เป็นเรื่องล้อเลียน เรื่องเยาะเย้ย (Satire) เป็นศิลปะของการเขียนอย่างหนึ่งซึ่งทำให้เรื่องที่เขียนลดความสำคัญลงจนกลายเป็นเรื่องน่าหัวเราะเยาะ และก่อให้เกิดท่าทีที่เป็นไปข้างสนุกขบขัน ความรู้สึกดูหมิ่น ความขุ่นเคือง หรือหยาบหยันสิ่งที่เขียนถึงนั้น เรื่องเสียดสีต่างกับเรื่องขบขันในสุนาฏกรรม (comic) ตรงที่เรื่องขบขันประสงค์จะให้ขำเพียงอย่างเดียวเป็นเรื่องสำคัญ แต่เรื่องเสียดสียังให้ “ขบขันอย่างเยาะเย้ย” ด้วย กล่าวคือใช้เสียงหัวเราะเป็นอาวุธทำอันตรายต่อเป้าซึ่งอยู่นอกเรื่องที่เขียน เป้าที่ว่านี้อาจเป็นบุคคลคนเดียว หรือบุคคลประเภทหนึ่ง ขนชั้นหนึ่ง สถาบันหนึ่ง ชาติหนึ่ง หรือเสียดสีแม้กระทั่งมวลมนุษยชาติทั้งโลก

Royal Institute (1996, p. 187) ได้ให้ความหมายของคำว่า “satire” (การเสียดสี) ไว้ว่า ศิลปะการเขียนที่ใช้กลวิธี (technique) ทำเรื่องสำคัญให้กลายเป็นเรื่องขบขันเพื่อเสียดสี ล้อเลียนความเขลาหรือความไม่ถูกต้องของมนุษย์และสังคม

Phanthumetha (2006, p. 195) ได้จัดหมวดหมู่คำของคำว่า “เสียดสี” ไว้ในหมวดการพูดอย่างไม่ตรงไปตรงมา โดยให้ความหมายของคำดังกล่าวไว้ว่า “โดยไม่กล่าวถึงตรง ๆ เช่น เสียดสีสังคมได้อย่าง ถึงอกถึงใจ

จากแนวคิดดังกล่าว ทำให้สรุปได้ว่า “การเสียดสี” หมายถึง การเขียน หรือการพูดอย่างไม่ตรงไปตรงมาเกี่ยวกับความเขลา หรือความไม่ถูกต้องของมนุษย์และสังคม โดยจะใช้กลวิธีทำเรื่องที่สำคัญให้กลายเป็นเรื่องขบขัน เยาะเย้ย ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้สึกดูหมิ่น ขุ่นเคือง หรือหยาบหยันในสิ่งที่กล่าวถึงนั้น

ผู้ศึกษาจะนำแนวคิดเรื่อง “การเสียดสี” ดังกล่าว มาใช้ในการพิจารณาถ้อยคำของตัวละคร “แนนโน๊ะ” เพื่อคัดเลือกถ้อยคำใดเป็นการเสียดสี

นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยในการศึกษานี้จะอาศัยงานวิจัยของ Samranin (2014) เรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีในรายการ เจาะข่าวตื่น” ซึ่งระบุว่ามีการใช้ภาษาเสียดสีทั้งหมด 10 กลวิธี ได้แก่ 1. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน 2. การใช้คำเรียกบุคคล 3. การใช้การเล่นทางภาษา 4. การใช้ความเปรียบ 5. การสร้างคำ 6. การสร้างเสียดสีผู้อื่น 7. การยกตัวอย่าง 8. การใช้ความหมายแฝง 9. การยกคำกล่าวของบุคคล และ 10. การใช้คำไม่เจาะจงเป้าหมาย มาเป็นแนวทางในการศึกษาวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์เรื่อง “เด็กใหม่” (Girl From Nowhere)

วิธีการศึกษา

1. สืบค้นและรวบรวมข้อมูลในละครโทรทัศน์เรื่อง “เด็กใหม่” (Girl From Nowhere) จากเว็บไซต์ www.netflix.com จำนวน 13 ตอน และนำบทสนทนาจากตัวละคร “แนนโนะ” มาถอดถอดเสียงเป็นอักษรภาษาไทย
2. นำข้อมูลที่ถอดถอดเสียงเป็นอักษรแล้วมาคัดเลือกข้อความเฉพาะที่มีถ้อยคำเสียดสีโดยใช้ กรอบแนวคิดเรื่องความหมายของการเสียดสีมาพิจารณาเรื่องที่แนนโนะกล่าว ว่ากระทบข้อบกพร่องของตัวละครอื่น ๆ ในเรื่องหรือเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ในสังคมหรือไม่ และใช้ข้อความนั้นมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
3. วิเคราะห์การใช้ภาษาเสียดสี โดยนำมาจำแนกประเภทกลวิธีทางภาษาตามแนวทางของ Samranin (2014) เรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีในรายการ เจาะข่าวต้น”
4. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มานับสถิติตามจำนวนครั้งที่ปรากฏ
5. สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสี ในที่นี้หมายถึง วิธีการทางภาษาที่ตัวละคร “แนนโนะ” ใช้ถ้อยคำแสดงข้อบกพร่องของตัวละครอีกตัวหนึ่งในเรื่องหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในสังคม ทั้งนี้ไม่กล่าวตำหนิโดยตรง

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษานี้ จะสะกดชื่อตัวละครว่า “แนนโนะ” เนื่องจากสะกดชื่อตามความตั้งใจของนักแสดงนำ ดังที่ จิชา อมาตยกุล ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ใน Matichon (2018) ดังนี้

“ถ้าสะกดว่า แนนโนะ ซึ่งถูกหลักภาษามันธรรมดาเกินไป โนะะ มีไว้เพื่อความหมั่นไส้ ตั้งใจให้สะกดผิด เหมือนสะกดเพื่อเอาตวงอะไรอย่างนี้ แต่เลข ๗ (ไม้ตรี) ตรงคำว่าโนะ ให้ความรู้สึกเหมือนแรดไฟลุก แค่อีกก็น่าหมั่นไส้แล้ว”

ผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์เรื่อง “เด็กใหม่” (Girl From Nowhere) ทั้งหมด 13 ตอน มีตอนที่ 6 ชื่อตอนว่า Wonderwall 1 เพียงตอนเดียวที่ไม่ปรากฏการใช้ภาษาเสียดสี เนื่องจากในตอนนี้ “แนนโน๊ะ” ไม่ใช่ตัวละครหลัก ทั้งนี้ ใน 12 ตอนที่แนนโน๊ะเป็นตัวละครหลัก พบว่ามีกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีทั้งหมด 8 กลวิธี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงสถิติกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของ “แนนโน๊ะ”

กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ”	รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน	25	43.10
2. การใช้ความหมายแฝง	16	27.59
3. การใช้คำไม่เจาะจงเป้าหมาย	5	8.62
4. การใช้ความเปรียบ	3	5.17
5. การใช้คำเรียกบุคคล	3	5.17
6. การใช้รูปประโยคเงื่อนไข	3	5.17
7. การยกคำกล่าวของบุคคล	2	3.45
8. การใช้คำซ้ำ	1	1.73
	58	100

จากตารางที่ 1 แสดงสถิติกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของ “แนนโน๊ะ” มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน หมายถึง การพูดอย่างหนึ่งแต่หมายความตรงกันข้าม หรือการพูดสิ่งที่ผู้พูดเชื่อว่าเป็นเท็จ โดยถ้อยคำนัยผกผันต่างจากถ้อยคำที่เป็นเท็จตรงที่ผู้พูดจะต้องให้ผู้ฟังรู้ว่า ตนต้องการหมายความตรงกันข้าม และหมายถึงการแสดงวิจณกรรมต่าง ๆ โดยละเมิดเงื่อนไขความจริงใจของวิจณกรรมประเภทนั้น ๆ (Phanphothong, as cited in Wimonsathidphong, 2006, p. 23)

จากการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเสียดสี พบว่าแนนโน๊ะใช้ถ้อยคำนัยผกผันแบ่งได้ 4 ลักษณะ ได้แก่ ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวิจณกรรมการถาม ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวิจณกรรมการบอกเล่า ถ้อยคำนัยผกผันแบบนำถ้อยคำที่ขัดแย้งมาไว้ด้วยกัน และถ้อยคำนัยผกผันแบบไม่สมเหตุสมผล มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวัจนกรรมการถาม ในที่นี้คือ การที่แนนโน๊ะพูดรูปประโยคคำถาม แต่ไม่ต้องการให้ตัวละครอื่น ๆ ตอบ เป็นการละเมิดเงื่อนไขเกี่ยวกับความจริงใจของการถาม คือผู้พูดไม่ต้องการคำตอบหรือข้อมูลใด ๆ จากผู้ฟัง แต่ต้องการเสียดสีพฤติกรรมของบุคคลหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 12 แนนโน๊ะกลับมางานเลี้ยงรุ่นที่เพื่อนสมัยมัธยมจัดขึ้น และนำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเพื่อนแต่ละคนมาเปิดโปงในงาน “หมอไก่” คือเพื่อนคนหนึ่งที่ต้องการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงกับแนนโน๊ะ แต่แนนโน๊ะกลับนำเรื่องของหมอไก่ที่ร่วมมือกับนักการเมืองในการสร้างโรงพยาบาลเพื่อพอกเงินมากล่าวถึง ดังนี้

หมอไก่ : เธอต้องการอะไรกันแน่นแนนโน๊ะ เรามาตกลงกันดี ๆ ก็ได้เปล่า

แนนโน๊ะ : *ตกลงกันดี ๆ เหมือนที่หมอไก่ตกลงกับพวกนักการเมืองใช้ใหม่* ให้เอาเงินมาลงทุนสร้างโรงพยาบาลเพื่อพอกเงินนะ เก่นอะะ โรงพยาบาลอะไรไม่รู้ ไม่มีคนไข้ แต่ว่ามีรายได้เดือน ๆ นึงเป็นสิบล้าน

(Triwimol, 2018, Episode 12)

จากตัวอย่างข้างต้น หมอไก่ ต้องการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงกับแนนโน๊ะ แต่แนนโน๊ะตอบกลับเป็นรูปวัจนกรรมการถามว่า *“ตกลงกันดี ๆ เหมือนที่หมอไก่ตกลงกับพวกนักการเมืองใช้ใหม่”* เพื่อเสียดสีการกระทำผิดของหมอไก่ที่ร่วมมือกับนักการเมืองสร้างโรงพยาบาลเพื่อพอกเงิน ซึ่งเป็นการกระทำผิดกฎหมาย แต่หมอไก่ตอบโต้ไม่ได้เพราะไม่เป็นผลดีต่อตน ทั้งนี้ การที่แนนโน๊ะนำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของหมอไ้มากล่าวถึงให้อับอาย สร้างความขบขันให้ผู้ชมละคร เพราะในชีวิตจริงผู้ชมละครอาจทำเช่นนั้นกับผู้ที่กระทำผิดแบบเดียวกับหมอไก่ไม่ได้ เนื่องจากอาจมีความผิดทางกฎหมาย

1.2 ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวัจนกรรมการบอกเล่า ในที่นี้คือ การที่แนนโน๊ะกล่าวรูปประโยคบอกเล่า แต่ไม่ต้องการให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงแต่อย่างใด เป็นการละเมิดเงื่อนไขเกี่ยวกับความจริงใจของการบอกเล่า คือ ผู้พูดไม่ได้ต้องการเสนอข้อมูลให้ผู้ฟังรับรู้ แต่ต้องการเสียดสีบุคคล พฤติกรรม หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 1 แนนโน๊ะถูกครูวินล่วงละเมิดทางเพศและถูกถ่ายวิดีโอเพื่อใช้ข่มขู่ไม่ให้เธอนำเรื่องไปบอกใคร ในเย็นวันหนึ่ง แนนโน๊ะได้นำโทรศัพท์มือถือของครูวินไปให้เขาที่บ้าน โดยแสร้งว่าครูวิน ทำตกไว้แล้วเธอก็เก็บได้จึงนำมาคืน เมื่อแนนโน๊ะกลับไป เธอได้ส่ง

คลิปเสียงที่เธอแอบบันทึกไว้ขณะที่ครูวินชมชู่เธอไปให้ครูวิน ทำให้ครูวินไม่พอใจมาก เพราะคิดว่าแนนโน๊ะขโมยโทรศัพท์ของตนไปและกำลังทำลายเขาอยู่ ดังนี้

ครูวิน : เธอทำบ้าอะไรของเธอ ไปบ้านฉันแล้วยังส่งคลิปเสียงนั้นอีก

แนนโน๊ะ : *ก็แนนโน๊ะเห็นครูวินชอบถ่ายคลิปก็เลยส่งไปให้ นึกว่าครูวินจะดีใจเสียอีก*

(Khumwan, 2018, Episode 1)

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อครูวินต่อว่าแนนโน๊ะ เธอจึงตอบกลับมาในรูปวีจันกรรมการบอกเล่าว่า “ก็แนนโน๊ะเห็นครูวินชอบถ่ายคลิปก็เลยส่งไปให้ นึกว่าครูวินจะดีใจเสียอีก” เพื่อเสียดสีพฤติกรรมของครูวินที่ชอบบันทึกวิดีโอขณะล่องละเมียดทางเพศนักเรียนหญิง ทำให้ผู้ชมละครอาจชอบใจที่ครูวินถูกแนนโน๊ะกล่าว กระทบซึ่ง ๆ หน้า โดยที่ครูวินก็ปฏิเสธความผิดนี้ไม่ได้

1.3 ถ้อยค่านัยผกผันแบบนำถ้อยคำที่ขัดแย้งมาไว้ด้วยกัน ในที่นี้ เป็นกลวิธีที่แนนโน๊ะพูดถ้อยคำสองถ้อยคำที่มีความหมายขัดแย้งกัน โดยกล่าวถ้อยคำที่ขัดแย้งคู่กับถ้อยคำก่อนหน้า ทั้งนี้ผู้ชมละครจะรับรู้จากบริบทได้ว่าคำกล่าวนั้นไม่ได้มาจากความตั้งใจจริงของแนนโน๊ะ แต่กล่าวเพื่อเสียดสี ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 12 แนนโน๊ะได้นำเรื่องราวที่เธอถูก “ฟอง” เพื่อนร่วมห้องเรียนสมัยมัธยม กุเรื่องว่าเธอคุยกับอากาศ จนเป็นเหตุให้เพื่อนคนอื่น ๆ ในห้องรุมกลั่นแกล้งเพราะมองว่าแนนโน๊ะเป็น คนโรคจิต เธอจึงหายตัวไปนับตั้งแต่นั้น หลายปีต่อมาแนนโน๊ะได้กลับมาอีกครั้งในงานเลี้ยงรุ่น ท่ามกลางความแปลกใจและความหวาดกลัวของทุกคนในงานเลี้ยงรุ่น เธอได้พูดขึ้นว่า

แนนโน๊ะ : ได้เห็นเพื่อน ๆ 6/1 โตมาแล้วมีชีวิตที่ดีกันแบบนี้ แนนโน๊ะก็ดีใจส่วนไอ้เรื่องที่มีคนผ่าน ๆ มาล่ะ ก็ไม่เป็นไรหรอก คนเราก็มีผิดพลาดกันได้ แนนโน๊ะยังเป็นอีโรคจิตของทุกคนเลย มองเป็นเรื่องตลกแล้วกันเนอะ (Triwimol, 2018, Episode 12)

จากตัวอย่างข้างต้น แนนโน๊ะกล่าวว่า “แนนโน๊ะยังเป็นอีโรคจิตของทุกคนเลย” เป็นการเสียดสีเหตุการณ์ที่เธอถูกเพื่อนทั้งห้องกลั่นแกล้ง ว่าเป็นโรคจิต ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่พึงกระทำ แต่ถ้อยคำต่อมา คือ “มองเป็นเรื่องตลกแล้วกันเนอะ” เป็นถ้อยคำที่มีความขัดแย้งกัน เพราะการถูกกลั่นแกล้งจนถึงขั้นทำร้ายร่างกายไม่ควรมองให้เป็นเรื่องตลกได้ การที่

แนนโน๊ะกล่าวเช่นนั้น ทำให้ผู้ชมละครรับรู้ได้ว่าเธอกำลังกล่าวประชดประชันเพื่อให้กระทบพฤติกรรมของเพื่อน ๆ ของเธอที่กลั่นแกล้งเธอไว้ในสมัยมัธยม

1.4 ถ้อยคำนัยผกผันแบบไม่สมเหตุสมผล ในที่นี้คือ กลวิธีที่แนนโน๊ะจะพูดสิ่งที่ตรงข้ามกับความเป็นจริงและรู้อยู่แล้วว่าเป็นเรื่องเท็จ เมื่อผู้ชมละครฟังแล้วเข้าใจได้ทันทีว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมเหตุสมผล หรือไม่เกิดขึ้นในชีวิตจริง ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 3 มิวและปุ๋ย เป็นเพื่อนในโรงเรียนของแนนโน๊ะ มิวเห็นปุ๋ยได้รับรางวัลและเป็นอัจฉริยะด้านการเขียนนิยาย ทำให้มิวอิจฉาและต้องการเป็นอัจฉริยะคนใหม่ของโรงเรียนบ้าง แนนโน๊ะจึงเสนอวิธีการสร้างผลงานให้เป็นอัจฉริยะให้มิวฟัง นั่นคือวิธีการคัดลอกผลงานของผู้อื่นจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นวิธีเดียวกันกับที่ปุ๋ยเคยทำ ดังข้อความต่อไปนี้

แนนโน๊ะ : ถ้าอยากเป็นอัจฉริยะด้านไหนเนี่ย มิวก็แค่เข้าไปในกูเกิ้ล แล้วก็คอนโทรลชี แล้วก็คอนโทรลวี แค่นั้นเอง

มิว : นี่ เดี่ยวนะ หมายความว่าที่ปุ๋ยเขียนนิยายได้ก็เพราะก๊อปปี้มาจากกูเกิ้ลหรือ

แนนโน๊ะ : ก๊อปปี้แรงไปเปล่า ถ้าไปถามปุ๋ย ปุ๋ยก็คงบอกว่าได้แรงบันดาลใจมาแรงบันดาลใจจากกูเกิ้ลที่เอามาปรับนู่นนิดปรับนี่หน่อย

(Supateerapong, 2018, Episode 3)

จากตัวอย่างข้างต้น แนนโน๊ะกล่าวกับมิวว่า “ถ้าอยากเป็นอัจฉริยะด้านไหนเนี่ย มิวก็แค่เข้าไปในกูเกิ้ล แล้วก็คอนโทรลชี แล้วก็คอนโทรลวี แค่นั้นเอง” จากถ้อยคำดังกล่าวคือวิธีการทางคอมพิวเตอร์ โดยใช้ปุ่มจากแป้นพิมพ์ (Keyboard) คือ กดปุ่ม “Ctrl” (Control) และ “C” พร้อมกันเพื่อคัดลอก จากนั้นกดปุ่ม “Ctrl” (Control) และ “V” พร้อมกันเพื่อวางผลงานที่คัดลอกได้ลงโปรแกรมใดโปรแกรมหนึ่ง ซึ่งในความเป็นจริงวิธีการคัดลอกผลงานของผู้อื่นไม่ทำให้บุคคลนั้นเป็นอัจฉริยะได้ นอกจากนี้ยังเป็นการกระทำความผิดทั้งในทางศีลธรรมและกฎหมายอีกด้วย การที่แนนโน๊ะกล่าวถ้อยคำที่ไม่สมเหตุสมผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้ชมละครเข้าใจได้ว่าแนนโน๊ะกำลังเสียดสีพฤติกรรมของตัวละครที่คัดลอกผลงานของผู้อื่น ทำให้ผู้ชมละครผูกคิดไปถึงพฤติกรรมในลักษณะเดียวกันนี้ของบางคนในสังคมปัจจุบัน ดังนั้น คำกล่าวเสียดสีของแนนโน๊ะจึงสร้างความขบขันให้แก่ผู้ชมละครที่ตำหนิคนในสังคมที่มีพฤติกรรมเช่นนี้ได้

2. การใช้ความหมายแฝง ในที่นี้คือ กลวิธีที่แนนโน๊ะนำคำหรือถ้อยคำที่มีความหมายไม่ตรงตาม รูปภาษามากกว่าเพื่อเสียดสีแทนคำหรือถ้อยคำที่มีความหมายตรงตามรูปภาษา ทั้งนี้ผู้ชมละครตีความได้จากบริบทที่แนนโน๊ะและตัวละครอื่น ๆ มีกรอบประสบการณ์ร่วมกัน ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 11 โรงเรียนหญิงล้วนที่แนนโน๊ะย้ายเข้ามา มีการจัดอันดับความงามนักเรียนหญิงที่อยู่ใน 10 อันดับแรก จะได้รับสิทธิพิเศษมากมาย และมีเครื่องแบบที่แตกต่างจากนักเรียนหญิงทั่วไปคือจะมี “โบ” ติดปกคอเสื้อที่มีขนาดใหญ่และมีลวดลายสวยงาม “หญิง” เพื่อนของแนนโน๊ะ ที่เคยอยู่ในอันดับ 10 ของความงามมาตลอด ก็ได้เสียอันดับเมื่อแนนโน๊ะย้ายเข้าโรงเรียนมา แแนนโน๊ะติดโบของตำแหน่งสาวงาม ทำท่าจับและกล่าวกับหญิงว่า

แนนโน๊ะ : อ้อ โบนี้มันฮิตฮิตจังเลยนะหญิง

หญิงมองดูโบของแนนโน๊ะที่อยู่ในอันดับ 10 ของความงาม แล้วจับโบธรรมดาของตนเองด้วยความอยากได้

(Soijumpa, 2018, Episode 11)

จากตัวอย่างข้างต้น “โบนี้” ที่แนนโน๊ะกล่าวถึงว่าเธอรู้สึกฮิตฮิตในที่นี้ มีความหมายแฝงถึงตำแหน่งความงามที่โรงเรียนของเธอจัดอันดับ ถึงจะดูว่าพิเศษแต่ก็สร้างความฮิตฮิตหรือเป็นทุกขให้กับผู้ที่ได้ตำแหน่ง หากตนเสียอันดับหรือเสื่อมความนิยมไป เช่นเดียวกับหญิงที่เป็นทุกขขณะนี้ เมื่อเธอเสียอันดับความงามให้แนนโน๊ะ นอกจากนี้กรณีดังกล่าวได้แฝงถึงสภาพสังคมปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับความสวยงามของผู้หญิง ผู้หญิงจึงต้องดูแลรักษารูปลักษณ์ภายนอกให้ดูดีอยู่เสมอ เพื่อความโดดเด่นมากกว่าคนอื่น จนเป็นการแก่งแย่งชิงดีกันในสังคมปัจจุบัน

3. การใช้คำไม่เจาะจงเป้าหมาย ในที่นี้ เป็นกลวิธีที่แนนโน๊ะเลือกใช้คำหรือวลีที่มีความหมายกว้าง อ้างอิงถึงบุคคลที่มีพฤติกรรมในแบบเดียวกันกับตัวละครอื่น ๆ ที่แนนโน๊ะกำลังกล่าวถึงได้เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ไม่เจาะจงว่าอ้างถึงบุคคลใดโดยเฉพาะ ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 8 แแนนโน๊ะและ “ทีเค” เป็นเด็กนักเรียนที่ย้ายโรงเรียนเข้ามาพร้อมกันทั้งคู่ชื่นชอบการลักขโมย ทั้งสองแข่งขันทักขโมยของของคนในโรงเรียนเพื่อหาว่าใครขโมยของเก่งกว่ากัน แแนนโน๊ะขโมยรูปภาพศิลปะที่มีมูลค่ามาจากห้องผู้อำนวยการ และกล่าว

ถึงรูปภาพดังกล่าวกับที่เคยว่า

แนนโน๊ะ : *ไม่น่าเชื่อเนอะ ว่า ผอ. จะประมุขรูปนี้มาหลายแสนนะ คนเราอะ ใสใจ
ในจำนวนมากกว่ารายละเอียด*

(Sewatanon, 2018, Episode 8)

จากตัวอย่างข้างต้น แนนโน๊ะใช้คำว่า “คนเรา” ในที่นี้ไม่ระบุเฉพาะว่ากำลังกล่าวถึงใคร และอาจจะเป็นใครก็ได้ที่มีค่านิยมใส่ใจมูลค่ามากกว่าคุณค่า ทั้งนี้ผู้ชมละครก็น่าจะรับรู้ได้ว่าแนนโน๊ะกำลังเสียดสีพฤติกรรมของผู้อำนวยการที่ประมุขรูปภาพธรรมดาในราคาที่สูงมาใช้ประดับในห้องทำงานเพื่อแสดงถึงฐานะของตนเอง และเสียดสีคนในสังคมที่ให้คุณค่ากับงานศิลปะตามจำนวนเงินมากกว่าที่จะความชื่นชมในรายละเอียดความงามที่แท้จริงของงานศิลปะนั้น

4. การใช้ความเปรียบ ในที่นี้คือ กลวิธีที่แนนโน๊ะเปรียบเทียบสิ่ง 2 สิ่งที่มีลักษณะร่วมกัน โดยใช้ทัศนคติของตนเองมองบุคคล เหตุการณ์ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง แล้วพูดออกมาให้เป็นอีกสิ่งที่มีลักษณะคล้ายกัน โดยอาจจะเป็นการกล่าวคำหรือถ้อยคำเชื่อมการเปรียบเทียบ 2 สิ่งนี้ไว้หรือไม่ปรากฏก็ได้ ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 2 แด้วและไอติม เพื่อนของแนนโน๊ะ ล่องลงแนนโน๊ะไปงานสังสรรค์เพื่อให้ “หก หนึ่ง และซิด” กลุ่มเพื่อนชายที่ชื่อ “แก๊งสามแตร” ชมชื่น แนนโน๊ะถูกเพื่อน ๆ มอมเหล้าจนสลบ ขณะที่ “หก” เป็นคนลงมือชมชื่นคนแรก แนนโน๊ะก็ตื่นขึ้นมากลางคัน และพูดคุยกับหกที่กำลังชมชื่นเธออยู่ ดังนี้

หก : เป็นไง ดีเปล่า

แนนโน๊ะ : ก็ดีนะ *อะไรที่นึ้มเหมือนเต้าหู้* ทำให้แนนโน๊ะมีอาการมึนได้เสมอแหละ
เพื่อนชายที่อยู่ข้างนอกห้องตะโกน : ไอ้หก ถ้ามึงไม่แข็งให้กูก่อนสิ

(Mongkolsiri, 2018, Episode 2)

จากตัวอย่างข้างต้น แนนโน๊ะได้กล่าวว่า “อะไรที่นึ้มเหมือนเต้าหู้” เพื่อเปรียบอวัยวะเพศชายของหกเป็นเต้าหู้ ซึ่งมีลักษณะนึ้ม กล่าวคือ อวัยวะเพศของหกนั้นไม่แข็งตัวเพื่อเสียดสีความบกพร่องของหกด้านสมรรถภาพทางเพศ จากการกระทำของหกที่มีเพศสัมพันธ์โดยที่อีกฝ่ายไม่เต็มใจ ทำให้ผู้ชมละครขบขันที่หกถูกแนนโน๊ะกล่าวถ้อยคำเปรียบให้รู้สึกเสียหน้าจนเพื่อนข้างนอกห้องได้ยิน

5. การใช้คำเรียกบุคคล ในที่นี้ เป็นกลวิธีที่แนนโตะใช้คำหรือวลีเพื่ออ้างถึงตัวละครใดตัวละครหนึ่ง โดยไม่ระบุชื่อโดยตรง แต่ตัวละครอื่น ๆ ในเรื่องและผู้ชมละครเข้าใจได้เองว่าแนนโตะกำลังอ้างถึงตัวละครใด ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 9 มีฆาตกรบุกเข้ามาในโรงเรียนและทำร้ายนักเรียนทำให้แนนโตะ เพื่อนคนอื่น ๆ ครูต่อและน้องแดงลูกสาวของครูต่อ ได้หลบซ่อนอยู่ในห้องเรียนด้วยกัน เวลาผ่านไป ครูต่อถามหาน้ำเพื่อให้น้องแดงดื่ม “เสื่อ” เพื่อนชายที่อยู่ในนั้น เป็นคนเดียวในห้องที่มีน้ำ แต่เขากลับโกหกว่าไม่มี เพื่อเก็บไว้ให้แฟนของตนดื่ม ต่อมาแนนโตะถูกคนอื่น ๆ กัดต้นไม้ให้ออกจากห้องเพื่อไปขอความช่วยเหลือจากคนที่อยู่ข้างนอก เมื่อเธอถามหาเหตุผลที่เธอควรจะไปช่วย เสื่อก็บอกให้แนนโตะส่งสารลูกของครูต่อ เสื่อจึงถูกแนนโตะได้ตอบดังคำกล่าวนี้

แนนโตะ : แนนโตะออกไปก็ได้ แต่แนนโตะก็ไม่เข้าใจ ว่าทำไมแนนโตะต้องหาคมนมาช่วยพวกเขา

เสื่อ : เด็กใจ เธอไม่ส่งสารเด็กเธอ

แนนโตะ : *คนที่โกหกเด็กเรื่องนี้* ยังมีหน้ามาขอให้แนนโตะเห็นใจเด็ก ทั้งที่ตัวเองไม่เห็นเนียนะ

(Rungrueangdechaphat, 2018, Episode 9)

จากตัวอย่างข้างต้น แนนโตะใช้วลีว่า “คนที่โกหกเด็กเรื่องนี้” เพื่ออ้างถึงเสื่อโดยไม่ระบุชื่อ วลีดังกล่าวเสียดสีการกระทำของเสื่อก่อนหน้านี้ ทั้งนี้ได้อ้างถึงข้อบกพร่องของบุคคลมากล่าวกระทบแทนการเรียกชื่อ ซึ่งทำให้ผู้ชมละครเข้าใจได้ว่ากำลังกล่าวถึงเสื่อ และพอใจที่เสื่อถูกแนนโตะกล่าวกระทบพฤติกรรมเห็นแก่ตัวของเขา ทำให้เขาเกิดความอับอาย

6. การใช้รูปประโยคเงื่อนไข ในที่นี้ เป็นกลวิธีที่แนนโตะได้กล่าวถ้อยคำโดยใช้รูปประโยคที่ประกอบด้วยส่วนที่เป็นเงื่อนไขและส่วนที่เป็นผล มาใช้ประกอบการเสียดสีเพื่อสนับสนุนให้ความคิดของแนนโตะน่าเชื่อถือและเร้าให้ตัวละครอีกตัวหนึ่งขบคิดตามดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 10 “ครูอ้อม” เป็นครูในโรงเรียนของแนนโตะ เธอมีปัญหาครอบครัวและเธอเข้มงวดในการสอนนักเรียนเกินไป จนเครียดและเห็นภาพหลอน เธอใช้ปากกาแทงนักเรียนคนหนึ่งบาดเจ็บ เธอจึงถูกพักงาน เมื่อเธอพบแนนโตะระหว่างทางเดินในโรงเรียน

แนนโน๊ะจึงแสร้งให้กำลังใจเธอว่า

แนนโน๊ะ : ครูอ้อมคะ อย่าเพิ่งยอมแพ้สิคะ ถ้าครูอ้อมไม่ทำอะไร โรงเรียนนี้ก็จะเน่า
เฟะไปเรื่อย ๆ แล้วเด็กก็ต้องโตมากับการศึกษาที่ไร้คุณภาพแบบนี้ มันจะดีเหรอคะ ครูอ้อม
ต้องพยายามให้มากกว่านี้ค่ะ

(Raksku, 2018, Episode 10)

จากตัวอย่างข้างต้น แนนโน๊ะใช้รูปประโยคเงื่อนไขกล่าวกับครูอ้อมที่กำลังล้มเหลว
ในหน้าที่ของครู โดยยกสถานการณ์สมมุติว่า “ถ้าครูอ้อมไม่ทำอะไร” และส่วนที่เป็นผลว่า
“โรงเรียนนี้ก็จะเน่าเฟะไปเรื่อย ๆ” โยงไปจนถึงผลในระดับกว้างขึ้นไปอีกว่า “แล้วเด็กก็ต้อง
โตมากับการศึกษาที่ไร้คุณภาพแบบนี้” เพื่อกระตุ้นครูอ้อมให้หาวิธีแก้ปัญหาระบบการศึกษา
ในโรงเรียนที่ปล่อยปละละเลยต่อการเรียนการสอนจนอาจเกิดปัญหาแก่นักเรียนได้ในอนาคต
ซึ่งอาจจะมีส่วนทำให้ผู้ชมละครได้เล็งเห็นถึงปัญหาระบบการศึกษาไทยในปัจจุบันด้วย

7. การยกคำกล่าวของบุคคล ในที่นี้ เป็นกลวิธีที่แนนโน๊ะนำคำพูด วลี หรือ
ประโยคที่ผู้อื่น ตัวละครอื่นในเรื่องหรือจากบุคคลในสังคมที่ได้เคยกล่าวไว้ มาประกอบเพื่อ
เสริมความน่าเชื่อถือและสนับสนุนความคิดของแนนโน๊ะที่กล่าวเสียดสีประเด็นใดประเด็น
หนึ่ง ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 1 แนนโน๊ะได้ยกคำกล่าวของ “ประกิต กอบกิจวัฒนา” ขึ้นมากล่าวใน
ตอนเปิดเรื่องกับผู้ชมละครว่า

แนนโน๊ะ : อยู่เมืองดัดจริต ชีวิตต้องป้อป

(Khumwan, 2018, Episode 1)

จากตัวอย่างข้างต้น ประโยคว่า “อยู่เมืองดัดจริต ชีวิตต้องป้อป” แนนโน๊ะได้กล่าว
กับผู้ชมละครไว้ในตอนเปิดเรื่องของละครโทรทัศน์ โดยประโยคดังกล่าวกล่าวโดย
ประกิต กอบกิจวัฒนา ศิลปินผู้ทำงานด้าน ครีเอทีฟในบริษัทเอกชน และเป็นผู้สร้างเพจบุ๊ก
แฟนเพจ (Facebook Fan Page) “อยู่เมืองดัดจริต ชีวิตต้อง ป้อป” ในปี พ.ศ. 2553
มีเนื้อหาเสียดสีสังคมโดยเสนอผ่านงานศิลปะ ตัวละครจึงยกประโยคดังกล่าวจาก ประกิต
กอบกิจวัฒนา มาใช้เพื่อเสียดสีสถานการณ์ที่อยู่ในละครโทรทัศน์ เพื่อให้ผู้ชมละครได้นำมา
ขบคิดว่าเรื่องที่ตัวละครได้สื่อสารในละครโทรทัศน์เรื่องนี้ ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของคนใน

สังคม ซึ่งไม่ได้เฉพาะเจาะจงว่าเป็นการเสียดสีเฉพาะในตอนที่ 1 The Ugly Truth แต่กำลังพูดถึงการเสียดสีในตอนต่อ ๆ ไปของละครโทรทัศน์เรื่องนี้ด้วย

8. การใช้คำซ้ำ ในที่นี้คือ การเพิ่มน้ำหนักให้กับคำหรือข้อความที่เน้นโน้มน้าวด้วยวิธีการนำคำหรือกลุ่มคำเดียวกันมากล่าวซ้ำเพื่อเน้นความสำคัญ ทำให้เราอารมณ์ผู้ชมละครและตัวละครอื่น ๆ ในเรื่องให้สะอึกใจและขบคิดถึงความหมายของคำที่ตัวละครกล่าวซ้ำว่าตัวละครกำลังเสียดสีพฤติกรรมของบุคคลใด ดังตัวอย่าง

ในตอนที่ 7 “แอม” เพื่อนที่เกลียดชังแนนโน๊ะจนเขียนสาปแช่งแนนโน๊ะบนกำแพงห้องน้ำ เมื่อคำสาปแช่งนั้นเป็นจริง ทำให้แอมชอบใจเป็นอย่างมาก แต่เมื่อเรื่องราวบนกำแพงนี้ถูกแพร่พรายให้คนอื่น ๆ มาเขียนอีก จนโรงเรียนเกิดความโกลาหล แอมจึงมาสารภาพผิดต่อแนนโน๊ะว่าเป็นความผิดของตน ทำให้แนนโน๊ะหัวเราะด้วยความสะใจ แอมเริ่มหวาดกลัวและคิดว่าการทำกำแพงในห้องน้ำศักดิ์สิทธิ์ อาจจะเป็นฝีมือของแนนโน๊ะ ดังนี้

แอม : แกทำแบบนี้ทำไม

แนนโน๊ะ : แนนโน๊ะ... แนนโน๊ะเนียนะ แอมคิดดี ๆ หน่อย แนนโน๊ะไม่ได้ทำอะไรเลย กำแพงนั้นนะ แนนโน๊ะก็ไม่เคยเขียนแม้แต่ครั้งเดียว แล้ว*ใครกันแน่*ที่เป็นคนเริ่ม *ใครกันแน่*ที่เป็นคนทำให้เรื่องนี้แพร่กระจายไปทั่ว แล้วไอ้ที่พี่ไอ้ขาเป๋อยู่ตรงนั้นนะ เตะบอลไม่ได้ทั้งชีวิต โทษใครดี

(Rungrueangdechaphat, 2018, Episode 7)

จากตัวอย่างข้างต้น แนนโน๊ะปฏิเสธข้อกล่าวหาของแอมแล้วตั้งคำถามแอมกลับโดยการพูดซ้ำ คำว่า “ใคร” ในประโยค “*ใครกันแน่*ที่เป็นคนเริ่ม *ใครกันแน่*ที่เป็นคนทำให้เรื่องนี้แพร่กระจายไปทั่ว แล้วไอ้ที่พี่ไอ้ขาเป๋อยู่ตรงนั้นนะ เตะบอลไม่ได้ทั้งชีวิต โทษ*ใครดี*” เพื่อเน้นย้ำความผิดของแอมที่เริ่มเขียนแช่งผู้อื่นบนกำแพงและนำเรื่องนี้ไปเผยแพร่จนทำให้ทั้งโรงเรียนเกิดความโกลาหล เป็นการกล่าวเสียดสีการกระทำของ ตัวละครในเรื่องว่าแท้ที่จริงแล้วสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงเกิดขึ้นจากแอม ซึ่งผู้ชมละครรับรู้ได้ว่าแนนโน๊ะกำลังกล่าวย้ำความผิดของแอม

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาทววิธการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์ เรื่อง “เด็กใหม่” (Girl From Nowhere) พบ 8 ทววิธ เรียงลำดับการปรากฏจากมากไป น้อย ได้แก่ 1. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน 2. การใช้ความหมายแฝง 3. การใช้คำไม่เจาะจงเป้าหมาย 4. การใช้ความเปรียบ 5. การใช้คำเรียกบุคคล 6. การใช้รูปประโยคเงื่อนไข 7. การยกค้ำกล่าวของบุคคล และ 8. การใช้คำซ้ำ

อภิปรายผลการศึกษา

1. ทววิธการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ”

จากการศึกษาพบว่าทววิธการใช้ภาษาเสียดสีที่ “แนนโน๊ะ” ใช้มากที่สุด คือ การใช้ถ้อยคำนัยผกผันในรูปวัจนกรรมการถาม มักพบในสถานการณ์ที่แนนโน๊ะใช้กล่าวกับตัวละครอีกตัวหนึ่งเมื่อ ตัวละครนั้นกระทำความผิดบางอย่าง แนนโน๊ะจึงแสรังถามทั้ง ๆ ที่เธอก็รู้คำตอบอยู่แล้ว และอาจทำให้ผู้ตอบคำถามเสียหายโดยแสดงความเขลาออกมา การที่แนนโน๊ะใช้ทววิธดังกล่าวเป็นเพราะว่าแนนโน๊ะอยู่ในสถานภาพที่ดำเนินตรง ๆ ไม่ได้ เช่น ในสังคมไทย นักเรียนอาจจะไม่กล้าตำหนิครู แนนโน๊ะจึงใช้ทววิธตั้งคำถามที่ต้องการให้ผู้ถูกเสียดสีที่อาวุโสกว่า ใช้ความคิดของตนเองไตร่ตรองโดยไม่ต้องตอบคำถามนั้น เป็นต้น และทววิธการใช้ภาษาดังกล่าว อาจจะมาจากการที่ผู้สร้างละครโทรทัศน์ต้องการชี้ให้ผู้ชมละครเห็นข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจริงในสังคม โดยไม่ได้ชี้ว่าสิ่งที่ถูกต้อหรือเหมาะสมกว่า ควรจะท้ออย่างไร แต่ต้องการให้ผู้ชมละครขบคิดทววิธการแก้ไขปัญหานั้น ซึ่งผู้ชมละคร อาจจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ในประเด็นนั้นมากยิ่งขึ้น

ทววิธการใช้ภาษาเสียดสีที่ผู้ศึกษาสังเกตว่า “แนนโน๊ะ” ใช้รองลงมา คือ การใช้ความหมายแฝง ทั้งนี้เป็นเพราะถ้อยคำที่มีความหมายแฝงช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมละครขบคิด ได้หลากหลายแง่มุมมากกว่าการใช้ความหมายตรง ซึ่งแง่มุมที่หลากหลายในที่นี้ เป็นได้ทั้ง การตีความจากพฤติกรรมของตัวละครในเรื่อง และจากการเชื่อมโยงกับประสบการณ์ที่ผู้ชมละครมีส่วนร่วมกับตัวละครในเรื่อง เนื่องจากอาจจะเป็นประเด็นในสังคมที่ผู้ชมละครมีความเห็นพ้องกับที่ตัวละครกล่าว

การใช้ภาษาเสียดสีของ “แนนโน๊ะ” มีหลายกลวิธี ทั้งนี้สังเกตได้ว่าในการกล่าวเสียดสีแต่ละครั้งสามารถปรากฏกลวิธีการใช้ภาษาร่วมกันได้ เช่น การใช้ความหมายแฝงในถ้อยคำนัยผกผัน การใช้คำซ้ำในถ้อยคำนัยผกผันรูปวัจนกรรมการถาม การใช้คำไม่เจาะจงเป้าหมายในถ้อยคำนัยผกผันรูปวัจนกรรมบอกเล่า เป็นต้น ทั้งนี้เป็นเพราะการกล่าวเสียดสีจำเป็นต้องใช้วิธีการที่ทำให้ตัวละครอื่น ๆ และผู้ชมละครตีความที่ซับซ้อนมากขึ้นกว่าการกล่าวคำทวนโดยตรง หากใช้เพียงกลวิธีเดียวก็อาจไม่เพียงพอที่จะทำให้การใช้ภาษาเสียดสีนั้นมีความโดดเด่น หรือไม่ดึงดูดความสนใจของผู้ชมละครให้ขบคิดตามประเด็นที่กำลังเสียดสีอยู่ได้อย่างชัดเจน

2. ผลการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษาคำนี้เปรียบเทียบกับผลการศึกษาของ Samranin (2014) ที่ศึกษาเรื่อง “กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีในรายการ เจาะข่าวตื่น” ผลการศึกษาในงานวิจัยดังกล่าว พบกลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีทั้งหมด 10 กลวิธี ได้แก่ 1. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน 2. การใช้คำเรียกบุคคล 3. การใช้การเล่น ทางภาษา 4. การใช้ความเปรียบ 5. การสร้างคำ 6. การสร้างเสียดสีผู้อื่น 7. การยกตัวอย่าง 8. การใช้ความหมายแฝง 9. การยกคำกล่าวของบุคคล และ 10. การใช้คำไม่เจาะจงเป้าหมาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษากลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละครแนนโน๊ะ ในละครโทรทัศน์เรื่อง “เด็กใหม่” (Girl From Nowhere) 6 กลวิธี ได้แก่ 1. การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน 2. การใช้ความหมายแฝง 3. การใช้ความเปรียบ 4. การใช้คำไม่เจาะจงเป้าหมาย 5. การยกคำกล่าวบุคคล และ 6. การใช้คำเรียกบุคคล ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะทั้ง 2 รายการนำเสนอเนื้อหาคล้ายคลึงกัน คือ เพื่อเสียดสีสังคมและต้องการดำเนินพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งอย่างไม่ตรงไปตรงมา

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาพบกลวิธีที่ใช้ภาษาเสียดสีที่ไม่ปรากฏในงานวิจัยของ Samranin (2014) จำนวน 2 กลวิธี ได้แก่ 1. การใช้รูปประโยคเงื่อนไข และ 2. การใช้คำซ้ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายการ “เจาะข่าวตื่น” เป็นรายการข่าว ไม่มีการโต้ตอบกับบุคคลที่ตนกำลังเสียดสี แตกต่างจากละครโทรทัศน์ที่มีการโต้ตอบกันระหว่างตัวละคร โดยในละครโทรทัศน์เรื่อง “เด็กใหม่” (Girl From Nowhere) นี้ แแนนโน๊ะได้ใช้รูปประโยคเงื่อนไขเพื่อแสดงเหตุผลของตนให้ตัวละครอีกตัวหนึ่งได้รับรู้ และในขณะที่แแนนโน๊ะก็แฝงการเสียดสีไว้ด้วย ส่วนการใช้คำซ้ำนั้น แแนนโน๊ะมักจะใช้เมื่อถูกตัวละครอีกตัวหนึ่งโยนความผิด

ให้ทัน เธอจะได้ตอบด้วยการซ้ำคำว่า “ใคร” เป็นการถามย้ำ เพื่อกระตุ้นความคิดและตอกย้ำความบกพร่องของตัวละครนั้น ๆ

3. ตัวละคร “แนนโน๊ะ” กับการนำเสนอประเด็นปัญหาสังคม

ผู้ศึกษาเห็นว่าเมื่อตัวละคร “แนนโน๊ะ” ใช้ถ้อยคำเสียดสีที่หลากหลายกลวิธี ทำให้ประเด็นเนื้อหาที่นำเสนอ นั้นได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น โดยประเด็นที่ละครเรื่องนี้ได้นำเสนอมากที่สุด ได้แก่ ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง เช่น การถูกล่วงละเมิดทางเพศ การถูกลวนลามข่มขืน การถูกแอบถ่าย การถูกสามีทำร้ายร่างกาย การกลั่นแกล้งกันเพื่อแย่งชิงอันดับความงาม ความอิจฉาริษยาเรื่องความรักจนสามารถฆ่ากันได้ เป็นต้น การที่ผู้สร้างละครโทรทัศน์ได้สร้างตัวละคร “แนนโน๊ะ” ให้เป็นตัวละครหลักของเรื่องนี้ น่าจะเป็นเพราะปัญหาสังคมที่นำเสนอในเรื่องมักเกิดกับผู้หญิงมากที่สุด จึงใช้ตัวละคร “แนนโน๊ะ” เป็นตัวแทนของผู้หญิงที่เรียกร้องให้ผู้คนในสังคมหันมาให้ความสนใจ และร่วมกันหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ตัวละคร “แนนโน๊ะ” ยังเป็นตัวแทนคนยุคปัจจุบันที่สะท้อนให้เห็นประเด็นปัญหาสังคมเรื่องอื่น ๆ เช่น การทุจริตของนักการเมือง การที่ฆาตกรบุกเข้ามาทำร้ายนักเรียนในโรงเรียน การลักลอบขโมยผลงานจากอินเทอร์เน็ต การใช้ถ้อยคำแสดงความเกลียดชังในสื่อสังคม (Social Media) และในโรงเรียน เป็นต้น ประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องราวที่สามารถพบเห็นได้ในชีวิตจริง ซึ่งในเรื่องนี้ถูกถ่ายทอดผ่านตัวละคร “แนนโน๊ะ” การที่แนนโน๊ะสามารถกล่าวเสียดสีจนทำให้ผู้ชมละครให้ความสนใจและนำไปประเด็นต่าง ๆ นั้นมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันได้นั้น จึงน่าจะถือเป็นการบรรลุเป้าหมายในการเสียดสีของตัวละคร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละครในละครโทรทัศน์เรื่องอื่น ๆ ที่เป็นละครโทรทัศน์แนวเสียดสีสังคมเช่นเดียวกัน
2. ควรศึกษาภาพสะท้อนสังคมที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ เรื่อง "เด็กใหม่" (Girl From Nowhere)

References

- lbuprofen_para. (2018, October 24). **#Nanno chik kat rueang ching nai sangkhom pai ik cha kuan khrim khai laeo pho mi panha ko pit phache ni sami thamrai rangkai phanya** (In Thai) [#Nanno, picking up, true stories in society again. - stirred the cream and sold it, when encountering with a problem, closed the page and ran away -husband attacked wife] [Twitter post]. Retrieved from https://twitter.com/lbuprofen_para/status/1055135880715821056?s=20
- Patto52jp. (2018, October 24). **Ao-ngan liang run ma siatsi wa thuk khon ko uat tae dan di khong tua-eng tae ching ching ko mi rueang pit dan da kan mot lae praden khong tae lakhon ko ao khaodang dang ma siatsi** (In Thai) [Bringing a generation party to satirize everyone is showing off only their own good side, but actually there is a story to cover the dark side and the issue of each drama took the famous news to satirize]. [Twitter post]. Retrieved from <https://twitter.com/Patto52jp/status/1055133685207379968?s=20>
- Abrams, M.H. (1995). **A glossary of literary terms** (T. Ketroj, Trans.). Bangkok: Office of the Welfare Promotion Commission for Teachers and Education Personnel.
- Bemine4awhile. (2018, November 17). Girl From Nowhere (TV Series 2018), B+. **Minimore**. Retrieved from <https://minimore.com/b/xe7a/17>
- Dekmai. (2019, November 15). **Dekmai** (Girl From Nowhere The Series). [Facebook update]. Retrieved from <https://www.facebook.com/GirlFromNowhereTheSeries/>

- Khumwan, P., Mongkholsiri, S., Supateerapong, A., Treewimol, K., Taifayongvichit, T., Rungruangdechaphat, J., Sewatanon, S., Rukskul, V. & Soijumpa, C. (Director). (2018). **Dekmai** [Girl From Nowhere]. [Television series episode]. Retrieved from <https://www.netflix.com/th/>
- Kuljitjuewong, S. (2013). Kanphadthana widthayu thorathat thai su khwam pen madtathan nai radab sakon sukka sheng priabthiab bansad kidchakan kan krachai siang lae phrae phab khong prathed ang-krid (In Thai) [The development of television toward International standard: A comparisons between Thai television and British Broadcasting Corporation (BBC)]. **SIAM Communication Review**, 12(13), 56-63.
- Matichon. (2018, November 22). **Okat di thi at mai mi ma sam ngan chupchiwit lae anakhot phukamkap ying khong khit ti chi cha** (In Thai) [Good opportunities may not return, resurrection work and the future of female producer of Kitty Chicha]. **Matichon online**. Retrieved from https://www.matichon.co.th/entertainment/news_1137862
- Pengsuriya, N. (2006). **Kan chai phasa phuea sadaeng kantamni khong khonthai** (In Thai) [The usage of stigmatized Expressions in Thai] (Master's thesis). Thammasat University, Bangkok.
- Phanphothong, N. (2006). **Mong khattaleya jaja chak mum nakphasa: nueaha lae konlawithi** (In Thai) [A study of "Cattleya Jaja" from linguists: A content and linguistics devices]. Bangkok: Research and Publication Division, Faculty of Arts, Chulalongkorn University.
- Phanthumetha, N. (2006). **Khlang kham** (In Thai) [Word Bank]. Bangkok: Amarin.

- Positioning. (2018, September 10). **Mo no song harry potter koi ret ting phrai thaim ching boe sam khao klai bik chong 3 Gmm25 tai andap 12 song si ri dek mai long netflix** (In Thai) [Mono sends "Harry Potter" to sweep the prime-time, sweeping numbers three to get closer to Big Channel 3. GMM25 climbed to No. 12, sending a new children's series to Netflix]. Positioning. Retrieved from <https://positioningmag.com/1187129>
- Rakmak, T. (2017). **Konlawithi kan tob kan sadaeng kham mai phochai khong phudoisan: korani sukha phanak ngan borikan phudoisan phak phun sai kan bin** (In Thai) [Responding strategies to passenger's complaints: A case study of airline customerservice agents] (Master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Royal Institute. (1996). **Photchananukromsap wannakam: Phabphot wohan lae konlakanpraphan** (In Thai) [Literature dictionary: Figure of speech and the strategies of language usage]. Bangkok: Royal Institute.
- Samranin, S. (2014). **Konlawithi kancshai phasa siatsi nai "Chokhaotuen"** (In Thai) [Strategies satiric in programme "Chokhaotuen"] The 5th National and International Hatyai Conference 2014 (pp.190-204). Songkhla: Hatyai University.
- Taweewitchakreeya, N. (2015). **Naewnom kankhaengkhan phalit nueaha nai kitchakan thorathat phai lang chak kan plian phan pai su thorathat nai rabop digital khong thai: korani sukha kanphalit nueaha nai muatmu khaosan lae sara** (In Thai) [Competition in television content production after Thailand's transition to digital terrestrial television: A case study of news content production] (Master's thesis). Thammasat University, Bangkok.

- Taweewitchakreeya, N. (2016). **Nueaha raikan thorathat phai tai wiatthanakan khong huang so kanprakop kitchakan (ton thi 1)** (In Thai) [Television content in value chain] Broadcasting and Telecommunications Market Report (pp. 7-10). Bangkok: National Broadcasting and Telecommunications Commission.
- Wimonsathidphong, S. (2006). **Konlawithi thang phasa nai kanwichan kanmuang thangaom nai bodkham sadaeng khwamkhidhen thang kanmuang nai nangsuphim thai** (In Thai) [Indirect linguistic strategies for political criticism in political opinion articles in Thai newspapers] (Master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.

กลยุทธ์การนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง “เจงกิสข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัย*

The Strategies for presenting historical knowledge in "Genghis
Khan" novel by contemporary Thai writers

ก่อกองศ์ นามวัฒน์¹ / วรวรรธน์ ศรีชัยภัย² / ศานติ ภัคดีคำ³ / บุญยงค์ เกศเทศ⁴
Korpong Namwat¹ / Warawat Sriyabhaya² / Santi Pakdeekam³ /
Boonyong Ketthet⁴

^{1,2}*School of Liberal Arts, University of Phayao*

³*Faculty of Humanities, Srinakharinwirot University*

⁴*School of Liberal Arts, Walailak University*

Corresponding author. E-mail: korpongchavis1981@gmail.com

Received: March 24, 2020

Revised: April 28, 2020

Accepted: May 10, 2020

Abstract

This research of this article was to study the strategies of presenting historical knowledge in novels related to the title "Genghis Khan" by Thai contemporary writers from 1955 to 2013; this consisted of three books; which were Temuyin chom chakkraphat Yenghisakhan of Praphanthakorn, Chengkitsakhan of Supha Sirimanon, and Chengkitsakhan of "Suriya," based on the concept of an educational presentation of Thai historical novels.

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “เจงกิสข่าน”: การศึกษาประพันธ์วิธีในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ วีรบุรุษแห่งโลกตะวันออกของนักเขียนไทยร่วมสมัย หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยพะเยา

The study revealed that there are three types of strategies for presenting historical knowledge: 1. Presentation through a preface. 2. The three types of academic references, which are footnotes, bibliography reference, and the use of illustrations. 3. The use of critiques to lead the story. With the objective of telling the origin, to clarify the purpose of writing, to explain the terminology, backgrounds, providing additional historical knowledge from the story And confirm the accuracy of the information. It also helps to enhance the imagination of readers and increase the enjoyment of reading novels. This strategy is a means of education, allowing readers to understand the content that is different from culture than the authors and readers, helping enhance the joy and recreation of reading novels.

Keywords: Strategies for presenting historical knowledge in fiction, Genghis Khan novel by contemporary Thai writers, Genghis Khan

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง “เจงกิสข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัย ช่วงระหว่าง พ.ศ. 2498 ถึง พ.ศ. 2556 จำนวน 3 เล่ม คือ เรื่อง เตมูยีน จอมจักรพรรดิเย็นกิสข่าน ของ ประพันธ์กร เรื่องเจ็งกีสข่าน ของ สุภา ศิริमानนท์ และเรื่องเจงกิสข่าน ของ “สุรียา” ตามแนวคิดการนำเสนอแบบศึกษابันเทิงในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์มี 3 รูปแบบ คือ 1. การนำเสนอผ่านคำนำ 2. การอ้างอิงเชิงวิชาการ มี 3 ลักษณะคือ การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ การอ้างอิงแบบบรรณานุกรม และการใช้รูปภาพประกอบ 3. การใช้บทวิจารณ์นำเรื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบอกที่มา ชี้แจงวัตถุประสงค์การแต่ง อธิบายศัพท์ ฉาก ให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์เพิ่มเติมจากเรื่อง และยืนยันความถูกต้องของข้อมูล ทั้งยังช่วยเสริมจินตนาการของผู้อ่าน และ

เพิ่มอรรถรสในการอ่านนวนิยาย กลวิธีนี้จึงเป็นช่องทางในการให้ความรู้ ซึ่งทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของผู้แต่งและผู้อ่าน อันเป็นส่วนช่วยสร้างความสนุกสนานบันเทิงจากการอ่านนวนิยายมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: กลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยาย, นวนิยายเรื่องเงงกิสข่านของนักเขียนไทยร่วมสมัย, เงงกิสข่าน

บทนำ

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เป็นงานเขียนบันเทิงคดีที่มีจุดเด่น ด้วยการนำเสนอข้อมูลสำคัญในการเล่าเรื่องจากเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ โดยผู้เขียนจะจำลองเหตุการณ์และพฤติกรรมของตัวละครให้มีลักษณะสมจริง ผสมผสานจินตนาการแล้วถ่ายทอดเป็นนวนิยาย ดังที่ เถกิง พันธุ์เถกิงอมร กล่าวว่ นวนิยายประเภทนี้ใช้เหตุการณ์จริงในประวัติศาสตร์เป็นข้อมูลหลัก ด้านหนึ่งเป็นการบันทึกเรื่องราวข้อเท็จจริง ที่ไม่แห้งแล้งจืดชืดเหมือนบันทึกประวัติศาสตร์ แต่มีชีวิตชีวาด้วยบทบาทของตัวละครที่มีตัวตนจริง มีรสชาดที่เร้าอารมณ์ให้ติดตาม ไม่ชวนเชื่อเหมือนอ่านประวัติศาสตร์ (Phanthakoengamon, 1998, p.18)

นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องแรกของไทยคือเรื่อง**ดาบศักดิ์เหล็กน้ำพี้** เมื่อ พ.ศ. 2467 หลังจากนั้นก็มี นวนิยายประเภทนี้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่มีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ไทย เช่น เรื่อง **นเรศวรประกาศอิสรภาพ, ทหารเอกพระเจ้าราชาธิราช, ขุนศึก, ผู้ชนะสิบทิศ, สี่แผ่นดิน, ฟ้าใหม่, รัตนโกสินทร์, อธิราช, บุพเพสันนิวาส** ฯลฯ และที่มีเนื้อหาอิงประวัติศาสตร์ชาติอื่น เช่น **ฮวนนัง, ซูสีไทเฮา, เซงสบู, สุริยวรมัน, คลีโอพัตรา** เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นเครื่องสะท้อนความนิยมนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ได้อย่างดี

เงงกิสข่าน เป็นจักรพรรดิชาวมองโกล ผู้เป็นพระอัยกาของจักรพรรดิคูบไล หรือ กุบไลข่าน ผู้เป็นปฐมจักรพรรดิแห่งราชวงศ์หยวนของประเทศจีน เรื่องราวของชาวมองโกล ซึ่งเป็นที่รู้จักของคนไทยอย่างชัดเจนที่สุดในลำดับแรกคือ หนังสือแปลพงศาวดารจีนเรื่อง **เม่งเฉียว** ที่สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง) เป็นแม่กองแปล โดยพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2414 มีเนื้อความตอนต้นกล่าวถึงพระเจ้าหุดบิดเลียด (กุบไลข่าน) ซึ่งต่อมาได้สถาปนาเป็นกษัตริย์องค์แรก (พระเจ้าหยวนชื่อจู) ต้นราชวงศ์หยวน (หยวน) ว่าพระองค์เป็นหลาน

เจ้าเมืองโอยาน ซึ่งเป็นชาวตาดกลุ่มหนึ่งที่เข้ามาครอบครองแผ่นดินจีน จนสืบถึงพระเจ้าจวงซุ่นเต้จักรพรรดิองค์สุดท้ายของราชวงศ์ ที่ถูกปราบโดยจวงเหฺนเหลียง (จูหยวนจาง) แล้วสถาปนาราชวงศ์เมิ่ง (หมิง) และเรื่อง **จวงเฉียว** แปลโดยนายชู่เหียม ตันเวซกุล พ.ศ. 2464 มีเนื้อความตอนต้นเรื่องกล่าวถึงกษัตริย์แผ่นดินจวงเฉียว เดิมเป็นชาวมองโกลเสีย แซ่ก้ออิกอน ชื่อฮุดปิดเลียด และยังคงปรากฏเรื่องราวของมองโกลและเจงกิสข่านมาอย่างต่อเนื่อง เช่นเรื่อง**พงษาวดารยุทธศิลปะ** พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงพิศณุโลกประชานาถ เมื่อ พ.ศ. 2459 เป็นหนังสือแสดงวิธีจัดกองทัพและวิธีใช้กองทัพทำการศึกในแต่ละสมัย ของชาติต่าง ๆ มีเนื้อความกล่าวถึงการจัดทัพและการรบที่ยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์โลกของเจงกิสข่าน เรื่องเจงกิสข่านยังเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ผลิตผลงานหลากหลายรูปแบบ ทั้งสารคดี นวนิยาย การ์ตูน ละครเวที ละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ด้วย

ส่วนแวดวงวรรณกรรมไทย มีผู้เขียนนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่เขียนถึงพระราชประวัติของ เจงกิสข่าน นับตั้งแต่ พ.ศ. 2476 จนถึงปัจจุบัน 3 ส่วน คือเรื่อง **เตมูยีนจอมจักรพรรดิเยนกีซข่าน** ของ ประพันธ์กร เรื่อง **เจิ้งกีซข่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ และเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุรียา” นักเขียนทั้ง 3 ท่านข้างต้น จัดเป็นนักเขียนไทยร่วมสมัยหลังเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี พ.ศ. 2475 นวนิยายทั้ง 3 ส่วนนี้มีประพันธ์วิธีทางภาษาและวรรณศิลป์ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน เนื่องจากมีพัฒนาการและอิทธิพลจากงานวรรณกรรมต่างกัน กล่าวคือ เรื่อง **เตมูยีน จอมจักรพรรดิเยนกีซข่าน** ของ ประพันธ์กร (นามปากกา) พิมพ์เป็นรูปเล่มครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2498 พิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2507 งานเขียนเรื่องจีนในยุคนี้ยังคงได้รับอิทธิพลด้านสำนวนจากงานประเภทพงศาวดารจีนเรื่องสามก๊ก ก่อนที่สำนวนและวิธีการประพันธ์ นวนิยายจีน จะปรับเปลี่ยนไปนิยมแนวนวนิยายจีนกำลังภายในแบบเรื่องมังกรหยก ในช่วงปี พ.ศ.2500 ส่วนเรื่อง **เจิ้งกีซข่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ นั้น ผู้เขียนได้นำลงตีพิมพ์เป็นตอน ๆ ในหนังสือพิมพ์ “ไทยใหม่” ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2497-2498 และนำมาตีพิมพ์เป็นรูปเล่มหลังจากที่ผู้ประพันธ์เสียชีวิตไปแล้ว มีการพิมพ์เผยแพร่ 3 ครั้ง ครั้งแรกพิมพ์ปี 2531 ครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2534 และครั้งที่ 3 ปี พ.ศ. 2551 ถึงแม้จะแต่งในช่วงเดียวกับนวนิยายเรื่องที่ 1 แต่นวนิยายดังกล่าว ได้รับอิทธิพลจากนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยที่มีการพัฒนาทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังเด่นด้วยการสอดแทรกแนวคิดทางการเมืองในสังคมไทยสมัยนั้นได้อย่างเฉียบคม และเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุรียา” นามปากกาของ

ศาสตราจารย์ ดร. คุณหญิงสุริยา รัตนกุล ได้เขียนนวนิยายเรื่องนี้ลงในนิตยสารสกุลไทยช่วงปี พ.ศ. 2555-2556 จากนั้นจึงรวมเล่มพิมพ์ครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2556 เป็นงานเขียนในยุคที่นวนิยายอิงประวัติศาสตร์มีการพัฒนาด้านรูปแบบการเขียนอยู่ในยุครุ่งเรืองแล้ว ความนิยมนำประวัติศาสตร์ของบุคคลสำคัญมาเขียนเป็นนวนิยาย สอดคล้องกับข้อสังเกตของพัชลินจ์ จินนุ่นที่กล่าวว่า “ผู้แต่งหลายคนนิยมบันทึกเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์ สำหรับบุคคลในประวัติศาสตร์ที่ผู้เขียนนิยมนำมาสร้างเป็นนวนิยาย เช่น สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช สมเด็จพระนเรศวรมหาราช...สมเด็จพระเจ้าปราสาททอง สมเด็จพระมหาธรรมราชา...” และพบว่า “ช่วงสมัยรัชกาลที่ 6 – ปัจจุบัน มีการแต่งนวนิยายอิงประวัติศาสตร์จำนวนมาก” (Jeennoon, 2017, pp. 133, 135) นวนิยายที่มีเนื้อหากว่าถึงชีวิตบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์จึงเป็นข้อมูลที่น่าสนใจอีกส่วนหนึ่ง

สำหรับการศึกษานวนิยายอิงประวัติศาสตร์ในประเทศไทยนั้นมีวิธีการศึกษาที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามยุคสมัย ดังที่ พัชลินจ์ จินนุ่น เสนอว่า “เมื่อศึกษาบริบทของงานที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวรรณคดีประวัติศาสตร์ พบว่า...ในช่วงแรก ๆ ผลงานเหล่านี้มักนำเสนอในเชิงการวิเคราะห์ตัวบท เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่อง ทั้งโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก ภาษา เป็นต้น บางก็มุ่งประเด็นใดประเด็นหนึ่ง มีทั้งเรื่องวิเคราะห์เพียงเรื่องเดียว และการวิเคราะห์ทั้งยุคสมัยเพื่อเห็นภาพรวมด้านรูปแบบ ภาษา เนื้อหากลวิธีการประพันธ์...การเชื่อมโยงกับบริบทของสังคมร่วมสมัยหรือบริบททางประวัติศาสตร์... (Jeennoon, 2017, p. 2) ตัวอย่างการศึกษาที่เน้นประเด็นด้านภาษา เช่น การศึกษาของ วราพรรณ ทั้งโคตร ที่เสนอบทความเรื่อง “การใช้ภาษาสร้างจินตภาพในนวนิยายสองขวัญชุด 4 ทิศตายของภาคินัย” (Tingkote, 2019, pp. 63-80)

นอกจากนี้ พัชลินจ์ จินนุ่น ยังได้กล่าวถึงวิธีการศึกษานวนิยายอิงประวัติศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมาว่า “พบว่าเริ่มเห็นแนวทางการเขียนงานที่อิงกับแนวคิดทฤษฎีหลังสมัยใหม่มากขึ้น...ซึ่งทำให้เห็นว่าการศึกษาวรรณคดีเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สามารถศึกษาได้อย่างหลากหลายทั้งการวิเคราะห์ ตัวบท และการอิงแนวคิดทฤษฎีหลังสมัยใหม่...” (Jeennoon, 2017, p. 2) เช่น การศึกษาของ วันชนะ ทองคำภา เรื่อง “ภาพตัวแทนของสมเด็จพระมหาธรรมราชาในวรรณกรรมไทย” (Thongkhamphao, 2007, pp. 302-310) ที่ศึกษาภาพตัวแทนของสมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ปรากฏในวรรณกรรมไทยที่ประพันธ์ขึ้นตั้งแต่สมัยต้นรัตนโกสินทร์จน ถึง พ.ศ. 2546 ผ่านแนวคิดวาทกรรมและแนวคิดภาพตัวแทน เป็นต้น

ข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นวิธีการศึกษานวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน และกระแสวิธีการศึกษาในอนาคต แต่การศึกษานวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่ดีนั้น ก็ไม่อาจจะทิ้งการศึกษากลวิธีการนำเสนอความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายได้เลย เนื่องจากเป็นส่วนช่วยให้การศึกษามีความแจ่มชัดขึ้น และนอกเหนือจากการศึกษาประพันธ์วิธีทางด้านเนื้อหาและวรรณศิลป์แล้ว ยังมีประเด็นที่น่าสนใจศึกษาอีกประการ คือ การนำเสนอแบบศึกษาบันเทิง ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทางวรรณกรรมไทยที่นำเสนอความบันเทิงจากการอ่านนวนิยาย ควบคู่กับการสอดแทรกความรู้ทางประวัติศาสตร์ โดยคำว่า “ศึกษานันทิง” หรือ “สื่อสาระบันเทิง” นั้น มีที่มาจากคำว่า “Edutainment” ที่เป็นรูปแบบความสนุกสนานบันเทิงซึ่งออกแบบมาเพื่อการศึกษา อภิรักษ์ ชัยปัญหา ได้นำเสนอแนวคิดนี้เป็นครั้งแรก เนื่องจากพบว่านวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากนวนิยายประเภททั่วไปคือสามารถศึกษาประเด็นอื่นได้นอกเหนือจากการพิจารณาต้นเนื้อหา รูปแบบ กลวิธีการเขียน และความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหากับประวัติศาสตร์ ดังที่นิยมศึกษากันโดยทั่วไป ดังนั้นการศึกษากลวิธีการนำเสนอความบันเทิงจากการอ่านนวนิยาย ผสานกับการสอดแทรกความรู้ทางประวัติศาสตร์ของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทย จึงสามารถสร้างความเข้าใจกลวิธีการหลอมรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์กับจินตนาการของผู้เขียนได้อีกด้านหนึ่ง (Chaipanha, 2006, p. 2) ซึ่งยังไม่มีผู้นำแนวคิดนี้ไปศึกษาเพิ่มเติม ผู้เขียนจึงนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทราบกลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง “เจงกิสข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง “เจงกิสข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัย

แนวคิดที่เกี่ยวข้องและทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

อภิรักษ์ ชัยปัญหา ได้เสนอบทความ การนำเสนอแบบศึกษานันทิงในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทย พบว่ารูปแบบการนำเสนอแบบศึกษานันทิงในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ร่วมสมัย มีดังนี้

1. การชี้แจงของผู้ประพันธ์ ผู้แตงนวนิยายได้ใช้พื้นที่ของ “คำนำ” หรือในการชี้แจงเบื้องหลังการแต่งโดยนำไปประกอบในท้ายเรื่อง เพื่อเตือนผู้อ่านว่ากำลังอ่านนวนิยาย ไม่ใช่งานเขียนทางประวัติศาสตร์

2. การใช้วิธีเขียนเอกสารทางวิชาการในการประพันธ์ ผู้ประพันธ์นำวิธีการเขียน “อ้างอิง” ซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการเขียนเอกสารวิชาการมาใช้ประกอบในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ของตน...ผู้ประพันธ์บางคนยังได้รวบรวมหนังสืออ้างอิง ตลอดจน ภาพวาดที่ตนนำมาเป็นข้อมูลในการแต่งไว้ท้ายเล่ม ซึ่งมีลักษณะเดียวกับการเขียนอ้างอิง หรือ บรรณานุกรมในเอกสารทางวิชาการ การใช้รูปภาพประกอบเนื้อหา เช่น การใช้แผนที่ รูปภาพของบุคคลและเหตุการณ์จริงทางประวัติศาสตร์ มาประกอบเนื้อเรื่อง

3. การคัดข้อมูลทางประวัติศาสตร์มาเป็นความรู้เพิ่มเติม เมื่อเกิดความคาดหวังจากผู้อ่าน นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ควรให้ความสำคัญเรื่องความถูกต้องของข้อมูลทางประวัติศาสตร์ สำนักพิมพ์ที่นำนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เหล่านั้นมาพิมพ์รวมเล่มใหม่ จึงได้คิดวิธีการยืนยันความถูกต้องของข้อมูลทางประวัติศาสตร์เหล่านั้นด้วยการคัดข้อมูลประวัติศาสตร์ที่มาจากหลักฐานปฐมภูมิ ได้แก่ พงศาวดาร ที่กล่าวถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่ผู้ประพันธ์นำมาเป็นฉากของเรื่อง มาตีพิมพ์ประกอบ

4. การใช้บทวิจารณ์เป็นส่วนนำเรื่อง ด้วยการนำบทวิจารณ์ที่มีประเด็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนวนิยายอิงประวัติศาสตร์กับข้อมูลประวัติศาสตร์มาพิมพ์ประกอบ (Chaipanha, 2006, pp. 3-9)

บททวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ การแบ่งยุคนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทย และการวิเคราะห์ลักษณะการใช้ข้อมูลประวัติศาสตร์ในนวนิยาย ดังนี้

อภิรักษ์ ซัยปัญหา นำเสนอบทความเรื่องการศึกษาวิเคราะห์นวนิยายอิงประวัติศาสตร์การเสียดังครีอยุธยาครั้งที่ 2 โดยศึกษานวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยเกี่ยวกับเหตุการณ์การเสียดังครีอยุธยาครั้งที่ 2 ซึ่งนักเขียนไทยนิยมนำมาเป็นฉากของเรื่องมากที่สุด จำนวน 10 เรื่อง คือ ทหารเอกพระบัณฑูร ข้าหลวงเดิม บางระจัน กรุงแตก ฟ้าใหม่ เลือดสุพรรณ สายโลหิต คนดีศรีอยุธยา นายขนมต้ม และ จอมทหารธรรมาธิเบศ โดยใช้แนวคิดไตรภูมิแห่งวรรณคดี ผลการศึกษาทำให้สามารถแบ่งนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทย

ออกเป็น 3 ยุค คือ ยุคแรก ยุคเริ่มต้น พ.ศ. 2477-2491 ซึ่งเป็นยุคที่เพิ่งเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นประชาธิปไตยได้ไม่นาน นักเขียนชื่อดังยุคนี้ เช่น ไม้ เมืองเดิม ยาขอบ และหลวงวิจิตรวาทการ นวนิยายมีการพัฒนาการประพันธ์ด้วยลีลาภาษาเฉพาะตัวและสงอิทธิพลให้นักเขียนรุ่นหลัง ยุคที่ 2 ยุคปรับตัว 2508-2517 ยุคนี้ได้รับอิทธิพลจากนวนิยายเรื่องสี่แผ่นดินที่สร้างมาตรฐานใหม่ ที่นักเขียนให้ความสำคัญกับความถูกต้องของข้อมูลมากขึ้น เช่น เรื่องฟ้าใหม่ ของ ศุภกร บุนนาค ยุคที่ 3 ยุครุ่งเรือง พ.ศ. 2522-2533 ในยุคนี้มีนักเขียนหลายคนที่มีบทบาทในยุคก่อน และยังสร้างผลงานในยุคนี้ด้วย ยุคนี้ผู้แต่ง เช่น ว.วินิจฉัยกุล เริ่มนำวิธีการวิจัยแบบนักวิชาการมาใช้ในการแต่งซึ่งช่วยให้นวนิยายมีความถูกต้องตามประวัติศาสตร์และมีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น ทำให้นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย (Chaipanha, 2000, pp. 115-123)

ปรีดี พิศภูมิวิถี ได้เขียน รายงานการวิจัยเรื่อง **การวิเคราะห์ลักษณะการใช้ข้อมูลประวัติศาสตร์ไทยในนวนิยายฝรั่งเศสอิงประวัติศาสตร์ไทย เรื่อง ฟอลคอนแห่งอยุธยา และตากสิน มหาราชชาตินักรบ ของแคลร์ คีฟ-ฟอกซ์** พบว่า นวนิยายอิงประวัติศาสตร์มีองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ มีแก่นเรื่องมีตัวละครที่สอดคล้องกับความจริงทางประวัติศาสตร์ และการสร้างฉากให้มีความเสมือนจริง มีการใช้ข้อมูลประวัติศาสตร์ 3 ลักษณะ คือ 1) ใช้กลวิธีการเล่าเรื่องย้อนหลังเพื่อกำหนดประเด็นข้อสงสัยที่เกิดขึ้นแล้วเฉลยปัญหาที่ตามมาโดยให้ตัวละครสำคัญเป็นผู้เล่า 2) ผู้เขียนใช้หลักฐานเอกสาร เช่น ข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือประวัติศาสตร์จำนวนหนึ่งแสดงการค้นคว้าข้อมูลจากห้องสมุดหลายแห่ง การใช้ข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ มีภาพจิตรกรรมฝาผนังของวัดต่าง ๆ เป็นเครื่องมือสร้างภาพตัวละครให้มีความสมจริงมากขึ้น 3) มีการใช้ข้อมูล 2 แหล่ง คือ ข้อมูลหลักฐานฝรั่งเศสเพื่อเชื่อมโยงผู้อ่านเข้าสู่อดีต และข้อมูลเอกสารหลักฐานจากไทยที่น่าเชื่อถือ มีการใช้ข้อมูลพิเศษจากบันทึกความทรงจำของบาทหลวงเดอะเบส ทำให้นวนิยายมีลักษณะพิเศษคือเป็นพงศาวดารอิงนวนิยาย (Phisphumvidhi, 2012, pp 48-59)

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยใช้ข้อมูลนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ของนักเขียนไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2467 – ปัจจุบัน ที่นำเสนอเรื่องราวของวีรบุรุษเจงกิสข่าน จากการสำรวจพบว่ามีจำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

1. เรื่อง **เตมูยีน จอมจักรพรรดิเยนกีซข่าน** ของประพันธ์กร พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อปี พ.ศ. 2498 และพิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2507 โดยสำนักพิมพ์เกษมบรรณกิจ ผู้วิจัยเลือกฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2

2. เรื่อง **เจิ้งกีซข่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ ตีพิมพ์เป็นตอน ๆ ในหนังสือพิมพ์ “ไทยใหม่” ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2497-2498 หลังจาก สุภา ศิริमानนท์ เสียชีวิตลง เมื่อปี พ.ศ. 2529 จึงพิมพ์นวนิยายที่แต่งไว้ออกเผยแพร่ 3 ครั้ง ครั้งแรกพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2531 ครั้งที่ 2 ปี พ.ศ. 2534 และครั้งที่ 3 เมื่อปี พ.ศ. 2551 โดยสำนักพิมพ์แม่คำผาง ผู้วิจัยเลือกใช้ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3

3. เรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุรียา” หรือ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. คุณหญิงสุรียา รัตนกุล ตีพิมพ์ในนิตยสารสกุลไทยช่วงปี พ.ศ. 2555-2556 รวมเล่มพิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2556 โดยสำนักพิมพ์อักษรโสภณ ใช้นามแฝงว่า “สุรียา”

แนวคิด

ผู้วิจัยใช้แนวคิด การนำเสนอแบบศึกษาบันเทิงในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทย ของ อภิรักษ์ ชัยปัญหา (Chaipanha, 2006, pp. 1-17)

ระยะเวลาของข้อมูล

ระยะเวลาของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย อยู่ช่วงระหว่าง พ.ศ. 2498 เป็นปีที่ตีพิมพ์นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เจงกิสข่านเล่มแรก คือเรื่องเตมูยีน (จอมจักรพรรดิเยนกีซข่าน) ของ ประพันธ์กร จน ถึง นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องเจงกิสข่าน ของ สุรียา เมื่อปี พ.ศ. 2556

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาผ่านนวนิยายเจงกิสข่าน ของนักเขียนไทยร่วมสมัย จำนวน 3 เล่ม คือ เรื่อง **เตมูยีน จอมจักรพรรดิเยนกีซข่าน** ของ ประพันธ์กร (นามปากกา) เรื่อง **เจิ้งกีซข่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ และเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุรียา” โดยมีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลจากนวนิยายจำนวน 3 เล่ม คือ เรื่อง **เตมูยีน จอมจักรพรรดิเยนกีซข่าน** เรื่อง **เจิ้งกีซข่าน** และเรื่อง **เจงกิสข่าน**

2. วิเคราะห์ข้อมูลกลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง “เจงกิสข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัย
3. นำเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)
4. สรุป อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การศึกษพบว่า กลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ในนวนิยายเรื่อง เจงกิสข่านของนักเขียนไทยร่วมสมัย มี 3 รูปแบบ คือการนำเสนอผ่านคำนำ การอ้างอิงแบบวิชาการ การใช้บทวิจารณ์นำเรื่อง มีรายละเอียดดังนี้

1. การนำเสนอผ่านคำนำ

การนำเสนอคำนำในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทย เป็นส่วนที่ผู้เขียนใช้ชี้แจงจุดประสงค์ในการเขียนนวนิยาย บอกจุดเด่นของงานเขียนของตน หรือกล่าวถึงความน่าสนใจของหนังสือเพื่อเชิญชวนให้ผู้อ่าน อ่านนวนิยาย เมื่อพิจารณาส่วนคำนำของนวนิยายทั้ง 3 เรื่อง พบว่าส่วนคำนำมีจุดมุ่งหมายสำคัญ 2 ประการคือ ชี้แจงวัตถุประสงค์การแต่ง และ ชี้แจงที่มาของเรื่อง มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์การแต่ง นวนิยายทั้ง 3 เรื่องมีการชี้แจงจุดมุ่งหมายของการแต่งทั้ง 3 ส่วนวน แต่มีเนื้อหาในการชี้แจงแตกต่างกัน คือ เรื่อง **เตมูยีน จอมจักรพรรดิเย็นกิสข่าน** ของประพันธ์กร มีการชี้แจงในส่วนคำนำว่า ผู้เขียนต้องการนำเสนอประวัติศาสตร์ชีวิตของจอมจักรพรรดิที่ทำให้ทั่วโลกเกรงกลัว และให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวผ่านการผูกเรื่องตามจินตนาการของผู้เขียน ในรูปแบบนวนิยายที่มีลักษณะเป็นเรื่องจริงผสมกับการใช้จินตนาการเสริมแต่ง ความว่า

“—นี่คือฮาตุแท้ที่เป็นอนุป้าน เตมูยีน จอมจักรพรรดิเย็นกิสข่าน
ขึ้นมาเขย่าโลกให้โคลนแคลนเมื่อ 700 ปีมาแล้ว อย่างทุกผู้ที่รับรู้เรื่องของเขา
ขวัญแขวน

--และกระทั่งบัดนี้ ก็จักคงมาสิ้นท่านให้ทวาทหว่า...ตื่นตื่น...
กร้าวแกร่ง...รันทศ ไปตามเนื้อเรื่องในแบบฝันของผู้เขียนที่ประจวบวาตเป็น
อักษร ตามปัญญาสามารถ เท่าที่จะทำไปได้ในลักษณะเท็จบ้าง จริงบ้าง ใน
แบบฉบับนวนิยาย”

(Praphanthakorn, 1964, pp. 8-9)

เรื่อง **เจิ้งก๊อช่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ มีความแตกต่างจากนวนิยายทั้ง 3 ฉบับ เนื่องจากพิมพ์รวมเล่มหลังจากผู้เขียนได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว คุณจินดา ศิริमानนท์ ภรรยาของผู้เขียนจึงเป็นผู้เขียนคำนำแทน และได้นำถ้อยแถลงของผู้เขียนที่พิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ “ไทยใหม่” ภายหลังจากเขียนนวนิยายเรื่องดังกล่าวเสร็จสิ้นเมื่อ 22 มกราคม 2499 นำมาไว้ท้ายฉบับพิมพ์รวมเล่มด้วย สำหรับบทความนี้ผู้วิจัยเลือกใช้คำนำของ สุภา ศิริमानนท์ มาพิจารณาเป็นหลักเท่านั้น เนื่องจากเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นแนวคิดของผู้เขียนโดยตรง จากการศึกษาพบว่า คำนำของผู้เขียนที่เขียนช่วงที่ตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ “ไทยใหม่” ระบุว่า ผู้เขียนต้องการเปิดเผยความโหดร้ายของขุนศึกเจิ้งก๊อช่านให้เป็นที่รับรู้แก่สังคม ความว่า

“พลังจิตอันแรงแผ่ฝั่งมากับความจงใจของบรรดาชนผู้เป็นช่างสังเกตุ และซึ่งขับออกมาจากเล่มหนังสืออ่าน อันคงเป็นสมมติตั้งเหล่านั้นแหละ ที่ผลักรุนให้ข้าพเจ้าต้องนั่งลงเขียนสิ่งเหล่านี้ออกมา เพื่อจะเล่าถึงสิ่งต่าง ๆ บรรดาที่ได้อ่าน และได้ยินได้รู้มาเกี่ยวกับเจิ้งก๊อช่าน-ผู้เป็นช่านแห่งช่าน, ผู้เป็นยอดนักรุกรานแห่งนักรุกรานทั้งหลาย, ผู้เป็นพระราชอำมหิตแห่งพระราชอำมหิตทั้งหลาย บรรดาที่โลกจะได้เคยมีมา และ...จะเล่าถึงการรุกรานอย่างบ้าคลั่ง...ของชาวชาติมองโกลด้วย”

(Supha Sirimanon, 2008, p.31)

ข้อมูลข้างต้นชี้ชัดว่านิยายเรื่องดังกล่าวเน้นแสดงแนวคิดทางการเมือง โดยกล่าวถึงลักษณะแท้จริงของขุนศึกที่มีความโหดร้ายทารุณ และมุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ภาพลักษณ์ของเจิ้งก๊อช่านที่ปรากฏในนวนิยายของสุภา จึงเป็นภาพลักษณ์เชิงลบของจักรพรรดิยอดขุนพล ที่มีความโหดเหี้ยมทารุณ

คำนำที่เขียนโดย จินดา ศิริमानนท์ ก็ได้ชี้แจงให้ผู้อ่านทราบจุดประสงค์การเขียนนวนิยายคล้ายคลึงกับของ สุภา ศิริमानนท์ ว่า เพื่อแสดงให้เห็นธาตุแท้ของขุนศึกเช่นกัน

ส่วนเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุริยา” เขียนคำนำมีเนื้อหากล่าวถึงสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนและอาศัยอยู่รอดได้ยากยิ่งของประเทศมองโกเลีย แต่กลับเป็นสถานที่ซึ่งให้กำเนิดจักรพรรดิเจงกิสข่านที่สามารถสร้างจักรวรรดิที่ยิ่งใหญ่ไม่มีใครสามารถเทียบเทียมได้ ความว่า

“มองโกเลีย เป็นดินแดนที่มีสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนชนิดหน้ามือเป็นหลังมืออย่างรวดเร็ว...ก็ทำให้ผู้คนและสัตว์เลี้ยงที่อ่อนแอดำรงชีวิตอยู่ยาก ทว่าอาณาบริเวณนี้กลับเป็นสถานที่ทดสอบความทรหดอดทนของมนุษย์ได้อย่างดี และที่นี้จักรพรรดินาม “เจงกิสข่าน” ได้ถือกำเนิดขึ้นและสร้างจักรวรรดิของพระองค์ให้แก่ไพศาลไปอย่างไร้ที่ติเทียบเทียม”

(“Suriya”, 2013, preface)

นอกจากนี้ยังกล่าวว่า เจงกิสข่านทรงเป็น “วิจิตรราช” และการที่ทรงมีความสามารถบชนะอาณาจักรมากมายในยุคหนึ่ง แล้วแผ่ขยายอาณาเขตอย่างกว้างใหญ่ไพศาลได้นั้น ไม่ใช่เรื่องบังเอิญ แต่เป็นเพราะคุณสมบัติพิเศษมากมายที่มีอยู่ในพระองค์ เช่น ความเป็นผู้นำ ความสามารถทางการปกครอง และคุณธรรมที่สามารถครองใจประชาชนให้มีความจงรักภักดี ฯลฯ ความว่า

“ความสำเร็จของเจงกิสข่านในฐานะจักรพรรดิผู้เป็น “วิจิตรราช” นั้นคงไม่ใช่เรื่องบังเอิญแต่อย่างใด และไม่ใช่เรื่องธรรมชาติสามัญที่ใครจะเป็นและยิ่งใหญ่ได้เท่า...“การปกครองบนหลังม้า” ได้นั้น ย่อมต้องมีคุณสมบัติสำคัญและองค์ประกอบหลายอย่าง...อันผู้ที่ตนเรียกว่า “ผู้นำ”...ดังเช่น เป็นผู้มีใจเปี่ยมด้วยคุณธรรม กตัญญูต่อบุพพการี รักเผ่าพันธุ์อย่างไม่เอาเปรียบใคร...”

(“Suriya”, 2013, preface)

ข้อความข้างต้นแสดงจุดประสงค์ของผู้เขียนว่า นวนิยายเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุริยา” มีเนื้อหามุ่งเทิดทูนพระเกียรติยศของเจงกิสข่าน ในฐานะจักรพรรดิผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดเท่าที่ประวัติศาสตร์โลกได้เคยบันทึกไว้ และเน้นนำเสนอภาพลักษณ์เชิงบวกของพระองค์

1.2 **ชี้แจงที่มาของเรื่อง** นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยในยุคกรุงเรื่องหลายเรื่องใช้พื้นที่ส่วนคำนำชี้แจงแหล่งข้อมูลที่สำคัญในเรื่อง เพื่อเห็นกระบวนการค้นคว้าข้อมูลมาใช้ในการประพันธ์ พบนวนิยายที่ชี้แจงแหล่งข้อมูลของนวนิยาย 2 เรื่องคือ เรื่อง **เตมูยีน จอมจักรพรรดิเย็นกิสข่าน** ของประพันธ์กร กล่าวอ้างถึงที่มาของข้อมูลบางส่วนว่า กองทัพอเมริกาได้ให้ความสำคัญกับพระประวัติของเจงกิสข่าน ความว่า

*“กองทัพอเมริกัน (A Fighting Force - Infantry Journal) ถึงกับ
เรียบเรียงประวัติศาสตร์จอมจักรพรรดิเย็นกิสข่านนี้ไว้สำหรับนักการทหารศึกษา”*
(Praphanthakorn, 1964, p.4)

เมื่อสืบค้นย้อนไปตามหลักฐานที่ปรากฏ พบว่า ประพันธ์กรนำข้อมูลส่วนใหญ่มาจากงานแปลสารคดี เรื่อง **เย็นกิสข่านจอมจักรพรรดิ** ของ พ.อ. พิเศษ อัมพร จินตกานนท์ และ พ.ท. ทำรง ปานสิงห์ (Jintakanon and Pansing ,1950) โดยผลงานแปลสารคดีข้างต้นนำต้นฉบับมาจากสารคดีต่างประเทศเรื่อง Genghis Khan Emperor of All Men ของ แอโรลด์ แลมป์ (Harold Lamb) ซึ่งงานเขียนสารคดีประวัติชีวิตเรื่องนี้เป็นที่แพร่หลายมาก แลมป์ ได้พิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.1927 (พ.ศ. 2470) และตีพิมพ์เพิ่มอีกหลายครั้ง เรื่อง **เจ็งกีซข่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ ไม่ได้กล่าวถึงแหล่งที่มาของข้อมูลโดยตรง แต่ปรากฏใน ส่วนบทนำที่ จินดา ศิริमानนท์ ภรรยาของท่านกล่าวว่ามีการสืบค้นข้อมูลจากหลายแหล่ง โดยที่แทนพิมพ์มีไนต์ข้อความอธิบายไว้ด้วย ส่วนเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุรียา” ไม่ได้ชี้แจงที่มาของเรื่องในหน้าคำนำเนื่องจากระบุไว้ส่วนบรรณานุกรมแล้ว

2. การอ้างอิงแบบเชิงวิชาการ

การอ้างอิงเชิงวิชาการที่พบในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เรื่องเจงกิสข่านของนักเขียนไทยร่วมสมัย พบ 3 ลักษณะคือ การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ การอ้างอิงแบบบรรณานุกรม และการใช้รูปภาพประกอบ รายละเอียดดังนี้

2.1 การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ การอ้างอิงแบบเชิงอรรถเป็นการเขียนอ้างอิงในงานเชิงวิชาการแต่ว่านำมาใช้ในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ด้วย สำนักบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กล่าวถึงการอ้างอิงแบบเชิงอรรถ ในหนังสือคู่มือ **การจัดทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา** ว่า

“การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ (Footnote Citation)...แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ เชิงอรรถอ้างอิง เชิงอรรถโยง และเชิงอรรถเสริมความ ดังนี้

1 เชิงอรรถอ้างอิง (Reference Footnote หรือ Citation Footnote) เป็นการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิงเนื้อหาส่วนนั้น ๆ ต้องเขียนรูปแบบและรายละเอียดของแหล่งอ้างอิงให้ถูกต้องตามประเภทของข้อมูลที่จะนำมาอ้างอิง...

2 เชิงอรรถโยง (Cross-Reference Footnote) ใช้ในกรณีที่ต้องการโยงข้อความที่ปรากฏในที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การเขียนสามารถระบุไว้ในส่วนล่างของหน้าเหมือนกับเขียนเชิงอรรถอ้างอิง...

3 เชิงอรรถเสริมความ (Content Note) จะทำในกรณีที่ผู้เขียนต้องการอธิบายรายละเอียดของคำ ข้อความหรือแนวคิดเพิ่มเติมคำอธิบายที่ปรากฏในเชิงอรรถนี้ ผู้เขียนไม่ได้เขียนขึ้นเองแต่จะเป็นการอ้างมาจากที่อื่น...การลงรายละเอียดเชิงอรรถ ใช้สัญลักษณ์ตัวเลขกำกับเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาและส่วนที่ได้อ้างอิง...”

(Office of Graduate Rajamangala University of Technology
Thanyaburi, 2019, pp. 41-42)

เมื่อพิจารณานวนิยายเรื่องเจงกิสข่านของนักเขียนไทยร่วมสมัยทั้ง 3 เล่ม พบว่ามีนวนิยายจำนวน 2 เล่มที่ผู้เขียนนำการอ้างอิงเชิงวิชาการมาใช้ในนวนิยายของตน คือ เรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ สุภา ศิริมานนท์ และ เรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุรียา” โดยมีการใช้เชิงอรรถ 2 ประเภทคือ เชิงอรรถอ้างอิง และ เชิงอรรถเสริมความ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลจำนวนครั้งการใช้การอ้างอิงทั้งสองประเภท เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เชิงอรรถเพิ่มเติมด้วยพบว่า เรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ สุภา ศิริมานนท์ มีการใช้เชิงอรรถจำนวน 90 ครั้ง ส่วนเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุรียา” มีการใช้เชิงอรรถ 12 ครั้ง มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 เชิงอรรถอ้างอิง ผู้วิจัยพบว่า มีเพียงนวนิยายเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุรียา” เพียง 1 เรื่องเท่านั้นที่มีการใช้เชิงอรรถอ้างอิง โดยผู้เขียนใช้เชิงอรรถชนิดนี้เพื่อบอกที่มาของข้อมูลหรืออ้างอิงข้อมูล จำนวน 1 ครั้ง เช่น เหตุการณ์ที่ตัวละครชื่อ กุซาร์ กับ ซาซา-เบกี สนทนากันว่าเตมูยีนน่าจะไม่มียอมรับตำแหน่ง “กुरुข่าน” เนื่องจากเป็นชื่อตำแหน่งที่ใช้กันทั่วไปในอาณาจักรอื่น ๆ เช่น “มุหัมมัดแห่งซุร” ความว่า “ท่านเข้าใจถูกแล้ว แต่ข้าพเจ้าคิดว่าเตมูยีนคงจะไม่ยอมรับตำแหน่งกुरुข่านหรอก เพราะชื่อนี้ใช้กันทั้งสิ้นตุตันเปอรเซียหรือพวกอิสลามเช่นมุหัมมัดแห่งซุร¹ แห่งเมืองฆาซนี” (“Suriya”, 2013, p. 267) ผู้เขียนได้

เลือกใช้เชิงอรรถอ้างอิง เพื่อให้ผู้อ่านที่สนใจสามารถไปค้นคว้าเพิ่มเติมได้ ความว่า

“¹ โปรดดูได้จากหนังสือชื่อ *อารยธรรมตะวันออก : อารยธรรมอินเดีย* ของสุริยา รัตน์กุล พ.ศ. 2545 หน้า 148”

(“Suriya”, 2013, p. 267)

แต่ผู้เขียนได้ไม่บรรจุรายการดังกล่าวไว้ในส่วนบรรณานุกรม เนื่องจากไม่ใช่เอกสารหลักเกี่ยวกับเชิงอรรถที่ผู้เขียนนำมาใช้ แต่เป็นเกร็ดความรู้เพิ่มเติม ที่ผู้เขียนแนะนำให้ผู้อ่านนวนิยายสามารถสืบค้นข้อมูลความรู้ส่วนนี้เพิ่มเติมได้ หากมีความสนใจ ข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่า “สุริยา” ได้ประมวลข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับมองโกลและอาณาจักรที่เกี่ยวข้องจากแหล่งอื่น นอกเหนือจากที่ปรากฏในบรรณานุกรม เพื่อใช้ประกอบสร้างนวนิยายเรื่องเจงกิสข่านด้วย

2.1.2 เชิงอรรถเสริมความ สำนักบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อธิบายการใช้เชิงอรรถเสริมความ ในหนังสือคู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ว่า “เชิงอรรถเสริมความ (Content Note) จะทำในกรณีที่มีผู้เขียนต้องการอธิบายรายละเอียดของคำ ข้อความหรือแนวคิดเพิ่มเติม คำอธิบายที่ปรากฏในเชิงอรรถนี้ผู้เขียนไม่ได้เขียนขึ้นเอง แต่จะเป็นการอ้างมาจากที่อื่น...การลงรายละเอียดเชิงอรรถ ใช้สัญลักษณ์ตัวเลขกำกับเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาและส่วนที่ได้อ้างอิง” (Office of Graduate Rajamangala University of Technology Thanyaburi, 2019, p.42)

คำอธิบายข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเลือกใช้เชิงอรรถเสริมความ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม และอธิบายที่มาของข้อมูลที่ผู้เขียนต้องการอธิบายเพิ่มเติมนอกเหนือจากการบรรยาย และบทสนทนาของตัวละครในเรื่องนวนิยาย โดยพบว่า เรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ สุภา ศิริมานนท์ มีการใช้เชิงอรรถเสริมความจำนวน 90 ครั้ง และ นวนิยายเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุริยา” มีการใช้เชิงอรรถเสริมความ 11 ครั้ง เมื่อพิจารณาวิธีการใช้เชิงอรรถ พบว่ามีการใช้เชิงอรรถเสริมความ 8 ลักษณะ ดังนี้

1) เพื่ออธิบายคำศัพท์ ชื่อตำแหน่งต่าง ๆ เนื่องจากนวนิยายเรื่องดังกล่าวเป็นนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเจงกิสข่าน ทำให้ผู้เขียนต้องใช้ศัพท์ภาษาต่างประเทศด้วย ผู้ประพันธ์นวนิยายทั้ง 2 เรื่อง จึงต้องใช้เชิงอรรถเพื่ออธิบายความหมายของคำศัพท์ชื่อตำแหน่ง ชื่อสถานที่ภาษามองโกลเลีย และภาษาอาหรับ ตามที่ปรากฏในเรื่องด้วย

เรื่อง **เจิ้งกีซข่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ ใช้เชิงอรรถเสริมความเพื่ออธิบายคำศัพท์ ชื่อตำแหน่งและสถานที่ต่าง ๆ จำนวน 30 ครั้ง เช่น การอธิบายคำว่า คาฆาน

“6. คำว่าคาฆาน Kaghan นี้ แปลว่า ท่านผู้เป็นข่านแห่งข่านทั้งหลาย เป็นคำมองโกลซึ่งแทรกตัวเข้าไปอยู่ในหลายภาษา รวมทั้งอิหร่านและอาหรับ หมายถึงราชาของชาวมองโกลและชาวชาติตาดาร์โดยเฉพาะ”

(Sirimanon, 2008, p. 44)

ส่วนเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุริยา” พบว่า มีการใช้เชิงอรรถเพื่ออธิบาย ความหมายของคำจำนวน 5 ครั้ง เช่น บรรพที่ 19 ตอนที่เตมูยินต้องไปพบโตมzulข่านที่เคย เป็นพี่น้องร่วมสาบานกับเยสุเกผู้เป็นพ่อ โดยต้องไปอยู่ในฐานะโนยัน และนำผู้ติดตาม เตมูยินไปอยู่ในฐานะ เนอร์เคอร์ จึงอธิบายความหมายของคำภาษามองโกลทั้งสองคำ คือ “เนอร์เคอร์” และ “โนยัน” แล้วใช้เชิงอรรถอธิบายเพิ่มเติม เช่น

“2 โนยัน เจ้าชายมีสกุลสูง หรือหัวหน้าเผ่าเล็กที่ไปหัดทำการอยู่ใน สำนักของเผ่าใหญ่”

(“Suriya”, 2013, p. 184)

เหตุที่ต้องอธิบายเพิ่มเนื่องจากภาษาในนวนิยายทั้งสองเรื่องไม่เป็นที่รู้จักในสังคม ไทยโดยทั่วไป การอธิบายโดยใช้เชิงอรรถสามารถทำให้ผู้อ่านสามารถติดตามอ่านคำอธิบาย ภายหลังจากอ่านเนื้อเรื่องแล้ว และยังสามารถศึกษาผ่านเชิงอรรถเพื่อทำความเข้าใจความหมาย ในขณะอ่านนวนิยายเพื่ออ่านได้เข้าใจและมีอรรถรสยิ่งขึ้น

2) เพื่ออธิบายฉาก ชื่อเมือง สถานที่ เครื่องแต่งกาย และภูมิหลังทาง ประวัติศาสตร์ พบว่า เรื่อง **เจิ้งกีซข่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ มีการใช้เชิงอรรถเสริมความ เพื่ออธิบายฉาก ชื่อเมือง สถานที่ เครื่องแต่งกาย และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ จำนวน 29 ครั้ง เช่น ใช้เพื่ออธิบายภูมิหลังฉากเมือง คอเรสม์ ในเชิงอรรถที่ 2 ว่า เป็นรัฐโบราณที่มี อาณาเขตกว้างขวางโดยเทียบกับพื้นที่ประเทศในยุคปัจจุบัน เช่น

“2 คอเรสม์นี้เป็นรัฐโบราณรัฐหนึ่งในประวัติศาสตร์ ชื่อในภาษาอังกฤษเขียนไว้หลายอย่างเป็นคอเรสม์ (Khorism) ก็มี แต่โดยมากแล้วโดยทั่วไปมักจะเขียนว่าคอเรสม์ (Khoresm) รัฐนี้เป็นมหาอาณาจักรของอิสลามิกชน และได้ประดิษฐานอยู่ในราวคริสต์ศตวรรษที่ 12 อาณาบริเวณของมหาอาณาจักรแห่งนี้ นับว่ากว้างใหญ่มากทีเดียวในยุคนั้น คือยาวเหยียดตั้งแต่ทะเลอาร์ลลงมาจนจรดอ่าวอิหร่าน ถ้าจะดูจากแผนที่ในบัดนี้ก็คือบริเวณเขตรัฐคาซัคสถาน, อุซเบกิสถาน, ตุรกเมเนีย, ในสหภาพ โซเวียตตอนใต้ ลงมารวมทั้งอิหร่านเดี่ยวนั้นทั้งประเทศนั่นเอง...ซึ่งข้าพเจ้าถือเอามาเป็นแกนกลางของนวนิยายเรื่องนี้”

(Sirimanon, 2008, p. 41)

นอกจาก สุภา จะอธิบายที่มาของเมืองคอเรสม์ ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นเมืองเก่าแล้วยังบรรยายอาณาเขตของอาณาจักรนี้โดยเทียบกับดินแดนที่ปรากฏในแผนที่โลกในสมัยที่แต่งนวนิยายเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพฉากได้ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย

ส่วนนวนิยายเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุรียา” มีการใช้เชิงอรรถจำนวน 2 ครั้ง เช่น เหตุการณ์ตอนที่เจงกิสข่านตรัสกับมเหสีบอร์เตว่า บุตรีของพระองค์มีความเฉลียวฉลาดและมีเวลาว่างมากพอ ดังนั้นต้องให้ลูกสาวได้เรียนรู้หนังสืออุยกูร์เพื่อประโยชน์ทางการเมืองในอนาคต ดังความว่า

“น้องคิดถูกแล้ว บรรดาลูกชายคงไม่มีเวลาว่างจากการฝึกสู้รบมานั่งจดประวัติและตำนาน ลูกสาวเราอันที่จริงทุกคนก็ได้มีการศึกษาดีเรียนรู้ตัวหนังสืออุยกูร์² กันทุกคน คงช่วยราชการได้มาก”

(“Suriya”, 2013, pp. 309-310)

จากนั้น “สุรียา” ได้อธิบายเพิ่มว่า

“² ชาวมองโกลไม่มีตัวหนังสือของตนเองมาใช้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มาก่อนรัชสมัยของจักรพรรดิเจงกิสข่านล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่สืบทอดกันปากต่อปากจากปู่ถึงพ่อ จากพ่อถึงลูก เมื่อเจงกิสข่านทรงตั้งจักรวรรดิมองโกล ได้โปรดให้นำตัวอักษรของชนเผ่าอุยกูร์ (Uighur) ที่อยู่ข้างเคียงมาใช้เขียนหนังสือราชการ”

(“Suriya”, 2013, p. 310)

สุรียาได้อธิบายภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ก่อนสมัยเจงกิสข่านว่า ยังไม่มีอักษรใช้ และ เจงกิสข่านเป็นชาวมองโกลพระองค์แรกที่เห็นความสำคัญของการมีตัวอักษรใช้บันทึก ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสื่อสาร ซึ่งแสดงถึงอัจฉริยภาพ พระสติปัญญา และเป็นพระราชกรณียกิจที่โดดเด่นอีกประการหนึ่งนอกเหนือจากการสู้รบ

3) เพื่อบอกที่มาของข้อมูลหรืออ้างอิงข้อมูล พบว่า เรื่องเจ็งกีสข่าน ของ สุภา ศิริमानนท์ มีการใช้เชิงอรรถเสริมความเพื่อบอกที่มาของข้อมูลหรืออ้างอิงข้อมูล จำนวน 6 ครั้ง เช่น กล่าวถึงแหล่งข้อมูลคำคมและโคลงที่ใช้ในนวนิยายของตน ว่ามาจากหนังสือ เรื่อง *Persian Great Sayings* ว่า

“25. กลอนเปล่าบทนี้ ข้าพเจ้าขอเอามาจากโคลงสั้น ๆ บทหนึ่ง ของ บัณฑิต กิซาอี (Kisa'i) มหากวีชาวอิหร่าน ผู้มีชีวิตอยู่ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 10 งานบางชิ้นของท่านผู้นี้มีรวมพิมพ์อยู่ในหนังสือ *Persian Great Sayings* มันเป็น หนังสือที่ซึ่งข้าพเจ้าได้อาศัยใช้วัสดุและคำสำคัญ ๆ มาประกอบนิยายเรื่องนี้เป็นอัน มาก”

(Sirimanon, 2008, p. 96)

การระบุเช่นนี้เพื่อเตือนผู้อ่านว่าบทกวีข้างต้นไม่ใช่งานเขียนของตน แต่นำมาใช้ ประกอบการเขียนนวนิยายของตนเท่านั้น ผู้อ่านจึงสามารถทราบได้ว่าสุภาใช้หนังสือเล่มใด ในการค้นคว้าข้อมูล เพื่อเขียนนวนิยายเรื่องนี้ผ่านทางเชิงอรรถได้ด้วย

4) เพื่อบอกแนวคิดหรือขยายความคิด พบในงานเขียนของ สุภา ศิริमानนท์ เท่านั้นโดยพบจำนวน 3 ครั้ง เช่น

“3. คำสอนที่ว่า อิสลามิกชนคนใดทอดทิ้งอิสลามิกชนด้วยกัน ในเมื่อ ผู้นั้นควรจะช่วยเหลือได้จะมีบาปยิ่งเสียกว่าฆ่าคนตายลงโดยน้ำมือของตน คำกล่าวนี้มีบัญญัติอยู่ในคัมภีร์กุรอาน... จะเรียกขานนามพระศาสดาผู้นี้ว่า มุฮัมมัด ตามคำอาหรับ”

(Sirimanon, 2008, p. 42)

ในกรณีนี้ อัจริ ราฮิมได้ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บสาหัส ผู้บาดเจ็บกล่าวว่าถ้า อัจริ ราฮิมไม่ช่วยเขาก็จะผิดหลักศาสนาที่กำหนดให้ช่วยเหลือมุสลิมผู้ต้องการความช่วยเหลือ ตามที่ปรากฏในพระคัมภีร์ สุภาจึงเลือกขยายความแนวความคิดนี้ให้ผู้อ่านเข้าใจหลักปฏิบัติที่ตัวละครยึดถือได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5) อธิบายที่มาของคำศัพท์ร่วมกับอธิบายภูมิหลังของเรื่อง การใช้เชิงอรรถเพื่ออธิบายที่มาของคำศัพท์ร่วมกับอธิบายภูมิหลังของเรื่อง พบในนวนิยายเรื่อง **เจิ้งกีซข่าน** ของ สุภา ศิริมานนท์ จำนวน 12 ครั้ง โดยนอกจากจะมีการอธิบายคำศัพท์แล้วยังแสดงที่มาของข้อมูลที่ใช้อ้างอิงประวัติศาสตร์ พร้อมทั้งอธิบายภูมิหลังอย่างยืดยาว เช่น ในเชิงอรรถที่ 1 ซึ่งกล่าวถึงที่มาของคำว่า นักพรตพเนจรชาวอิสลามิก ว่า

“1. เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อนวนิยายเรื่องนี้ขออธิบายว่าคำคำนี้ ข้าพเจ้าจึงเอามาจากคำที่ใช้อยู่ในหนังสือประวัติศาสตร์ที่ว่า *Dervish* ซึ่งปรากฏว่ามีร่างของคำเป็นภาษาอิหร่านแปลตามตัวว่าภิกษุหรือผู้ขอ...ตามคติในทางศาสนาอิสลาม...สาเหตุที่คนทั้งหลายให้ความเชื่อถือแก่นักพรตพเนจรเหล่านี้ โอกาสฝากแอบหากินดังกล่าวก็เลยถือโอกาสจากความงี่และความเชื่อมั่นในเรื่องโชคกลางของคนทั้งหลายเป็นเครื่องมือ...สมัยต่อมาภาวะของนักพรตพเนจรเหล่านี้จึงเสื่อมทรามลง”

(Sirimanon, 2008, p. 42)

6) เพื่ออธิบายรายละเอียดตัวละครที่มีชีวิตจริงในประวัติศาสตร์เพิ่มเติม พบในนวนิยายเรื่อง **เจิ้งกีซข่าน** ของสุภา ศิริมานนท์ จำนวน 5 ครั้ง เช่น เหตุการณ์ตอนที่นักพรต อัจริ ราฮิม ตอบกลับ ยะลาล อัต-ดิน ด้วยโคลกที่ไพเราะว่า

“ท่านบรมมหากวีรูดาकिनะหรือ? 12
ท่านได้มีชื่อเสียงกิตติคุณ
ดลบบอवलไปทั่วโลก
ก็ด้วยเพลงด้วยโคลกอันสมบูรณ์
เต็มเปี่ยมด้วยคุณค่า—และซึ่งหาได้ยาก...”

(Sirimanon, 2008, pp. 56-57)

ผู้เขียนได้ใช้เชิงอรรถเพื่อแสดงให้เห็นว่า “มหากวีรูดาภิ” เป็นบุคคลจริงในประวัติศาสตร์ และเขียนโคลงจริง ผู้เขียนได้นำโคลงที่มีเนื้อหาดีมาใช้ เพื่อให้ “นักพรตฮัจยี ราฮิม” ที่เป็นตัวละครสมมติเลือกนำโคลงที่มีความหมายสอดคล้องกับเรื่องมาใช้สื่อแนวคิดของตน ความว่า

“12. ที่ชื่อว่ารูดาภิ (Rudaki) ที่นำมากล่าวลวงไว้เป็นการประกอบ ณ
 ที่นี้ มิใช่สมมุติ หากเป็นผู้ที่เคยมีชีวิตมาแล้วจริง ๆ ในประวัติศาสตร์ รูดาภิเป็น
 มหากวีชาวอิหร่าน ซึ่งเคยมีชีวิตอยู่ในราวคริสต์ศตวรรษที่ 9”

(Sirimanon, 2008, p. 57)

ดังนั้นผู้เขียนจึงพยายามแสดงให้เห็นว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลที่ได้มาจากประวัติศาสตร์ และข้อมูลส่วนใดมาจากจินตนาการเพื่อกันไม่ให้ผู้อ่านเข้าใจว่าข้อมูลจากการค้นคว้าเป็นงานเขียนที่เกิดจากจินตนาการของตนทั้งหมด ซึ่งเป็นการผิดจรรยาบรรณของนักวิชาการ

7) อธิบายคำศัพท์และให้ความรู้ทางวัฒนธรรมเพิ่มเติม พบในเรื่อง เจงกิสข่านของ สุภา ศิริมานนท์ จำนวน 4 ครั้ง เช่น การอธิบายคำว่า ปีเลา ซึ่งเป็นอาหารชนิดหนึ่ง ดังตัวอย่าง

“46. คำว่า “ปีเลา” นั้นเป็นภาษาอิหร่าน แปลว่า อาหารอย่างสามัญประกอบด้วยข้าวและเนื้อวัว ใส่จานอย่างใหญ่...สำหรับท่านที่เคยบินไปยุโรปและได้แวะไปที่เมืองซมัตต์ หรือเมืองบัสราห์ในประเทศอิรัก ที่ภัตตาคารสนามบินก็มีอาหารชนิดนี้จำหน่ายสำหรับผู้ต้องการ”

(Supha Sirimanon, 2008, p. 177)

สุภา ศิริมานนท์ ได้อธิบายถึงลักษณะอาหารชนิดนี้เพิ่มเติม ว่าไม่เป็นที่รู้จักในสังคมไทย และยังให้ความรู้เพิ่มเติมว่า ตนเคยพบว่ามีจำหน่ายที่ได้ด้วย

ส่วนเรื่อง เจงกิสข่าน ของ “สุรียา” พบว่ามีการใช้เชิงอรรถเพื่ออธิบายคำศัพท์และให้ความรู้ทางวัฒนธรรมเพิ่มเติม จำนวน 4 ครั้ง เช่นในบรรพที่สิบแปดที่กล่าวถึงเผ่าเจอร์กินมาขโมยม้าของเตมูยีน นอกจากผู้เขียนจะเล่าเรื่องแบบผู้รู้ เพื่อเล่าเหตุการณ์

การขโมยม้าครั้งนี้ ความว่า

“ว่ากันว่าเผ่าเจอร์กินทำเครื่องหมายลงไว้ในปฏิทินปมเชือก1 เลยทีเดียว
ว่าสมควรจะไปดูตลาดเลาเพื่อขโมยม้าของเผ่าต่าง ๆ เมื่อไร จึงจะจับเหยื่อได้มาก”
 (“Suriya”, 2013, p. 173)

“สุริยา” ยังใช้เชิงอรรถเพื่ออธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับปฏิทินปมเชือก เพื่อ
ไม่ให้การเล่าเรื่องในเนื้อหา ทำให้นวนิยายกลายเป็นงานสารคดีวิชาการไป “สุริยา” จึงใช้
เชิงอรรถให้ผู้อ่านได้อ่านเพิ่มเติมในภายหลังเพื่อเสริมความรู้ควบคู่กับการได้รับความบันเทิง
จากนวนิยาย ว่า

⁴¹ ปฏิทินปมเชือกเป็นพัฒนาการขั้นแรกของมนุษยชาติในความพยายาม
ที่จะจำได้หมายรู้วันเวลาที่สำคัญในการดำรงชีวิต เชื่อกันว่าปฏิทินปมเชือกนี้มีมา
ตั้งแต่มีมนุษย์สมัยหิน ใช้ขมวดปมเชือกบ่งบอกช่วงเวลาที่มีผลไม้ป่า หรือมีปลา
ชุกชุม เผ่าเจอร์กินได้รับความรู้เรื่องปฏิทินปมเชือกนี้สืบตกทอดมาตั้งแต่สมัย
บรรพบุรุษ แล้วใช้ขมวดปมเชือกหมายเอาเวลาเทศกาลต่าง ๆ ตามความเชื่อของ
เผ่าต่าง ๆ ซึ่งเป็นเวลาที่เผ่าเหล่านั้นจะผลออตัวมามาย เป็นโอกาสให้เผ่าเจอร์กิน
ย่องไปตอดขโมยม้าของเผ่าต่าง ๆ มาเป็นของตน
 (“Suriya”, 2013, p. 173)

การใช้เชิงอรรถอธิบายแบบนี้ยังทำให้ผู้อ่านเข้าใจภูมิหลังที่ทำให้ตัวละครแต่ละตัว
มีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปอย่างมีเหตุผล

ในบรรพที่สามสิบเอ็ด มีเนื้อหาแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจงกิสข่านกับพระญาติ
วงศ์สายเจอร์กินคนหนึ่งคือ เกอเกอซู ผู้เป็นหมอผีที่เก่งที่สุดในยุคนั้น “สุริยา” วาดภาพให้
หมอผี เกอเกอซู เป็นผู้มีร่างกายซูบผอม อมโรคแต่เป็นหมอผีที่เก่งกาจที่สุด ความว่า

“เกอเกอซูมีร่างกายผ่ายผอม ดวงหน้าซูบ ตาลึกโหล ไม่แข็งแรงเหมือน
น้องชายอีกคนของเขา แต่สติปัญญานั้นเกอเกอซูมีอยู่อย่างมากมายพอถ่วงดุลกับ
ลักษณะทางกายภาพอันอมโรคร²”

(“Suriya”, 2013, p. 288)

“สุริยา” ได้ใช้เชิงอรรถอธิบายความรู้ทางวัฒนธรรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของหมอมณี จากองค์ความรู้ทางวิชาการที่ผู้เขียนมีความเชี่ยวชาญ ว่า

“² พ่อมดหมอมณีของมองโกลมักจะมีลักษณะทางกายภาพเหมือนกับเกอเกอชุนนี่เพราะการจะเป็นพ่อมดหมอมณีได้ในสังคมวัฒนธรรมนี้มักเริ่มต้นด้วยการที่บุคคลผู้นี้ป่วยเจ็บเจียนตายในตอนวัยรุ่น ครั้นรอดมาได้ก็มีร่างกายไม่แข็งแรง ต่อสู้กับตนเองไว้ได้ด้วยสติปัญญาที่สูงกว่ามนุษย์ทั่วไป... ความเชื่อเกี่ยวกับการได้รับพรให้เป็นพ่อมดหมอมณีด้วยการผ่านการเจ็บไข้ครั้งใหญ่ในตอนอายุย่างเข้าสู่วัยรุ่นนี้ก็มีในบรรดาของชาวเขาเผ่าที่อพยพลงมาจากทางเหนือ เช่นในประเทศไทยความเชื่อเช่นนี้ก็มิในชาวเขาเผ่าม้งในสมัยก่อนรุ่นปัจจุบันนี้ขึ้นไปประมาณหนึ่ง-สองชั่วคน”

(“Suriya”, 2013, p. 288)

นอกจากผู้เขียนจะใช้เชิงอรรถเพื่ออธิบายและให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของพ่อมดหมอมณีในวัฒนธรรมมองโกลแล้ว ยังเชื่อมโยงกับหมอมณีของวัฒนธรรมม้งในประเทศไทยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันด้วย

8) ให้คำอธิบายเพิ่มเติมและวิพากษ์ข้อมูล พบในเรื่อง เจิ้งก๊ชชาน ของ สุภาศิริมานนท์ จำนวน 1 ครั้ง คือ การอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ เจงกิสข่าน เรียกชาห์ มูฮัมมัด ว่าโอรส ในพระราชสาส์นที่ทรงส่งไปว่า เจงกิสข่านจงใจใช้คำเช่นนั้น ความว่า

“67. การกล่าวคำว่า “โอรส” ลงไปในพระราชสาส์นฉบับนี้ ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ระบุว่า เจิ้งก๊ชชาน ได้ทรงกระทำไปด้วยความจงใจทีเดียว...การที่จะใช้คำว่า “โอรส” กับเจ้าแผ่นดินองค์ใดได้นั้น จะต้องมียกอ้างจำกัดเฉพาะในกรณีที่ว่ากษัตริย์ฝ่ายที่ใช้เป็นบรมมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่และมีอำนาจครอบครองเหนือกว่ากษัตริย์องค์ที่จะเป็นฝ่ายผู้รับพระราชสาส์นนั้น ๆ เท่านั้น...จะใช้คำว่า “โอรส” เช่นนี้ต่อกษัตริย์หรือมหากษัตริย์ผู้ทรงอยู่ในฐานะและศักดิ์เสมอกันอย่างเช่นที่เจิ้งก๊ชชานได้ทรงใช้ในกรณีนี้มีได้ เพราะเท่ากับเป็นการดูหมิ่นกันซึ่ง ๆ หน้า”

(Sirimanon, 2008, p. 388)

ทั้งนี้เพื่อเป็นการอธิบายว่าเจงกิสข่านจงใจเขียนราชสาส์นให้มีเนื้อความดูหมิ่นยั่วยุ เพื่อให้ชาห์มุฮัมมัด ซึ่งถือตนว่าเป็นยอดขุนพลและกษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่พระองค์หนึ่งในยุคนั้น เกิดความโกรธจนสั่งประหารทูต เพื่อใช้เป็นข้ออ้างความชอบธรรมในการยกทัพมาทำศึก

นอกจากการใช้เชิงอรรถแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่าเรื่อง **เตมุยีน จอมจักรพรรดิเย็นกิสข่าน** ของ ประพันธ์กร และเรื่องเจงกิสข่าน ของ “สุริยา” มีการหลีกเลี่ยงการใช้เชิงอรรถมากเกินไปจนความจำเป็น โดยเลือกใช้เครื่องหมาย “นลิขิต” หรือ “วงเล็บ” “()” เพื่ออธิบายความหมายของคำ และช่วยให้ข้อความมีความชัดเจนมากขึ้น โดยใช้วิธีพิมพ์หลังข้อความในตัวบทนวนิยายโดยตรงหลายแห่ง

เพื่อบอกหรืออธิบายความหมายของคำ เรื่อง **เตมุยีน จอมจักรพรรดิเย็นกิสข่าน** ของ ประพันธ์กร มีการอธิบายความหมายคำว่า กียัท หลายแห่ง ว่า “พอเป็นเพลลาพลบุสโบไตก็คืนทัพสู่เตมุยีน เตมุยีนรู้ข่าวแล้วสตุติว่า เจ้านี้เป็นกียัท (น้ำไหลเชี่ยวกรากซึ่งมีมีลึงไคขวาง) เป็นนักรบคู่ใจเราอย่างแท้จริงเด็ดขาดแท้เทียว” (PraphanthaKon, 1964, p. 126) และ “ส่วนที่นั่นว่าเคราะห์ดีที่สุดก็คือเขาได้พวกยอดอัควิน กียัท (กระแสน้ำไหลเชี่ยวกราก) อันทรงพลังฝีมือ ชื่อสัตย์ และมีปัญญาดีมาไว้ในมือในขณะนั้นถึงห้านาย” (PraphanthaKon, 1964, p. 143)

เรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุริยา” ใช้อธิบายความหมายของคำภาษามองโกล เช่น “ชนชั้นเจ้าของเผ่าโนมานมีค่าน้ำหน้าชื่อว่า “ตายัง” (แปลว่าเจ้า หรือเจ้าชาย)” (“Suriya”, 2013, p. 244) หรือ “แต่ข่าวเกี่ยวกับความเก่งของเตมุยีน และความฮึกเหิมจะเป็นกรูข่าน (ข่านของข่าน, ข่านผู้มีอำนาจสูงสุด) ของจามูกา” (“Suriya”, 2013, p. 245)

การใช้ “()” เพื่ออธิบายความหมายของคำมีความชัดเจนมากขึ้น และอธิบายเพิ่มเติม พบในเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุริยา” เช่น “อีกประการหนึ่ง ข่านได้ชื่อว่าม้อควินในอารักข์ (โนยันในภาษามองโกล หรือ vassal ถ้ามองจากมุมมองของทวีปยุโรปในยุคกลาง) เป็นยอดบุรุษทั้งสองที่เป็นประมุขของอีกสองค่าย” (“Suriya”, 2013, p. 243)

เพื่อเน้นย้ำข้อความให้มีความชัดเจนมากขึ้น พบในเรื่องเจงกิสข่าน ของ “สุริยา” เช่น “กองทัพของเจ้าชายไตบุกาแห่งเผ่าโนมานพบกับกองทัพใหญ่ของข่านแห่งชนชาติที่อยู่กระโจม (เตมุยีน)” (“Suriya”, 2013, p. 244)

เห็นได้ว่าการอธิบายความหมายของคำหรือเน้นย้ำคำให้ชัดเจน โดยใช้เครื่องหมายนลิขิตหลังคำที่ต้องการ ช่วยนำเสนอข้อมูลและลดการใช้เชิงอรรถ ไม่ทำให้นวนิยาย

คล้ายคลึงงานวิชาการมากเกินไปด้วย

2.2 การอ้างอิงแบบบรรณานุกรม กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ให้ความรู้เกี่ยวกับ บรรณานุกรม ในหนังสือคู่มือสารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2554 ว่า บรรณานุกรม คือ

“การรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิงในเนื้อหาของสารนิพนธ์ โดยรวบรวมไว้ในส่วนท้าย เพื่อให้ผู้อ่านสารนิพนธ์มีความเชื่อมั่นว่าสารนิพนธ์ ได้มีการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารดังที่ได้แสดงไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่าน ในกรณีที่ต้องการตรวจสอบข้อมูลหรือประสงค์ที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังเป็นการให้เกียรติแก่เจ้าของข้อมูลที่เป็นแหล่งค้นคว้าอ้างอิงอีกด้วย” (Division of Educational Services, 2014, p. 37)

โดยปกติแล้วนวนิยายจะไม่นิยมระบุแหล่งที่มาของข้อมูลในรูปแบบบรรณานุกรม แต่ในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยในยุครุ่งเรืองนิยมระบุที่มาของข้อมูลทางประวัติศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์เพิ่มเติมด้วย

เรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุริยา” เป็นเรื่องเดียวที่ใช้การอ้างอิงแบบบรรณานุกรม ซึ่ง “สุริยา” (“Suriya”, 2013, p. 655) ใช้หนังสือในการค้นคว้า 5 เล่มหลัก คือ 1. หนังสือเรื่อง **Genghis Khan, Conqueror of the World** ของ Hartog, Leo de 2. หนังสือเรื่อง **Genghis Khan, Life, Death and Resurrection** ของ Man, John 3. หนังสือเรื่อง **Genghis Khan, His Life and Legacy** ของ Ratchnevsky, Paul 4. หนังสือเรื่อง **Genghis Khan, and the Making of the Modern World** ของ Weatherford, Jack และ 5. หนังสือพจนานุกรม **Encyclopaedia Britannica. Macropaedia**

โดยเอกสารทั้ง 4 เล่มแรก เป็นงานประวัติศาสตร์นิพนธ์ที่มีพื้นฐานมาจากงานวิจัยที่น่าเชื่อถือ เป็นผลงานทางวิชาการที่ทันสมัย มีข้อมูลที่นำเอกสารชั้นต้นอย่างพงศาวดาร ลับมองโกลมาใช้ในการวิเคราะห์ มีการนำเสนอข้อมูลหลากหลาย และสอดแทรกการวิเคราะห์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์อย่างถูกต้อง ตามระเบียบแบบแผนทางการวิจัยทางประวัติศาสตร์ ทำให้หนังสือทั้ง 4 เล่มนี้ นำเสนอภาพเจงกิสข่านเป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพซับซ้อนที่มีทั้งข้อดีและข้อเสียเหมือนบุคลุชนทั่วไป ไม่ใช่ฆาตกรเลือดเย็นที่โหดร้ายดังที่เอกสารประเภทประวัติศาสตร์ สารคดี นวนิยายในช่วงก่อนหน้านี้อาจบรรยายไว้

เมื่อพิจารณานวนิยายเล่มอื่นของ”สุริยา” เพิ่มเติม เช่นเรื่อง **คลีโอพัตรา ราชินี น้ำผึ้งพิษ** (2552) เรื่อง **อเล็กซานเดอร์มหาราชาชาติอาซาไน** (2549) ก็พบว่ามีกระบวนการบรรณานุกรม แสดงที่มาของเอกสารหลักที่ใช้ในการค้นคว้าด้วยเช่นกัน จึงอาจกล่าวได้ว่านวนิยายเจงกิสข่านของ “สุริยา” เลือกใช้เอกสารที่มีพื้นฐานมาจากการวิจัย เพื่อมุ่งนำเสนอภาพลักษณ์ใหม่ของเจงกิสข่านสู่ผู้อ่านชาวไทยในรูปแบบนวนิยาย

2.3. การใช้รูปภาพประกอบ ผู้วิจัยพบว่านวนิยายของ “สุริยา” มีการนำเสนอภาพแผนที่ บุคคล สถานที่ และภูมิประเทศ ที่มีความสอดคล้องกับฉากในเรื่อง การสร้างสรรค์ภาพประกอบจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถรับสารได้มากขึ้น และเกิดจินตนาการทางการรับรู้ไปพร้อมกับการรับรสบันเทิงในนวนิยาย ดังที่ พิเชษฐ สุทรโชติ เสนอว่า การสร้างสรรค์ภาพประกอบช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการรับเนื้อหาสาระได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเสริมจินตนาการในการรับรู้ร่วมกับภาพประกอบ โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ

“1. ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก มักนิยมภาพประกอบที่เน้นภาพมากกว่าตัวหนังสือ ซึ่งภาพวาดนั้นจะสอดคล้องกับบรรยากาศในช่วงวัยการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งในแง่คิดและจินตนาการ

2. ภาพประกอบหนังสือสารคดี เป็นการสร้างภาพประกอบที่เน้นการสื่อสารความหมายและอารมณ์ของภาพโดยส่วนใหญ่ มักจะใช้เป็นภาพถ่ายซึ่งจะต้องใช้ความเชี่ยวชาญในการบันทึกภาพ

3. ภาพประกอบหนังสือวิชาการ จะเน้นภาพประกอบที่เหมาะสม ถูกต้องและเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระเป็นหลักเพื่อสนับสนุนเนื้อหาวิชาการที่เขียนขึ้น

4. ภาพประกอบหนังสือนวนิยาย หรือเรื่องสั้น เป็นการเขียนภาพประกอบที่เน้นอารมณ์ ความรู้สึกและจินตนาการให้อิสระแก่ผู้สร้างสรรค์ภาพได้แสดงออกอย่างเต็มที่ ซึ่งภาพนั้นจะถ่ายทอดอารมณ์อย่างประสานสอดคล้องกับเรื่องราวที่ผู้เขียนแต่งขึ้น”

(Suntornchot, 2011, p. 175)

เมื่อพิจารณากลวิธีเลือกภาพที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาของ สุภา ศิริมานนท์ และ”สุริยา” พบว่ามี 3 ประเด็นหลัก คือ ภาพแผนที่ ภาพบุคคล ภาพฉากและภูมิประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ภาพแผนที่ หนังสือ **เจงกิสข่าน** ของสุภา ศิริमानนท์ ได้พิมพ์ภาพประกอบเป็นภาพแผนที่แสดงพื้นที่อาณาจักรมองโกลภายหลังการสวรรคตของเจงกิสข่าน ในปี ค.ศ. 1227 (Sirimanon, 2008, pp. 852-853) โดยพิมพ์ไว้ด้านท้ายเล่ม ซึ่งภาพ The Mongol Empire at the Death of Genghis Khan, 1227 (BW) มีแหล่งที่มาจากหนังสือ A Short History of the World, ของ เอช. จี. เวลส์ (H.G. Wells) ตีพิมพ์เมื่อ ค.ศ.1922 ตรงกับ พ.ศ. 2465

ส่วนเรื่อง **เจงกิสข่าน** ของ “สุริยา” ได้ใช้แผนที่เป็นส่วนสำคัญในการช่วยแสดงฉากของเรื่องให้มีความชัดเจนมากขึ้น โดยพบวิธีการใช้แผนที่ 2 ส่วน คือ

1.1) **การใช้แผนที่ในส่วนนำเรื่อง** สุริยา (“Suriya”, 2013, p. 6) ใช้แผนที่ในส่วนนำเรื่องจำนวน 2 ภาพ โดยเป็นภาพแผนที่ แสดงถึงเขตแดนที่เป็นมาตุภูมิเดิมของเจงกิสข่าน และแผ่นดินส่วนที่เพิ่มขึ้นหลังแผ่ขยายอำนาจ Mongol Homeland and Surround Tribes ในแผนที่แสดงการกระจายตัวของชนเผ่าต่าง ๆ ในเขตทุ่งหญ้าสเตปป์ เช่น เผ่าเคเรอิต เผ่าไบนแมน แสดงเปรียบเทียบกับภาพแผนที่จักรวรรดิมองโกลอันกว้างใหญ่ในช่วงปี ค.ศ. 1200 (พ.ศ.1743) เพื่อให้เห็นการขยายอาณาเขตจักรวรรดิได้อย่างกว้างใหญ่ไพศาล

1.2) **การใช้แผนที่แทรกในเนื้อหา** สุริยา (“Suriya”, 2013, p. 536) ใช้การนำเสนอแผนที่จักรวรรดิมองโกลที่พระเจ้าพรตเจงกิสข่านครอบครองแถบเอเชียกลางถึงยุโรปแทรกในเนื้อหาส่วนที่กล่าวถึงการแผ่ขยายอำนาจของเจงกิสข่าน

2) **ภาพบุคคล** เรื่องเจงกิสข่าน ของ “สุริยา” ได้พิมพ์ภาพบุคคลประกอบในส่วนนำเรื่องเพื่อช่วยแสดงภาพของตัวละครให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยมีวิธีการแทรกภาพบุคคล 2 ส่วน คือ

2.1) **การใช้ภาพบุคคลประกอบในส่วนนำเรื่อง** (“Suriya”, 2013, pp. 32, 28, 30) สุริยาได้ใช้ภาพประกอบ เป็นภาพวาดของเจงกิสข่านที่มีการเผยแพร่อย่างแพร่หลายที่สุด วาดโดยจิตรกรชาวจีนประกอบในส่วนนำเรื่อง ลักษณะเป็นภาพชายชราหนวดเครายาวสีขาว ใบหน้าอวบอิม แววพระเนตรมีความมุ่งมั่นแต่แฝงด้วยความเมตตา และยังมีภาพอนุสาวรีย์เจงกิสข่านที่มองโกเลีย ภาพวาดโอโกเดข่าน ราชบุตรองค์ที่ 3 ของเจงกิสข่าน และภาพวาดบุคคลชาวมองโกลหลายรูป ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านจินตนาการภาพในนวนิยายชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2) การใช้ภาพบุคคลประกอบในเนื้อหา สุริยาได้ใช้ภาพวาดเจงกิสข่านในวัยหนุ่มแรกประกอบเนื้อหาในช่วงอายุที่สอดคล้องกัน (“Suriya”, 2013, p. 212) นอกจากนี้สุริยายังนำเสนอภาพวาดของ เตบ-เทนกวี หรือ หมอผีเกอเกอซู (“Suriya”, 2013, p. 436) เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการภาพของหมอผีชาวมองโกลตามการจินตนาการของผู้เขียนได้ชัดเจนขึ้น

3) ภาพฉากและภูมิประเทศ (“Suriya”, 2013, pp. 8-29) ยังได้ใช้ภาพถ่ายสถานที่จริงในประเทศมองโกเลีย และภาพวาดฉากการสู้รบหลายภาพ ใช้เป็นภาพประกอบทั้งส่วนนำเรื่อง และแทรกในเนื้อเรื่องด้วยหลายภาพ ทำให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการตามการวาดภาพฉากด้วยการประพันธ์ของผู้เขียนได้ง่ายยิ่งขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นแสดงว่า ผู้เขียนได้นำวิธีการใช้ภาพประกอบในงานประเภทงานวิชาการมาใช้กับงานเขียนของตน เพื่อช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพฉากได้ง่ายขึ้น เมื่อพิจารณาเพิ่มเติมจากนวนิยายของ “สุริยา” อีก 4 เรื่อง คือเรื่อง อเล็กซานเดอร์มหาราชชาติอาชาไนย พ.ศ.2549 เรื่อง คลีโอพัตรา ราชนิพิษน้ำผึ้ง พ.ศ. 2552 เรื่อง มายาในมายา พ.ศ.2554 เรื่อง ลอเรนซ์แห่งอาราเบีย พ.ศ.2559 ก็พบว่ามีการใช้ภาพประกอบเป็นภาพถ่ายสี และภาพวาดแผนที่ ภาพบุคคล ภาพฉากและภูมิประเทศต่าง ๆ เช่นเดียวกัน จึงแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนและสำนักพิมพ์เห็นความสำคัญในการใช้ภาพประกอบ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเนื้อหากับรูปภาพ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการเชื่อมโยงระหว่างภาพและเนื้อหา ทั้งยังเสริมอรรถรสในการอ่านนวนิยายได้ดียิ่งขึ้น

3. การใช้บทวิจารณ์นำเรื่อง

การใช้บทวิจารณ์นำเรื่องในนวนิยายเจงกิสข่านของนักเขียนไทยร่วมสมัย พบเพียงสำนวนเดียวคือ เรื่อง **เจงกีสข่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ ที่สำนักพิมพ์ได้นำบทวิจารณ์ของ ทวีป วรดิลก นักเขียนและนักหนังสือพิมพ์ ชื่อตั้งของเมืองไทย ซึ่งเป็นที่รู้จักในนามปากกา “ทวีปวร” และเป็นผู้ที่เคยมีอุดมการณ์ร่วมกันในช่วงที่ สุภา ศิริमानนท์ ถูกปราบปรามและคุมขัง จากรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ช่วงปี พ.ศ. 2495 ในยุคกบฏสันติภาพแล้ว ทวีปวรดิลก ยังเป็นผู้เชี่ยวชาญประวัติศาสตร์ พงศาวดาร และเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศจีนอีกด้วย คุณสมบัติดังกล่าวสามารถใช้เป็นสิ่งที่ช่วยยืนยันความน่าสนใจ และความถูกต้องของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์เล่มนี้ได้เป็นอย่างดี ทั้งยังส่งผลให้มีผู้สนใจนวนิยายเรื่องนี้มากขึ้นด้วย

บทวิจารณ์ของทวีปวร ดิลก ได้กล่าวถึงสภาพสังคมแวดล้อมในช่วงที่ สุภา ศิริमानนท์ เขียนนวนิยายเรื่องเงือกก็ซ่าน หลังจากพ้นโทษออกจากเรือนจำแล้ว ทั้งยังเชื่อมโยงให้เห็นการนำเสนอแนวความคิดทางการเมือง ผ่านขุนศึกแห่งยุคอดีต คือ ขาห์ มุฮัมมัด แห่งคอเรส ที่เป็นภาพสะท้อนของ จอมพล ป.พิบูลสงคราม ซึ่งมีพฤติกรรม “เก็บ” “อิงทิ้ง” “จำคุก” นักการเมืองฝ่ายตรงข้ามและปัญญาชนอย่างโหดร้าย ดังความว่า

“การปกครองอันโหดร้ายทารุณของขาห์ มุฮัมมัดดังกล่าว ที่แท้ก็เป็นการสะท้อนยุคสมัยของเมืองไทยในยุคที่คุณสุภามีประสบการณ์มานั่นเอง จากการ “เก็บ” “อิงทิ้ง” ฯลฯ ที่มีอยู่ดาษดื่นในเมืองไทยยุคนั้น และนักการเมืองฝ่ายตรงข้ามหลายคนของรัฐบาลจอมพล ป.ที่ถูกสังหารโหดหาตัวฆาตกรไม่ได้ ก็เป็นที่ทราบกันดีว่า มือเพชรฆาตได้แก่อศวินของ พล.ต.อ.เผ่า ศุภชลาศัย ท.ส.จอมพล ป. สำหรับบรรดานักเขียนอิสระอย่างนักพรตในเรื่องที่อาญาถึงทำทนายอำนาจของขาห์ มุฮัมมัด แทนแทนเดินขบวนคัดค้านการที่ขาห์จะประหารนักพรตนอกรีตก็พอจะเทียบได้กับนักศึกษา, ปัญญาชน, นักคิดนักเขียนมากมายที่เคยมีบทบาทเรียกร้องสันติภาพจนถึงถูกจับในคดีกบฏสันติภาพเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2495 ตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั่นเอง”

(Woradilok, 2008, pp. 19-20)

ทวีป วรดิลก ยังได้แนะนำวิธีการอ่านงานเขียนของสุภา ที่มีลักษณะเป็น “Serious Readers” เพื่อให้ผู้อ่านค่อย ๆ อ่านเพื่อได้ความบันเทิงควบคู่กับการได้รับความรู้ทางวิชาการ เนื่องจากมีอาชีพเป็นนักหนังสือพิมพ์และนักวิชาการจึงเชี่ยวชาญด้านนี้มากกว่าการเขียนนวนิยาย ความว่า

“ข้อเขียนของคุณสุภาค่อนข้างหนัก เพราะมุ่งไปยังผู้อ่านประเภท Serious Readers อย่างที่เคยเขียนและเคยทำหนังสือพิมพ์ประเภทนี้มาชั่วชีวิตของความเป็นนักหนังสือพิมพ์...ก็ขอได้โปรดอ่าน “เงือกก็ซ่าน” ด้วยความเข้าใจในตัวผู้ประพันธ์ในแง่ที่ว่า เป็นนักวิชาการโดยพื้นฐาน และการประพันธ์นวนิยายเรื่องนี้ ผู้ประพันธ์ก็มุ่งที่จะให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์แก่ผู้อ่านด้วย ทั้งนี้ ในรูปแบบของนวนิยายนั่นเอง”

(Woradilok, 2008, p. 18)

ทวีป วรดิлок ยังกล่าวถึงข้อจำกัดในการค้นคว้าข้อมูลที่น่าสนใจในนวนิยายในช่วงเวลานั้น ที่ค้นคว้าข้อมูลได้อย่างจำกัด แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลเทียบกับข้อจำกัดในการค้นคว้าข้อมูลแล้ว นวนิยายเรื่องดังกล่าวยังคงมีความน่าเชื่อถืออยู่มาก ความว่า

“แต่ปรากฏการที่รัฐบาลขุนศึกของไทยได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อปิดกั้นความพยายามในการแสวงหาความรู้ก็ได้ตั้งมั่นขัดขวางอยู่เสมอดังภูเขาแห่งอวิชา จนเป็นการพันวิสัยที่จะกระทำได้... เพราะฉะนั้นภายใต้เงื่อนไขจำกัดหลายต่อหลายประการ ในเบื้องแรกก็คือการใช้หนังสือประวัติศาสตร์ของอาณาจักรคอเรสม์และประวัติศาสตร์จักรวรรดิเมโกลตลอดจนหนังสืออื่น ๆ อีกหลายเล่มอย่างที่คุณสุภาใช้ แต่ก็ไม่สามารถอ้างอิงให้ชัดเจนได้ ดังที่ผู้อ่านจะได้เห็นเมื่ออ่านรายละเอียดตามขั้นต่าง ๆ ที่คุณสุภาอุตสาหะค้นคว้ามามากมายและละเอียดถี่ถ้วนเป็นพิเศษที่ถือได้ว่าเป็นการให้ความรู้แก่ผู้อ่านในยุคสมัยที่ต้องถูกจำกัดความรู้ สำหรับเอกสารหนังสือใด ๆ จากสาธารณรัฐประชาชนจีน ก็เป็นอันว่าในยุคสมัยดังกล่าวนี้เป็นอันสิ้นหวังไปเลยโดยสิ้นเชิง”

(Woradilok, 2008, p. 23)

ความโดดเด่นของนวนิยายเรื่องนี้จึงเป็นด้านวิชาการ ที่เน้นความรู้ทางประวัติศาสตร์และแนวคิดทางการเมือง โดยใช้รูปแบบนวนิยาย ทั้งแสดงว่าข้อมูลที่ใช้ในเรื่องมีความเหมาะสมและน่าเชื่อถือเพียงพอแล้ว

นอกจากนี้ยังให้ความรู้เกี่ยวกับชื่อภาษาจีน ที่สุภาแปลมาจากภาษาอังกฤษอีกทอดหนึ่งว่า การแปลภาษาจีนจากเอกสารภาษาอังกฤษยอมทำให้ถ้อยเสียงออกมาผิดพลาดได้ เช่น

“โดยที่มีชื่อเกี่ยวกับจีนอยู่เล็กน้อยที่มอยากจะขอชี้แจงเพิ่มเติม เพื่อความกระจ่างของท่านผู้อ่าน กล่าวคือ สำหรับคำว่ากษัตริย์ชุนั้น เข้าใจว่าคุณสุภาคงจะเขียนจากภาษาอังกฤษที่ว่า Sung...คำว่า Sung นี้ สำเนียงจีนกลางออกเสียงว่าซ่ง อย่างไรก็ตาม การออกเสียงตามสำเนียงจีนกลางที่จีนในปัจจุบันถือเป็นมาตรฐานนั้น อย่างไรก็ตามแต่ผู้ที่ไม่เคยเรียนภาษาจีนเลย แม้แต่ผู้รู้ภาษาจีนดีสามารถอ่านออกเขียนได้ สำพั้งที่เห็นชื่อจีนในภาษาอังกฤษ ก็ไม่มีทางที่จะออกเสียงให้ถูกต้องตามสำเนียงจีนกลางได้ ถ้าไม่ได้เห็นตัวอักษรจีน”

(Woradilok, 2008, pp. 21-22)

ผู้เขียนบทวิจารณ์ได้แสดงข้อคิดเห็นว่าความผิดพลาดเล็กน้อยนี้เป็นที่ยอมรับได้ เนื่องจากผู้เขียนมีข้อจำกัดในการค้นคว้าข้อมูล และความผิดพลาดนี้ ก็ไม่กระทบกับความน่าเชื่อถือโดยรวมของนวนิยายเรื่องดังกล่าวด้วย

เมื่อพิจารณาประเด็นด้านพัฒนาการของนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ในประเทศไทย ตามแนวคิดของ อภิรักษ์ชัยปัญหา (Chaipanha, 2003, pp. 96-101) ที่ศึกษานวนิยายอิงประวัติศาสตร์การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 พบว่า นวนิยายเรื่อง **เจิ้งก๊ี้ช่าฮาน** ของ สุภา ศิริमानนท์ เขียนขึ้นในยุคปรับตัว คือช่วง พ.ศ. 2508-2517 ในช่วงนี้นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยมีการมีการปรับตัว ที่พัฒนาจากเรื่องอ่านเล่นเป็นวรรณกรรมเพื่อสังคม และมีประพันธ์วิธีที่น่าสนใจมากขึ้น เป็นยุคที่เริ่มมีการคาดหวังให้ผู้เขียนนำเสนอความรู้ทางประวัติศาสตร์ควบคู่กับความสนุกสนาน นวนิยายในช่วงนั้นก็เช่น เรื่อง **ฟ้าใหม่** ของ ศุภร บุนนาค ได้เริ่มมีการใช้การอ้างอิงแบบเชิงบรรณอ้างอิงแล้ว แต่ยังไม่มีการนำบทวิจารณ์มาประกอบในส่วนนำเรื่อง

การใช้บทวิจารณ์นำเรื่องเริ่มปรากฏในนวนิยายยุครุ่งเรือง ระหว่าง พ.ศ. 2522-2533 ที่มีกลุ่มผู้อ่านมุ่งหวังความบันเทิง มุ่งความรู้ทางประวัติศาสตร์ และมุ่งวิเคราะห์วิจารณ์ ทำให้สำนักพิมพ์ที่พิมพ์นวนิยายในช่วงเวลาดังกล่าว เริ่มนำบทวิจารณ์มาพิมพ์รวมไว้ในนวนิยายฉบับพิมพ์รวมเล่ม ด้วยเหตุนี้กองทุนสุภา ศิริमानนท์ จึงนำบทวิจารณ์ของทวีป วรติลก มาพิมพ์ไว้ด้วย เพื่อช่วยยืนยันความถูกต้องของข้อมูลทางประวัติศาสตร์ และสนองตอบความต้องการของผู้อ่านในยุคนั้น

อภิปรายผลและสรุปผล

การศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นวนิยายอิงประวัติศาสตร์เป็นนวนิยายที่เขียนได้ยาก และแตกต่างจากนวนิยายชนิดอื่น ซึ่งผู้เขียนต้องค้นคว้าข้อมูลทางประวัติศาสตร์ประกอบการเขียนอย่างถูกต้อง ไม่สามารถเขียนขึ้นโดยใช้จินตนาการของผู้เขียนได้เพียงอย่างเดียว ยิ่งเป็นนวนิยายที่แสดงวัฒนธรรมที่แตกต่างจากวัฒนธรรมของตนหรือกลุ่มผู้อ่านด้วยแล้ว ยิ่งต้องใช้ฝีมือการพรรณนาอย่างละเอียดมากขึ้น ดังที่ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ กล่าวไว้ว่า

“นวนิยายที่ผู้แต่งมุ่งแสดงวัฒนธรรมที่ผิดแผกไปจากวัฒนธรรมของผู้แต่งและผู้อ่าน ก็ต้องใช้กลวิธีอย่างทีกล่าวมาแล้ว เช่น ผู้แต่งเป็นชาวตะวันตก เขียนนวนิยายเรื่องคนตะวันออก ผู้แต่งก็ต้องบรรยาย และพรรณนาเหตุการณ์ ฉากและอุปกรณ์ชีวิตต่าง ๆ ให้ผู้อ่านแลเห็นภาพ...นวนิยายที่ต้องบรรยาย เหตุการณ์ให้ละเอียดเป็นพิเศษ พรรณนาภูมิประเทศและชี้แจงเรื่องอุปกรณ์ในการครองชีวิตมากเป็นพิเศษกว่านวนิยายทั่ว ๆ ไป อีกพวกหนึ่งก็คือนวนิยายที่ใช้ประเทศสมมุติ มีวัฒนธรรมสมมุติ ในนวนิยายชนิดนี้ ผู้แต่งจะต้องทำให้ผู้อ่านเห็นภาพเบื้องหลังของเรื่องราวที่เกิดขึ้น จึงต้องใช้กลวิธีพิเศษไปจากนวนิยายทั่วไป”

(Thepphayasuwan, 2000, pp. 172-173)

นักเขียนนวนิยายจึงต้องศึกษาค้นคว้าเอกสารทางประวัติศาสตร์จากพงศาวดาร หนังสือประวัติศาสตร์ ฯลฯ เพื่อได้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์มาใช้เป็นข้อมูลในการแต่ง ให้เกิดความสมจริงทั้งด้านการดำเนินชีวิต ฉาก บทสนทนาที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและยุคสมัย โดยนักเขียนต้องไม่ลืมว่าตนทำหน้าที่เสนอนวนิยายที่เป็นบันเทิงคดี ไม่ใช่นำเสนอสารคดีที่เน้นความรู้มากกว่าความสนุกสนาน นักเขียนจึงต้องคัดเลือกเนื้อหาที่จะนำเสนอ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความเป็นบันเทิงคดี นักเขียนที่มีพื้นฐานเป็นนักวิชาการจึงสอดประสานความรู้เชิงประวัติศาสตร์กับการนำเสนอความบันเทิงเข้าด้วยกัน นอกจากนี้จะมีวิธีในการนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่ผ่านการนำเสนอเนื้อเรื่องในนวนิยายแล้วยังเสนอแบบศึกษาบันเทิงผ่านการนำเสนอคำนำ การใช้การอ้างอิงแบบวิชาการ การใช้บทวิจารณ์นำเรื่อง และการคัดลอกพงศาวดารมาใช้อ้างอิง (Chaipanha, 2006, pp. 1-17)

พบว่ากลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง “เงือกสีข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัย ช่วงระหว่าง พ.ศ. 2498 ถึง พ.ศ. 2556 จำนวน 3 เล่ม มี 3 รูปแบบ คือ การนำเสนอผ่านคำนำ การอ้างอิงแบบวิชาการ และการใช้บทวิจารณ์นำเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอริรักษ์ ชัยปัญหา ที่พบว่า นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ไทยมีการนำเสนอแบบศึกษาบันเทิง 4 รูปแบบ (Chaipanha, 2006, pp. 1-17) แต่มีความแตกต่างเพียงไม่พบการคัดลอกพงศาวดารมาใช้อ้างอิงเท่านั้น โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ด้านการนำเสนอผ่านคำนำ พบว่าผู้เขียนใช้พื้นที่คำนำชี้แจงวัตถุประสงค์การเขียน ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านทราบแนวการประพันธ์ของเรื่อง เช่น เรื่อง **เจิ้งกี้ชาน** ของ สุภา ศิริमानนท์ มีวัตถุประสงค์ต่างจากฉบับอื่น โดยสุภาเน้นนำเสนอธาตุแท้ของขุนศึกที่มีความโหดเหี้ยมทารุณโดยเชื่อมโยงฉากการสู้รบระหว่างซำห์ มูฮำมัดและเจงกิสชาน กับขุนศึกในประวัติศาสตร์ไทยที่อยู่ในช่วงชีวิตของผู้เขียนคือ จอมพล ป.พิบูลสงคราม และจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ นอกจากนี้ยังใช้พื้นที่คำนำชี้แจงที่มาของข้อมูลในเรื่องเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือด้วย

ด้านการอ้างอิงแบบวิชาการพบ 3 ลักษณะคือ การใช้เชิงอรรถ การใช้บรรณานุกรม และการใช้ภาพประกอบ การใช้เชิงอรรถพบว่า เรื่อง **เจงกิสชาน** ของสุรียา เป็นเรื่องเดียวที่ใช้เชิงอรรถอ้างอิงเพื่อเสนอแหล่งศึกษาเพิ่มเติม ส่วนการใช้เชิงอรรถเสริมความ พบว่ามีวัตถุประสงค์ 8 ประการ คือ เพื่อใช้อธิบายศัพท์ และชื่อตำแหน่งต่าง ๆ ที่มาจากภาษาต่างประเทศ เพื่อใช้อธิบายฉากชื่อเมือง ชื่อสถานที่ เครื่องแต่งกาย และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ เพื่อบอกที่มาของข้อมูลหรืออ้างอิงข้อมูล เพื่อบอกแนวคิดหรือขยายแนวคิด เพื่ออธิบายที่มาของศัพท์ร่วมกับอธิบายภูมิหลังของเรื่อง เพื่ออธิบายรายละเอียดตัวละครที่มีชีวิตจริงในประวัติศาสตร์เพิ่มเติม เพื่ออธิบายคำศัพท์และให้ความรู้ทางวัฒนธรรมเพิ่มเติม และเพื่อให้คำอธิบายเพิ่มเติมและวิพากษ์ข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาวัฒนธรรมที่แตกต่างกับผู้อ่าน ให้เกิดความเข้าใจเนื้อหานวนิยายโดยไม่ต้องอธิบายแทรกบทบรรยายหรือบทสนทนาในเรื่องโดยตรง ซึ่งจะทำให้นวนิยายมีความใกล้เคียงงานวิชาการมากขึ้น ผู้อ่านสามารถศึกษาข้อมูลที่สำคัญเพิ่มเติมจากเชิงอรรถช่วยให้อ่านเรื่องได้เข้าใจและมีอรรถรสยิ่งขึ้น การอ้างอิงแบบบรรณานุกรมพบเฉพาะเรื่องเจงกิสชานของ “สุรียา” เท่านั้น โดยมีเหตุผลเพื่อให้ผู้อ่านสามารถย้อนกลับไปศึกษาแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมได้ และเป็นสิ่งยืนยันความถูกต้องของข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่นำมาใช้

ส่วนการใช้รูปภาพประกอบพบว่าเรื่อง **เจงกิสชาน** ของ “สุรียา” และเรื่อง **เจิ้งกี้ชาน** ของ สุภา ศิริमानนท์ มีการนำเสนอภาพแผนที่เพื่อให้เห็นอาณาเขตของอาณาจักรมองโกลที่กว้างใหญ่ไพศาล ยังพบว่านวนิยายเรื่อง **เจงกิสชาน** ของ “สุรียา” มีลักษณะเด่นที่มีการใช้ภาพประกอบคล้ายงานเชิงวิชาการประเภทสารคดีและนวนิยาย โดยใช้ภาพประกอบสีและขาวดำของบุคคล สถานที่ ภูมิประเทศ และแผนที่ ที่สื่ออารมณ์และมีความสอดคล้องกับเนื้อหาในนวนิยายหลายภาพ โดยมีวิธีแทรกภาพประกอบทั้งในส่วนนำเรื่องและแทรกในเรื่อง โดยภาพประกอบเหล่านี้ส่งผลดีกับผู้อ่านนวนิยาย เนื่องจากช่วยให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการเห็นฉาก และสภาพภูมิประเทศตลอดจนภาพบุคคลได้ดียิ่งขึ้น ส่ง

ผลต่อการจินตนาการเชื่อมโยงระหว่างภาพควบคู่กับรสของถ้อยคำในนวนิยาย

การใช้บทวิจารณ์นำเรื่องพบในเรื่อง **เจ็งกีสข่าน** ของ สุภา ศิริमानนท์ เท่านั้น เนื่องจากช่วงเวลาที่ดีพิมพ์รวมเล่มนวนิยาย สำนักพิมพ์นิยมนำบทวิจารณ์ของผู้มีชื่อเสียงมาตีพิมพ์ร่วมด้วย เพื่อให้เกิดความน่าสนใจอ่าน ช่วยยืนยันความถูกต้องของข้อมูลทางประวัติศาสตร์ และเพื่อชี้แนะการอ่านนวนิยายดังกล่าว

การศึกษาครั้งนี้ไม่ปรากฏการคัดข้อมูลทางประวัติศาสตร์มานำเสนอก่อนเข้าสู่เนื้อเรื่อง ดังเช่นที่ปรากฏในนวนิยายอิงประวัติศาสตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ตามการศึกษาของ อภิรักษ์ ชัยปัญหา (Chaipanha, 2006, pp. 1-17) สาเหตุอาจเนื่องจากนวนิยายเรื่องเจ็งกีสข่านของนักเขียนไทยร่วมสมัย มีข้อมูลที่น่ามาประกอบสร้างจากหนังสือสารคดี บทความทางวิชาการ และหนังสือประวัติศาสตร์เป็นหลัก ไม่ได้ใช้ข้อมูลจากจากเอกสารประเภทพงศาวดาร จึงไม่มีการคัดข้อมูลทางประวัติศาสตร์เพื่อสร้างความน่าเชื่อถืออีก

ผู้วิจัยพบว่าเรื่อง **เตมูยีน จอมจักรพรรดิเยนกีส์ข่าน** ของ ประพันธ์กร และเรื่อง **เจ็งกีสข่าน** ของ “สุริยา” มีการใช้เครื่องหมาย “นลิขิต” หรือ “วงเล็บ” “()” เพื่ออธิบายความหมายของคำและช่วยให้ข้อความมีความชัดเจนมากขึ้น โดยพิมพ์หลังข้อความในตัวบทนวนิยายโดยตรง ซึ่งสามารถลดการใช้เชิงอรรถที่อาจทำให้นวนิยายมีความคล้อยงานวิชาการมากเกินไปด้วย

Reference

- “Suriya” (pseudonym). (2013). **Chengkitsakhan** (In Thai) [Genghis Khan]. Bangkok: Aksornsobhon.
- Chaipanha, A. (2003). **Wikhro nawaniyai ing prawattisat kan sia krung si ayutthaya khrang thi 2** (In Thai) [An Analysis of Historical Novels Dealing with the Fall of Ayutthaya in 1767] . (Master' s thesis). Silpakorn University, Bangkok.
- Chaipanha, A. (2004). Kansueksa wikhro nawaniyai ing prawattisat kan sia krung si ayutthaya khrang thi 2 (In Thai) [An Analysis of Historical Novels Dealing with the Fall of Ayutthaya in 1767]. **The Journal of Humanities and Social Science Burapha University**, **12**(16), 115-132.
- Chaipanha, A. (2006). Kan nam sanoe baep sueksa banthoeng nai nawaniyai ing prawattisat thai (In Thai) [The Edutainment aspect in the Contemporary Thai Historical Novels]. **The Journal of Humanities and Social Science Burapha University**, **14**(20), 1-17.
- Division of Educational Services. (2014). **khumue saraniphon mahawitthayalai phayao phoso 2554** (In Thai) [Thesis Guide University of Phayao 2011]. Phayao: Division of Educational Services University of Phayao.
- Jeennoon, P. (2017). **wannakhadi kiaokap prawattisat** (In Thai) [Literature as Related to History]. Songkhla: Faculty of Humanities and Social Sciences Thaksin University.
- Jintakanon, A & Pansing, T. (1950). **Temujin (Chom chakkraphat yenghitskhan)**. Phra Nakhon: So Pricha Printing House.
- Office of Graduate Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (2019). **khumue kan chattham witthayaniphon radap bandit sueksa** (In Thai) [Thesis Preparation Guide Graduate level].

Pathum Thani: Office of Graduate Rajamangala University of Technology Thanyaburi.

- Phanthakoengamon, T. (1998). **Nawaniyai lae rueangsan kansueksa choeng wikhro lae wichan** (In Thai) [Novels and short stories Analytical and Critical Study]. Songkhla: Faculty of Humanities and Social Sciences Songkhla Rajabhat Institute.
- Praphanthakon (pseudonym). (1964). **Temuyin chom chakkraphat Yenghisakhan** (In Thai) [Temujin : The emperor Genghiskhan] (2nd ed.). Bangkok: Kasem Bannakit Publisher.
- Phisphumvidhi, P. (2012). **Rai-ngan kan wichai rueang kan wikhro laksana kan chai khomun prawattisat thai nai nawaniyai farangset ing prawattisat thai rueang fon khon haeng ayutthaya lae tak sin maharat chat nakrop khong khlae khip – fok** (in Thai) [Research report Analyze of the Use of Historical information in the French translation of Thai history-based-novels “Le Ministre des Mousons” and “Le Roi des Rizières” by Claire Keep-Fox]. **Bulletin De L' Association Thaïlandaise Des Professeurs de Français Sous haut patronage royal de Son Altesse Royale la Princesse Maha Chakri Sirindhorn**, 35(1), 48-59.
- Wells, H.G.. (1922). **A Short History of the World**. London: Cassell & Co, Ltd Publishing.
- Sirimanon, S. (2008). **Chengkitsakhan** (In Thai) [Genghis Khan] (3rd ed.). Bangkok: Maekhamphang Publisher.
- Suntornchot, P. (2011). Sinlapa kan wat phapprakop (In Thai) [Art for illustration]. **Kullastree**. (1), 174-176. Retrived from <http://suphanburicampus.dusit.ac.th/report/phichet/p14.pdf>
- Thepphayasuwan, B.M.L.. (2000). **Wikhro rot wannakhadi thai** (In Thai) [Analytical taste of Thai literature] (3rd ed.). Bangkok: Siam.

- Thongkhamphao, W. (2007). **Phap tuathaen khong somdet phra maha tham racha nai wannakam thai** (in Thai) [Representations of King Mahadhammaraja in Thai literature]. (Master' s thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Tingkote, W. (2019). The Use of Image Language in Horror Novel Set 4 Deaths of Phakinai. **Wiwitwannasan Journal of Language and Culture**, 3(2), 63-80.
- Woradilok, T. (2008). **Nawaniyai choeng prawattisat khong khun Supha Sirimanon** (In Thai) [Historical novels of Mr. Supha Sirimanon]. In Sirimanon, S., Chengkitsakhan (pp.9-26). (3rd ed.). Bangkok: Maekhamphang Publisher.

**การศึกษาการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ”
ของ อรจิรา พลามุ๊กโขมคิยา เขมียาโตมแดง อสุนบาดาล
และ นางมารบูรพา เพื่อสร้างแบบฝึกหัดเรื่องการใช้คำอุทานของ
นักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**

The Analysis of Exclamations in the Translated Novel
“Ongyingkammalo - My Fair Lady” by Onjira, Plamuekkhomkhiao,
Miaokhomdaeng, Asunbadan and Nangmanburapha to construct
the exercise package on the use of exclamations for Chinese
students at Chiang Rai Rajabhat University

ซี ไบหยวน¹ / ปฎิพันธ์ อุทยานุกุล² / ยุปิน จันทร์เรือง³
Zi Biyuan¹ / Patipan Utayanokul² / Yupin Chanroung³

*^{1,2,3} Thai Language and Culture Program, Faculty of Humanities
Chiang Rai Rajabhat University
Chiang Rai 57000, Thailand
Corresponding author. Email: yhzby2013@gmail.com*

Received: March 4, 2020

Revised: May 7, 2020

Accepted: May 31, 2020

Abstract

This article is intended to analyze the exclamations and to construct the exercise package on the use of exclamations in the translated novel “Ongyingkammalo - My Fair Lady” for Chinese students at Chiang Rai Rajabhat University. The data source recruited the 1,021 exclamations in the 6

translated novels entitled “Ongyingkammalo - My Fair Lady” by Onjira Plamuekkhomkhiao Miaokhomdaeng Asunbadan and Nangmanburapha. The research instruments were a form recording exclamations which consisted of 2 parts 1) The use of exclamations involving analysis of types, functions, and its meaning; 2) The analysis of exercise package on the use of exclamations. The statistics for data analysis were IOC, frequency, and percentage. The results showed that: 1) The analysis of exclamations revealed 4 types : Secondary Interjection , Conative Interjections , Cognitive Interjections, Volitive Interjections 2) The analysis of the exclamation functions revealed 3 items : supplementary utterance, strengthening utterance, expressing speakers’ feelings comprising 8 types i.e. shocking, anger, demanding or informing , understanding or perceiving , sympathy, delighted, surprised, suffering. 3) The analysis of Interpretation of interjections found that all are verbal meaning expression. The analysis of exercise package on exclamations obtained from “Ongyingkammalo - My Fair Lady” for Chinese students at Chiang Rai Rajabhat University by IOC expert validation was at 0.85 and the quality assessment was at 3.78 that meant the quality of exercise package is at the good level and suitable for implementation with the Chinese students.

Keywords: Exclamation Translated Literature Exercise Package

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์การใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” และเพื่อสร้างแบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทาน สำหรับนักศึกษาจีนที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่คำอุทานจำนวน 1,021 ประโยค/วลี ที่อยู่ในวรรณกรรมแปลเรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ของอรจิรา ปลาหมึก โคมเขียว เหมียวโคมแดง อสุรบาดาลและนางมารบูรพา จำนวน 6 เล่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบบันทึกคำอุทานและแบบฝึกหัดเรื่องการใช้คำอุทาน สถิติที่ใช้ ได้แก่

การหาค่าความสอดคล้อง (IOC), การหาความถี่และค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ผลการวิจัยพบว่า 1) คำอุทาน มี 4 ประเภท ซึ่งได้เรียงลำดับคำอุทานที่พบมากที่สุด คือ คำอุทานเสริมบท คำอุทานที่ใช้บอกอาการหรือแสดงความรู้สึกของผู้พูด คำอุทานที่ใช้แสดงการรับรู้หรือความเข้าใจของผู้พูด และคำอุทานที่ใช้แสดงความปรารถนาหรือความต้องการของผู้พูด 2) การวิเคราะห์การทำหน้าที่ของคำอุทานพบว่ามี 3 ประเภท ได้แก่ ทำหน้าที่ประกอบข้อความในคำประพันธ์ ทำหน้าที่เพิ่มน้ำหนักด้านอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด และทำหน้าที่แสดงความรู้สึกของผู้พูด ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 8 ประเภท ได้แก่ ตกใจ โกรธเคือง เรียกร้องหรือบอกให้รู้ตัว เข้าใจหรือรับรู้ สงสารหรือปลอบโยน ดีใจ ประหลาดใจ และเจ็บปวด 3) การวิเคราะห์การสื่อความหมายของคำอุทาน พบว่าการสื่อความหมายทั้งหมดเป็นการสื่อความหมายแบบใช้วัจนภาษา ส่วนการสร้างแบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทาน สำหรับนักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้ผลการหาค่าความเหมาะสมสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญมีค่าเท่ากับ 0.85 และผลการประเมินคุณภาพมีค่าเท่ากับ 3.78 แสดงว่าแบบฝึกมีคุณภาพในระดับดี ซึ่งมีค่าเหมาะสมสามารถนำไปใช้ฝึกกับนักศึกษาจีนได้

คำสำคัญ : คำอุทาน, วรรณกรรมแปล, แบบฝึกหัด

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีความสำคัญมากต่อมนุษย์ เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับใช้แสดงความคิดเห็นและอารมณ์ มนุษย์ใช้ภาษาเพื่อต้องการสืบทอดอารยธรรม ภาษาเป็นสัญลักษณ์ของประเทศ แต่ละชนชาติก็มีภาษาของตนเองและมีอิทธิพลต่อการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและวัฒนธรรม

ภาษาไทยเป็นภาษาแห่งชาติของประเทศไทย คำไทยแบ่งออกเป็น 7 ชนิด แต่ละชนิด มีลักษณะและหน้าที่แตกต่างกันออกไป การเรียนรู้เรื่องลักษณะของคำเพื่อสร้างเป็นกลุ่มคำและประโยคเป็นเรื่องสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนและการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน คำแต่ละคำจะมีความหมาย ซึ่งคำปรากฏชัดเจนเมื่ออยู่ในประโยค การสังเกตตำแหน่งและหน้าที่ของคำในประโยคจะช่วยให้เราทราบชนิดของคำรวมทั้งความหมายด้วย ดังนั้นการศึกษาให้เข้าใจหน้าที่และชนิดของคำในประโยคจึงมีความสำคัญมากเพราะจะช่วยให้เราสามารถเข้าใจได้ถูกต้องตรงตามความหมายที่ต้องการ ในการใช้ภาษาจำเป็นอย่างยิ่ง

ที่เราจะต้องทราบว่ามีวิธีใช้อย่างไร เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร นักไวยากรณ์ได้สังเกตความหมายและหน้าที่ของคำในประโยค แล้วจึงแบ่งคำในภาษาไทยออกเป็นชนิดได้ 7 ชนิด ดังนี้ 1) คำนาม 2) คำสรรพนาม 3) คำกริยา 4) คำวิเศษณ์ 5) คำบุพบท 6) คำสันธาน และ 7) คำอุทาน (Witsanuwekhin, 2010, p.61)

คำอุทานเป็นคำที่ใช้เสมอในชีวิตประจำวัน อย่างเช่น ในการสนทนา เพลง ละคร นวนิยาย เป็นต้น นักเขียนมักใช้คำอุทานในวรรณกรรมเพื่อแสดงอารมณ์ วรรณกรรมเป็นผลงานของการพัฒนาของยุคสมัย และได้แสดงถึงสภาพปัญหาของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ในโลกนี้มีผลงานวรรณกรรมเป็นจำนวนมาก แต่ละประเทศก็มีตัวแทนและผลงานที่สำคัญในทางด้านวรรณกรรม ตามสถานการณ์ของสังคมที่ขยายตัวไป วรรณกรรมของแต่ละประเทศได้แลกเปลี่ยนโดยใช้วิธีการแปล ทำให้มนุษย์ได้เปิดหูเปิดตาและได้ไปศึกษาสังคมและวัฒนธรรมของประเทศอื่น นำส่วนที่ดีเด่นไปเสริมส่วนที่ขาดตกบกพร่องเพื่อให้ตนพัฒนาดีขึ้น พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 (Royal Institute, 2011, p.754) อธิบายความหมาย วรรณกรรมว่า หมายถึง งานหนังสือ งานนิพนธ์ที่ทำขึ้นทุกชนิด ไม่ว่าจะแสดงออกมาโดยวิธีหรือในรูปอย่างใด เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ ปาฐกถา เทศนา คำปราศรัย สุนทรพจน์ สิ่งบันทึกเสียงภาพ

จากข้อความดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า วรรณกรรมเป็นงานเขียนที่ใช้รูปแบบหลากหลายวิธีมีความหมายครอบคลุมกว้างถึงนิทาน ตำนาน เรื่องเล่า ประวัติ ขำขัน เรื่องสั้น นวนิยาย คำคม เป็นต้น และด้วยความแตกต่างทางด้านภาษาของแต่ละสังคม การแปลจึงมีส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเรื่องราวของคนในสังคมหนึ่งให้คนอีกสังคมหนึ่งได้รับความเข้าใจและเรียนรู้ ดังที่ Pinmani (2012, p.6) ได้กล่าวไว้ว่า การแปล เป็นการแทนที่เนื้อความที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรในภาษาหนึ่ง (ภาษาต้นฉบับ) ด้วยเนื้อเรื่องที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรที่มีความหมายเทียบเท่ากันในอีกภาษาหนึ่ง (ภาษาแปล)

คำอุทานเป็นภาษารูปแบบหนึ่งที่มีประโยชน์อย่างมากในการนำไปใช้ในการเรียนรู้ของผู้คนในยุคนี้ Wongwisit (2008, p.18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้ภาษาว่า ภาษาเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่ต้องใช้ทุกวัน ซึ่งภาษาก่อให้เกิดการประสานสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลและสังคม ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนในสังคม ช่วยสืบต่อวัฒนธรรมประเพณี สะท้อนให้เห็นสภาพความเจริญรุ่งเรือง วิธีชีวิตของผู้คน ช่วยธำรงสังคมให้อยู่ร่วมกันเป็นปกติสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทั้งตัวบุคคลและสังคม การพัฒนาทางสังคมใน

ด้านคุณธรรม จริยธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ และภาษานั้นยังแบ่งออกเป็นหลายชนิด เช่น คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธานและคำอุทาน เพื่อให้ผู้คนนำไปใช้อย่างถูกต้อง

ในด้านการใช้คำอุทานในวรรณกรรมนี้ Buntoem (2009, p.31) ได้กล่าวว่า คำอุทานมีบทบาทและมีหน้าที่สำคัญในการเขียนวรรณกรรมที่ทำหน้าที่แสดงถึงสภาวะทางจิตใจของผู้พูด ทำหน้าที่สร้างความต่อเนื่องของบทสนทนา และทำหน้าที่แสดงท่าที ของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง ซึ่งวรรณกรรมเป็นสารสนเทศรูปแบบหนึ่งทีนอกจากถ่ายทอดความหมายด้านเนื้อหาและยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือให้ผู้รับสารเกิดอารมณ์ความรู้สึกไปพร้อมกันด้วย และวรรณกรรมนั้นมีการใช้ภาษาหลายรูปแบบในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดในแง่มุมต่าง ๆ ของตัวละครที่มีความคิดและวัฒนธรรมต่างกันโดยเฉพาะคำอุทานในวรรณกรรมจะทำหน้าที่สื่อความรู้สึกนึกคิด สภาวะทางอารมณ์และจิตใจของตัวละคร ดังนั้นการใช้คำอุทาน (Interjection) จึงมีบทบาทที่สำคัญสำหรับเป็นเครื่องมือในการสื่อสารในการถ่ายทอดความหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการใช้คำอุทาน เช่น งานแปล บทความ นวนิยาย วรรณกรรม และในสารสนเทศอื่น ๆ ของนักเขียน ครู อาจารย์และนักวิชาการหลายท่านและเปรียบเทียบได้ว่าการใช้คำอุทานเป็นสื่อที่สำคัญในการถ่ายทอดข้อมูลการใช้คำอุทานที่มีความแตกต่างระหว่างชนชาติและการใช้ภาษาแต่ก็สามารถนำมาเชื่อมโยงติดต่อกันได้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเลือกผลงานวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ซึ่งมีทั้งหมด 6 เล่ม เนื่องจากเรื่องนี้เป็นวรรณกรรมที่มีชื่อเสียงมากในประเทศจีนและมีชื่อเสียงไปทั่วโลก ถูกแปลภาษาจีนเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาเวียดนาม เป็นต้น ในประเทศไทย องค์หญิงกำมะลอ เคยออกอากาศทางโทรทัศน์ช่อง 3 ครั้งแรกเมื่อปี พุทธศักราช 2542 ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 16 นาฬิกา 25 นาที และนำกลับมาออกอากาศซ้ำ และออกอากาศจนถึงภาคสาม ตัวละครในเรื่องมีจุดเด่นอย่างชัดเจน ทำให้ผู้อ่านติดตามเรื่องโดยตลอด

นอกจากนี้รูปแบบการใช้ภาษาในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” มีหลากหลาย โดยเฉพาะคำอุทาน เพื่อให้บริบทในเรื่องนี้ได้แสดงอย่างมีจุดเด่นและให้ผู้รับสารเกิดอารมณ์ความรู้สึกไปพร้อมกันด้วย นักเขียนจึงใช้บทสนทนาที่มีคำอุทานเป็นจำนวนมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจมาศึกษาวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” เพื่อศึกษาวิเคราะห์การใช้คำอุทานเพื่อสื่อความหมายการทำหน้าที่ของคำอุทาน นอกจากนี้ จากการพัฒนาสังคมของประเทศไทย ผู้วิจัยสังเกตได้ว่า ปัจจุบันนี้มีนักศึกษาวจีนมา

เรียนภาษาไทยเป็นจำนวนมาก แม้ว่าเรียนภาษาไทยแล้ว ก็ยังขาดความรู้การใช้คำอุทาน และไม่ค่อยมีความสนใจในการใช้คำอุทานภาษาไทย

แต่ในประเทศจีนการเรียนคำอุทานเป็นเรื่องสำคัญ ในงานเขียนทุกประเภทของประเทศจีนต้องมีการใช้คำอุทาน ดังนั้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะให้คนไทยรู้จักวรรณกรรมแปลเรื่อง “องค์หญิงก้ามะลอ” และพัฒนาทักษะการใช้คำอุทานแก่นักศึกษาจีนที่ไม่เพียงแต่รู้จักการใช้คำอุทานในภาษาจีนแต่ยังมีความรู้ในด้านการใช้คำอุทานในภาษาไทยอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงก้ามะลอ” ของ อรจิรา ปลาหมึกโคมเซียว เหมียวโคมแดง อสูรบาดาลและนางมารบูรพา
2. เพื่อสร้างแบบฝึกหัดเรื่องการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงก้ามะลอ” ให้กับนักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาสำหรับงานวิจัยนี้คือ คำอุทานในวรรณกรรมเรื่อง “องค์หญิงก้ามะลอ” ของ อรจิรา ปลาหมึกโคมเซียว เหมียวโคมแดง อสูรบาดาลและนางมารบูรพา จำนวน 6 เล่ม คือ

1. องค์หญิงก้ามะลอ ภาค 1 เล่ม 1
2. องค์หญิงก้ามะลอ ภาค 1 เล่ม 2
3. องค์หญิงก้ามะลอ ภาค 1 เล่ม 3
4. องค์หญิงก้ามะลอ ภาค 2 เล่ม 1
5. องค์หญิงก้ามะลอ ภาค 2 เล่ม 2
6. องค์หญิงก้ามะลอ ภาค 2 เล่ม 3

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. แบบบันทึกการวิเคราะห์คำอุทานที่ปรากฏในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ของอรจิรา ปลายหมักโคมเซียว เหมียวโคมแดง อสุรบาดาลและนางมารบูรพา ซึ่งมีรายละเอียดแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) การวิเคราะห์ประเภทของคำอุทาน 2) การวิเคราะห์การทำหน้าที่ของคำอุทาน และ 3) การวิเคราะห์การสื่อความหมายของคำอุทาน

2. แบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” จากผลการวิเคราะห์คำอุทานที่พบในตอนที่ 1 ให้กับนักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย

ขั้นตอนและวิธีการการดำเนินงานวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์เอกสาร ศึกษาทฤษฎีประเภทของคำอุทานต่าง ๆ และทฤษฎีภาษาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและสาระสำคัญของวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ”

2. ขั้นสร้างแบบวิเคราะห์คำอุทาน

2.1 สร้างแบบวิเคราะห์ประเภทของคำอุทาน 4 ประเภท คือ 1) คำอุทานที่ใช้อบอกรำลึกหรือแสดงความรู้สึกของผู้พูด (Emotive Interjection) 2) คำอุทานที่ใช้แสดงความปรารถนาหรือความต้องการของผู้พูด (Volitive Interjection) 3) คำอุทานที่ใช้แสดงการรับรู้หรือความเข้าใจของผู้พูด (Cognitive Interjection) และ 4) คำอุทานเสริมบท

2.2 สร้างแบบวิเคราะห์การทำหน้าที่ของคำอุทาน 3 ประเภท คือ 1) แสดงความรู้สึกของผู้พูด ได้แก่ ตกใจ โกรธเคือง เรียกร้องหรือบอกให้รู้ตัว เข้าใจหรือรับรู้ สงสารหรือปลอบโยน ตีใจ ประหลาดใจและเจ็บปวด 2) เพิ่มน้ำหนักด้านอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด และ 3) ประกอบข้อความในคำประพันธ์

2.3 สร้างแบบวิเคราะห์การสื่อความหมายของคำอุทาน 2 ประเภท คือการสื่อความหมายแบบใช้วัจนภาษาและการสื่อความหมายแบบใช้อวัจนภาษา

จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องความถูกต้อง ทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขสร้างแบบวิเคราะห์

3. ตรวจสอบความเที่ยงตรง หลังจากตรวจสอบความเที่ยงตรงในเชิงประจักษ์ทั้ง 3 แบบวิเคราะห์แล้ว นำแบบวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแล้วไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC)

4. นำแบบวิเคราะห์ทั้ง 3 ประเด็นมาปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

ตอนที่ 2 การสร้างแบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก มีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก จากนั้นกำหนดเนื้อหาของแบบฝึกโดยคัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียนจากผลการศึกษา และกำหนดองค์ประกอบของเนื้อหาตามโครงสร้างเนื้อหาที่วางไว้

2. ขั้นการสร้างแบบฝึก สร้างแบบฝึก มีทั้งหมด 4 แบบฝึก จำนวน 190 ข้อ คือ ชุดที่ 1 ประเภทของคำอุทาน มีทั้งสิ้น 60 ข้อ ชุดที่ 2 หน้าที่ของคำอุทาน มีทั้งสิ้น 60 ข้อ ชุดที่ 3 การสื่อความหมายของคำอุทาน มีทั้งสิ้น 50 ข้อ และชุดที่ 4 การใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” มีทั้งสิ้น 20 ข้อ

3. สร้างแบบประเมินเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องและคุณภาพของแบบฝึก

4. นำแบบประเมินเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องและคุณภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบประเมินเพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องและคุณภาพของแบบฝึกที่ผ่านการตรวจจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบหาความเที่ยงตรง ความถูกต้องเชิงเนื้อหาของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด โดยพิจารณาเป็นรายข้อคำถามและกำหนดค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 หมายถึง มีความเหมาะสมต่อแบบฝึก

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความเหมาะสมต่อแบบฝึก

-1 หมายถึง ไม่มีความเหมาะสมต่อแบบฝึก

เกณฑ์การยอมรับคุณภาพของแต่ละข้อคำถาม ค่า IOC ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ

6. นำแบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกัมมะลอ” ที่ผ่านการตรวจจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ไปประเมินคุณภาพด้วยแบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกหัด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์การใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล การศึกษาวิจัยเรื่อง “องค์หญิงกัมมะลอ”

1.1 จำแนกข้อมูลคำอุทานออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้ 1) วิเคราะห์ประเภทของคำอุทาน 2) วิเคราะห์การทำหน้าที่ของคำอุทาน 3) วิเคราะห์การสื่อความหมายของคำอุทาน

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้นำลงตารางวิเคราะห์ 3 ประเด็น ดังกล่าว พร้อมทั้งคำนวณค่าร้อยละ จากนั้นนำผลการศึกษาที่ได้เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจความถูกต้องด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา

1.3 ปรับปรุงแก้ไขผลการศึกษาที่ได้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ประกอบการพรรณานำมาเป็นข้อมูลสร้างแบบฝึกต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการสร้างแบบฝึกหัดการใช้คำอุทาน สำหรับนักศึกษาจีน

2.1 วิเคราะห์แบบประเมิน IOC เพื่อหาค่าความสอดคล้องของเนื้อหาแบบฝึกจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ

2.2 วิเคราะห์ค่าคุณภาพจากแบบประเมินคุณภาพ ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (Thanachaikhan, 2009, p. 309) ใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องตามจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. ค่าร้อยละ (Percentage) แทนสัญลักษณ์ P ซึ่งมีค่า

$$P = \frac{F \times 100}{N}$$

เมื่อ P แทน จำนวนร้อยละของข้อมูลทั้งหมดในเนื้อหา

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมดของเนื้อหา

F แทน ความถี่ของข้อมูลแต่ละตัวในเนื้อหา

ผลการวิจัย

การศึกษาวិเคราะห์การใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ของ อรจิรา ปลายหมึกโคมเซียว เหมียวโคมแดง อสุรบาดาลและนางมารบูรพา ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ของ อรจิรา ปลายหมึกโคมเซียว เหมียวโคมแดง อสุรบาดาลและนางมารบูรพา จากการศึกษาจำนวนทั้งหมด 6 เล่ม พบว่ามีการใช้คำอุทานทั้งหมด 1,021 ประโยค/วลี จากการวิเคราะห์พบว่ามีการใช้คำอุทานซ้ำกันบางประโยค จึงมีทั้งหมดเพียง 361 ประโยค/วลี ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยในตอนที่ 1 เป็น 3 ประเด็น คือ

1. การวิเคราะห์ประเภทของคำอุทานที่พบในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” พบว่า มีการใช้คำอุทาน 4 ประเภท ประเภทคำอุทานที่พบมากที่สุด คือ คำอุทานเสริมบท เช่น โชซัดโชเซ ตาม้าตาเรือ เอาจริงเอาจัง คั่นไม้คั่นมือ ซ้ำไปซ้ำมา ครั้งแล้วครั้งเล่า ฯลฯ มีทั้งสิ้น 318 คำ คิดเป็นร้อยละ 88.09 รองลงมาคือ คำอุทานที่ใช้บอกอาการหรือแสดงความรู้สึกของผู้พูด มีทั้งสิ้น 26 คำ เช่น แย่แล้วๆ! เซอะ! โอโห! อู๊ย! แหม! เย้! โชโย! ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 7.20 อันดับ 3 คือ คำอุทานที่ใช้แสดงการรับรู้หรือความเข้าใจของผู้พูด เช่น อ้อ! รู้แล้วๆ! อืม! อะ! โถ! ฯลฯ มีทั้งสิ้น 14 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.88 และอันดับที่ 4

คือ คำอุทานที่ใช้แสดงความปรารถนาหรือความต้องการของผู้พูด เช่น ซี้ว! อืม! เฮ้อ! มีทั้งสิ้น 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.83 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์การทำหน้าที่ของคำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” พบว่า มีการใช้คำอุทาน 3 ประเภท คือ 1) ทำหน้าที่แสดงความรู้สึกของผู้พูด แบ่งออกเป็น 8 ประเภท ได้แก่ ตกใจ โกรธเคือง เรียกร้องหรือบอกให้รู้ตัว เข้าใจหรือรับรู้ สงสารหรือปลอบโยน ดีใจ ประหลาดใจและเจ็บปวด 2) ทำหน้าที่เพิ่มน้ำหนักด้านอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด และ 3) ทำหน้าที่ประกอบข้อความในคำประพันธ์ หน้าที่ของคำอุทานพบมากที่สุด คือ ทำหน้าที่ประกอบข้อความในคำประพันธ์ มีทั้งสิ้น 250 คำ เช่นพะว้าพะวัง ตระหนกตกใจ ระเนระนาด โชซัดโชเซ กระจัดกระจาย เปียดเสียดยัดเยียด ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 59.52 รองลงมา คือ ทำหน้าที่เพิ่มน้ำหนักด้านอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด มีทั้งสิ้น 127 คำ เช่นยัดเส้นยัดสาย ตาม้าตาเรือ นอกลูนอกทาง กระจวนกระจวาย เห็นดีเห็นงาม คอขาดบาดตาย ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 30.24 และทำหน้าที่แสดงความรู้สึกของผู้พูดแบ่งออกเป็น 8 ประเภท ได้แก่ ตกใจ มีทั้งสิ้น 12 คำ เช่น อ๊ะ! ว้าย! อู๊ย! ไอ้หย่า! ตายแล้วๆ! ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 2.85 โกรธเคือง มีทั้งสิ้น 7 คำ เช่น อืม! เซอะ! บัดซบ! โธ่เอ๊ย! ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 1.67 เรียกร้องหรือบอกให้รู้ตัว มีทั้งสิ้น 2 คำ เช่น เฮ้อ! ซิ! เป็นต้น คิดเป็น ร้อยละ 0.48 เข้าใจหรือรับรู้ มีทั้งสิ้น 7 คำ เช่น อืม! อ้อ! อ้อ! อืม! รู้แล้วๆ! ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 1.67 สงสารหรือปลอบโยน มีทั้งสิ้น 3 คำ เช่น โอ้! เอาน่า! โถ! เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 0.71 ดีใจ มีทั้งสิ้น 6 คำ เช่น โชโย! เย้! ฮ่าๆ! ดีแล้วๆ! ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 1.43 ประหลาดใจ มีทั้งสิ้น 4 คำ เช่น ว้าว! โห! หว้า! อือหือ! เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 0.95 และเจ็บปวด มีทั้งสิ้น 2 คำ เช่น โอ๊ย! อ้าก! เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 0.48

3. การวิเคราะห์การสื่อความหมายของคำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” พบว่า มีการใช้คำอุทาน คือ การสื่อความหมายแบบใช้วจนภาษา มีทั้งสิ้น 361 คำ คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตอนที่ 2 ผลการประเมินแบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ให้กับนักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ได้ผลการหาค่าความเหมาะสมสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญมีค่าเท่ากับ 0.85 และผลการประเมินคุณภาพมีค่าเท่ากับ 3.78 แสดงว่าแบบฝึกมีคุณภาพในระดับดี ซึ่งมีค่าเหมาะสมสามารถนำไปใช้ฝึกกับนักศึกษาจีนได้

อภิปรายผลและสรุปผล

การศึกษาวិเคราะห์การใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงก้ามะลอ” ของ อรจิรา ปลาหมึกโคมเซียว เหมียวโคมแดง อสุรบาดาลและนางมารบูรพา ในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาประเภทของคำอุทานที่พบในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงก้ามะลอ” พบว่ามีการใช้คำอุทาน 4 ประเภท ได้แก่ 1) คำอุทานเสริมบท 2) คำอุทานที่ใช้บอกอาการหรือแสดงความรู้สึกของผู้พูด 3) คำอุทานที่ใช้แสดงการรับรู้หรือความเข้าใจของผู้พูด 4) คำอุทานที่ใช้แสดงการปรารถนาหรือความต้องการของผู้พูด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโดยธรรมชาติของมนุษย์นั้นมีความต้องการให้การกระทำหรือคำพูดของตนเป็นที่น่าสนใจจากบุคคลอื่น หรือต้องการให้บุคคลอื่นรับรู้สภาวะอารมณ์ ความคิด ความต้องการ และความรู้สึกต่างๆ ของตน ดังนั้นในการสื่อสารกับผู้อื่นก็ต้องมีการใช้คำอุทานเข้ามาช่วย เพื่อให้เกิดความหมายแฝงสำหรับแสดงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนความต้องการอื่น ๆ ของตนเองเป็นสำคัญ

งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatthanratsami (2011, p.65) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาคำอุทานในภาษาไทยที่ปรากฏในนิตยสารบันเทิง” เป็นการศึกษาความหมายและศึกษาหน้าที่ของคำอุทานซึ่งปรากฏในนิตยสารบันเทิง พบว่า คำอุทานในนิตยสารบันเทิงสามารถจำแนกตามลักษณะทางความหมายได้ 3 ประเภท คือ 1) คำอุทานที่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูดคำอุทานที่พบทั้งหมดในประเภทนี้สามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้ 19 อารมณ์ ได้แก่ ประหลาดใจ ตกใจ หยอกล้อ ไม่พอใจ ตื่นเต้น ชัดเคืองใจ สงสัย พอใจ ผิดหวัง สงสาร ประชดประชัน เหนื่อยใจ ซื่นซม รำคาญใจ หมั่นไส้ โล่งใจ อิงฉฉา เจ็บปวด และ รังเกียจ 2) คำอุทานที่สื่อความปรารถนาหรือความต้องการของผู้พูด 3) คำอุทานที่สื่อการรับรู้หรือความเข้าใจของผู้พูด ผลการศึกษา พบว่า คำอุทานนอกจากจะใช้สื่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูดแล้วยังทำหน้าที่อื่นๆ ดังนี้ 1) ช่วยเร่งเร้าความสนใจที่มีต่อสารโดยปรากฏในตอนต้นของสาร 2) ช่วยสรุป หรือเน้นย้ำอารมณ์ทัศนคติของผู้เขียนนิตยสารที่มีต่อสารโดยปรากฏตอนท้ายของสาร 3) เชื่อมโยงเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางความคิดโดยปรากฏภายในเนื้อหาของสาร

2. การวิเคราะห์การทำหน้าที่ของคำอุทานที่พบในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” พบว่า มีการใช้คำอุทาน 3 ประเภท คือ 1) ทำหน้าที่ แสดงความรู้สึกของผู้พูด แบ่งออกเป็น 8 ประเภท ได้แก่ ตกใจ โกรธเคือง เรียกร้องหรือบอกให้รู้ตัว เข้าใจหรือรับรู้ สงสารหรือปลอบโยน ดีใจ ประหลาดใจและเจ็บปวด 2) ทำหน้าที่เพิ่มน้ำหนักด้านอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด และ 3) ทำหน้าที่ประกอบข้อความในคำประพันธ์ ดังที่ปรากฏนี้เพราะว่าคำอุทานนั้นมีหน้าที่ในการแสดงอารมณ์ความรู้สึกอันหลากหลายของมนุษย์ เช่น ตกใจ โกรธ ประหลาดใจ ดีใจ สงสาร ฯลฯ และนอกจากนี้คำอุทานยังทำหน้าที่เน้นย้ำให้บุคคลอื่นรับรู้ถึงความหนักแน่น ความเข้มข้น รวมทั้งน้ำหนักทางอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์นี้เพิ่มมากขึ้นเมื่อเกิดสิ่งเร้าต่าง ๆ

งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phongsai (2010, p.54) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การใช้คำอุทานในวรรณกรรมเรื่องแฮร์รี่ พอตเตอร์ ตอนถ้วยอัคนี เขียนโดย J.K Rowling มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวิเคราะห์หน้าที่และการสื่อความหมายของคำอุทานและบริบทการใช้คำอุทาน การศึกษาครั้งนี้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบตารางการวิเคราะห์การใช้คำอุทาน จำนวนโดยใช้สถิติค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์การใช้คำอุทานและการสื่อความหมายที่ทำหน้าที่แสดงสภาวะทางจิตใจของผู้พูดมากที่สุด ผู้พูดจะใช้คำอุทานใน 2 สภาวะความรู้สึก คือคำอุทานที่สื่ออารมณ์ความรู้สึกไม่สบายใจและคำอุทานที่สื่ออารมณ์รู้สึกสบายใจ คิดเป็น 60.38 รองลงมา คือการวิเคราะห์การใช้คำอุทานซึ่งทำหน้าที่สร้างความต่อเนื่องของบทสนทนา โดยแสดงคำอุทานสื่ออารมณ์ต้องการออกคำสั่ง คำอุทานสื่ออารมณ์สร้างเงื่อนไข คำอุทานสื่ออารมณ์ให้เหตุผล และคำอุทานสื่ออารมณ์พิจารณาหา คำพูด คิดเป็นร้อยละ 3.19 และลำดับการใช้คำอุทานมากที่สุดตามลำดับของผู้พูด คิดเป็นร้อยละ 9.43 คือ การวิเคราะห์การใช้คำอุทานทำหน้าที่แสดงท่าทีของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง

อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chatthanratsami (2011, p.44) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาคำอุทานในภาษาไทยที่ปรากฏในนิตยสารบันเทิง” เป็นการศึกษาความหมายและศึกษาหน้าที่ของคำอุทานที่ปรากฏในนิตยสารบันเทิง โดยเก็บข้อมูลคำอุทานจากนิตยสารบันเทิง 4 รายชื่อ จำนวนทั้งสิ้น 48 ฉบับ โดยใช้แนวคิดของ Wierzbicka (1992) ในเรื่องนิยามและประเภทของคำอุทานมาใช้ในการวิเคราะห์และใช้แนวคิดของ Bee Tin (2000) นำกรอบโครงสร้างการแสดงความคิดในมิติต่าง ๆ ที่แสดงการเชื่อมโยงเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางความคิดมาเป็นแนวทางการวิเคราะห์ผลการศึกษาพบว่าคำอุทานใน

นิตยสารบันเทิงสามารถจำแนกตามลักษณะทางความหมายได้ 3 ประเภท คือ 1) คำอุทานที่สื่อความหมายเชิงอารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูดคำอุทานที่พบทั้งหมดในประเภทนี้สามารถสื่ออารมณ์ความรู้สึกได้ 19 อารมณ์ ได้แก่ ประหลาดใจ ตกใจ หยอกล้อ ไม่พอใจ ตื่นเต้น ขัดเคืองใจ สงสัย พอใจ ผิดหวัง สงสาร ประชดประชัน เหนื่อยใจ ซื่นซม รำคาญใจ หมั่นไส้ โลงใจ อิจฉา เจ็บปวด และ รังเกียจ 2) คำอุทานที่สื่อความปรารถนาหรือความต้องการของผู้พูด 3) คำอุทานที่สื่อการรับรู้หรือความเข้าใจของผู้พูด ผลการศึกษา พบว่าคำอุทานนอกจากจะใช้สื่ออารมณ์ ความรู้สึกของผู้พูดแล้วยังทำหน้าที่อื่นๆ ดังนี้ 1) ช่วยเร่งเร้าความสนใจที่มีต่อสารโดยปรากฏในตอนต้นของสาร 2) ช่วยสรุป หรือเน้นย้ำอารมณ์ ทศนคติของผู้เขียนนิตยสารที่มีต่อสารโดยปรากฏตอนท้ายของสาร 3) เชื่อมโยงเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางความคิดโดยปรากฏภายในเนื้อหาของสาร

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kitcharoen (2012, p.34) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน well และ oh จากวรรณกรรมเยาวชนแปลเรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานระหว่างงานวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทานที่มีหน้าที่แสดงความต่อเนื่องของการพูดกับแสดงความรู้สึกจากวรรณกรรมเยาวชนแปลเรื่อง แฮร์รี่ พอตเตอร์ ผลการศึกษาว่า คำอุทาน well เพื่อแสดงความต่อเนื่องของการพูดและเพื่อแสดงความรู้สึกพบอัตราความถี่ของการใช้ร้อยละ 77.78 และ 22.22 ตามลำดับแนวทางการถ่ายทอดคำอุทาน well ที่ใช้ในการแสดงความรู้สึกนั้น ร้อยละ 61.29 ถ่ายทอดด้วย "คำวิเศษณ์" ประเภทต่าง ๆ ในภาษาไทย ได้แก่ นิยมวิเศษณ์ ลักษณะวิเศษณ์ และปลุกฉาวิเศษณ์ ซึ่งคำที่พบได้แก่ นี่แน่ะ งั้นหรือ นั่นสิ ดีเลย เป็นไง ร้อยละ 27.42 ถ่ายทอด "คำอุทานบอกอาการ" ในภาษาไทยที่มีเสียงสูงได้แก่ เฮ้ เฮอะ เฮอะ และร้อยละ 11.29 ผู้แปลจะไม่แปล สำหรับแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน

3. การวิเคราะห์การสื่อความหมายของคำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง "องคหุญิกำมะลอ" พบว่า มีการใช้คำอุทาน 2 ประเภท คือการสื่อความหมายแบบใช้วัจนภาษาซึ่งเป็นการสื่อความหมายโดยใช้ถ้อยคำและที่เป็นอวัจนภาษาคือการสื่อความหมายที่ไม่ใช้ถ้อยคำ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าในการสื่อสารของมนุษย์นี้ แบ่งรูปแบบอย่างกว้างได้ 2 รูปแบบ คือการสื่อสารด้วยคำพูด เป็นการสนทนาพูดคุยการว่ากล่าวตักเตือน การทักทาย การบอกอารมณ์ ความรู้สึก การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทั้งหมดนี้เป็นการใช้วัจนภาษาแทบทั้งสิ้น ส่วนการสื่อสารด้วยกริยา ทำทาง สัญลักษณ์ เครื่องหมายหรือสิ่งอื่นที่นอกเหนือ

จากการใช้ถ้อยคำนั้น ก็จัดเป็นการสื่อสารแบบอวัจนภาษา ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบนี้ล้วนเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการสื่อสารและสื่อความหมายนั่นเอง

4. การหาค่าความเหมาะสมของแบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ให้กับนักศึกษาจีนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบว่าการหาค่าความเหมาะสมสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญมีค่าเท่ากับ 0.85 และผลการประเมินคุณภาพมีค่าเท่ากับ 3.78 ซึ่งแสดงว่าแบบฝึกมีคุณภาพในระดับดี ซึ่งมีค่าเหมาะสมสามารถนำไปใช้ ที่เป็นเช่นนี้ได้เพราะว่าการสร้างแบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ได้ทำตามหลักการ มีการวางแผนที่ดี มีการผ่านกระบวนการสร้างอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการและทฤษฎี เอกสารหลักสูตรและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้สร้างแบบฝึกเรื่องการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ให้มีประสิทธิภาพนอกจากนั้นยังมีการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนำผลการวิจัยโดยเฉพาะในประเด็นการสร้างแบบฝึกการใช้คำอุทานเพื่อนำไปใช้กับนักศึกษาชาวต่างชาติอื่นๆ เช่น ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น ลาว เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาการใช้ภาษาไทยในลักษณะอื่นในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ” ของอรจิรา ปลายหมักโคมเขียว เหมียวโคมแดง อสุรบาดาลและนางมารบูรพา เป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาความรู้มากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่องอื่นที่แปลมาจากต้นฉบับภาษาจีน

References

- Borisut, P. (1999). **Thritsadi lae withi patibat nai kanplae** (In Thai) [Theories and code of practices in translation]. (3rd ed.). Bangkok: Royal institute.
- Buntoem, B. (2009). **Kanplae khamuthan nai wannakam rueang Harry Potter and Order of the Phoenix lae Harry Potter and the Half-Blood Prince** (In Thai) [Interpretation of exclamations in the literature on Harry Potter and Order of the Phoenix and Harry Potter and the Half-Blood Prince] . **Language and Linguistics**, 27 (2), 75-89.
- Chatthanratsami, R. (2011). **Kansueksa Khamuthan nai phasa thai thi prakot nai nittayasan banthoeng** (In Thai) [Study of the interjection in Thai language appearing in the entertainment magazines] (Master's thesis). Kasetsart University, Bangkok.
- Kitcharoen, W. (2014). **Kansueksa kanthaithot khwammai Khamuthan Well lae Oh chak wannakam yaowachon plae Harry Potter** (In Thai) [A Study of the Interpretation of the Meaning of the Exclamation Well and Oh from Youth Literature, Translated "Harry Potter"] (Master's thesis). Suan Dusit University, Bangkok.
- Manowong, W. (2004). **Kanchai botsonthana chak phap katun phuea songsoem khwam Khaochai phasa angkrit tam khwammai nai boribot khong kanchai lae kanru khamsap khong nakrian chan matthayomsueksa pithi ha** (In Thai) [Using dialogues from comic stripes to promote English pragmatic comprehension and vocabulary recognition of Mathayom 5] (Master's thesis). Chiang Mai University, Chiang Mai.
- Pinmani, S. (2012). **Kanplae khansung** (In Thai) [Advanced translation] (Master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.

- Phongsai ,N. (2010). **Kanwikhro kanchai khamuthan nai wannakam rueang Harry Potter ton thuai akkhani** (In Thai) [Analysis on the use of interjection in the literature of Harry Potter and the Goblet of Fire] (Master's thesis). Chiang Rai Rajabhat University, Chiang Rai.
- Royal Institute. (2011). **Chaloemphrakiat phrabatsomdetphrachaoyuhua nueang nai okat phrapat phithi mahamongkhon Chaloemphrachonphansa chet rop ha thanwakhom songphanharoihasipsi** (In Thai) [Celebration on the Auspicious Occasion of His Majesty the King's 7th Cycle Birthday Anniversary on 5th December, 2011]. Bangkok: Royal institute.
- Thanachaikhan,N. (2009). **Sathiti phuea kanwichai changwat Chiang Rai** (In Thai) [Statistics for research of Chiang Rai] (Master's thesis). Chiang Rai Rajabhat University, Chiang Rai.
- Thepsopha, W. (2003). **Lakphasathai** (In Thai) [Principles of Thai language]. Bangkok: Educational Development Publishing.
- Wierzbicka A. (1992). **Semantics : primes and universals**. United Kingdom: Oxford University Press.
- Witsanuwekhin, W. (2010). **Khumue wicha phasathai po hok chuangchanthi song** (In Thai) [Thai language manual Primary 6, Level 2]. Bangkok: The Book.
- Wiwatson, W. (2002). **Panha Kanplae Ratchamankha lae Kantruatkae tonchabap plae** (In Thai) [Problem of Ratchamankha translation and translation edition] (Master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Wongwisit ,K . (2008). **Thaksaphasa phuea kansuesan** (In Thai) [Language skills for communication]. Bangkok: Odeon store.

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

ชื่อหนังสือ	ภาษากับความหมาย (Language and Meaning)
ผู้แต่ง	ซัชวดี ศรลัมพ์
ปีที่พิมพ์	2562
จัดพิมพ์โดย	สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
จำนวนหน้า	240 หน้า



ภาษากับความหมาย: ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิดของมนุษย์

Language and Meaning: a relationship of language and mind of humanity

สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ / Somsak Phansiri

*Thai Language Program, Faculty of Humanities and Social Sciences
Buriram Rajabhat University
Buri Ram 31000, Thailand
Email: spariyat@gmail.com*

Received: August 19, 2020

Revised: August 23, 2020

Accepted: August 25, 2020

Abstract

The Language and Meanings is a textbook on study of meaning of word which is organized by the author into 4 parts whose subject matters deal with a study of meaning, meaning of word, meaning of sentence, and meaning in context, with total 8 chapters arranged in a successive order.

The overall framework of this book describes the basic concepts of semantic study, concepts of Language, and the semantic study of language at different levels, the semantic study of word, semantic relationship of word, semantic analysis of words, semantic study of sentence, meaning and use of language. The author has compiled materials based on the ideas and theories of Western scholars, but gives examples in the context of Thai language.

Keywords: Language, Meaning, Sematic Study of Word

บทคัดย่อ

ตำราเรื่องภาษากับความหมายเป็นการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของคำที่ผู้แต่งได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ การศึกษาความหมาย ความหมายระดับคำ ความหมายระดับประโยค และ ความหมายระดับข้อความ รวมทั้งสิ้นมี 8 บท โดยเรียงลำดับเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน เนื้อหาโดยภาพรวม ของหนังสือเล่มนี้ กล่าวถึง แนวคิดพื้นฐานด้านการศึกษาความหมาย แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาษา การศึกษาความหมายของภาษาในระดับต่าง ๆ การศึกษาความหมายในระดับคำ ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ การวิเคราะห์ความหมายของคำ การศึกษาความหมายระดับประโยค ความหมายกับการใช้ภาษา ผู้แต่งได้เรียบเรียงเนื้อหาโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการทางตะวันตก พร้อมให้ตัวอย่างในบริบทของภาษาไทยประกอบ

คำสำคัญ : ภาษา ความหมาย การศึกษาเกี่ยวกับความหมาย

บทนำ

ภาษาและความหมายเล่มนี้ เป็นตำราทางอรรถศาสตร์อีกเล่มหนึ่งในแขนงวิชาหนึ่งในของวิชาภาษาศาสตร์ เป็นผลงานวิชาการของ ดร.ชัชวดี ศรีสัมพันธ์ รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตีพิมพ์ในปี พ.ศ. 2562 โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นการพิมพ์ครั้งที่ 3 หลังจากการตีพิมพ์ในครั้งแรกในปี พ.ศ.2550 ซึ่งผ่านมาแล้ว 10 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในการพิมพ์ครั้ง

ล่าสุดนี้ ผู้แต่งได้พยายามปรับปรุงเนื้อหาของตำรานี้ให้ทันสมัยโดยบูรณาการงานวิจัยของผู้แต่งเข้าไปด้วย หลังจากที่ตำรานี้ได้ถูกนำไปใช้อ้างอิงเป็นเอกสารประกอบการสอนในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ดร.ชัชวดี ศรีลัมภ์ (Saralamba, 2019) ผู้แต่งได้เรียบเรียงตำราเล่มนี้เป็นภาษาไทยโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการภาษาศาสตร์ทางชาติตะวันตก มุ่งให้เป็นตำราภาษาไทยสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แม้ว่าตำราในด้านนี้จะมีนักวิชาการชาวไทยหลายท่านได้แต่งขึ้นในอดีต เช่น อรรถศาสตร์เบื้องต้น ของ ดร.สุริยา รัตนกุล (Rattakul, 2012) ความรู้เบื้องต้นทางอรรถศาสตร์ ของ ดร.พัชรี พลาวงศ์ (Phalawong, 1999) การศึกษาความหมายของ ดร.ศิริพร ปัญญาเมธิกุล (Panyametheekul, 2006) หรือ ตำราที่แต่งขึ้นในช่วงเวลาเดียวกัน เช่น ภาษากับความหมาย ของ ดร.นันทนา วงษ์ไทย (Wongthai, 2020) แต่อย่างไรก็ดี ในรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของตำราแต่ละเล่มนั้น ผู้แต่งแต่ละท่านไม่ได้นำเสนอในทำนองเดียวกันทั้งหมดทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้แต่งที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ แต่จะเห็นได้ว่าตำราในปัจจุบันส่วนใหญ่ จะมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ เนื้อหาของตำราเล่มนี้ก็เข้าไปในทำนองเดียวกัน เป็นอีกมุมมองหนึ่งของผู้แต่งที่จะนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในวงวิชาการ ผู้แต่งได้นำเสนอเป็น 4 ตอน แบ่งออกเป็น 8 บท ได้แก่ บทที่ 1 ว่าด้วยแนวคิดพื้นฐานด้านการศึกษาความหมาย บทที่ 2 ว่าด้วยแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับภาษา บทที่ 3 ว่าด้วยการศึกษาความหมายของภาษาในระดับต่างๆ บทที่ 4 ว่าด้วยการศึกษาความหมายในระดับคำ บทที่ 5 ว่าด้วยความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ บทที่ 6 ว่าด้วยการวิเคราะห์ความหมายของคำ บทที่ 7 ว่าด้วยการศึกษาความหมายระดับประโยค และ บทที่ 8 ว่าด้วยความหมายกับการใช้ภาษา โดยสาระสำคัญของแต่ละบทนั้นมีดังนี้

การนำเสนอเนื้อหา

ในตอนที่ 1 ผู้แต่งได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 บท ได้แก่ บทที่ 1 เป็นการกล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของการศึกษาความหมาย การอธิบายความหมาย และความสำคัญของความหมายกับภาษา รวมทั้งทฤษฎีการศึกษาความหมายตามทัศนะของนักภาษาศาสตร์ โดยผู้แต่งได้กล่าวถึงข้อดีและข้อด้อยของแต่ละทฤษฎีที่นำมาแสดง ส่วนในบทที่ 2 เนื้อหาจะครอบคลุมถึงความหมายของคำพูด ถ้อยคำ ภาษา และแนวคิดสำคัญของความเข้าใจ

ภาษากับการใช้ภาษา และ ในบทที่ 3 เนื้อหาจะเกี่ยวกับความหมายของภาษาในระดับต่าง ๆ และประเภทของความหมายต่าง ๆ

บทที่ 1 ในบทนี้ ผู้แต่งชี้แจงให้ผู้อ่านทราบว่า ในทางภาษาศาสตร์วิชาที่เกี่ยวข้องกับความหมายเรียกว่า อรรถศาสตร์ และวิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับความหมายที่เกิดจากการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เรียกว่า วจนปฏิบัติศาสตร์ ภาษานั้นไม่ได้มีแต่โครงสร้างด้านเสียง คำ หรือประโยคเท่านั้น แต่ในทุกองค์ประกอบต่างมีความหมายเป็นส่วนประกอบสำคัญ ตัวอย่างเช่น ประโยคว่า เขาไปร้านเมื่อเช้านี้ และ สุนัขทุกตัวเป็นสัตว์ ในประโยคแรก คนเราจะรู้ความหมายของประโยคว่าเป็นจริงเมื่อรู้ว่าผู้พูดได้กระทำการ เช่นนั้นจริง ส่วนประโยคที่สอง คนเรารู้ความหมายของประโยคว่าเป็นจริง จากความหมายของคำที่มีความสัมพันธ์กัน ผู้แต่งยกตัวอย่างประโยคที่มีความหมายเหมือนกันในลักษณะซ้ำความ เช่น เขาเดินช้า และ เขาเดินไม่เร็ว ส่วนประโยคที่ว่า แปรงสีฟันยิ้ม และ ผู้ชายตั้งท้อง เป็นประโยคที่ถูกไวยากรณ์แต่เป็นประโยคที่มีความหมายเป็นไปไม่ได้

ผู้แต่งได้ให้นิยามความหมายของความหมายไว้ 3 นัย ได้แก่ 1) คุณสมบัติประจำรูปต่างๆ ที่มีอยู่ในภาษา 2) สารที่ผู้พูดเจตนาหรือตั้งใจสื่อไปสู่ผู้ฟัง 3) สารที่ผู้ฟังรับหรือตีความได้จากการฟังหรืออ่านสิ่งที่ผู้พูดสื่อออกมา (Saralamba, 2018, p. 11) ประเด็นต่อมาที่ผู้แต่งกล่าวถึง คือ แนวทางการศึกษาความหมาย ตามทัศนะของนักภาษาศาสตร์ ซึ่งจำแนกออกเป็น 6 ทฤษฎี ได้แก่ 1) ทฤษฎีที่ว่าความหมายของภาษาเกิดจากการอ้างถึง 2) ทฤษฎีที่ว่าความหมายของภาษาเป็นความคิดที่สัมพันธ์กับภาพในใจผู้ใช้ภาษา 3) ทฤษฎีที่ว่าความหมายเกิดจากสิ่งเร้า 4) ทฤษฎีที่ว่าความหมายของภาษาเกิดจากการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ 5) ทฤษฎีที่ว่าความหมายเกิดจากการใช้ภาษาที่สามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ 6) ทฤษฎีที่ว่าความหมายของภาษาเกิดจากการพิสูจน์ประโยคว่าเป็นจริงหรือเท็จเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไข จากทฤษฎีทั้ง 6 ข้างต้นนั้น ผู้แต่งได้สรุปแนวคิดไว้ 3 แนวคิด คือ 1) ความหมายคือการอ้างถึง 2) ความหมายเกิดจากความคิดที่เชื่อมโยงภาพในใจผู้ใช้ภาษา และ 3) สิ่งเร้ากระตุ้นให้เกิดการใช้คำและเมื่อเข้าใจความหมายที่สื่อก็จะมีคำตอบสนอง อย่างไรก็ตาม ในตอนท้ายผู้แต่งได้สรุปไว้ว่า แนวคิดที่นำเสนอมาทั้งหมดยังไม่มีความคิดใดแนวคิดหนึ่งที่จะสามารถอธิบายเรื่องของความหมายได้ทั้งหมด (Saralamba, 2019, p. 15) ประเด็นต่อมาที่ผู้แต่งได้กล่าวถึง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิดของมนุษย์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แนวคิดสำคัญ ได้แก่ 1) ภาษากำหนดความคิดของมนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยหลักการสองประการ ได้แก่ ภาษาเป็นโครงสร้างของความคิดและแบบแผนพฤติกรรม

มนุษย์ และ ภาษาที่เราใช้จนเป็นนิสัยมีอิทธิพลต่อการมองโลกหรือโลกทัศน์ของผู้พูดภาษา
2) ภาษาเป็นผลมาจากความคิดมนุษย์ ซึ่งเชื่อว่า ภาษาไม่ได้กำหนดความคิด แต่ความคิด
ของมนุษย์กำหนดรูปแบบของการใช้ภาษา

ผู้แต่งได้สรุปว่า ความหมายในภาษาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการถ่ายทอด
ความคิดของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดที่ว่า ภาษากำหนดความคิด หรือ ความคิดเป็นตัว
กำหนดการใช้ภาษา ล้วนแต่มีความหมายเป็นองค์ประกอบสำคัญในการถ่ายทอดความคิด
ของมนุษย์ ผู้แต่งยังได้เน้นย้ำในตอนท้ายบทว่า ในการศึกษาภาษาจึงควรให้ความสำคัญต่อ
การคิดกระบวนการคิด การรู้จักต่างๆ เพื่อช่วยให้สามารถศึกษาภาษาได้ดีขึ้น (Saralamba,
2019, p. 33)

บทที่ 2 ในบทนี้ ผู้แต่งได้ให้นิยามของภาษาว่าเป็นสัญลักษณ์ที่มนุษย์กำหนดขึ้น
เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน (Saralamba, 2019, p.33)
นอกจากนี้ผู้แต่งยังกล่าวถึงนิยามของภาษาตามทัศนะของนักภาษาศาสตร์ 9 ลักษณะด้วย
กันได้แก่ 1) มีรูปแบบของการสื่อสาร 2) มีความหมาย 3) มีหน้าที่ที่ใช้ในการสื่อความกัน
4) มีการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน 5) มีหน้าที่ทางวัฒนธรรม 6) มีรูปที่อธิบายไม่ได้
7) ประกอบด้วยหน่วยต่าง ๆ ที่สามารถแยกย่อยได้ 8) มีคุณสมบัติการแทนที่กันได้ 9) มี
ความเจริญงอกงาม จากความหมายข้างต้นนั้น นักภาษาศาสตร์ยังได้อธิบายถึง คำพูด หมายถึง
การผลิตเสียงพูดผ่านเส้นเสียง และ ถ้อยคำ หมายถึง หน่วยทางภาษาที่สัมพันธ์กับการ
พูด (Saralamba, 2019, p. 39) ประเด็นต่อมาผู้แต่งได้กล่าวถึง ภาษาและการพูด โดย
ให้นิยามไว้ว่า ภาษา หมายถึงระบบของภาษาที่เกิดจากธรรมชาติ ส่วนการพูด ในทำนอง
เดียวกัน ผู้แต่งได้อ้างอิง แนวคิดของ นอม ชอมสกี จำแนก ความสามารถในการเข้าใจภาษา
(competence) กับ การใช้ภาษา (performance) ในประเด็นแรกผู้แต่งมองว่าไม่มี
ความแตกต่างกันในความเห็นของนักภาษาศาสตร์ ส่วนในประเด็นการใช้ภาษา ผู้แต่งได้ชี้
ให้เห็นถึงความแตกต่างของทัศนะของ นักภาษาศาสตร์ทั้งสองท่าน คือ การพูด ในทัศนะ
ของเฟอร์ดินานด์ เป็นผลผลิตจากระบบของภาษา แต่ในทัศนะของ ชอมสกี มองว่าเป็นการ
นำระบบของภาษาไปใช้ไม่ใช่ผลผลิตที่เกิดจากระบบ

บทที่ 3 ในบทนี้ ผู้แต่งกล่าวถึง ความหมายในระดับคำ ประโยค และ ข้อความ
ผู้แต่งได้ให้ความหมายของคำไว้ว่า คำ คือ รูปภาษาที่สามารถปรากฏได้อย่างอิสระ
(Saralamba, 2019, p. 50) นอกจากนี้แล้วผู้แต่งยังอ้างถึงนักภาษาศาสตร์กลุ่มไวยากรณ์
โครงสร้างที่จำแนกคำออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ คำหลักและ คำไวยากรณ์ คำหลัก คือ

หน่วยภาษาที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย และปรากฏได้ตามลำดับ ส่วนคำไวยากรณ์ คือ หน่วยภาษาที่เล็กที่สุด ไม่มีความหมายชัดเจนในตัวเอง แต่มีความหมายแสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์ แต่นักภาษาศาสตร์ เห็นว่า การศึกษาความหมายของคำมีความสำคัญแต่การใช้ศัพท์เพื่อเรียกค่านั้นอาจเกิดปัญหาเพราะว่า 1) คำบางคำสามารถเติมหน่วยคำเติมที่บอกหน้าที่ได้ 2) ส่วนวนไม่สามารถเป็นคำได้เพราะเกิดจากความหมายของกลุ่มคำไม่ได้แยก และ 3) เพราะคำมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์ภาษาระดับหน่วยคำและประโยคมากกว่าในการวิเคราะห์ความหมาย ประเด็นถัดมา ผู้แต่งกล่าวถึง ประโยคและข้อความ (Saralamba, 2019, p. 60) โดยมีนิยามว่า ประโยค คือกลุ่มคำที่เรียงเรียงขึ้นมาให้ได้ใจความสมบูรณ์ ส่วนข้อความ เป็นหน่วยภาษาในระดับสูงกว่าประโยค ซึ่งมีนิยามว่า หน่วยภาษาที่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดที่มีโครงสร้างภายในตัวเอง การประกอบกันของประโยคหลาย ๆ ประโยคต่อเนื่องกันเป็นข้อความนั้น จะมีโครงสร้างภายในที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ร่วมกันเข้าเป็นข้อความได้ ซึ่งเรียกว่า การโยงความ ผู้แต่งอธิบายเพิ่มเติมว่า การศึกษาเกี่ยวกับการสนทนา เป็นเรื่องสำคัญในการศึกษาภาษาระดับข้อความ เพราะการสนทนานั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับถ้อยคำของบุคคล 2 คน และ ในการทำให้การสนทนาประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องมีการจัดระบบการสนทนา เช่น ต้องสลับบทบาทในการพูด มีการตอบคำถาม ประเด็นต่อมา ประเภทของความหมาย (Saralamba, 2019, p. 64) ผู้แต่งได้ให้ความหมายโดยสรุปจากทัศนะของนักภาษาศาสตร์ชื่อว่า ลิตส์ เป็น 7 ประเภท ได้แก่ 1) ความหมายมโนทัศน์ 2) ความหมายโดยนัย หรือความหมายแฝง 3) ความหมายเชิงลีลา 4) ความหมายเชิงอารมณ์ 5) ความหมายชวนคะนอง 6) ความหมายคู่กัน 7) ความหมายเชิงลำดับความ

ตอนที่ 2 ผู้แต่งได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 บทย่อย โดยมีการเรียงลำดับเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน ได้แก่ บทที่ 4 ว่าด้วยความหมายระดับคำ บทที่ 5 ว่าด้วยความสัมพันธ์ของความหมายของคำ บทที่ 6 ว่าด้วยการวิเคราะห์ความหมายของคำ ผู้แต่งเน้นย้ำให้เห็นว่า การเข้าใจความหมายของคำนำไปสู่การเข้าใจความหมายของประโยคและข้อความ เพราะประโยคและข้อความเกิดจากคำมาอยู่ด้วยกัน

ในบทที่ 4 ผู้แต่ง ได้กล่าวถึง รูปภาษากับการใช้ภาษา (Saralamba, 2019, p. 77) โดยให้นิยามว่า รูปภาษา หมายถึง หน่วยที่ปรากฏเป็นรูปในภาษา เช่น หน่วยเสียง หน่วยคำ เพื่อหลีกเลี่ยงความสับสนจากการอธิบายความหมายกับหน้าที่ นักภาษาศาสตร์ จึงมีการสร้างกลุ่มศัพท์ขึ้นเพื่ออธิบายความหมายของคำ โดยคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1) หน่วยศัพท์ คือ หน่วยภาษาระดับคำที่มีความหมายในตัวเอง เช่น วิ่ง 2) รายศัพท์ คือ ศัพท์ที่เป็นคำเดี่ยวหรือกลุ่มคำเช่น เขา เดิน 3) ประมวลศัพท์ คือ ศัพท์ที่รวบรวมไว้ในพจนานุกรม 4) คลังศัพท์ คือ การรวบรวมคำศัพท์ที่จัดเข้ากลุ่มเดียวกันตามความหมายของคำ 5) คำศัพท์ คือ คำในภาษาหนึ่งที่ปรากฏใช้ในภาษานั้น ประเด็นถัดมาผู้แต่งได้กล่าวถึงความหมายในระดับคำ (Saralamba, 2019,p. 80) ซึ่ง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) ความหมายตรง คือ ความหมายประจำของคำ เช่น ปาก หมายถึงส่วนหนึ่งของร่างกายคนและสัตว์ที่อยู่บริเวณใบหน้า โดยความหมายนี้มีชื่อเรียกกันไปต่าง ๆ ได้แก่ ความหมายมโนทัศน์ ความหมายหลัก ความหมายแกน ความหมายประจำรูป ความหมายตรงตามตัวอักษร ความหมายอ้างอิง 2) ความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายที่เพิ่มเติมขึ้นมา นอกเหนือจากความหมายตรง มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความหมายแฝง ผู้แต่งได้ยกตัวอย่างโดยอ้างอิงแนวคิดของ สติลส์ที่ว่า เป็นความหมายที่เกิดจากลักษณะทางสังคม สติลาการใช้ภาษา อารมณ์ ความรู้สึก ผลจากการได้ยิน เช่น ความหมายแฝงอารมณ์ ในประโยคว่า คุณสมชายยังเด็กเกินไปสำหรับตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ ในที่นี้ เด็ก หมายถึงผู้มีอายุน้อยขาดประสบการณ์ในการทำงานไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอต่อตำแหน่งบริหาร 3) ความหมายเชิงเปรียบเทียบ (Saralamba, 2019, p. 90) เป็นความหมายที่เกิดจากการนำความหมายประจำคำไปใช้ในเชิงเปรียบเทียบทำให้เกิดความหมายใหม่ที่เกิดจากการเปรียบเทียบนั้น ในประเด็นนี้ผู้แต่งได้นำเสนอวิธีการศึกษาความหมายเปรียบเทียบ 2 แนวทาง คือ

1) ตามแนวทางการศึกษาภาษาและวรรณกรรม และ 2) ตามแนวทางภาษาศาสตร์ ในประเด็นแรกผู้แต่งได้จำแนกความหมายเปรียบเทียบตามรูปแบบของการใช้ภาษาเป็นเกณฑ์ ดังนี้ 1) อุปลักษณ์ หมายถึงการเปรียบเทียบโดยนำสิ่งที่ต่างกัน 2 สิ่ง แต่มีคุณสมบัติบางประการร่วมกันมาเปรียบเทียบกัน เช่น หน้าบานเป็นจานเชิง โดยเปรียบลักษณะบานเหมือนกับจานเชิง 2) อุปมา เป็นการเปรียบเทียบโดยนำสิ่งสองสิ่งที่มีความเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน มีคำว่า ราวกับ ประดุจ ดัง เหมือน เป็นต้น ปรากฏในโครงสร้างของภาษา เช่น รักคุณดังดวงใจ 3) สัมพจน์ัย เป็นการกล่าวถึงส่วนใดส่วนหนึ่งของทั้งหมดแต่ให้มีความหมายคลุมทุกส่วน เช่น เขาเป็นคนมีหน้ามีตาอยู่ในสังคม คำว่าหน้าและตาหมายถึงชื่อเสียงของคนนั้น และเป็นส่วนหนึ่งของตัวเขาเอง 4) นามนัย เป็นการใช้คำซึ่งมีคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาแสดงความหมายแทนสิ่งนั้นทั้งหมด 5) ปฏิพจน์ัย คือ ข้อความที่มีความหมายขัดกันไม่ว่าจะจริงหรือไม่ก็ตาม เช่น เศรษฐีอนาถา น้ำผึ้งขม เป็นต้น 6) ปฏิพจน์ัย เป็นการใช้คำที่ผสมขึ้นด้วยการนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามหรือค้ำกันมารวมกันเพื่อให้เกิดคำที่มีความ

หมายใหม่ เช่น น้อยมาก ไอคกรีมร้อน เป็นต้น 7) อติพจน์ คือ โวหารที่กล่าวเกินความจริง เพื่อเน้นความรู้สึกทำให้เกิดความรู้สึกที่ลึกซึ้ง เช่น คิดถึงใจจะขาด 8) บุคคลวัต เป็นการใช้ภาษาในเชิงเปรียบเทียบที่เป็นการสมมติให้สิ่งที่ไม่มีชีวิตเป็นเหมือนมนุษย์ เช่น แปรงสีพันยิ้มพลางหันไปตอบ

ประเด็นต่อมา ผู้แต่งได้นำเสนอการศึกษาความหมายเปรียบเทียบ ตามแนวทาง นักภาษาศาสตร์ ซึ่งแยกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 อธิบายว่า การนำความหมายของคำไปใช้ในเชิงเปรียบเทียบทำให้เกิดความเปรียบเทียบ เป็นการขยายความหมายของคำออกไป จากความหมายเดิม ซึ่งความเปรียบเทียบ ในที่นี้หมายถึง ข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบของสองสิ่งที่มีคุณสมบัติที่เหมือนกันหรือต่างกัน ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการขยายความหมายของคำ เช่น เปรียบเธอเพชรงามน้ำหนึ่ง หวานปานน้ำผึ้งเดือนห้า องค์ประกอบของการเปรียบเทียบมี 2 คือ สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ และ แบบเปรียบเทียบ สิ่งที่ถูกเปรียบเทียบ หมายถึงความคิดที่ต้องการนำมาเสนอ ส่วนแบบเปรียบเทียบหมายถึงสิ่งที่สื่อให้เห็นความคิดที่นำเสนอ เช่น คือ น้ำผึ้ง คือ น้ำตา คือ ยาพิษ ในขณะที่ กลุ่มที่ 2 อธิบายว่า ความหมายเปรียบเทียบ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเรา ระบบความคิด มโนทัศน์ ค่านิยมและการมองโลกของเราอยู่ในรูปแบบการเปรียบเทียบ เช่น เวลาเป็นเงินเป็นทอง คือการมองว่าเวลาเป็นทรัพย์สิน ประเด็นต่อมาผู้แต่งกล่าวถึง ความเปลี่ยนแปลงของความหมายของคำ (Saralamba, 2019, p. 96)

ผู้แต่งได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความหมายในภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงว่ามาจากสาเหตุสองประการ ได้แก่ 1) สาเหตุจากโครงสร้างภาษา เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มาจากโครงสร้างภาษา เช่น การปรากฏร่วมกับศัพท์ใดศัพท์หนึ่งเป็นประจำ 2) สาเหตุจากการสูญเสียที่อ้างอิง เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ และกระบวนการเปลี่ยนแปลงนั้นมี 3 ประการ คือ 1) ความหมายกว้างออก 2) ความหมายแคบเข้า และ 3) ความหมายย้ายที่ ใน 3 ประเภทนั้น ความหมายกว้างออก เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มาจากการขยายความออกไป เช่น ข้าว หมายถึงสิ่งของอย่างหนึ่งเป็นเม็ด และ หมายถึงอาหารทั่วไปได้ด้วย ความหมายแคบเข้า เป็นการเปลี่ยนแปลงความหมายที่เดิมเคยมีความหมายของคำมากกว่าหนึ่งความหมายแต่ทำให้ความหมายลดลง เช่น คริว เป็นชื่อของห้องที่เขาทำไว้สำหรับหุงเข้าต้มแกง และ ครอบคริว หรือ คนที่อยู่ด้วยกันทั้งเรือน ความหมายย้ายที่ เป็นการเปลี่ยนแปลงความหมายที่ความหมายเปลี่ยนไปเป็นความหมายหนึ่งโดยความหมายเดิมสูญเสียไป เช่น แหะ หมายถึง การที่มิดแหะควักออกเสียเป็นช่อง ๆ และยังหมายถึง คำพูดประชดประชัน ผู้แต่งยังอธิบายเสริมว่า นอกจากนี้ยังพบว่า การเปลี่ยนแปลง

ความหมายนั้น มีทั้งการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีและในทางที่ไม่ดี นอกจากนี้แล้วผู้แต่งยังอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงความหมายของคำจำพวกหนึ่งที่มีสัมพันธ์กับไวยากรณ์ ที่เรียกกันว่า การกลายเป็นคำไวยากรณ์ ผู้แต่งยังได้สรุปไว้ตอนท้ายว่า ผลการเปลี่ยนแปลงในระดับคำนั้นทำให้เกิดคำอีกประเภทหนึ่งเรียกว่า คำรีนหู เป็นคำที่นำมาใช้แทนคำต้องห้าม เช่น เขี่ย มีคำรีนหูว่า ตัวเงินตัวทอง การเปลี่ยนแปลงของความหมายเป็นเรื่องที่อยู่กับเวลาและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ (Saralamba, 2019, p.112)

ในบทที่ 5 ผู้แต่งกล่าวถึง ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำ ซึ่งความสัมพันธ์ทางความหมายของคำนั้นสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้ (Saralamba, 2019, p. 114) การพ้องความหมาย หมายถึง การที่คำในภาษามีความหมายคล้ายกับอีกคำหนึ่งในภาษา เช่น มารดา ขนนี้ ซึ่งความแตกต่างนั้น ผู้แต่งกล่าวว่า มีสาเหตุจาก 1.1) การใช้คำในภาษาถิ่นที่ต่างกัน 1.2) รูปแบบของภาษาต่างกัน 1.3) เป็นคำที่หมายถึงการเลือกใช้คำที่เป็นผลมาจากอารมณ์ความรู้สึก 1.4) การปรากฏร่วมกันกับคำที่ต่างกัน ต่อมาผู้แต่งได้อธิบายว่า การพ้องความหมาย สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การพ้องความหมายบางส่วน 2) การพ้องความหมายตรงกันข้าม ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 2.1) การตรงข้ามแบบคู่กัน 2.2) การตรงข้ามแบบเกี่ยวเนื่อง 2.3) การตรงข้ามแบบคู่กัน 3) การพ้องรูป (Saralamba, 2019, p. 123) ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 3 ประเภท คือ 3.1) การพ้องเสียง 3.2) การพ้องตัวเขียน 3.3) การพ้องรูปแบบสมบูรณ์ 4) การมีหลายความหมาย 5) การเป็นคำในกลุ่มเดียวกัน 6) การเป็นส่วนประกอบ

นอกจากนี้แล้ว ผู้แต่งยังได้อธิบายว่า ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำแบบการเป็นส่วนประกอบ (Saralamba, 2019, p. 131) สามารถแบ่งย่อยออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1) แบบองค์ประกอบ-วัตถุ เช่น กิ่งไม้-ต้นไม้ 2) แบบสมาชิก-กลุ่ม เช่น ต้นไม้-ป่า 3) แบบส่วน-มวล เช่น ขึ้น-เค้ก 4) แบบสารประกอบ-วัตถุ เช่น อลูมิเนียม-เครื่องบิน 5) แบบคุณลักษณะ-กิจกรรม เช่น จ่ายเงิน-การซื้อของ 6) แบบสถานที่-พื้นที่ เช่น กรุงเทพฯ-ประเทศไทย ผู้แต่งได้สรุปในตอนท้ายว่า ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำประเภทต่าง ๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่า คำทุกคำไม่ได้อยู่ในสภาพลำพังในภาษาแต่จะมีความสัมพันธ์ทางความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งกับคำอื่นเสมอ

ในบทที่ 6 ผู้แต่งกล่าวถึงการวิเคราะห์ความหมายของคำ ผู้แต่งกล่าวถึงความสำคัญของการวิเคราะห์รรถลักษณะ ว่า ถ้าเข้าใจความหมายของคำก็จะทำให้เข้าใจความหมายของประโยคและข้อความได้ชัดเจน และกล่าวต่อไปว่า การวิเคราะห์ความหมายของคำ

สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความหมายพื้นฐาน 2) การวิเคราะห์อรรถลักษณะ ในสองประเด็นนั้น 1) การวิเคราะห์ความหมายพื้นฐาน (Saralamba, 2019, p. 139) มีการเสนอให้การใช้ภาษากลางเป็นเครื่องมือในการอธิบายภาษาที่กำลังศึกษา เช่น ถ้าเรากำลังศึกษาภาษาไทยแล้ว เรอธิบายภาษาไทยด้วยภาษาไทยมาตรฐาน อนึ่ง ในทุกภาษาควรมีชุดของหน่วยศัพท์ที่เป็นสากล ไม่ควรใช้ภาษากลาง จำนวนขององค์ความหมายหลักควรมีจำนวนประมาณ 50 องค์ความหมายหลักหรือใกล้เคียงกับจำนวนนี้เท่านั้น 2) การวิเคราะห์อรรถลักษณะ ผู้แต่งได้เน้นย้ำว่า การวิเคราะห์อรรถลักษณะนั้นมีพื้นฐานจากแนวความคิดการจัดกลุ่ม

การศึกษาความหมายตามแนวคิดนี้ เชื่อว่า คำแต่ละคำไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยว ถ้าเราศึกษาโดยนำคำหลายๆ คำมาเปรียบเทียบกัน ก็จะเข้าใจความหมายของคำได้ชัดเจนขึ้น เช่น คำว่า เขาเดิน มีความสัมพันธ์กับ นอน วิ่ง แม้ว่าจะไม่ปรากฏในประโยคแต่สามารถใช้แทนกันได้ว่า เขานอน เขาวิ่ง 2) การวิเคราะห์อรรถลักษณะ (Saralamba, 2019, p. 141) ผู้แต่งให้นิยามความหมายย่อยของคำเรียกว่า อรรถลักษณะ โดยขั้นตอนการวิเคราะห์อรรถลักษณะมี 6 ขั้นตอนได้แก่ 1) เลือกคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน 2) การลงรายการคำ 3) วิเคราะห์ความหมายย่อย 4) วิเคราะห์ความหมายย่อยประจำคำ 5) การตรวจสอบข้อมูล 6) พิจารณาความหมายย่อยของคำทุกคำที่มีร่วมกัน ผู้แต่งได้สรุปว่า ปัญหาในการวิเคราะห์อรรถลักษณะ (Saralamba, 2019, p. 153) ได้แก่ 1) ปัญหาด้านภาษา เพราะภาษาที่ใช้ในการอธิบายความหมายย่อยนั้นไม่สามารถใช้อธิบายความหมายของคำบางคำได้ เช่น สีแดง สีเขียว 2) ปัญหาในการค้นหาความหมายที่ต่างกันของคำ เพราะคำบางคำที่เราเห็นว่าปรากฏในตำแหน่งต่างกันความหมายก็จะเปลี่ยนไปด้วย เช่น เขาขึ้นบันได เขาอ้วนขึ้น เป็นต้น 3) ปัญหาที่เกิดจากมุมมองของผู้พูดภาษา เพราะคำเดียวกันถ้าพิจารณาจากมุมมองที่ต่างกันจะได้ความหมายที่ต่างกัน เช่น คำว่า ไป กับ มา ผู้แต่งสรุปไว้ว่า การวิเคราะห์อรรถลักษณะของความหมายย่อยของคำ อยู่ที่ว่าวิธีการวิเคราะห์ความหมายที่เน้นเรื่องความแตกต่าง ซึ่งมีพื้นฐานอยู่ที่ความสัมพันธ์ของคำมากกว่าที่ลักษณะทางกายภาพ (Saralamba, 2019, p. 154)

ตอนที่ 3 เป็นการกล่าวถึงความหมายระดับประโยค ซึ่งเป็นระดับของภาษาที่อยู่เหนือคำ ซึ่งมีบทเดียว คือ บทที่ 7 ในบทนี้ ผู้แต่งกล่าวถึงความหมายระดับประโยค โดยมีเนื้อหาหลักประกอบด้วย 1) การซ้ำความหมาย 2) ความกำกวมในประโยค 3) เงื่อนไขของความเป็นจริงหรือเป็นเท็จในภาษา โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) การซ้ำความหมาย (Saralam-

ba, 2019, p. 158) เป็นความหมายของประโยคเกิดจากความหมายของคำ ความหมายเดียวกันอาจแสดงด้วยประโยคที่ต่างกัน เช่น ก) สมศักดิ์ เป็นพ่อของสมคิด ข) สมคิดเป็นลูกของสมศักดิ์ แม้ว่าสองประโยคจะมีการเรียงคำและการใช้คำที่ต่างกัน แต่ก็มี ความหมายเดียวกัน 2) ความกำกวมในประโยค (Saralamba, 2019, p. 159) หมายถึงประโยคที่มี ความหมายมากกว่าหนึ่ง โดยเกิดจากการใช้คำที่มีความหมายคล้ายกัน การตัดสินใจ ความหมายไม่ได้ การใช้คำที่มีความหมายกว้าง เช่น ก) เขานั่งอ่านหนังสืออยู่ที่ริมฝั่ง ข) เขานั่งอ่านหนังสือที่ชายฝั่ง 3) เงื่อนไขของความเป็นจริง (Saralamba, 2019, p.163) ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ความเป็นจริงในประโยคเดียว และ ความเป็นจริงระหว่างประโยค ในประเด็นแรก ความเป็นจริงในประโยคเดียว สามารถแยกย่อยได้เป็น 3 ประโยค ได้แก่ 1) ประโยคที่มีเงื่อนไขของความเป็นจริงจากผลของความหมายของคำในประโยค เช่น นาย ก เป็นคนที่ยังไม่แต่งงาน 2) ประโยคที่เป็นเท็จเนื่องจากเป็นเท็จเพราะถ้อยคำในภาษา เช่น นาย ก เป็นคนที่แต่งงานแล้ว 3) ประโยคที่เป็นจริงหรือเท็จต่อเมื่อรู้ว่าสถานการณ์จริงของผู้พูดเป็นอย่างไร เช่น เพื่อนบ้านของฉันแต่งงานแล้ว 3.2) ความจริงในระหว่างประโยค ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การขยายความและสภาวะเกิดก่อน ในสองประเด็นนั้น ใน 1) การขยายความ เป็นความหมายที่เกิดขึ้นจากความหมายของประโยคที่เกิดขึ้นก่อน เช่น สมศักดิ์ ช่างสมชาย ขยายความได้ว่า สมชายตาย คือความเป็นจริงในประโยคสมศักดิ์ ช่างสมชาย 2) สภาวะเกิดก่อน คือ ความนำเสนอที่เกิดขึ้นในประโยคที่เชื่อว่าเป็นจริง เพื่อจะบอกความเป็นจริงหรือเท็จของอีกประโยค เช่น ภรรยาของผมท้อง ซึ่งเกิดก่อนโดยเป็น ความรู้ที่มีอยู่ก่อนว่าผู้พูดมีภรรยา ผู้แตงเน้นในที่สุดว่า การขยายความและสภาวะเกิดก่อน เป็นความหมายที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ระหว่างประโยคไม่ใช่เกิดขึ้นระหว่างคำ

ตอนที่ 4 เป็นการกล่าวถึงความหมายระดับข้อความ เนื้อหาในตอนนี้มี 1 บท คือ บทที่ 8 ซึ่งในบทนี้ ผู้แตงกล่าวถึง ความหมายกับการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ใน ประเด็นของถ้อยคำ บริบท ความหมายของการใช้ภาษาเพื่อกระทำวจนกรรม รวมทั้งการใช้ภาษาในอินเทอร์เน็ต ประเด็นแรกในบทนี้ผู้แตงกล่าวถึง ถ้อยคำกับบริบท (Saralamba, 2019, p. 174) ซึ่งมีคำจำกัดความว่า บริบท คือ ส่วนของถ้อยคำที่ติดกับหรือล้อมรอบหน่วย ภาษา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องของภาษาหรือรูปภาษาเท่านั้น แต่ยังรวมเอา สถานการณ์ สถานที่ น้ำเสียงด้วย แต่อย่างไรก็ตาม นักภาษาศาสตร์บางท่านที่ไม่เห็นด้วยกับการรวม บริบทไว้ในความหมาย เพราะจะทำให้การศึกษาความหมายไร้ขอบเขต แต่อย่างไรก็ตาม ผู้แตงได้ยกความเห็นนักภาษาศาสตร์ที่เห็นด้วยกับการรวมบริบทไว้ในความหมาย โดยได้

แย้งว่า การศึกษาบริบทจะช่วยให้อลดความกำกวมของความหมาย ซึ่งบริบทนี้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย คือ บริบทของภาษาและบริบทที่ไม่ใช่ภาษา ในสองประเด็นนั้น บริบทของภาษา หมายถึง ถ้อยคำที่อยู่ล้อมรอบคำหรือข้อความที่มีผลต่อความเข้าใจความหมายของข้อความ เช่น คำว่า bank หมายถึงธนาคาร หรือ ผังแม่น้ำก็ได้ ในที่นี้ บริบทจะช่วยให้เรารู้ว่า ความหมายของคำนี้คืออะไร ส่วนบริบทที่ไม่ใช่ภาษา คือ คุณลักษณะอื่นที่ปรากฏร่วมแต่ไม่ใช่รูปภาษา ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทย่อยได้ดังนี้ 1) บริบททางกายภาพ ได้แก่ สถานที่ เวลา 2) บริบททางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพทางสังคม 3) บริบททางวัฒนธรรม การเข้าใจความหมายต้องเรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมที่ใช้ภาษานั้นด้วย ถ้าไม่เข้าใจวัฒนธรรมก็จะไม่เข้าใจความหมายที่สื่อสารนั้น ประเด็นต่อมาที่ผู้แต่งกล่าวถึงในบทนี้ คือ วัจนกรรม ซึ่งมีนิยามว่า ความตั้งใจในการพูดแต่ละครั้งนั้นเพื่อก่อให้เกิดการกระทำต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการพูด เช่น ช่วยเปิดประตูให้ด้วยนะคะ เป็นการพูดและขอร้องให้กระทำการเปิดประตู (Saralamba, 2019, p. 182) ประเด็นถัดมาผู้แต่งได้กล่าวถึง ความหมายกับการใช้ภาษาในอินเทอร์เน็ต (Saralamba, 2019, p. 183) ผู้แต่งได้แบ่งประเภทและลักษณะของภาษาอินเทอร์เน็ตตามทัศนะของ เดวิด คริสตัลที่ว่า 1) มีการใช้ศัพท์เฉพาะ 2) การประสมคำ 3) หน่วยคำเติมท้าย 4) การใช้คำย่อ 5) การใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ 6) การสะกดคำ 7) การใช้เครื่องหมายวรรคตอน 8) การซ้ำ

ประเด็นต่อมาที่ผู้แต่งกล่าวถึงในบทนี้ได้แก่ ภาษาอิเล็กทรอนิกส์ ผู้แต่งให้นิยามของข้อความอิเล็กทรอนิกส์ว่า เป็นลักษณะการใช้ภาษาที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันสองฝ่าย ดังนั้นการศึกษาข้อความอิเล็กทรอนิกส์จึงเน้นไปที่ตัวภาษามากกว่าเครื่องมือ ต่อมาผู้แต่งได้กล่าวถึง การพูดคุยในห้องสนทนา เป็นการสื่อสารด้วยรูปแบบการพูดคุยทางอินเทอร์เน็ต เป็นการคุยตอบโต้โดยใช้การพิมพ์ข้อความสลับกันไปมาระหว่างผู้ใช้ทั้งสองฝ่าย คือผู้สนทนาและผู้ร่วมสนทนา

ประเด็นต่อมาที่มีการกล่าวถึงในบทนี้คือ ภาษาพูดและภาษาเขียน โดยมีนิยามความหมายว่า ภาษาพูด คือ การใช้ภาษาพูดเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เช่น ประชุม สัมมนา ส่วนภาษาเขียน หมายถึงการส่งข้อความหรือสารที่ใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ในภาษาพูดจะมีโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ไม่สมบูรณ์ ส่วนภาษาเขียนจะมีโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่สมบูรณ์และซับซ้อน ภาษาพูดจะมีการซ้ำคำและเรียบเรียงไม่ต่อเนื่อง ส่วนภาษาเขียนจะเรียงประโยคและลำดับอย่างต่อเนื่อง ภาษาพูดไม่ใช่เครื่องหมายวรรคตอน แต่ภาษาเขียนใช้เครื่องหมายวรรคตอน

ประเด็นต่อมาที่ผู้แต่งกล่าวถึง คือ ลักษณะการใช้ภาษาในห้องสนทนา (2019, p.197) การใช้ภาษาในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ต มีลักษณะต่างๆ ดังนี้ 1) การเปิดและปิดการสนทนา การเปิดสนทนา สามารถทำได้โดยการทักทาย เช่น หัวดีคะ การเรียกขาน เช่น พี่ปอม ส่วนการปิดสนทนา ซึ่งประกอบด้วย ส่วนก่อนปิดการสนทนา เช่น ไปทำงานก่อนนะครับ และ ส่วนปิดการสนทนา เช่น ไปละ หัวดี 2) การใช้ส่วนค้นคำพูด เป็นลักษณะทางภาษาที่ผู้พูดใช้แทรกระหว่างคำวลีหรือประโยค เช่น งะ อืม อือ อ่า อ่านะ ก้อเนี่ย เช่น คำว่า อะนะ เลี้ยงเพื่อนเราละ 3) การเปลี่ยนหัวข้อในการสนทนา ด้วยเหตุว่าในการสนทนาในห้องสนทนา ผู้สนทนาแต่ละคนต้องการจะนำเรื่องราวต่าง ๆ มาคุยกัน จึงทำให้มีการเปลี่ยนหัวข้อในการสนทนา ซึ่งทำได้โดยการ ใช้ประโยคคำถาม การเล่าความด้วยประโยคบอกเล่า การใช้คำหรือเครื่องหมายแสดงอารมณ์ความรู้สึก การนำบทกวี เพลงหรือบทโฆษณา มาสร้างเป็นหัวข้อใหม่ในการสนทนา เช่น คนที่ 1 หยุดปิดกั้นตัวเองเถอะ คนดี ชีวิตนี้อย่างมออยู่ที่ฉัน (เปลี่ยนหัวข้อด้วยเพลง) คนที่ 4 ไร้สาระสาต เลยอะ คนที่ 4 ฟังไม่ขึ้นเลย ฮิอิ คนที่ 2 เราจะเล่นหนังแล้วนะ (เปลี่ยนหัวข้อด้วยการเล่าความ) 4) การแสดงความรู้สึกในการสนทนา คู่สนทนาในห้องสนทนาต้องใช้ภาษาที่สุภาพ เมื่อต้องการเลี่ยงถ้อยคำที่ต้องห้ามจะมีวิธีการเลี่ยงดังต่อไปนี้ 1) การเปลี่ยนการสะกดคำ เช่น สัตว์ เป็น สาด 2) การละ เช่น คนที่ 1 วารัย คนที่ 2 --- นรก 5) การแสดงอารมณ์ความรู้สึก โดยวิธีการ 1) ใช้สัญลักษณ์ เช่น :: -) หมายถึงการยิ้ม ; -) หมายถึงยิ้มให้ : P หมายถึงแลบลิ้น 2) การพิมพ์แบบพิเศษ โดยการพิมพ์ซ้ำ เช่น คิดถึงมากกกกกก แสดงความรู้สึก 3) การพิมพ์แบบเลียนเสียงพูดไม่ชัด เช่น เหยอ แทน เหรอ 4) การเว้นระยะห่างของตัวอักษร เช่น ข-อ-ข-อ-บ-ค-ณ-ม-า-ไ-ว้ -ณ -ที่ -นี้ -ด -ว-ย 5) การใช้อักษรย่อ เช่น รร. คือ โรงเรียน นศ. คือ นักศึกษา ผู้แต่งได้สรุปไว้อย่างน่าสนใจว่า การใช้ภาษาในห้องสนทนา ทางอินเทอร์เน็ตนั้น เป็นลักษณะการใช้ภาษาที่รวมเอาภาษาพูดและเขียนไว้ด้วยกัน คือ ถ้อยคำที่ใช้มีลักษณะทางภาษาเป็นภาษาพูด แต่ส่งสารและสื่อสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นตัวเขียน ผู้แต่งปิดท้ายตำราด้วยหัวข้อลักษณะการใช้ภาษาในเฟซบุ๊ก (2019, p.215) โดยผู้แต่งกล่าวว่า การใช้ภาษาในเฟซบุ๊ก มีลักษณะเพิ่มเติมมากขึ้นจากการใช้ภาษาในห้องสนทนา มีกระบวนการสร้างคำศัพท์ขึ้นใหม่ มีการใช้ภาษาเฉพาะกลุ่ม หรือ สแลงมากขึ้น สามารถเผยแพร่ในวงกว้าง น่าสังเกตว่า กระบวนการสร้างคำสแลงจากการใช้ภาษาในเฟซบุ๊กเป็นกระบวนการสร้างคำตามระบบหน่วยคำ คือ การซ้ำคำ การซ้อนคำ การประสมคำ การรวมคำ การตัดคำ การยืมคำ การใช้คำเปรียบ การตั้งสมญานาม การสะกดคำ การ

ใช้คำแสดงท่าทาง การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ การใส่เครื่องหมายและตัวเลข การใช้สัญลักษณ์ รูปอาร์ม เช่น คำว่า นกรัวๆ คำว่า นก ความหมายเดิม หมายถึง สัตว์ปีกชนิดหนึ่ง แต่ความหมายสแลง คือ ไม่สมหวัง ออกหัก จากบทเพลงว่า นกตลอด ของ อนันต์ บุนนาค ผู้แต่งได้สรุปเป็นข้อสังเกตตอนท้ายไว้ว่า การสื่อสารผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลต่อความหมายที่เกิดขึ้นจากการใช้ภาษาในระดับข้อความ ผลที่ตามมาคือ เราในฐานะผู้ใช้ภาษาสามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของความหมายในภาษาระดับข้อความและระบบของภาษาได้จากการพิจารณาแนวโน้มการนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่แพร่หลายในปัจจุบัน (Saralamba, 2019, p.222)

บทสรุป

โดยภาพรวม ตำราเรื่อง ภาษาและความหมาย เป็นความพยายามของผู้แต่งที่จะนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีทางอรรถศาสตร์ของนักวิชาการด้านภาษาศาสตร์ทางตะวันตกในบริบทของภาษาไทย แม้ตำรานี้จะเป็นตำราด้านภาษาศาสตร์โดยตรง แต่แนวคิดทฤษฎีที่ผู้แต่งนำเสนอก็สามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบของภาษาอื่น ๆ ได้ โดยเฉพาะในการวิเคราะห์องค์ประกอบของภาษาไทย ซึ่งในการอธิบายเนื้อหาผู้แต่งได้ให้ตัวอย่างจากแหล่งข้อมูลในภาษาไทยเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เหมาะกับผู้อ่านชาวไทย แต่อย่างไรก็ดี ในบางประเด็นจะเห็นว่าผู้แต่งไม่ได้ให้ตัวอย่างของการอธิบายเนื้อหาเพื่อความชัดเจน เป็นเพียงการให้นิยามความหมายซึ่งทำให้เนื้อหายังขาดความสมบูรณ์ เพราะจะทำให้มีเพียงนิยามแต่ไม่มีตัวอย่างประกอบ อีกทั้งในการให้ตัวอย่างของผู้แต่งในตำรานี้ ยังมีกรยกตัวอย่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษสลับกันไปบริบทเดียวกัน ทำให้ห้วงความคิดของผู้อ่านจำต้องสลับภาษาไปมาระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ

อีกประเด็นที่พบเห็น คือ ในกรณีที่อ้างอิงแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการทางภาษาศาสตร์ของชาติตะวันตก ผู้แต่งก็ได้เสนอเพียงแค่แนวคิดของนักวิชาการเหล่านั้น แต่ผู้แต่งไม่ได้สรุปเนื้อหาสำคัญที่เป็นทัศนะของผู้แต่งเองเพื่อเชื่อมโยงแนวคิดเหล่านั้นในตอนท้าย ทำให้ผู้อ่านจำเป็นต้องสรุปประเด็นเนื้อหาจากนักวิชาการต่างๆเอง นอกจากนี้แล้วในตำราเล่มนี้ยังมีความบกพร่องเล็กน้อยด้านการพิมพ์บางแห่ง เช่น ตัวอักษรในระหว่างบรรทัดหนึ่งมีการเลื่อนไปอีกบรรทัดหนึ่งทำให้ผิดรูปแบบภาษาโดยเฉพาะข้อความที่เป็นภาษาอังกฤษได้ ซึ่งถ้ามีการแก้ไขในการพิมพ์ครั้งต่อไป จะทำให้หนังสือเล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ที่สำคัญตำราวิชาการในปัจจุบันควรมีดัชนีค้นคำประกอบท้ายเล่มจะทำให้ตำรานั้นเป็นประโยชน์แก่ผู้ศึกษาอย่างแท้จริง

References

- Panyametheekul, S. (2006). **Kansueksa khwammai** (In Thai) [Studies in Semantics]. Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Phalawong, P. (2007). **Khwamru bueangton thang atthasat** (In Thai) [Introduction to Semantics] (2rd ed.). Bangkok: Ramkhamhaeng University Press.
- Rattakul, S. (2012) **Atthasat bueangton** (In Thai) [Introduction to Semantics] (2rd ed.) . Nakhon Pathom: Mahidol University Press.
- Saralamba, C. (2019). **Phasa kap khwammai** (In Thai) [Language and Meaning] (3rd ed.). Bangkok: Thammasat University Press.
- Wongthai, N. (2020). **Phasa kap khwammai** (In Thai) [Language and Meaning] (3rd ed.). Bangkok: K.C. Interpress.

แนะนำผู้เขียน

About Authors

ก่อกองศ์ นามวัฒน์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ไทยศึกษา)
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Korpong Namwat

Master of Arts (Thai Studies)
Faculty of Humanities, Ramkhamhaeng University
Master of Education (Teaching Thai)
Faculty of Education Ramkhamhaeng University
Lecturer in Thai Language Department
The Demonstration School of Ramkhamhaeng University
Ramkhamhaeng University

นนทชา คัยนันท์

อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

Nontacha Kaiyanun

Master of Arts (Thai)
Faculty of Art
Chulalongkorn University
Lecturer in Program in Thai
Faculty of Humanities and Social Sciences
Burapha University

นัฐริกา คงเมือง	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) นิสิตสาขาวิชาเอกภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Nattarika Kongmuang	Bachelor of Arts (Thai) Student in Program in Thai Faculty of Humanities and Social Sciences Burapha University
บุญยงค์ เกศเทศ	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (มานุษยวิทยา) คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยปัญญา รองศาสตราจารย์ประจำสำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
Boonyong Ketthet	Doctor of Philosophy (Anthropology) Faculty of Arts and Social Sciences Panjab University Associate Professor in School of Liberal Arts Walailak University
ปฏิพันธ์ อุทยานุกุล	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ภาษาไทย) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำโปรแกรมวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Patipan Utayanukul	Doctor of Arts (Thai) Faculty of Liberal Arts University of Phayao Assistant professor in Program of Thai Language and Culture Faculty of Humanities Chiang Rai Rajabhat University

ปวรวรรณ เขาเรียง	ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาภาษาไทย) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นักศึกษาศาสาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร Bachelor of Arts (Thai) Chiang Mai University Student in Program in Thai Faculty of Arts, Silpakorn University
Pawornwan Khaoreang	
ยุพิน จันทร์เรือง	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ประจำโปรแกรมวิชาภาษา และวัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ Master of Education (Teaching Thai) Faculty of Education Chulalongkorn University Associate Professor in Program of Thai Language and Culture Faculty of Humanities Chiang Rai Rajabhat University
Yupin Chanroeng	
วรวรรณ ศรียาภัย	ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต (ภาษาไทย) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา Doctor of Philosophy (Thai) Faculty of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University Assistant Professor in School of Liberal Arts University of Phayao
Warawat Sriyabhaya	

ศานติ ภัคดีคำ	<p>อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต (วรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ</p>
Santi Pakdeekam	<p>Doctor of Philosophy (Literature and Comparative Literature) Faculty of Arts Chulalongkorn University Associate Professor in Faculty of Humanities Srinakharinwirot University</p>
สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ	<p>ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ภาษาสันสกฤต) มหาวิทยาลัยมัทราส อินเดีย อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์</p>
Somsak Phansiri	<p>Doctor of Philosophy (Sanskrit) University of Madras, India Lecturer in Thai Language Program Buriram Rajabhat University</p>
สุชญญา วงศ์เวสซ์	<p>ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่</p>
Suchanya Wongwet	<p>Master of Education (Teaching Thai) Faculty of Education Chiang Mai University Lecturer in Program in Thai Faculty of Humanities and Social Sciences Chiang Mai Rajabhat University</p>

สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ

Suwattana Liamprawat

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

(ภาษาศาสตร์และภาษาเอเชียอาคเนย์) มหาวิทยาลัยมหิดล
รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Master of Arts

(Linguistics and Southeast Asian Language)

Mahidol University

Associate Professor in Program Thai

Faculty of Arts Silpakorn University

ซี ไบหยวน

ZI BIYUAN

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมไทย)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

นักศึกษาด้านวิชาการสอนภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

Bachelor of Arts (Thai language and culture)

Chiang Rai Rajabhat University

Student in Program in Thai language and culture

Faculty of Humanities

Chiang Rai Rajabhat University

รูปแบบการตีพิมพ์ในวารสาร
Format of Publication in Wiwitwannasan

ชื่อเรื่องภาษาไทย

(TH Sarabun PSK 20 point ตัวหนา)

Title in English

(TH SarabunPSK 20 point bold)

ชื่อผู้เขียนคนที่ 1¹ ชื่อผู้เขียนคนที่ 2² และชื่อผู้เขียนคนที่ 3³ (ภาษาไทย)

(TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนา) กรณีมากกว่า 3 คนให้ใส่ชื่อผู้เขียนคนแรกและคณะ

Author Name 1¹ Author Name 2² Author Name 3³ (English)

(TH SarabunPSK 16 point Bold) in case of more than 3 authors,
use the name of first author et al.

¹Affiliation or University ²Affiliation or University ³Affiliation or University

(TH SarabunPSK 14 point Normal) in case of more than 3 authors,

use the affiliation of first author et al.

E-mail address: xxxx (TH SarabunPSK 12 point)

Abstract (TH Sarabun PSK 16 point, bold, align text left)

Text's length is not more than 300 words (TH Sarabun PSK 16 point bold)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Keywords://aa,//bb,//cc// 3-5 words

(TH Sarabun PSK 16 point, normal, align text left, tap 2 spaces)

บทคัดย่อ (TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนา ชิดซ้าย)

บทคัดย่อ ความยาวไม่เกิน 300 คำ (TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดา)

.....
.....
.....

คำสำคัญ://กก//ขข//คค จำนวน 3-5 คำ

(TH Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดาชิดซ้าย เคาะระหว่างคำ 2 เคาะ)

บทนำ (Introduction) (TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนา ชิดซ้าย)

เนื้อหา (Text).....

.....
.....
.....

ทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

เนื้อหา (Text).....

.....
.....
.....

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objective of Research)

1.
2.
3.
4.

วิธีการวิจัย (Research Method)

เนื้อหา (Text).....

.....
.....
.....

ผลการวิจัย (Result of Research)

เนื้อหา (Text).....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

อภิปรายผลและสรุปผล (Discussion & Conclusion)

เนื้อหา (Text).....
.....
.....
.....
.....

หัวข้อ (TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนา ชิดซ้าย)

เนื้อหา (TH Sarabun PSK เนื้อหา 16 point ตัวธรรมดา ตั้งค่าชิดซ้าย-ขวา ย่อหน้า 1 ซม.

เคาะ 0.5)

Heading (TH Sarabun PSK 16 point, bold, align text left)

Text (TH Sarabun PSK 16 point, normal, align text to both left and right,

indent 1 cm. tap 0.5)

เอกสารอ้างอิง (References)

เนื้อหา (Text).....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

การนำเสนอตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ (Fortmat of Table, Figure and Chart)

1. ตาราง (Table)

ตารางที่ x (TH SarabunPSK 16 point ตัวหนา ชิดซ้าย ตั้งค่าเป็น 1 คอลัมน์)

ชื่อตาราง (Th Sarabun PSK 16 point ตัวธรรมดา)

Table No. x (TH Sarabun PSK 16 point, bold, align text left, one column)

Title of table (TH Sarabun PSK 16 point, normal)

ตารางที่ 1 สรุปจำนวนคำยืมภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขา

กลวิธีการยืมคำภาษาอังกฤษ	จำนวนคำ	ร้อยละ %
1.การยืมแบบทับศัพท์	221	60.88
2. การยืมแบบแปลศัพท์	124	34.16
3.การยืมแบบแปลนทับศัพท์	8	2.02
4.การประสมคำ	7	1.93
5. การยืมแบบตัดพยางค์	3	0.81
รวม	363	100

2. รูปภาพ (Figure)

รูปภาพ x (TH SarabunPSK 16 point ตัวหนา กึ่งกลาง)

ชื่อรูปภาพ (TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนา)

Figure x (TH Sarabun PSK 16 point, bold, center text)

Title of Figure, (TH Sarabun PSK 16 point, bold)

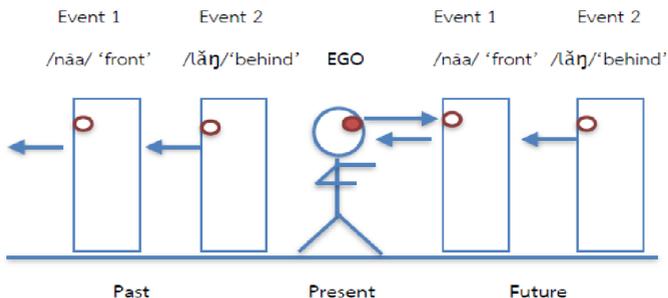


Figure 1: Ego-opposed Perspective

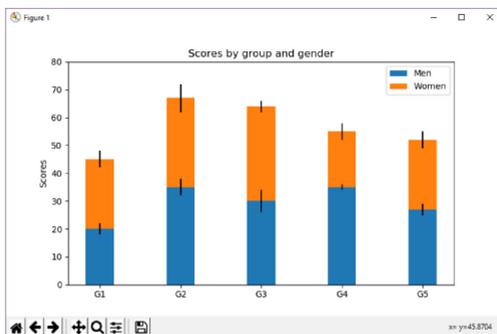
3. แผนภูมิ (Chart)

แผนภูมิ x (TH SarabunPSK 16 point ตัวหนา กึ่งกลาง)

ชื่อแผนภูมิ (TH Sarabun PSK 16 point ตัวหนา กึ่งกลาง)

Chart x (TH Sarabun PSK 16 point, bold, center text)

Title of Chart (TH Sarabun PSK 16 point, bold, center text)



แผนภูมิ 1 คะแนนตามกลุ่มและเพศ

การจัดเตรียมต้นฉบับ

1. ความยาวของบทความ 12-25 หน้ากระดาษ A4 พิมพ์หน้าเดียว (นับรวมรูปภาพ ตาราง เอกสารอ้างอิง และภาคผนวก)
2. รูปแบบตัวอักษร ให้จัดพิมพ์ด้วยแบบตัวอักษร TH SarabunPSK เท่านั้น
3. ชื่อเรื่องบทความภาษาไทย ขนาดตัวอักษร 20 pt. (ตัวหนา) จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ
4. ชื่อเรื่องบทความภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 20 pt. (ตัวหนา) จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ
5. ชื่อผู้เขียนทุกคน ขนาดตัวอักษร 16 pt. (ตัวหนา)
6. ชื่อสังกัดหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย ขนาดตัวอักษร 13 pt. (ตัวอักษรปกติ)
7. อีเมลของผู้แต่งที่ติดต่อ ขนาดตัวอักษร 13 pt.
8. เนื้อหาบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16 pt. จัดชิดซ้ายขวา พิมพ์ 1 คอลัมน์
9. คำสำคัญ ขนาดตัวอักษร 16 pt. (ตัวหนา) จัดชิดซ้าย
10. เนื้อหาคำสำคัญ ขนาดตัวอักษร 16 pt. วรรค 2 เคาะระหว่างคำ
11. ชื่อหัวเรื่อง ขนาดตัวอักษร 16 pt. (ตัวหนา) จัดชิดซ้าย ไม่ใส่เลขลำดับที่
12. เนื้อหาบทความ พิมพ์ 1 คอลัมน์ จัดให้ชิดขอบซ้ายขวา ขนาดตัวอักษร 16 pt.
13. เนื้อหาบทความ ย่อหน้า 1 ซม.
14. ชื่อตาราง ขนาดตัวอักษร 16 pt. (ตัวหนา) ให้ระบุไว้บนตาราง จัดชิดซ้าย ได้ตารางให้บอกแหล่งที่มาจัดชิดซ้าย ส่วนรายละเอียดตัวอักษรปกติ
15. ชื่อรูป ชื่อแผนภูมิ ขนาดตัวอักษร 16 pt. (ตัวหนา) ให้ระบุไว้ในรูป แผนภูมิ จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ ได้รูปแผนภูมิให้บอกแหล่งที่มาจัดชิดซ้าย
16. ระยะขอบกระดาษ 1 นิ้ว (2.54 ซม.) เท่ากันทุกด้าน
17. หมายเลขหน้า ให้ใส่ไว้ตำแหน่งด้านล่างขวาดังแต่ต้นจนจบบทความ ขนาดตัวอักษร 16 pt.
18. ชื่อเอกสารอ้างอิง ขนาดตัวอักษร 16 pt. (ตัวหนา) จัดชิดซ้าย
19. เนื้อหาเอกสารอ้างอิง ขนาดตัวอักษร 16 pt. พิมพ์ 1 คอลัมน์

Preparation of Manuscript

1. Length of article about 12-25 ppages of A4 paper size, type one page (Including figure, table, reference and appendix)
2. Font type, type with font TH SarabunPSK only
3. Title of article in Thai, font size 20 pt. (bold) center text
4. Title of article in English, font size 20 pt. (bold) center text
5. Author's name, font size 16 pt. (bold)
6. Name of affiliation or university, font size 13 pt. (regular)
7. Corresponding author's E-mail, font size 13 pt.
8. Text of abstract in Thai and English, font size 16 pt. align text left, type one column
9. Keywords, font size 16 pt. (bold) align text left
10. Text of keywords, font size 16 pt. tap 2 spaces
11. Title of heading, font size 16 pt. (bold) align text left, no number
12. Text of article, type one column, align to both left and right, font size 16 pt.
13. Text of article, indentation 1 cm.
14. Title of table, font size 16 pt. (bold) given above table, align text left given below table, specifying source, align text left, in details use normal size
15. Title of figure, chart, font size 16 pt. (bold) given below figure, chart, center text, below figure and chart, specifying source, align text left
16. Margins, 1 inch (2.54 cm.) in all sides
17. Page number, given below on right side from beginning up to the end of article, font size 16 pt.
18. References, font size 16 pt. (bold) align text left
19. Text of references, font size 16 pt. typing in one column

ส่วนประกอบของบทความ

1. ชื่อเรื่องบทความ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
2. ชื่อผู้เขียนทุกคน (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
3. บทคัดย่อ ความยาวไม่เกิน 300 คำ และ คำสำคัญ 3-5 คำ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
4. เนื้อเรื่อง ประกอบด้วย
 - 1) บทความวิชาการ ประกอบด้วย บทนำ เนื้อหา และบทสรุป
 - 2) บทความวิจัย ประกอบด้วย บทนำ ทบทวนวรรณกรรม วัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผล สรุปผลการวิจัย
 - 3) บทวิจารณ์หนังสือ ประกอบด้วย ส่วนนำ บทวิจารณ์ และ บทสรุป
5. เอกสารอ้างอิง
6. รูปภาพ แผนภูมิ ตารางประกอบ หรืออื่นๆ ต้องมีหมายเลขกำกับในบทความ อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลให้ถูกต้อง ชัดเจน และไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ใช้รูปภาพสีหรือขาว-ดำที่มีความคมชัดและ แนบภาพถ่ายต้นฉบับหรือไฟล์รูปภาพแยกต่างหากมาพร้อมกับบทความด้วย

Element of Article

1. Title of article (Thai & English)
2. Name of authors (Thai & English)
3. Abstract, with length not more than 300 words and keywords of 3-5 words (Thai & English)
4. Text including
 - 1) Academic article including introduction, body and conclusion
 - 2) Research article including introduction, literature review, objective, research method, discussion and conclusion
 - 3) Book review including introduction, critical review and conclusion
5. References
6. Figure, chart, table including and so on must have specific number in article, reference to source of data should be made correct, clear and not violate the copyright of other, use the color or black and white image with high definition and enclose the original image or file of image separately along with article

คำแนะนำในการเขียนอ้างอิง

การเขียนรายการอ้างอิงใน วารสาร วิจัยวรรณสาร กองบรรณาธิการได้ใช้รูปแบบการเขียนอ้างอิงแบบ APA Style ของสมาคมจิตวิทยาของอเมริกา ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 ปีคริสต์ศักราช 2010 โดยปรับปรุงเล็กน้อยให้เข้ากับบริบทของวารสารไทย รูปแบบการเขียนอ้างอิงแบบ APA Style ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) การอ้างอิงในเนื้อหา 2) การเขียนอ้างอิงท้ายบทความ

1. การอ้างอิงในเนื้อหา

การอ้างอิงในเนื้อหาเป็นการอ้างอิงในระบบนามปี โดยระบุชื่อผู้แต่ง และปีที่พิมพ์ เพื่อเป็นการแนะนำผู้อ่านไปยังแหล่งข้อมูลที่อ้างอิงท้ายเล่มที่มีการจัดเรียงตามลำดับตัวอักษร การอ้างอิงในเนื้อหา มี 2 ลักษณะ คือ การอ้างอิงผู้แต่งก่อนข้อความ และ การอ้างอิงผู้แต่งท้ายข้อความ

1.1) การอ้างอิงผู้แต่งก่อนข้อความ

ในกรณีอ้างอิงผู้แต่งก่อนข้อความ ถ้าชื่อของผู้แต่งที่เป็นชื่อคนไทย ให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษแทน โดยใช้นามสกุลผู้แต่ง ตามด้วยปีที่พิมพ์เป็นปีคริสต์ศักราชในวงเล็บ ในกรณีอ้างอิงแบบสรุปความและใช้เครื่องหมายจุลภาคตามด้วยเลขหน้าในวงเล็บในกรณีอ้างอิงแบบระบุหน้าที่อ้างอิง หน้าใดหน้าหนึ่งเป็นการเฉพาะ ตัวอย่างเช่น

Triwiset (2018) พบว่า..... หรือ

Triwiset (2018, p. 4) พบว่า.....

1.2) การอ้างอิงผู้แต่งท้ายข้อความ

ในกรณีอ้างอิงผู้แต่งท้ายข้อความ ถ้าชื่อผู้แต่งเป็นชื่อคนไทย ให้ใช้การอ้างอิงโดยใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษแทน โดยใช้นามสกุลผู้แต่งและปีที่พิมพ์เป็นปีคริสต์ศักราช ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาคหลังชื่อผู้แต่งในวงเล็บในกรณีอ้างอิงแบบสรุปความ หรือ เครื่องหมายจุลภาคหน้าเลขหน้าในวงเล็บในกรณีอ้างอิงหน้าใดหน้าหนึ่งเป็นการเฉพาะ ตัวอย่างเช่น

การศึกษาเกี่ยวกับภาษาถิ่นไทยในจังหวัดบุรีรัมย์.....(Triwiset, 2018) หรือ

การศึกษาเกี่ยวกับภาษาถิ่นไทยในจังหวัดบุรีรัมย์.....(Triwiset, 2018, p. 4)

1.3) การอ้างอิงแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

ในกรณีที่อ้างอิงแหล่งข้อมูลทุติยภูมิในตัวบทความให้ใช้นามสกุลผู้แต่ง ตามด้วยปีคริสต์ศักราชในวงเล็บและ ตามด้วยข้อความในภาษาอังกฤษว่า ‘as cited in’ ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งที่อ้าง ส่วนการอ้างอิงในรายการอ้างอิง ให้ใช้เอกสารอ้างอิงที่ผู้เขียนบทความใช้ ไม่ใช้อ้างอิงของผู้แต่งเอกสารต้นฉบับ ตัวอย่างเช่น

การศึกษาภาษาถิ่นไทยของ Kingkham (2015, as cited in Triwiset, 2018, p. 23)

1.4) การอ้างอิงการสัมภาษณ์บุคคล

ในกรณีที่อ้างอิงบทสัมภาษณ์บุคคลซึ่งไม่อยู่ในรูปแบบการตีพิมพ์ที่ไม่สามารถสืบค้นโดยผู้อ่านได้ ให้อ้างอิงเฉพาะภายในตัวบทความเท่านั้น โดยไม่ต้องอ้างอิงในรายการอ้างอิง ให้ใช้ชื่อตัวและนามสกุลผู้แต่งตามด้วยข้อความในภาษาอังกฤษว่า personal communication ตามด้วยเดือน วัน ปี ในวงเล็บ ตัวอย่างเช่น

Bunsanoe Triwiset (personal communication, July 5, 2019)

2. รายการอ้างอิง

2.1) การอ้างอิงผู้แต่งคนเดียวกัน

การเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความ ในกรณีที่อ้างอิงผู้แต่งคนเดียวในลำดับเดียวกันให้เรียงลำดับโดยใช้ปีที่พิมพ์ก่อนเป็นหลัก เช่น

Kingkham, W. (2000). *Thai dialect*. Bangkok: Kasetsart University Press.

Kingkham, W. (2001). *Foreign language in Thai*. Bangkok: Kasetsart University Press.

2.2) การอ้างอิงผู้แต่งคนเดียวกันในปีเดียวกัน

การอ้างอิงผู้แต่งคนเดียวที่ตีพิมพ์ในปีเดียวกัน ให้ใช้อักษรอังกฤษว่า a หรือ b เป็นต้นกำกับภายหลังปีที่พิมพ์ภายในวงเล็บ ตัวอย่างเช่น

Anant, P. (2001a). *A study of Isan proverbs*. Buriram: Anukun Kanphim.

Anant, P. (2001b). *A comparative study of Thai proverbs*. Surin: Wirat Kanphim.

2.3) การอ้างอิงบทความที่เป็นภาษาไทย

ในการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เป็นภาษาไทย ตามรูปแบบของ วารสารวิจิตรวรรณสาร ในกรณีที่ชื่อบทความเป็นภาษาไทย ให้ใช้การถ่ายเสียงไทยเป็นอักษรโรมัน โดยใช้ชื่อสกุลผู้แต่งขึ้นก่อน ตามด้วยชื่อตัวเป็นตัวย่อ โดยใช้โปรแกรมถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมัน ที่พัฒนาโดยภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามด้วยข้อความในภาษาอังกฤษ ในวงเล็บว่า In Thai และ คำแปลเป็นภาษาอังกฤษ ในวงเล็บเหลี่ยม [...] เฉพาะชื่อบทความเท่านั้น ส่วนชื่อวารสารและชื่อสำนักพิมพ์ ให้ถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันอย่างเดียวโดยไม่ต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่าง

Triwiset, B. (2018). **Phasasat phasa thai** (In Thai) [Thai linguistics]. Buriram: Winai Printing Press.

Phonpradapphet, P. (2017). *Uppalak nai phasa thai* (In Thai) [A conceptual metaphor in Thai]. *Wiwitwannasan*, 1 (1), 25-35.

Guideline for Writing References

For the writing references in Wiwitwannasan Journal, the editorial board adopts the publication manual of American Psychological Association 6th edition published in 2010 with slightly amendment to the context of Thai Journal. The citation in APA style consisted of 2 parts: 1) in text citation and 2) reference list.

1. In Text Citation

The citation in the text is reference in the author-date system by specifying the author's name and year of publication as recommendation for readers to go to the referenced source at the end of the academic papers, which is arranged in alphabetical order. The citation in the text has two aspects: narrative citation and parenthetical citation.

1.1) *Narrative citation*

In case of narrative citation, if the name of author is Thai name, use English name in place of Thai name, by placing the surname of author followed by year of publication in Christian era in parenthesis in case of summary of text and use comma before page number in parenthesis in case of citing specific page number, for instance

Triwiset (2018) found that.....or

Triwiset (2018, p.4) found that.....

1.2) *Parenthetical citation*

In case of parenthetical citation, if the name of author is Thai name, use English name in place of Thai name, by placing surname of author followed by year of publication in Christian era in parenthesis in case of summary of text or place surname of author followed by comma, page number in parenthesis,

in case of citing specific page number, for instance

A study of Thai dialect in Buri Ram province.....(Triwiset, 2018)

or

A study of Thai dialect in Buri Ram province.....(Triwiset, 2018, p.4)

1.3) Citing secondary source

In case of citing secondary source in the text, use surname of author followed by year and text in English ‘as cited in’ followed by surname of author who cited; but in reference list, use the source of author of article, but not the source of original author, for instance

A study of Tai dialect of Kingkham (2015, as cited in Triwiset, 2018, p.23)

1.4) Citing personal interview

In case of citing the personal interview that is not in publication which is not recoverable by reader, cite it only in the text, but not in the reference list, using name and surname of author followed by text in English ‘personal communication’ separated by month day, year in parenthesis, for instance

Bunsanoe Triwiset (personal communication, July 5, 2019)

2. Reference list

2.1) Citation of same author

In citing the source in reference list, in case of citing the same author in the same year, arrange it in order of year, for instance

Kingkham, W. (2000). **Thai dialect**. Bangkok: Kasetsart University Press.

Kingkham, W. (2001). **Foreign language in Thai**. Bangkok: Kasetsart University Press.

2.2) Citation of the same author in the same year

In citing the same author in the same year, use letter a or b etc. after the year of publication in parenthesis, for instance

Anant, P. (2001a). **A study of Isan proverbs**. Buriram: Anukun Kanphim.

Anant, P. (2001b). **A comparative study of Thai proverbs**. Surin:
Wirat Kanphim.

2.3) Citation of article in Thai language

In citation of source in Thai language by style of *Wiwitwannasan Journal*, in case of the title of article in Thai, use Thai Romanization, by placing surname of author followed by name in abbreviation, using program Thai Romanization developed by the Department of Linguistics, Chulalongkorn University, followed by text 'In Thai' in parenthesis and English translation in square brackets [...] only the title of article, but for the title of journal and press, use Thai Romanization only, but not English translation, for instance

Triwiset, B. (2018). **Phasat phasa thai** (In Thai) [Thai linguistics].
Buriram: Winai Printing Press.

Phonradapphet, P. (2017). *Uppalak nai phasa thai* (In Thai)
[A conceptual metaphor in Thai]. **Wiwitwannasan**, 1 (1), 25-35.

ตัวอย่างการเขียนอ้างอิง Reference Examples

1. Book with a single author (หนังสือที่มีผู้แต่งคนเดียว)

Author, Initial(s). (Year). **Title of work**. Location: Publisher.

Bolton, A. (2000). **Managing the academic unit**. Philadelphia: Open University Press.

2. Book with two authors (หนังสือที่มีผู้แต่งสองคน)

Author#1, Initial(s)., & Author#2, Initial(s). (Year). **Title of work**. Location: Publisher.

Bryan, C., & Clegg, K. (2006). **Innovative assessment in higher education**. London: Routledge.

3. Print journal article (บทความในวารสารที่ตีพิมพ์)

Author#1, Initial(s)., & Author#2, Initial(s). (Year). Title of article. **Title of Journal**, Volume number (Issue number), Pages.

Murphy, A., & Shuttleworth, I. (1997). Education, Religion and the “First Destinations” of recent school-leavers in Northern Ireland. **The Economic and Social Review**, 28 (1), 23-41.

4. E-journal article (บทความในวารสารออนไลน์)

Author#1, Initial(s)., & Author#2, Initial(s). (Year). Title of article. **Title of Journal**, Volume number (Issue number), Pages. Retrieved from <http://database>

Dahl-Michelsen, T., & Solbrække, K. N. (2014). When bodies matter: Significance of the body in gender constructions in physiotherapy education. **Gender & Education**, 26 (6), 672-687. Retrieved from <http://ebSCOhost.com>

5. Newspaper article (บทความในหนังสือพิมพ์)

Author, Initial(s). (Year, Month Day). Article title. **Newspaper title**. p. xxx.

Finley, R. (2014, March 29). Prospects still slim for major pick-up of global economy. **The Irish Examiner**, p. 27.

6. Technical & Research Reports (รายงานวิชาการ/รายงานวิจัย)

Author, Initial (s). (Year). **Title of report**. (Report No. if given). Location: Publisher.

Amendt, T., & Bousquet, Y. (2006). **Creating a culturally affirming learning community** (Project 76). Canada: Dr. Stirling McDowell Foundation for Research into Teaching.

7. Master's Theses and Doctoral Dissertations (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต/ดุษฎีบัณฑิต)

Author, Initial(s). (Year). **Title of the work**. (Doctoral dissertation / Master's thesis).
Name of Institution, Location.

Meehan, D. (2007). **An exploration of the relationship between poet and the community based on the work of three contemporary Irish poets** (Master's thesis). DCU, Dublin.

8. Conferences, symposia and meetings (งานประชุมวิชาการ/การประชุมสัมมนา)

Author, Initial(s). (Year). Title of the contribution. **Title of the conference/meeting**
(pp.xx-xx). Location: Publisher.

Noak, M. (2009). State policy support for school health education. **Mathematical Proceedings of the 53rd annual meetings of the Royal Irish Academy** (pp.69-98). Dublin: Royal Irish Academy.

9. Website / Document on the Internet (เว็บไซต์ /เอกสารในอินเทอร์เน็ต)

Author, Initial(s). (Date of publication when available; n.d. if not available). Title of article. **Title of website**. Retrieved from <http://xxxx.xxx>

Zimmer, A. (2015, October 13). Increase in homelessness affecting city real estates. **The Awl**. Retrieved from <http://www.dnainfo.com/newyork/20151013/murray-hill/increase-homelessness-affecting-city-real-estatebrokers-say>

10. Music recording (การบันทึกเสียง)

Writer, Initial(s). (Year). Title of song. [Recorded by Artist, if different from writer]. On **Title of album** [CD, record, cassette, MP3, etc.] Location: Label.

Kidjo, A. (2003). The sun shines in the Benin. On **African playground** [CD]. New York: Putumayo Kids.

เพศวิถีของตัวละครในนวนิยายหลากหลายความนิยมทางเพศรส

Sexualities of The Characters in YAOI Novels

สุชัยณญา วงศ์เวสซ์ / วรวรรธน์ ศรียาภัย / บุญยงค์ เกศเทศ / ศานติ ภักดีคำ

Suchanya Wongwet / Warawat Sriyabhaya / Boonyong Ketthet / Santi Pakdeekham

การเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาไทยถิ่นเหนือ อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง กับภาษาไทลื้อ

อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

A Comparative Study of Phonology of Northern-Thai in Ko Kha,

Lampang and Tai-Lue's Chiang Kham, Payao

ปาวรรณ เขาเรียง / สุวัฒน์ เลี่ยมประวัติ

Pawornwan Khaoreang / Suwattana Liamprawat

กลวิธีการใช้ภาษาเสียดสีของตัวละคร “แนนโน๊ะ” ในละครโทรทัศน์เรื่อง เด็กใหม่ (Girl From Nowhere)

Strategies in Satirical Language of The character “Nanno”

From the TV Series “Dek Mai” (Girl From Nowhere)

นัฐริกา คงเมือง / นนทชา คัยนันท์

Nattarika Kongmuang / Nontacha Kaiyanun

กลวิธีการนำเสนอองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ในนวนิยายเรื่อง “เจงกิสข่าน” ของนักเขียนไทยร่วมสมัย

The Strategies for presenting historical knowledge in

“Genghis Khan” novel by contemporary Thai writers

ก้องพงศ์ นามวัฒน์ / วรวรรธน์ ศรียาภัย / ศานติ ภักดีคำ / บุญยงค์ เกศเทศ

Korpong Namwat / Warawat Sriyabhaya / Santi Pakdeekam / Boonyong Ketthet

การศึกษาการใช้คำอุทานในวรรณกรรมแปล เรื่อง “องค์หญิงกำมะลอ”

ของ อรจิรา ปลาหมึกโคมเขียว เหมียวโคมแดง อสูรบาดาล และ นางมารบูรพา

เพื่อสร้างแบบฝึกหัดเรื่องการใช้คำอุทานของนักศึกษาจีน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

The Analysis of Exclamations in the Translated Novel “Ongyingkammalo - My Fair Lady”

by Onjira, Plamuekkhomkhiao, Miaokhondaeng, Asunbadan and Nangmanburapha to construct

the exercise package on the use of exclamations for Chinese students at Chiang Rai Rajabhat University

ซี ไบหยวน / ปฏิพันธ์ อุทยานกุล / ยูพิน ฉันทร์เรือง

Zi Biyuan / Patipan Utayanokul / Yupin Chanroung

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

ภาษากับความหมาย: ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิดของมนุษย์

Language and Meaning: a relationship of language and mind of humanity

สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ

Somsak Phansiri